

لیژنەى سەرپەرشتیاری چاپ
بۆرھان ئەحمەد
حەمە سەعید زەنگنە
سەباح ئیسماعیل
نەوزاد عەلى شیخانى

دزەكان

ئەنتوان چىخوف

هەلبژاردەيەك لە چىروكەكانى چىخوف

ناوى كۆتیب: دزەكان

بابەت: كۆمەلە چىروك

نووسەر: ئەنتوان چىخوف

ناوى وەرگێڕ: ئازاد ئەجم

نەخشەسازى بەرگ: بتوین عەلى

دەرھێنانى ھونەریی: ئەنجام سەعید

تایپ: وەرگێڕ

لە بڵاوكراوەكانى يەكییتی نووسەرانى كورد- لقى كەركوك ژمارە (١٢٩)

چاپخانه: كارۆ

چاپى يەكەم- ٢٠١١

تیراژ: (٥٠٠) دانە

وەرگێڕانى:

ئازاد ئەجم

كەركوك - ٢٠١١

پېږست

خوښبهخت	۲۲۳
زاوا و خه زور	۲۳۳
چپړوکی بې ناو نیشان	۲۴۳
هاوینه واریه کان	۲۵۳
ناکامی	۲۵۷
نه زانی	۲۶۳
دزه کان	۲۷۳
لټکولړ	۳۰۹
لاوازی	۳۲۱
پیشولکله سهر داره که فېری	۳۲۵
خه سو	۳۳۵
به داواکاری پوژگار	۳۴۱
یه که له سپیان	۳۴۳
له ده فته ری بیر ه وریه کانی کچیکه وه	۳۵۷
فرمیسکه شاراوه کان	۳۶۱
نهلېوم	۳۷۳
لای سهر تاش	۳۷۹
توللې ژن	۳۸۷
سه ده ف	۳۹۳
قه له و و لاواز	۴۰۱
منداللی ساخته چی	۴۰۷

له باره ی چیخو فقه وه	۵
ژیان جوانه	۳۵
پیاوړکی ناسیاو	۳۹
دو پوژنامه چی	۴۷
پاوچی	۵۵
سه گی گرانبه ها	۶۵
گه وړه ترین شاری پوسیا	۷۱
له خویندنگای شه وانه پوژیدا	۷۳
له بیر ه وریه کانی که سیکی ئایدیاله وه	۸۱
کاریکی ناشیرن	۸۹
سهرکیشی	۱۰۱
توللې سین	۱۰۹
دورژمنه کان	۱۱۹
پوژننیری بیر کول	۱۴۷
عریف پریشیبا ئیف	۱۵۷
له فرمانگه ی پوژسته دا	۱۶۷
له هاوینه واردا	۱۷۱
سوالکړ	۱۸۳
کاره سات	۱۹۳
یه کیک وه که هموان	۲۰۷

له باره ی چیخوفه وه

ئه ننتون چیخوف له سالێ ۱۸۶۰ له شارێ تاگانروکی روسیا له دایک بوه .
 باوکی دوکانی دانه ویله فروشی هه بو ، به م کاره گوزهرانی مال و
 منداله کانی به پیره ده برد و له ماله وه دا زۆربه ی کات توپه و تۆسن بو ،
 له هه مان کاتیشدا شه یدای موزیک بو ، هه ر ئه م شه یداییه ی بو که
 سه ره نجام دواتر وایلێکرد ناگای له کار و کاسبیه که ی نه مینێ و
 پوه پوی شکست ببیته وه . به لام دایکی که کچی کابرایه کی بازرگان بو
 ، به پێچه وانه وه تا بلێ ژنیکی هیدی و له سه رخو بو . هه لسوکه وت و
 مامله ی له گه ل منداله کانیدا که پینج کوپ و کچیک بون ، زۆر
 میهره بانانه بو . خوێ جل و به رگی منداله کانی ده دوری و باسی ئه و
 سه رده مه ی بو ده کردن که له گه ل باوکیدا به سواری گالیسکه یه ک ،
 سه رانه ری روسیایان کوتاوه ته وه . هه ست و سوژیکێ زۆری بو
 خه لکی هه بو و زۆر وابه سته ی دیمه نه جوان و دلرپینه کانی گوند بو .
 ده کری بلێن چیخوف ، جوانی و وشیری و زبینگی له دایکیه وه و
 توانای هونه ری و شه پکردن له گه ل کاره مه حاله کاند و جوړیک له
 سه ره سخته ی ، له باوکیه وه بو ماپوه .

سه رده مه ی مندالی ، له دوکانه که ی باوکی و کلیسادا
 به پیکرد . که چه ندین جار له گه ل لیدان و مامله خراپه کانی باوکیدا

به ره وپو ده پوه . له تابلوی دوکانه که ی باوکی نویسیو : (چای ، قاوه
 ، سابون ، سوسیج ، و به ره مه ی هاوردی تر) . مه به ست له به ره مه ی
 هاوردی تر ، حه لوا و میوژ و چه ند شتیکی ترپون که له ده ره وه
 ده هینران . له وه رزی هاویندا ناو دوکانه که پرده بو له میش و مه گه ز و
 له وه رزی زستانیشدا تاریک نوته ک بو . خه لکیکی زۆر له به رده م
 دوکانه که یان پریزان ده به ست بو شت کپین . لیره دایه که چیخوف
 سه رنج ده داته پوخسار و سیما و ناخی خه لکه که و ناشنای
 هه لسوکه وت و شیوازی جل و به رگ و شه ر و کیشه و زۆر بلێی و
 چه نابازی و سه رخوشیه کانیان ، ده بیست . توانیبوی ناخیان
 بخوینته وه .

سه ره نجام ئه مانه بو ی بونه که ره سته ی خاوی به ره مه مه کانی و توانی
 دواپوژ ، سوژیکێ زۆریان لی وهرگری . ده بینین ئه مه زۆر به جوانی له
 چپوکه کانیدا په نگیان داوه ته وه .

هه ر له مندالیه وه خاوه ن توانایه کی گه وره بو ، بو زالبون به سه ر
 کپیاره کانیدا . هه ر کاتی دهرفته ی بو هه لکه وتبا لاسایی کار و
 قسه کانیانی ده کرده وه .

له تاگانروک گه په کیکی لیبو که یۆتانیه کانی لیده ژیان و خویندنگای
 تاییه ت به خویان هه بو . چیخوف ده نیرنه خویندنگای یۆتانییه کان و
 توانی له ویدا فیری زمانی یۆتانی بیست .

به لام چیخوف چه زی به خویندن نه ده کرد ، ته نانه ت ئه و قسانه ی که
 بپیار بو بو خویندن په وانه ی یۆتانی بکه ن ، سه ره نجامیکیان نه بو .

ئىدى لەو سالانەدا ، تواناي بەرزى چىخوف لە لاسايىکردنەو دەدا گەشە دەكات و دەبينىن پوژىك جەل و بەرگىكى شەپ لە بەردەكا و خوئ دەكاتە سواكەر و بەنيو شەقامەكانى تاگانروكدا دەگەپئ و دەچىتە مالى مامى (ميتروڤان) و ئەویش نايناسىتەو و سئ كوڤىكى دەداتئ. ئەم سەرکەوتنە دەبىتە هاندەرئك بوئەوئەى بتوانئ پوئى گالتە جارئكى سىرك بگىرئ.

لەوتەمەنەدا چەند سىنارىيوئەك دەنوسئ و لەگەل خوشكەكەى و براكانىدا لەعەمبارى مالهەكاندا كوڤەبنەو و سەرگەرمى جىبەجئ كردنى دەبن. كە خوئ لەزۆربەياندا پوئى كەشيشك يان بەرپرسيكى بالا دەبينئ و بەشيوەيەك قسە دەكا كە شايانى تىگەيشتن نەبئ.

لەم كارانەشيدا حەزى لە پيش و سميلى هەلگەپاوه دەكرد.

لەتەمەنى سىزەدە سالىدا شەيداي شانۆ دەبئ و دەچىتە بينىنى شانوى (هيلينى جوان) ى فوينباخ . هەر لەو سەروپەندەدا ، توانا و ئامادەبى نوسىنى چىروك ، لەناخى چىخوفدا گەشەدەكات.

دواتر لە سالى ١٨٧٤ بە هوئى شكستى باوكى لە كارەكانىدا و لە ترسى خاوەن قەرزەكان ناچار دەبن تاگانروك جىبيلن و بەمالەو و پوبكەنە مۆسكو ، بەلام چىخوف گەنج ، بە مەبەستى تەواو كردنى خوئندنى قوناغى ئامادەبى ، بە تەنيا لە تاگانروك دەمىنئەو و سەرنوسەرى گوڤارى خوئندنگا كەيان لە ئەستۆ دەگرئ. كە تا ئەو ساتە توانىبوى چەندىن بابەت بنوسئ.

خىزانەكەيان لە مۆسكو ، بو دابىن كردنى ژيانىان ، پئويستيان بە هاوكارىە مادىەكانى چىخوف هەبو ، ئەویش پاشەكەوتەكانى خوئ بو دەناردن . بەو مەبەستەى برئك لەخەم و نىگەرانيەكانيان كەمكاتەو و ورەيان بەرزكاتەو پارهى بو دەناردن و جگە لەوئەش بەردەوام نامەى بوڤدەنوسىن ، كە خالى نەبون لە قسەى خوش و نوكتە ، بوئەوئەى بتوانئ بو ساتئكى كەمىش بىت ، بەپئىكەنينيان بىئئ.

چىخوف دركى بەكەموكورپەكانى ژيانى خىزانەكەى دەكرد و لەم راستايەشدا خوئ بە بەرپرسيار دەزانئ ، لەوتەمەنە كەمەدا دەچو و پوئى بالئدەى سوهەرى زىپىن و لە بازاردا دەيفروشتەنەو . هەرەها لەپارهى پاداشتى نوسىنەكانى هاوكارىەكى كەم تاكورتى خىزانەكەى دەكرد.

دواى برىنى قوناغى ئامادەبى ، بەرەو مۆسكو ، بەرەو مالهەو دەكەوئە پئ. دايك و باوك و خوشك و براكانى ، تەواوى ئەو ماوئەى ، هەمو برىيان لای ئەو بو . چىخوف ، گەنجئكى بالابەرزى جوان و لەبەردلان ، وەژور دەكەوئ. دايكى كە دەبينئ لەو ماوئەىدا ، ئالوگوڤئكى زۆرى بەسەردا هاتو ، هەست بە شانازىەكى زۆر دەكات و باوئەشى پئدا دەكات.

بەلام چىخوف ، هەل و مەرجى ژيانى ئەندامانى خىزانەكەى - بە پئچەوانەى نامانەكانىانەو - لەوپەرى نالەبارى وكوئەرەورەيدا دەبينئ . خىزانەكەى لەناو ژئىر زەمىنئىكا دەژئىن ، ديوارەكانى تەپ و شىدارن ، تاريك و تنوكە ، چەند دانە پەنجەرەيەكى بچوكى بەرزى

تيدان ، كه جگه له قاچى پېوارهكان كه دین و دهچن ، هيچ شويينكي تری لیو به دی ناکړی. پاش که میکش هات و هاوار و شهر و کیشی دروسیگان دهست پیده کا ، به بینینی ئه مانه زور نیگه ران و دلته نگ ده بیټ.

ئه لیکساندهر و نیکولای برا گهره ی ، ههر دوکیان تا بینه قاقا به نیو ژيانی پر له زهرق و بهرقی موسکودا پوچوبون و شهویان له نیو بار و بالیکوره هه رزانه هاکاندا پوژ ده کرده وه . چیخوف ههستی کرد باری سه رشانى ئه وهنده سوک نیه ، وهك خوئی مه زنده ی ده کرد.

له دواى ناوونوسى له کولیزى پزیشکی موسکو ، ههفته ی جاریک خوئی دهگه یانده شوینی پوژنامه فروشان و ژماره یه کی ههفته نامه ی ته نزنایمی (دهرزیله) ی — که له سان پتروسبورگ چاپ دهکرا — دهکری و خیرا دهگه پایه وه مال.

تاوه کو پوژیک له گوشه ی وهلامی خوینه راندا چاوی به م پسته یه دهکوهی: (به پیز . ۱۰ چ . چاوه پوان به بابته کهت چاپ دهکری به هیواى بابته دیکه ی به پیزتین). ئیدی لیروه وه نوسینه کانی چیخوف سنوری موسکو ده بپن و دهگه نه (سان پتروسبورگ) ی پایته ختی ئه وه سه رده مه ی روسیا.

دواتر له ماوه ی نیوان ساله کانی ۱۸۸۰ - ۱۸۸۶ توانی سه دان نوکته و بانگه شه ی بازرگانی گالته جارانه و کورته چیروک و بابته ی ته نزنایمی تر بنوسیټ.

له وه سه رده مه دا به ره مه بالا و به پیزه کانی خوئی به ناوی (ئانتوشا چیخوټته) ، بلاو ده کردنه وه و بابته که مبايه خه کانی تری به چهندين ناوی خوازاوی وهك : که لله پوت ، کویره موش ، برای برا که م ، پیاویکی تونده ته بیات ، شاعیری غه مبار ، دکتوری بی نه خوش ، به دبخت و چهندين ناوی تر دا بلاو ده کرده وه . که به شیکی یه جگار زوری ئه و بابته تانه به هوئی ئه و ناوه خوازاوانه وه فه وتان و کو نه کرانه وه و دوزینه وه و کوکردنه وه شیان ، بوه کاریکی ئه سته م.

له سه ره تاکانی نوسیندا ، به هوئی ئه وه ی ده بوايا له یهك کاتدا دلئی خوینهر و سه رنوسهر و سانسور رابگری ، ده بینین که م وایه توانی بیټی گوزارشت له ناخی خوئی بکات. وه له لایه کی تریشه وه بهر له هه ر شتیك ، پیویستی به پاره بو ، تا بتوانی ژيانی خیزانه که ی دابین بکا . که له به رامبه ر هه ر دپریکدا سی کو بیکی وه رده گرت.

سه بارهت به بیر و باوه پری سیاسی چیخوف قسه ی زور کراوه . تا راده یهك په خنه یان لی گرتوه و به بی هه لو یست تومه تباریان کردوه . ئه و کاته ی چیخوف له کولیزى پزیشکی موسکو ده خوینی ، ئه و کهش و هه وا گرژ و ئالوژه ی دواى کوشتنی ئه لیکساندهری دوه م ، به چاوی خوئی ده بینى و ده بیته شاهیدی بینینی له سیداره دان و گرتن و راوه دونان و دورخستنه وه ی هاوړیکانی.

که رچی چیخوف وابسته ی هیچ دهسته و گروپ و پارتیک نه بوه ، به لام پیده چی چیخوف ئه رکی خوئی ، بو ئافراندنی کهش و هه وایه کی کراوه ی سیاسی و کومه لایه تی و ئه ده بی ، به شتیکی تر زانیبیټ.

جگه له وهش هېچ کات متمانې ته واوی به هېچ کام له ودهسته و گروپانه نه بوه.

له یه کیک له چیروکه کانیډا به ناوی (بیده نگی یا زوربلایی) که به سهراتی دو ناشنایه له نیو فارگوئی شه مهنده فیریک ، دانیشتون و که وتونه ته قسه کردن ، یه که م له په یوه ندی به ستن له گه ل ژناندا که سیکی سهرکه وتوه و به ختی باشه . دوه م به ختی باش نیه ، یه که م به دوه م ده لی ، که پازی سهرکه وتنی ئه و له م کاره یدا ، ئه وه یه که زور قسه ده کات . دوه میش په ند له م قسه یه ودرده گری و دیه وئی بیخاته باری جبه جی کردنه وه . بویه له گه ل که سیکی نه ناسی تهنیشتیدا ده که وخته قسه کردن . دواى ئه م پوداوه ، که سی دوه م دو سال شوینبز ده کری . دواتر درده که وئی که یارو پولیسی نهینى بوه و جل و بهرگی مه دهنی له بهر کردوه .

له سهره تای سالانی ژیانیدا له موسکو ، هه میشه له گه ل سهرنوسه ره کانداه کیشه دا بوه ، کاتی چوخته نوسینگه که یان ، درگاوانه کانیان که ناگادار کردو ته وه پښای هاتنه ژوره وه ی پی نه دهن ، هه رکاتی توانیبتیشی وهرورکه وئی ، پیان ده گوت : (بهمه ش ده لی و تار ؟ خو ئه مه له دهنوکی چوله که بچو کتره ! ئیمه ئه م شته تور هاتانه چاپ ناکه ین) . یان ئه و بره پاره که مه ی که ده بوايا له پاداشی نوسینه که یدا بیده نی ، زور جار ان نه یانده دایه . دو سی جار ده هات و ده چو تا سی پوښلیان ده دایه . یان جاری وا بو ده یانگوت : (بلیتیکی شانو چو نه ؟) . (شانویه کی خو شه !) . ئه م هاتن

و چونانه جگه له به فیرودانی کات ، شتیکی تر نه بو . چیخوف بوخوی له م باره یه وه ده لیټ : (وهرگرتنی پاره که زور له نوسینی چیروکه که دژوار تر بو) .

ئیدی به و شیوه یه به رده وام ده بی تا پوژیک که به شه قامیکی موسکو دا پیاسه ده کات له ناکاو یه کیک بانگی ده کات و خوی پی دناسینی که ناوی (نیکولای لیکین) ه و خاوه ن ئیمتیازی هه فته نامه ی ته نژامیزی (له ت و پارچه) یه ، که له سان پتروسبورگ درده چی . سهره نجام ری که ده که ون چیخوف بابه تیان بو بنیری و له به رامبر هر دیریکدا هه شت کو بیکی بده نی .

له مانگی یانزه ی سالی ۱۸۸۲ یه که مین چیروکی چیخوف له هه فته نامه ی له ت و پارچه دا بلاو ده بیته وه .

لیکین ، داواى له چیخوف ده کرد که ده بی چیروکه کانی کورت و کومیدی بن و له سه دیریش تیپه نه که ن ، ئه مه ش شتیکی خوش نه بو بو چیخوف .

لیکین ، چیخوف ده خاته ژیر چاودیری خویه وه و هه رکاتی ناوی ئانتوشا چیخونتته ی به سهر هه رگوڤار ، یان هه فته نامه یه کی تره وه بینیا ، تورپه ده بو .

چیخوفیش له وه لامدایی ده گوت : (ئه وه ی من له شه ویکی زستاندا دهینوسم ، به شی مانگیکی هه فته نامه ی له ت و پارچه یه ، من ناچارم بو هه لسوراندنی گوزهرانی خوم ، بابته و چیروکه بو گوڤاره کانی تر

بنڙرم. مانگانه بهلانی که مه وه پښوېستيم به سهد وپه نجا تا سهد و هه شتا رږبله).

سهره نجام ورده ورده له پښگای ئه م جوړه نوسینانه وه ، نه زمونځکی باشی بو دروست ده بی وپه نجه ده خاته سهر که موکوپیه کانی کو مه لگا و بو چون و تیروانین و هه لسو که و ته نه شیاوه کان ده خاته ژیر پرسیاره وه .

له چیروکی عه ریف پریشیبا ښا ښا هاتوه : عه ریفک به ناوی پریشیبا ښا ښا خانه نشین کراوه و له مالی خویدا دانیشته وه ، به لام له دواي خانه نشین بونیشی ناتوانی ده سته به رداری بیرکړنه وه و په فتاری سهریازیانه ی جارانی بیټ و چاوی به هه رچیه که ده که وئ قه ده غه ی ده کات ، چه ند پوژیک له وه به مال به مالی گونده که گه پاره وپی گوتون : (نابی که س چرا داگیرسین و گورانی بلل). هه راسانی له خه لکی گونده که هه لگرتوه . خه لکی گوند ، سکالایان لی کردوه و ئه ویش له له نیو دادگا و له به رده م دادوهر و له شوینی تاوانباران پاره ستاوه ، له ساتی به رگری کردندا ده لیت : (چ یاسایه که هه یه پښگای به خه لک دابی گورانی بللن؟). دواتر ده رده که وئ که له میشکی خویدا ئه م کارانه له به رژه وه ندی خه لکدا ده بینی ، بویه ده لی : (خو ده بی که سیک هه بی پښگا نه دا خه لک هه رچیه کیان پښخوشبی بیکه ن). دواتر دادوهر سزای زیندانی بو دهرده کا ، به لام ئه و گيژ و وړ بوه و نازانی له به رچی ئه م سزایه یان داوه . ئه م چیروکه له ژیر وردبینی سانسور پزگاری نابیت و پښگای بلاو بونه وه ی پښاده ن.

چیخوف له تشرینی یه که می ۱۸۸۵ له سهر بانگیشتی لیکینی سهرنوسه ری هه فته نامه ی له ت و پارچه ، به ره و سان پتروسبوژگ ده که ویته پښ ، بی دواکه وتن ده چیته نوسینگی هه فته نامه که و له ویدا به گوته ی خو ی وه ک شای ئیران پښسوازی لی ده که ن.

گوڅاری (پتروسبوژگ) ماوه یه که له وه به ر چه ند چیروکی چیخوف و هک ، پراچی ، خه فته ، تازی به باری ، بلاو کردبونه وه . بلاو بونه وه ی ئه م چیروکه بونه جیگای سهرنجی خه لکی و بونه هوکاری ناوبانگیکی باش بو گه نجیک که ناوبانگی به به ره می کو میدی و گالته جاری ده کردبو . ئه م ده سکه وتیکی گه وره بو بو چیخوف گه نج ، ئه م چه ند چیروکه سهرنجی که سانیکیان پاکیشا که ناماده نه بون ته نانه ت هه فته نامه ی له ت و پارچه به ده ستیشیانه وه بگرن .

له م گه شته یدا چاوی به دو که سی تر که وت که یه کیکیان (دیمتری گریگوروفیچ) ی نوسه ر و ئه وی تر (ئه لیکسی سورین) ی سهرنوسه ری پوژنامه ی پر تیراژی (سهرده می نوی) بو ، هه ردوکیان داویان له چیخوف کرد کاتی خو ی به بابته تی بچوک و که م بایه خ ، به فیرو نه دات و ده ست بکات به نوسینی (بابته تی ئه ده بیی راسته قینه) .

سورین که سیکی زیننگ و وشیار بو ، له و دیداره کورته دا درکی به توانا و لپها تویییه شاراوه کانی چیخوف کردبو . بانگیشتی پوژنامه که ی کرد و ته نانه ت ته وه ریکی پوژنامه که ی تایبته کرد به چیخوف .

ئەم گەشتە دەرگای ناوبانگی بەرپوی چىخوڧدا كردهوه و
 لەهەمانكاتيشدا لەپوی ئابوریەوه بو چىخوڧ پشتیوانیەکی زیاتربو.
 سۆزین بەلینی پێدا لە بەرامبەر هەر دێرێکدا دوانزە کۆبیکى بداتى.
 چىخوڧ گەراپەوه مۆسکۆ و هیشتا پشتویەکی ئەوتوی نەدابو که
 نامەیهکی لە گریگۆرۆڤیچەوه بەدەست گەیشت. ئەم نامەیه شتێکی
 چاوه‌پوان نەکراو بو. گەرچی گریگۆرۆڤیچ لەدەرەوهی روسیا که‌متر
 ناسراوه ، بەلام بەیه‌کێک لە سیما دیارەکانی ئەدەبی روسی دێتە
 ئەژمار.

سالانیکی زۆر لەگەڵ داستایڤسکی و تورگنیف و چەند نوسەری تر
 چیرۆک و بابەتیان بلأو کردبوو و چیرۆکەکانیان بە (چیرۆکی
 مرقەدۆستانە) ناوزەد کرابون و ناوبانگیان دەرکردبو و بەیه‌کێک لە
 داپێژەرانى بناغەى ئەو بزوتنەوه‌یه دەهاته ئەژمار که ببو هۆکاری
 گەشەسەندنى پۆمانی پیاڵیستی روسی.

لەنامەکه‌یدا نوسیبوی که یه‌کێک لە چیرۆکەکانی ئەوی بەناوی
 (پراوچی) خویندۆتەوه زۆر پێی سەرسام بو و هانیدابو لەسەر ئەم
 شیوازە نوسینە بەردەوام بێت.

هەروەها لەبەشیکی نامەکه‌یدا هاتبو: (ئەگەر ئازایەتی ئەوهم تێدابی
 کارەکانی تۆ هەلسەنگینم ، دەبێ بلێم بێ هیچ شک و گومانێک توانا و
 ئامادەیی نوسەریت تێدایە ، ئەمەش ئەو شتەیه که نوسەری
 پاستەقینە لە قەلەم بەدەسته‌کان جودا دەکاتەوه . تایبەتمەندی
 بەرهمەه‌کانت ، شیکردنەوه دەرونیەکانت ، وەسفێکی مامۆستایانە و

بە هیئەتەوه‌ی چەند وشەیه‌ک ، وێنەیه‌کی دروست و جوانی
 سەرۆختی خۆرئاوایان بەدەسته‌وه دەدەیت. من دلنیام تۆ لەو
 توانایە بەرهمەندی ، که‌دەتوانی بەرهمەمی بلأ بئافرینی).

کاتی لەکۆتایی نامەکه‌دا چاوی بە واژۆی گریگۆرۆڤیچ که‌وت ، وەخت
 بو لە خوشیان شاگەشکه‌ بێت.

چىخوڧ لەو که‌سانە نەبو وەلامی نامەکانی دواخوا ، بێ دواکه‌وتن
 وەلامی گریگۆرۆڤیچ دەداتەوه و باسی ئەو ساتە دەکات که نامەکه‌ی
 ئەوی بەدەست گەیشتو و لەخوشیان گریاوه و کاریگەریه‌کی زۆری
 لە سەر ناخی داناوه و تا ئەو ساتە درکی بە توانا و لیها‌تویی خو‌ی
 نەکردو. چەندە بەکاری پزیشکیه‌وه سەرقاله‌ و کاتی لەبەردەستدا
 نیه . هەروەها باسی ئەو دەکات که تا ئەو ساتە تێپۆانیی بو ئەدەب
 بەو شیۆه‌یه نەبو و بەوردی کاری لەسەر بەرهمەه‌کانی نەکردو و
 تیا‌یدا دەلی بە بیرى نایەت نوسینی هیچ چیرۆکیکی لە بیست و چوار
 کاتژمێر زیاتری خایاندی و باسی ئەو دەکات که کاتی بەدەسته‌وه
 نیه و وه‌ک چۆن پەيامنێرێک هەوالی ئاگرکه‌وتنەوه‌یه‌ک دەنوسی ،
 ئەویش بەو شیۆه‌یه چیرۆکەکانی دەنوسی.

پاشان لە بەشیکی تری نامەکه‌یدا ئاماژە بەوه دەکات و دەلێت : (نە
 متمانەم بەخۆمە نە بە خوینەریش). پاشان بەلێن دەدات لە هاویندا
 ئەو دەمە‌ی کاتیکی باشتی لەبەردەستدا دەبێت ، بەرهمەمی باشتی و
 بەپێز تر بنوسی و دەلێت: (من ئومێدم بە داها‌تو ، تەمەنم تەنیا

بیست و شش ساله ، تا ئه و کاته ش ئه زمونئیکی باشت و ده ده س دینم ، گهرچی ده بینم پوژگار زور به خیرایی تیپه پده بی).

نامه که ی گریگور و فیچ ، کاریگه ریه کی قولی له سه ر چیخوف دانا و تیپروانی نی ئه وی له به رامبه ر خووی و ئاینده شیدا به ته وای هه لگیاپه وه و بوه هوکاری ئه وه ی ده ست له نوسینی ئه و جوړه ئه ده به ، واتا (به ره مه می داواکراو) بیئیت.

له گه ل ئه و سه رکه و تنانه شیدا ، که له دوی گه شته که ی پتروس بوژگه وه وه ده سستی هیئابون ، چه ند هوکاریک هه بون که ببونه به ره به ست له به رده م ئه وه ی که ئاسوی ئاینده ، به رونی نه بیئ.

چیخوف له باره ی نوسه ری و پزیشکی خو په وه ، له نامه یه کدا که بو دوستیکی نوسیویه تی ، ده لی: (گومانم له وه نیه خویندن و زانستی پزیشکی کاریگه ریه کی جوانی له سه ر به ره مه کانه داناوه . زانستی پزیشکی ئاسوی بیر و بینینی فراوانتر کردوم ، پیموایه جگه له پزیشکه کان و ئه وکه سانه ی شاره زاییان له زانستی پزیشکیدا هه یه ، که سانی تر به سانایی ناتوانن درک به به ها و بایه خی راسته قینه ی ته ندروستی و پزیشکی به ره مه کانه ، بکه ن ،).

دواتر ده لیت: (هه ولمداوه ئاگاداری یاسا و پچکه زانستیه کان بم و بیان گونجینم له چیرۆکه کانه دا ، که زور جار له پیناو راگرتنی ئه م هاوسه نگیه دا ، قوربانیم به خودی چیرۆکه که داوه).

له سالی ۱۹۸۰ دا خه لاتی ئه ده بی پوشتکین وهرده گری.

سالی ۱۸۸۲ دوچار ی نه خوشتی سیل ده بیئ و خوین هه لدیئته وه .

ئهم نیشانه شومه ، مروقه کانی توشی شوک ده کرد. هه رکاتی ئه ندامانی خیزانه که ی ، ئه و ده سپره سپیه یان بینیا که ده می خویناوی خو ی پی ده سپیه وه و دور له چاوی ئه وان ، ده یخسته وه گیرفانی ، زور نیگه ران ده بون. به لام ئه و دلنیا ی ده کردنه وه که شتیکی وا نیه: (هیچ نیه ! سیل نیه ! نیگه ران مه بن).

به لام تا ده هات بارودوخی ته ندروستی خراپتر ده بو ، شه وانئیکی زور خه و نه ده چوه چاوی ، کوخه یه کی تاقته پروکین ، به روکی به رنه ده دا و ئاسوده یی لیئه لگرتبو.

له سالی ۱۸۸۹ دا دوبه دوی ئاشنایه تی له گه ل شانوی هونه ری مو سکۆ و دامه زین ه رانی وه ک (ئاستانی سلافسکی) و (فلادیمیر نیمرو فیچ - دانچینکو) ، بیروکه ی چه پخوازی له میشکیدا سه ر هه لده دا و ئیدی واز له گو قاری محافه زه کاری (سه رده می نوی) ی ئه لیکی سوری - که دواتر لینین نازناوی (سه گی ئه لقه له گو یی تزار) ی به سه ردا بری - د ئینی و بابه ته کانی له گو قار و پوژنامه لیبراله کانه بلاو ده کاته وه ، ئه ویش نه ک به و مانایه ی له گه لیاندا هاوړا بیئ ، وه ک چو ن پیشت له گه ل محافیزکاره کانه هاوړا نه بو. هاوکاری چیخوف له گه ل بلاو کراوه لیبراله کان ، ته نیا له هه ندیک پوه وه بو ، به تاییه ت له دژایه تی له گه ل ئه و که ش و هه و سه رکوتکارانه یه ی که به سه ر ولاته که دا سه پینرابو هتد...

له سالى ۱۸۹۱ گه شتيكى فراوان به نيو زوربهى ولاته نه وروپيه كاندا دهكات و تيروانيى خوئى له سهر به شيك له لايه نه باش و خراپه كانى ژيانى نه وروپا ده خاته پرو.

دواى چه ند ساليك ، زهنگى مه ترسى لييدا و نيكولاي برابى ، به نه خوشى سيل كوئايى به ژيانى ديت. چيخوف هم برايهى زور خوشدويست و مهرگى نيكولاي كاريگريه كى زور خراپى به سهر بارى دهرونيه وه جيپيشت.

دواى ناشتنى ترمى براكهى ، برپار ددها له گهل خوشكه كيدا بجيته قه ققاز و دواى كه ميك په شيمان ده بيته وه و برپار ددها بجيته (تيرول) يا (بياريتس) ، يان بجيته لاي سوژين. خوئى بو هم گه شته نامادهكات به لام جاريكى تر په شيمان ده بيته وه. دواتریش برپار ددها گه شتيكى دور و دريژ بكات ، چونكه وا هه ستيده كرد له گه شتيكى له و شيويه دا نه و نارامى ئاسوده ييهى پيشوى بو ده گه پيته وه. بو هم مه به سته ش دورگهى ساخالين هه لده بريئى.

ساخالين ، كه وتوته نيو زهرياي ئارام و دور له كه ناره كانى سيبريا هه لكه وتوه. له و سهرده مه دا شويني كه سه سياسيه دورخراوه كان و به نديه كان بو. له و سهرده مه دا هيشتا هيلى ئاسنى سهرانسهرى له روسيادا دروست نه كرابو. هم گه شته زياتر له هه شتا پوژى ده خاياند تاوه كو كه سيك ، به كه شتى يان به گاليسكه ، به نيو نه و جاده چول و به نديه هه لاتوانه دا ، توانيباي خوئى بگه ينيته دوزرخى ساخالين.

هم هه واله ، بو دوست و ناشنا و هاوپريكانى چيخوف ، جيگاي سهرسوپمان نه بو چونكه لايان وابو ، نه مه ش يه كيكه له گالته كانى چيخوف. به لام دواتر بو يان دهركه وت كه هه واله كه راسته.

له نامه يه كدا كه بو هاوپريه كى خوئى ، به ناوى (شيچگولوف) نوسيو يه تى ، ده لى: (مه به ستم له م گه شته ، وينه هه لگرتنه وهى نه ده بى نيه ، به لكو ده مه وئى ماوهى شه ش مانگيك به شيويه كه بريم ، پيشتر نه و شيوه ژيانه م تاقي نه كرد بيته وه).

هه روه ها له نامه يه كيدا بو ئه ليكسى سوژين ده نوسى: (وهك ده لين ئيمه مليونان مروقمان له زيندانه كاندا راگرتوه و به شيويه كى ئارده لانه به ره لامان كردون تا له زيندانه كاندا دابريژين ، له م پوه وه ، هه مو پوژشنييرانى نه وروپا ئيمه ي نوسهران و پوژشنييران به كه مته رخه م ده زانن نه كه پاسه وانه كان و سهرپه رشتييارانى زيندانه كان ، له ولاته كه ماندا هه نديك كار بو نه خوشه كان نه نجام ده ده ريژين ، به لام بو دورخراوه كان هيچ! ياساناسه كانمان هيچ گرينگيه كه به م لايه نه نادهن ، كاتى نه وه يه هه نگاويك بو زيندانيه كان ، هه لگريين. ته نيا نه و شته ي لى به داخم نه وه يه من ده چمه نه وئى ، نه كه كه سيكى له من وشيار تر و به ناگا تر).

به ره وهى به ره و ساخالين بكه ويته ريئ ، ده كه ويته كو كردنه وهى نه و بابه تانه ي له باره ي ساخالينه وه نوسراون. له كوئاييه كانى سالى ۱۸۹۰ به دواى زانيارى زياتردا ده چيته پتروسبوژگ و زوربهى كتيبخانه كان ده گه ريئ. نه ركي كو كردنه وهى بابه تى نيو گوژار و

پوژنامه کانیښ به ماریا چیخوځی خوشکی و هاورپیکانی ، ده سپړی . کاتی ده گه پټه وه مو سکوش ، نه لیکسی سورین ، کومه لیک و تار و کتیبی له سهر ساخالین یو ده نړی .

سهره نجام له کوتاییه کانی مانگی نیساندا به ره و ساخالین وه پری ده که وی . دوست و ناشنا و هاورپیکانی ، تا (یارو سلاڅ) به پری ده که ن . دواي تیپه پوښی نزیکه ی سی مانگ ، گه یشته ساخالین .

تاکه هوکاري په یوه ندي ته و ، به پایته خته وه ، نه و نامانه بون که به دریځای سی مانگ دهیناردن و بو ی ده هاتن . نه و یاداشته نه ی له باره ی ساخالینه وه دهینوسین ، به نامه دهیناردن و به زنجیره و له ژیر ناوی (له سیبریا) دا ، چاپ ده کران . یو نه وه ی کاتی خو ی به فیرو نه دا شه وانه گه شتی ده کرد و بالټو چه رمه لوسه که ی له خو یه وه ده پیچا و له گو شه یه کی گالیسکه که دا خو ی کوشم ه لډینا . هه رکاتی بگه یشته یه ته شاریکی وهک (تومسک) یا (نیرکو تسک) ، جل و بهرگه شر و چلکنه کانی داده نان و خو ی ده شوش و (سهر و شکلنکی نه وروپیانه) ی به خو وه ده گرت .

که ش و هه وای سازگار و ئازادی ده ورو به ری ، بیونه هوکاري که متر بونه وه ی نه خوشیه که ی و کوخه کانی که متر بیون .

سهریاری ماندویتی و نه خوشی ، بینینی دورخراوه کان و به ندرکراوه کان و زپه ی زنجیره کانیان ، له نیو نه و که ش و هه و نامویه دا ، توشی خه م و خه فته و نیگه رانیه کی زوریان کرد .

له نامه کانیښا ئماژه به بینینی پوباره کان و جه ننگه له کان ده کات . خو شترین کاتی گه شته که شی نه وه بوه که به که شتی به ناو ئاوی پوبار و ده ریچه کاندای تیپه ریوه و ده ریچه ی بایکالیش یه کیک بوه له جوانترین دیمه نه کان که له ژیانی خویدا بینیبیتی . هه روه ها کاتی که به نیو پوباری ئاموردا تیپه رده بی بوخوی باسی ده کا و ده لی خو شترین کاتی ته مه نم بوه و هه رگیز له بیرم ناچیتته وه . جگه له وه ش له م گه شته یدا ئماژه به دوفاقی بونی سروشت و ژیانی مروځ ده کات و ده لی دوفاقی سروشت جوانه ، به لام دوفاقی مروځ به پیچه وانه وه . که نه م دوفاقیه ی که باسی ده کات ، له زوریک له چیرو که کانیښا بهرچاومان ده که وی .

نه وه ی که دلی خو ش ده کات ، نه وه یه که له ویدا که ش و هه وایه ک دروست بوه ، تییدا مروځه کان به ئازادی قسه ده که ن و که س ترسی له که س نیه و که س له وه ناترسی بو شوینیکی تر دوری بخه نه وه و که س نیه سیخوړی به سهر که سه وه بکات و راپورټ له دژی که س بنوسی .

دورخراوه و به ندي ه کان دابه ش بیون به سهر دو ده سته دا ، ده سته یه کیان نه و به ندي ه له میژینه بون که دواي چه ندين جار هه لاتن ، گیرابونه وه و کوټ و زنجیر کرابون . ده سته که ی تر به ندرکراوانی پیشو بون ، که ماوه ی زیندانیان ته واو کردبو ، به لام له دورگه که دا مابونه وه و نیشته جی بیون و به کاری کشتو کاله وه خه ریک بون .

هه رجارى دهسته يهك زيندانى ژنيان دههينايه ئهوى ، زور زو هه واله كهى به سهرانسهرى دورگه كه دا بالو ده بووه و جوش و خروش يكي تازهى به دورگه كه ده به خشى .

زوريك له پياوه كان به شه پ و كيشه و به رتيل ، ناوى خويان له ليستى داخوازيكه راندا ده نوسى . ژنه كان له سه ربازيكه كه دا راده گيران تا پياوه كان به جل و به رگى جوانه وه ، ده گه يشتن . هه لباردنه كه ، هه ميشه ده لاپاوكيى بو هه ردولايان دروست ده كرد . پياوه كان هه وليان ده دا هاوسه ريكي به دلى خويان بدوزنه وه و ژنه كانيش دانىشتبون و شه رميان ده كرد و سهريان به رده دايه وه .

ئيدى بوخويان پيك ده كه وتن .

ئهم زه ماوه نده ، جگه له هه وليك بو له بير بردنه وهى پهنج و كوڤره وه ريه كانيان - ئه گه ر بو ماوه يه كي كه ميش بيت - شتيكى تر نه بو . كه سه ره نجام زوربهى ژنه كان له ناچاريدا ده كه وتن له شفروشي .

چيخوف له چه ند مانگيك زياتر ، ده رفه تى نه بو . به حه زيكي زوره وه كاره كهى خوى ده ستيپيكر ، له گه ل دانه دانهى كه سانى دورگه كه دا قسهى كرد ، هه روهك مه زندهى كردبو ، ته وه رى برسيتى و هه ژارى ، سه رچاوهى هه مو كيشه كانيان بو .

بينينى مندا له كانى دورگه كه - كه ژماره يان زور نه بو - بى خويندنگا و بى سه ره رشت ، كه به شيكيان ته نانه ت ناوى باوك و دايكى خوشيان نه ده زانى و پوژ به پوژ گه و ره تر ده بون ، جيگاي داخ و كه سه ريكي گه و ره بو .

كوخته كانيان پيس و ويړان و پېبون له زينده وه رى زيان به خش . مروژ به بينينى ئهم هه ل و مه رجه هي لنجى ده هاته وه .

ئهان زور ئازادانه وه لامى پرسياره كانى چيخوفيان ده دايه وه ، به لام واى بو ده چون چيخوفيش يه كيك بيت له به رپرسه بالاكان و هاتى شته سنورداره كان سنوردارتر بكات .

ژنه رال (كوئوڤيچ) ي به رپرسى دورگه كه ، هاوكاريه كي زورى چيخوفى ده كرد ، چيخوفيش ، جگه له زيندانى سياسيه كان ، ده يتوانى له گه ل هه مو ئه وانهى تر دا ئازادانه قسه بكات .

پينج سالى خاياند تاوه كو توانى ئه وكتيپه ي ، كه له سه ر هه ل و مه رجي ژيانى به ندى و دورخراوه كانى ساخالين نوسيبوى ، ته واوى بكات و به چاپى بگه يه نى .

سه ره نجام ، ئهمه وه لامى كي گونجاو بو ، بو ئه وكه سانهى په خنه يان لى ده گرت كه گوايا بايه خ به پهنج و كوڤره وه رى مروقه كان نادات و له ئاستياندا بى هه لوڤسته .

په خنه گراني روسى ، له سه ر ئه و باوه په بون : بو گه يشتن به دادپه روه رى كوومه لايه تى ، ده بى نوسه ر بيتته پېبه ر و ريئيشانده رى خه لكى .

به وه تومه تباريان ده كرد به ره مه كانيدا بايه خ به ئازار وكيشه كانى خه لك و كيشه سياسى و كوومه لايه تيه كانى ولات نادات .

چيخوف ، سه ره تا ئهم په خنانه به هه ند ناگرى . به لام سه ره نجام له وه لامى په خنه ي گوڤاريكدا به ناوى (ئه نديشه) - كه له هه مو يان

نارپه وائر و نابهجیتر ده بی - دهنوسی: (له پاستیدا نه ده بو من وه لامي
 ئه م تومه تانه بده مه وه ، به لام له وانه يه به م زوانه پوسيا به جی بهیلم و
 بوی هه يه كه ئیدی هه رگیز نه گه پیمه وه ، بویه نه متوانی ئه م تومه تانه
 ، بی وه لامدانه وه به جی بهیلم ... له کوئی به ره مه کاندما دیریکم پی
 شک نایه ت كه به هوپیه وه هه ست به شهرمه زاری بکه م ، نه گه ر تو به
 دهسته واژه ی نارپه وا و نابهجی (بی ویزدانی) ، ئاماژه به م پاستیه
 تاله ده که یه ت که من که سیکی خوینده وار و خاوه ن به ره مه می زورم و
 کاریکم بو ئه و که سانه نه کردوه که خوشم دهوین و به ره مه کانیشم
 هیچ کاریگه ریه کیان له سه ر نه نجومه نه کانی گوند و یاسا تازه کانی
 دادگا و ئازادی راگه یاندن و ئازادی به گشتی ، دانه ناوه . که واته ده بی
 له م کارانه دا گوڤاری نه ندیشه خوئی به هاوکارم بزانی ، نه که په خنه م
 لی بگری. چونکه نه وانیش له م بوارانه دا ، کاریکی له کاره کانی من
 زیاتریان نه کردوه ، چی بکه م ئه مه تاوانی من نه).

به م شیوه یه چیخوف به م کاره ی ، هه مو ئه و تیروانی نه نادروستانه ی
 هه لگی پرایه وه و بوخویشی له دوا ی ئه م گه شته یه وه ، تیروانی
 له به رامبه ر زور کیشه و په هه نددا ئالوگوپی به سه ردا هات.

له نامه یه کیدا بو ئه لی کسی سورین دهنوسی: (تو زور هه له بوی که
 ده نویست نه چمه ساخالین ... نه گه ر هاتبا و له ماله وه بومایه ، له
 زور شت بی ئاگا ده بوم ، به ر له و گه شته م بلاوبونه وه ی کتیبی)
 سوونات کروتز) ی تو لستویم به شاکار و پوداوکی گه وره ی ئه ده بی
 پوسی ده زانی. به لام ئیستا ، نه و کتیبه بو من جیگای پیکه نینه).

تولستوی له سوونات کروتزدا زه ماوه ند و موزیک و په یوه ندی
 جه سته یی ، به پیلانیك ده زانی ت كه ورده ورده ژیا نی پاله وانی
 چیرۆكه كه ژه هراوی ده كات و واده كا ده س له ئامانجه بالاكان هه لگری
 و هه سته چا كه خوازانه ی نیو ناخی بسپرتیه وه و سه ره نجام ده ست بو
 تاوانکاری بیا.

دوا ی ئه م گه شته ، کاریگه ری نویسه کانی تولستوی - که چه ند
 سالیك بو میشکی چیخوفیان به خویانه وه خه ریک کردبو - ورده ورده
 کال ده بنه وه و فیڕکردن و ئاموژگاریه کانی تولستوی به (نه زانیه کی
 فریوده ر) ده زانی.

دواتر کاتی چیخوف له سالی ۱۸۹۷ له نه خوشخانه ی مو سکو
 ده خه وینری ، تولستوی دیته سه ردانی و سه باره ت به م (نه زانیه
 فریوده ره) ماوه یه کی زور ، به سه ختی له گه ل یه کتردا ده که ونه
 مشتومپه وه . که له نیوان قسه کانیاندا سیه کانی چیخوف توشی خوین
 به ربون ده بن.

هه ر له م گفتوگو یه دا چیخوف ئاماژه به خوشبه ختی ده کات و ده لی: (
 ساته کان بدو زینه وه و به حه ز و مه یلی خومان بژین و لیگه ری بێن با
 که سیتی مروڤه کان به ر له گه شه کردن ، نه ژاکین.

دواتر هه ر له سالی ۱۸۹۷ له شوینی ژیا نی خوئی و چه ند گونیدی تردا
 چه ند خویندنگایه ک له سه ر ئه رکی خوئی دروست ده کات و داو و
 ده رمانیش به خوړایی ده داته نه خوشه کانی. هه ر له و سه رده مانه شدا
 ئاشنایه تی نزیک له گه ل ماکسیم گوړکیدا په یدا ده کات .

ئەكادىمىيە زانستى روسىيە سالىيادى لەدايك بونى پۆشكىندا بەشەك
لە كارەكانى خۇي تەرخان دەكات بۆ زانستى كۆمەلەيتى و
ئەدەبىيات. لەنۆ نوسەرانى روسيادا چەند كەسكى وەك چىخۇف ،
تولستوى ،كۆرولنىكوف و چەند كەسى تر،لەسالى ۱۹۰۰بەئەندامى
فەخرى ئەكادىمىيە ھەلبىژدردان.

ئەمە بوە ھۆكارى خۇشحالەكى زۆر بۆ چىشتلەنەرەكەى چىخۇف و
جاريكيان لە ميوانىيە كدا گوتبوى: (ئەنتون پافلوۋىچى ئىمە بۆتە
ژەنەپال) ، كەدواتر چىخۇف زۆر جارار بۆ پىكەنن ئەمەى
دەگىپايەو.

لەسالى ۱۹۰۱ لەگەل (ئۇلگا كنىپەر) ى ئەستىرەى شانۆى ھونەرى
مۆسكۆ زەماوئەند دەكا.

دواتر لە سالى ۱۹۰۲دا ئەندامانى ئەكادىمىيە زانستى روسىيە ، ناوى
گۆركى دەخەنە لىستى ئەندامانى فەخرىيەو. ھۆمەتى ئەوسا زۆر
بەوردى چاودىرى كارەكانى گۆركى دەكات. كاتى لىستى ناوەكان
دەچىتە بەردەستى تزار و ناوى گۆركى تىدا دەبىنى تۈپە دەبى و لە
ئاستى ناوى گۆركىدا دەنوسى: (زىادپەوى كراو). ئىدى ناوى گۆركى
دەكىشەرتەو و ھۆمەت بەياننامەيەك بەناوى ئەكادىمىيەو دەردەكا.
ئەمە دەبىتە ھۆكارى ئەوەى ھاوكات لەگەل كۆرولنىكوف دا دەست لە
ئەندامىنى ئەكادىمىيە بكىشەنەو و ھەروەھا تولستوى رايگەيانند ھىچ
كاتى خۇي بە ئەندامى ئەو ئەكادىمىيە نەزانيو تا دەس لە كار
بكىشەتەو.

چىخۇف لەگەل ئەوەى كە بۆخۇي دكتور بوو بەباشى ئاگادارى خراپى
بارى تەندروستى خۇي بو ، كەچى ھىچ كاتىك دەستى لەنوسىن
ھەلئەدەگرت.

دواتر نەخۇشەيەكەى توندتر دەبىت و دكتورەكان چەند جاريك
پىنمىيە دەكەن بچىتە فەرەنسا ، سەرەنجام داواكەيان قبول دەكات
و بەرەو فەرەنسا دەكەيتە پى ، بەلام داوى بىستى ھەوالى مەرگى
باوكى ، دەگەپىتەو روسىيە.

لەوسەردەمەدا نەخۇشى سىل ، بەتەواوى تەنگى پىئەلچىنيو ، ئەو
دوست و ئاشنايانەى كە چەند سالىك بو نەيانىنيو ، بەبىنىنى
توشى سەرسورمان دەبون ، تەنيا بەنىگاكانىدا ھەستىاندەكرد ئەو
بونەوەرە پەق و وشك ھەلگەپاوەى بەرامبەريان ،جگە لە چىخۇف
كەسكى ترنەيە. وە دەشيانزانى ھىندەى لە ژياندا نەماوە. داوى
چەند ھەفتەيەك بىك تەندروستى باشتەر دەبى و لەسەر پىنمىيە
دكتورەكان ، لەگەل ئۇلگى ھاوسەرىدا بەرەو (فالىربادن) ى ئەلمانىا
دەكەيتەپى. لەوى دەچىتەلاى دكتورى بەناوبانگ ئىقالد و بىك
تەندروستى باشتەر دەبى. لەنامەيەكدا بۆ ماريىا خوشكى ، ھەوالى
باشتەر بونى بارودۇخى تەندروستى خۇي ، بۆ دەنوسى.

سەرەنجام كۆتايىيەكى خىرا و چاوپەوان نەكراو گەشىت . لەيەكك
لەشەوەكانى سالى ۱۹۰۴ ، داوى گىرپانەوەى چىروكك بۆ ئۇلگى
ھاوسەرى ، ماندو و بى توانا ، چاوپەكانى لەسەريەك دادەنى و خەوى
لى دەكەوى ، ئۇلگا بىدارە و چاوى لەسەر ھەلناگرى ، ھەتا جاريكى

تر وه ئاگا دیته وه و چاوه کانی ده کاته وه ، لای نیوه شه و ئیدی به یه کجاری چاوه کانی لیک دهنی. ههفتهیه ک دواتر کاتی تهرمه که ی له ئه لمانیا وه ده گاته وه مۆسکو ، مه راسیمی ناشتنی له مۆسکو بو سازده کری. ماکسیم گورکیش له مه راسیمی ناشتنیدا ئاماده ده بیت و زور به وردی پوداوه کان تومار ده کا. خه لکیکی یه جگار زور به شداری پیره سمی ناشتنی ده بن ، هوکاره کانی گواستنه وه و پولیس په کیان ده که وی. به تاییه ت له و کهش و هه وا گرژ و ئالوزه سیاسییه ی ئه وسه رده مه ی روسیادا ، حکومه تی تزار ترسی لی دهنیشی نه بادا ئه م جه ماوهره بی ئه ژماره ، ئاراسته ی مه راسیمه که له دژی حکومه ت بگوین و ده ست بده نه خویشاندان و راپه رین. به لام خه لکی روسیا ، هینده به قولی که وتبونه ژیر خه می له ده ستدانی نوسه ره که یانه وه ، ئاگیان له هه ل و مه رجه دژواره کانی ژیا نی خو یان و کیش و گیر وگرفته سیاسی و نیشتمانیه کانش نه مابو.

چیخوف ته نیا چل و چوار سال ژیا ، به لام کاتی مرد ، توانی فویم و پوخساری چیرۆکنوسی له جیهاندا بگوئی و کاریگه ریه کی گه وره ش له سه ر شانۆنامه کان دابنی.

سه ره نجام له و ته مه نه کورته دا ، سه رباری به ته نگه وه هاتنی نه خوشه کان و چاره سه رکردنیان ، توانی زیاتر له ۶۰۰ چیرۆک و کتیبیک ده رباره ی دورخراوه و به ندیه کانی دورگه ی ساخالین به ناوی (دورگه ی ساخالین) و چه ندین یاداشت و نامه - که دواتر کوکرانه وه و خو یان له نزیکه ی ۱۵۰۰ لاپه ره ده دن - و چه ندین شانۆنامه ی وه ک

، (ئیشانوڤ ۱۸۸۷) ، (بوکینی) ، (سالرۆژ) ، (بالنده ی ده ریا) ، (پۆلگیپی تراژیدی به پیچه وانه ی هه زی خو یه وه) ، (سی خوشک ۱۹۰۰) ، (دیوی جه نگه ل ۱۸۸۹) ، (له زیانه کانی توتن) ، (باخی گیللاس) ، (لالو فانیایا ۱۸۹۹) ، (تاتیانا پیپینیا) و چه ندین شانۆنامه ی تر بنوسی. که سه باره ت به نوسینی باخی گیللاس ده لی : (پۆژانه ته نیا چوار دیر ده نوسم ئه و چوار دیره ش زور ماندوم ده کا).

خوینهری به ریز ، ئه وه ی که هانیدام ئه م چیرۆکانه وه وه رگیرم ، به هوکاری یه که م ده بینین ئه م چیرۆکانه سه رتا پا له قاودانی ناره وایی و بیدادی و هه مو په فتار و کرداریکی نادروست و نه شیایوی مروقه کانه . ئه و هه لسو وکه وت و په فتارانه یه که پاله وانی چیرۆکه کانی چیخوف هه یانه . بیگومان ئه مه ش به شیك بوه له کار وکرده وه ی پۆژانه ی خه لکی ، له روسیای سه رده می چیخوفدا. دوا ی تپه رینی سه د و چه ند سالیك ، ئه گه ر بیت و سه رنج بدهینه ئه م چیرۆکانه ، له یه کچونیکی یه جگار گه وره له بیرکردنه وه و هه لسوکه وته کانی پۆژانه ی تاکی روسی ئه وسه رده مه و کوردستانی ئه مپوی خو ماندا ، ده بینین. له نیو کومه لگای ئیمه شدا زور عه ریف پریشیبا یقمان هه ن که به ئه رکی خو یانی ده زانن خو یان له کاره کانی خه لکی هه لقورتین و تانیستاش له وه نه گه یشتون ئه وه ی ده یکه ن ، کاریکی نه شیاه و په یوه ندی به وانه وه نیه . زور دبو قفمان هه ن که خاوه نی شتیکن خو یان تا ئاستی فریدان و له کۆل خو کردنه وه لی بیزارن ، که چی ئه گه ر بتوانن و بو یان بلوی به پاره یه کی باش به سه ر نزیکترین هاوپی خو یاندا ساغی

دهكه نه وه . زوړ د پړيا فنيمنان هـن بو جيبه جي كـردنى مهـرامه كـانى خوږيان ، خوږمان ليدننه پيشه وه و به شان و بالماندا هـلده دهن . هـتد . وهـك چوڼ ماكسيم گوركي ، له باره ي چيخوف و چيروكه كانيه وه ، دهـلي: (مروږ له بهـره مهـكـانى چيخوفـدا لهـگـل خـه لـكانـيكي دامـاو و بـي چارهـدا بهـره و پـو دهـبيته وه كه مـاله كـانـيان پـر كـردوه له تـه وهـزه لي و نـانـاسودـه يـي و بـونه تـه كـويلـه ي گـه مـژه يـي و بيـكار يـه كـانى خوږيان و بـونه تـه كـويلـه ي هـلپـه و تـه مـاحـي خوږيان ، هـمـو شـتـيـكيان بو خوږيان دهـوي ، كـويلـه گـه ليـكي ترسـنوكن كه خوږيان به ژيانـه وه نـوسـاندوه و سـه بارهـت بهـدا هـاتو ، دنـيا پـرده كـهـن له قـسه كـانى خوږيان . واهـست دهـكـهـن كه ئـيدى جـيگـايـه ك لهـم دنـيا يـهـدا نهـماوه ئـهـوان تـيـيدا بـژيـن . زوړبه ي ئـهـم خـه لـكـانه خـه ونـي خوږ خوږ بهـدا هـاتـويه كـي باشـتره وه دهـبينـن ، بهـلام خوږيان ، سـه بارهـت به تـاينـده ، ئـهـگـر تـا دوسـه سـالـي تريـش دانـيشـن ، بـير نـاكهـنه وه و نـاگـهـنه ئـهـو باوهـر ي له خوږيان بـپـرسـن: ئـهـگـر ئـيمـه ئـاوا دانـيشـين و بـكهـوينـه نـيو خـه ون و خـه يـالا تـه وه ، ئـهـي كـي ئـالـو گوړـيـك بهـسـهـر ژيانـي مروږه كـانـدا بيـني و له خوږشـيه كـانى ژيان بهـهرهـمـهـنديان بـكا ؟ چيخوف بهـو بـير تـيـژي و وردـبـينيـه ي خوږه وه ، چـاو دهـبـريـته هاوـلا تـيه دامـاو و بيـچاره كـانى ولا تـه كـه يـي و بهـزه رده خـه نه يـه كـي خـه مـگـين و دهـنگـيـكي دلـسوژانه و سـهـرزه نـشـتيـكي قولـه وه ، هاوكـات بهـپـوخـسـار يـكي پـهـريـشان و بهـ دلـيـكي پـرله ژان و بهـدهـنگـيـكي دلـسوژانه وه پـيـيان دهـلي: (خوږه ويسته كـانـم ئـهـو شـيوه ژيانـه ي ئـيوه دروست نـيه ! ژيان بهـم شـيوه يـه شهـرمه زاريـه).

ماوه تـه وه بلـيم تـا ئـيسـتا له نـيو ئـيمـه ي كـورد دا گـه رچـي هـمـومان چيخوف دهـناسـين ، بهـلام تـا ئـيسـتا وهـك پـيويسـت ئـاوړـي لـي نه درـاوه تـه وه و كـاريـكي ئـهـوتـو نه كـراوه كه شـايـاني ئـهـو چـيروكـنوسـه بالـايـه بـي . كه پـيمـوايه چـيروكه كـانى چيخوف بو ئـيمـه ، گرـينـگـي خوږيان هـه يـه و دهـبيـت . لهـپـوي وهـرگـيـراني شـانـونـامه كـانيـه وه ، كه نـزيـكه ي بيست شـانـونـامه بهـسـهـره وهـن ، جـگـه لهـدو تـا سـي شـانـونـامه يـه ك ، زياتـر وهـرنه گـيـردراون . چـيروكه كـانيـشي كه له شـه شـسـهـد چـيروك بهـسـهـره وهـن ، جـگـه لهـچـهـند هـهـولـيـك - لهـگـل پـيـز و خوږه ويستـيم بو هـمـو ئـهـوكـه سـانه ي كه لهـو بـوارهـدا كـاريـان هـهـبـوه و ئـهـگـر ئـهـوان نهـبـوايـان ئـيمـه مـانـان چـانسـي خوږنـدنه وهـي چـيروكه كـانى چيخوف و نـاسـيني چيخوفـمان پـي نهـدهـبرا - بهـشـيـكي زوړيان چـهـند بارهـن . تـا ئـيسـتا كه سـيـك نهـبـوه كـوي چـيروكه كـانيـمان بو وهـرگـيـري . هـهـروهـا جـگـه لهـوهـي كه چـيروكه كـانى چيخوف ، دنـيا بـينيـه كـي جـيـهـانيـان هـه يـه و لهـقاوداني هـمـو ئـاكار و پـهـوشـتيـكي نـاشـيرن و نهـشـياوي نـيو كـومـه لـگا كـانه ، بهـلام بهـشـبهـحـالي خوږ ليـرهـدا هـهـولـم داوه ئـهـو چـيروكـانه هـهـلـبـژيـرم كه پوژانه بهـهـرچـاوي خوږمانـه وه نمـونه كـانيـان دهـبينـن .

هـهـروهـا تـا ئـهـوشـويـنه ي ئـاگـادارم جـگـه له هـهـردو چـيروكي (لاوازي) و (قهـلـهـو و لاوان) ، خوږ بـواردوه لهـوهـرگـيـراني ئـهـو چـيروكـانه ي كه پـيشـتر چـهـند جـاريـك وهـرگـيـردراون . هـيـوادارم تـوانـيـبيـتم كـاريـكم كـردـبي و بهـئـومـيـدي ئـهـوهـم پوژيـك دـابي كه سـيـك يـان چـهـند كه سـانـيـك

سەرجه‌م به‌رهه‌ماکانی چیخوڤمان بو بکه‌نه کوردی ، وه‌ک چوڤن
له‌ئده‌بیاتی ولاتی دروسی‌ماندا ئه‌م کاره‌ کراوه‌.

ئازاد نه‌جم

پانیه‌ ۱۴/۴/۲۰۱۱

تییینی / بو ئاماده‌کردنی ئه‌م پيشه‌کيه ، سودم له‌پيشه‌کيه‌کهي
کتیبي / انتون پافلوویچ چخوف / ترجمه احمد گلشیری / انتشارات
نگا / چاپ ششم ۱۳۸۸ / وه‌رگرتوه‌.

هه‌روه‌ها سودم له‌ چه‌ند سایتیکی ئینتەرنیت و پيشه‌کيه‌کهي ئه‌م
سه‌رچاوه‌یه‌ی خواره‌وه‌ وه‌رگرتوه‌. / مجموعه اسار چخوف / ترجمه
سروژ استپانیان / انتشارات توس / ۱۳۸۹ که سه‌رجه‌م چیرۆکه‌کانیشم
هه‌ر له‌م سه‌رچاوه‌یه‌وه‌ وه‌رگرتوه‌.

ژيان جوانه

(بۇ ئەو كەسانەى نيازى خوكوشتنيان ھەيە)

ژيان شتېكى تال و به ئازاره ، به لّام ئەگەر نيازى گۆپىنيت ھەبىت كارىكى ھىندە دژوار و ئەستەم نىە . بۇ ئەم كارەشت ئەو ەندە به س نىە دوسەد ھەزار پۆبلىكت بۇ دەرچىت ، يان ميدالايى (ھەلۆى سىپى) يت پىببەخشن ، يان لەگەل كچىكى جوانكىلەى دلپفین ، زەماو ەند بکەيت ، يان وەكو كەسىكى باش و دلّساف بناسرىيت و ناوو ناوبانگت چەندىن سالان دەماودەم بکات. بىگومان ئەگەر بتوانى لە ژياندا ئەمانە وەدەست بىنى ، خراپ نىە ، به لّام ھەمو ئەمانە ، شتېكن لەگەل تىپەپىنى پۆژگاردە ئەگەرى نەمان و لە بهين چونيان ھەيە و دەشى لە چرکەساتىكدە لە دەستيان بدەى.

بۇ ئەو ەى ئىدى لەمەودوا ، تەنانەت ئەو كاتانەش كە لەو پەپرى نىگەرانى دايت ، شادو بەختەوەر بژىت ، دەبى ئەم دو ھەنگاوى خوارو ە جىبەجى بکەيت: يەكەم پازى بيت بەو ەى كە ھەتە و دوو ەم باو ەپرى تەوات بە دەستەواژەى (لەوانەيە لەمەش خراپتر پوبدات) ھەبىت. ئەمەش ھىندە كارىكى ئەستەم نىە .

كاتى قوتوى كبرىت لە گىرفانتدا گپ دەگرى ، دل تەنگ مەبە و سوپاسى خودا بکە كە گىرفانت گەنجىنەى باروت نەبو ە. كاتى

كۆمەلّك خزمى لىقەوماو و بىچارەت لە قىللا ھاوینىەكەتتە دىنە سەردانىت ، نىو چاوانت گرژ مەكە و شادو شوكرىبە و بلّى زۆر سوپاس خودايە خزمان بەسەرياندا داوم نەك پولىس .

ئەگەر دپكىك لە پەنجەت چەقى ، بپۆ سوپاسى خودا بکە و بلّى چاك نەبو لە چاوم نەچەقى . ئەگەر ھاتو بينيت ژنەكەت يان خوشكى ژنەكەت ، لە برى گۆرانىەكى دلپفین ، خەرىكى راھىنانە لەسەر نوتهكانى ئامپرىكى موزىك و كردوئەتە درىنگە درىنگ ، دلگىر مەبە و لە خوشيان ھەلپەپە چونكە گوپت لە موزىك بو ە نەك لورەى چەقەل و مپو مياوى پشىلە .

بپۆ سوپاسى خودا بکە كە نە ئەسپى ژىر بارى ، نە مىكروپى ، نە كرمى (ترىشىن*) ى ، نە بەرازى و نە ولاخى و نە مىشولەيت و نە ورچى قەرەجە گەپۆكەكانى. بپۆ ھەلپەپە لە خوشى ئەو ەى نە شەلى ، نە كوپرى ، نە كەپى ، نە لالّى ، نە توشى نە خوشى كولپرا بويته . ھەلھەلە لىدە لە خوشى ئەو ەى كە ئىستا لە دادگا و لە نىو قەفەزى تاوانباران دانەنىشتويت و بەرامبەر داواكارى گشتى رانەو ەستاويت و بۇ وەرگرتنى پاداشتى نوسىنەكەت ، لەگەل كابراى بلاو كەرەو ەدا نەكەوتويتە مشتومپ.

ئەگەر مالّت لە شوپىنىكى دورەدەستە ، بىر لەو ە بکەو ە و بلّى چاك نەبو مالّم دوور تر نەبو . ئەگەر ددانىكت دىشى ، دلّت بەو ە خوشكە و بلّى چاك نەبو ھەموو ددانەكانم نەدىشان. ئەگەر بۆت دەكرى گۆقارى (شارۆمەند) نەخوینىتەو ە ، يان لە سەر بەرمىلىكى زبلى مالان

دانه نیشتیویت ، یان له ونیوه دا سی ژنت نه هیناون ، برېو بو خوټ تیږ
 هه لپه پره . نه وکاته ی که ده تگرن و راپیچی که لانتهریت ده که ن ،
 شاگه شکه به له خوشیان ، چونکه دلنیا ییت و ده زانی بو که لانتهرییت
 ده به ن نه ک دوزه خی سوتینه ر ، کاتی له وی به قامچی که وتونه سهرت
 ، هه لپه له لیده له خوشی نه وه ی به قامچی لیته ده ن نه ک ته ور .
 نه گهر ژنه که ت خیانه ت لیته کات ، برېو له خوشیان هه لپه ره و بللی
 چاک نیه خیانه ت له من ده کات نه ک له نیشتییمان .
 وقس علیه ژا ... نه ی مروڅ ! گوی له پهنه و ناموژگاریه کانم بگره تا
 له مه ودوا زیانت لیوانلیو بیټ له شادی و به خته وه ری .

(کرمی تریشین*) کرمی نیو گوشتی به راز

تیبینی / نه م چیروکه پیشتړ له ژماره ۸۷ ی گوڅاری گزینگ بلاو
 بوته وه

پیاویکی ناسیاو

(فاندا) ی جوانکیله ، که له ناسنامه دا نیوی (ناستاسیا کاناڤکینا) بو ، کاتی له نه خوشخانه ده رکرا ، خوئی له هل و مەرچیکدا بینیه وه که پیشتر هەرگیز نه بیینیو ، نه خاوه نی جیگا و پیگایه ک ، نه پاره و پولیک ، نه پله و پایه یه ک ، نه مه چ چاره نویک بو؟

بهر له هه مو شتیکی خوئی گه یانده بانکیکی ره هنی و نه گوستیله نقیم فیروژه ییه که ی ، که تاکه سه رمایه ی ژیا نی بو ، به بارمه دانا و نه و پاره یه ی که له بهرام بهردا و هریگرت له رۆبلیک تی نه ده په پی ... بهم پاره یه چ شتیکی ده کپدرا؟ نه به شی کرینی بلوزیکی کورتی مودی سهردهم ، نه به شی کرینی کلاویکی دریژ و نه به شی کرینی جوته پیلاویکی برونزی ده کرد ... له بهر نه وه ی نه م شتانه ی نه بون ، وایده زانی به روت و قوتی ده گه پی.

له هزری خویدا وایده زانی نه ک مروقه کان ، به لکو سه گ و نه سه په کانی شه قامه که ش سهیری ده که ن و به جل و بهرگه ساده کانی پی ده که نن. جگه له وه ده ست هی نانی پیلاو و کلاو و جل و بهرگی نوی ، بیری له هیچ شتیکی تر نه ده کرده وه. بیر کرده وه له وه ی که چ بخوا و له کوئی بنوی ، هەرگیز به میشکیدا نه ده هاتن.

له میشکی خویدا بیری کرده وه: (خوژگه توشی پیاویکی ناسیاو ده هاتم ، ده متوانی هه ندیک پاره ی لی و هرگرم ... هیچ پیاویک ناماده نیه پاره م بداتی ... له بهر نه وه ی ...).

فاندا توشی هیچ پیاویکی ناسیاو نه هات. نه له به ته ده کرا دوا ی نیوه رۆ بجیته ریستوران تی (پینسانس) و ناسیاو ه کانی بیینی ، به لام به سه ری روت و بهم جل و بهرگه سادانه وه ، هه ر پیگای چونه ژوره وه شیان پی نه ده دا.

نه دی ده بو چی کردبا؟

دوا ی ماندویتییه کی زور که به هوئی پویشتن و دانیشتن و بیر کردنه وه وه ، توشی ببو ، بریاریدا به ره و ئاپارتمانی پیاویکی ناسیاو بجیت و داوا ی پاره ی لی بکات ، بیری کرده وه: (بچه لای کی؟) ناکرئی بچه لای میشا خیزانداره و ده وری چول نابیت ... له م کاتانه دا نه و پیره میرده ش له مال نیه و چوته سه ر کار).

لیره دا (فینکل) ی دکتوری ددانی بیر هاته وه ، نه و پیاو یه هودییه که ئایینی خوئی گوپیوه و بوته مه سیحی.

فینکل نزیکه ی سی مانگیک له وه و بهر ، بازنیکی به دیاری دابوه فاندا و شه ویکیش له یانه یه کی نه لمانیدا ، له کاتی ناخواردندا ، فاندایه ردا خیک بیریه به سه ردا رشتبو ، به لی ، نه م پیاو یه بیر که وته وه و شادی دایگرت ، له میشکی خویدا بیری کرده وه: (دلنیام پاره م ده داتی ، به س خودا بکات له مال بیت ... نه گه رپاره م نه داتی و بیهوئی له کول خویم کاته وه هه مو چراکانی ژوره که ی ده شکینم).

به‌رله‌وه‌ی بگاته مائی دکتور ، نه‌خشه‌یه‌کی به‌م شیوه‌یه‌ی له‌میشکی خویدا کیشا: (به‌خنده‌وه‌ و‌رده‌ و‌رده‌ به‌ پلیکانه‌کاندا سه‌رده‌که‌وئ ، ده‌چیتته ژوری تایبه‌تی دکتور و‌ داوای بیست و‌ پینج پوئلی لی ده‌کات .)

به‌لام هه‌رکه‌ گه‌یشته به‌ر ده‌رگا و‌ ده‌ستی بو‌ زه‌نگه‌که‌ برد ، ئه‌و نه‌خشه‌یه‌ی له‌میشکی خویدا دایرشتبو ، هیچی له‌ بیر نه‌ما .

له‌ناکو ، ترس و‌ دل‌ه‌راوکییه‌ک ، که‌پیشتر هیچ کاتیکی له‌م حاله‌تانه‌ی به‌خویه‌وه‌ نه‌بینیو ، هه‌مو جه‌سته‌ی گرت‌ه‌وه‌ . ئه‌و له‌نیو کوژی پیاوانی سه‌رخوشدا ، هه‌میشه‌ ژنیکی جه‌سور و‌ بئ‌ شهرم بو ، به‌لام ئیستا ده‌ترسا به‌و‌ جل و‌ به‌رگه‌ ساده‌یه‌وه‌ چه‌شنی ئاغایه‌کی لیکه‌وتو ، خو‌ی لی به‌دور بگرن .

هه‌ستی به‌ ترس و‌ سوکایه‌تی کرد ، دوچاری سه‌رسوران و‌ ترس ببو . له‌ کاتیکیدا که‌ ده‌ترسا ده‌ست بو‌ زه‌نگی ده‌رگا که‌ به‌ریت ، له‌میشکی خویدا له‌کیشمه‌کیشدا بو : (له‌وانه‌یه‌ ئیستا منی هه‌ر له‌بیر نه‌ما بیت ... ئیستا به‌چ پویه‌که‌وه‌ به‌م جل و‌ به‌رگه‌ شپه‌وه‌ خو‌می نیشاندەم؟ به‌م جلانه‌وه‌ به‌ سوال‌ که‌ریک ده‌چم ، به‌ ژنی پیاویکی ده‌سگێر ده‌چم ...) .

له‌گه‌ل ئه‌مه‌شدا به‌ حاله‌تیکی لیوانلیو له‌ ترس و‌ دل‌ه‌راوکیوه ، ده‌ستی بو‌ زه‌نگه‌که‌ برد و‌ لییدا .

گوئی له‌ ده‌نگی پئی ده‌رگه‌وانه‌که‌ی دکتور بو ، قاندا پرسى: دکتور له‌وییه‌ ؟

پیشبینی ئه‌وه‌ی ده‌کرد ، ده‌رگه‌وانه‌که‌ بلئ نه‌خێر لی‌ره‌ نیه ، به‌لام کابرا - بئ‌ ئه‌وه‌ی یه‌ک قسه‌ بکات - قانداى به‌ره‌و ژوری چاوه‌پوانیی ، رینمایی کرد و‌ یارمه‌تیدا له‌ داکه‌ندنی بالتوکه‌یدا .

پلیکانه‌کانی مائی دکتور ، زور سه‌رنجی قانداى پاکیشا ، به‌لام له‌نیو ئه‌و هه‌مو جوانی و‌ پازاوه‌یه‌دا ، ئاوینه‌ک ، له‌هه‌مو شتیکی زیاتر سه‌رنجی پاکیشا ، تیایدا: ژنیکی ساده‌پوش ، که‌ نه‌ بلوزی دوایین مودیلی پوژی له‌به‌ردابو ، نه‌ کلاوی دریژی له‌سه‌ردابو ، نه‌ پیلاوی بروژنی له‌پیدابو ، به‌دی ده‌کرا . به‌لای قانداوه‌ سه‌یر بو! زیاتر به‌ کریکاره‌کانی کارگه‌ی دورین و‌ جل شو‌ره‌کان ده‌چو ، جل و‌به‌رگیکی زور ساده‌ی له‌به‌ردابو ، بو‌خو‌شنى نه‌یده‌زانی له‌به‌رچی ده‌بی شهرم بکات و‌ له‌به‌ر چی ئه‌و چاوقایمییه‌ی جارانی له‌ده‌ست داوه .

خزمه‌تکاره‌که‌ی فینکل ، به‌ده‌م رینمایی کردنییه‌وه‌ ، گوئی: فه‌رمو ... ئیستا دکتور دیت ... فه‌رمو دانیشه .

قاندا ، له‌سه‌ر کورسیه‌کی نه‌رم دانیشته‌وله‌فکران راچو: (هه‌ر بیتته ژورئ پئی ده‌لیم هه‌ندیک پارهم به‌قه‌رز بداتی ، ئی خو‌ ناسیاومه‌! مرو‌ژ نابئ شهرم له‌ ناسیاو بکات و‌ ده‌بی به‌ پیزه‌وه‌ هه‌لسوکه‌وت بکات ، به‌لام خو‌زگه‌ ئه‌م خزمه‌تکاره‌ ده‌رویشته‌ ده‌ری! ئه‌و لی‌ره‌ بیت ... ناکرئ ... نازانم بو‌ لی‌ره‌ پاوه‌ستاوه‌؟ له‌به‌رچی ناروات؟) .

نزیکه‌ی پینج خوله‌ک دواتر ، ده‌رگای ژوره‌که‌ کرایه‌وه‌ و‌ دکتور وه‌ژور که‌وت ، بالا به‌رز و‌ گو‌ناکانی خر و‌ گو‌شتن بون و‌ چاوانی گه‌وره‌ و‌ زه‌ق بون .

چاوه‌کانی و گوټا خړ و پانه ئه‌ستوره‌کانی و هه‌مو ئه‌مانه پک و راست ، تیرو پپی و نه‌فره‌تیا نیشان ده‌دا.

فینکل له‌پرستورانتی (پینسانس) و یانه ئه‌لمانیه‌که ، پیاوټکی شاد و دهم به‌خنده بو و به‌چه‌پ و راستدا پاره‌ی بو ژنان خه‌رج ده‌کرد و گالته‌کانی ئه‌وانی زوړ به ئاسایی وهرده‌گرت . بوټمونه ئه‌و شه‌وه‌ی که فانداه‌په‌رداخه بیره‌که‌ی کرد به سهریا ، نه‌ک تورپ نه‌بو ، به‌لکو هه‌ندیک پیکه‌نی و به‌گالته‌په‌نجه‌ی هه‌ره‌شه‌ی راوه‌شاند . به‌لام ئیستا نیگا‌کانی توند و خه‌والو و سارد و سړبون . دکتور به‌دهم جویی شتیکه‌وه ، بی ئه‌وه‌ی سه‌یری فانداه‌بکات ، پرسى: چ فه‌رمایشتیکت هه‌بو؟

فانداه‌پوانیه سه‌روشکلئ خزمه‌تکاره‌که و ئه‌مجار پوانیه قه‌د و قیافه‌ی تیرو پپی دکتور ، دیاربو که فانداه‌نه‌ناسیبووه ، پوخساری سور هه‌لگه‌را ...

دواى ئه‌وه‌ی وه‌لامیکی نه‌بیست ، ئه‌مجاره‌یان به‌ده‌نگیکی توندتره‌وه ، پرسى: چ فه‌رمایشتیکت هه‌بو؟

فانداه‌له‌ژیړ لیوه‌وه گوتی: ددان ... ددانم دیشی

: زوړ باشه کامه‌یان؟

فانداه‌وه‌بیری هاته‌وه که یه‌کک له‌ددانه‌کانی کلوره ، گوتی: خواره‌وه ... لای پاست

: هم ... کوا دهمت بکه‌وه .

ئهمجار بروکانی ویک هینانه‌وه و هه‌ناسه‌ی له‌سینگی خویدا به‌ند کرد و که‌وته سه‌یرکردنی ددانه‌کلوره‌که ، دواتر کاتئ میله‌کانزایه‌که‌ی به‌ددانی فانداه‌دا دینا ، پرسى: ئیستا ئازاری هه‌یه؟

فانداه‌به‌درو وه‌لامی دایه‌وه: به‌لئ ... ئازاری هه‌یه ...

فانداه‌له‌میشکی خویدا بیری ده‌کرده‌وه: (هینده به‌سه‌ئاماژیه‌ک به‌ناسیاوه‌تیه‌که‌مان بکه‌م ، ئیدی شته‌کانی بیر ده‌که‌وټه‌وه ... به‌لام ... ئه‌م خزمه‌تکاره ! نازانم بوچی لیړه‌پاوه‌ستاوه؟).

فینکل ، له‌حالیکدا که سه‌یری ددانه‌کانی فانداه‌ده‌کرد ، له‌ناکاو وه‌ک شه‌مه‌نده‌فه‌رک له‌نیو دهمی ژنده‌دا فیشکاندی : ئه‌م ددانه به‌کاری ئه‌وه‌نایه‌ت پر بکریته‌وه ، پرکردنه‌وه‌ی کاریکی بی سوده .

دواى چه‌ند ساتیکی که‌م ، کاتئ دوباره ده‌پوانیه‌وه ددانه‌کانی و په‌نجه بوټ توتناویه‌کانی به‌دهم و لیوی فانداه‌ده‌هینا ، جاریکی تر هه‌ناسه‌ی له‌خوی بری و میله سارده‌که‌ی به‌نیو دهمی ژنده‌دا برده‌خواری ... فانداه‌له‌پریکدا هه‌ستی به‌ئازاریکی توند کرد و هاواریکی کرد و ده‌ستی فینکلی گرت. دکتوریش له‌ژیړ لیوه‌وه گوتی: مه‌ترسه ... هه‌چ نیه ، هه‌ر هه‌چ نیه ، تازه ئه‌م ددانه به‌که‌لکی هه‌چ نایه‌ت ...

مروځ ده‌بی ئازا وخوړاگر بیت.

له‌م کاته‌دا ، په‌نجه به‌توتن ئالوده‌بو و خویناویه‌کانی ، له‌به‌رامبه‌چاوی فانداه‌دا پاگرتن و ئه‌و ددانه‌ی که کی‌شابوی ، نیشانیدا . خزمه‌تکاره‌که‌ش ستلیکی له‌به‌رده‌م ژنده‌دا پاگرت .

فینکل گوتی: که گیشتییه وه مائی، ئاوی سارد له دهمت وهرده ...
باخوینه کهی پراوهستی ...

له بهرامبهر قاندا دا پراوهستابو. سهرو سیمای له کهسیک دهچو
چاوه پوان بیته هه رچی زوه جیی بیلن و لئی گه پین بوخوی تاویک
ئاسوده بیته و پشویه ک بدات ...

قاندا به ره و دهرگا که وهرسوپا و گوتی: خودا حافیز ...
فینکل به خنده وه پرسى: ئه دی هه قى ماندویتییه کهى من چى
به سهردیته؟

قاندا سور هه لگه را، هه مان ئه و یه ک پوڤله کاغه زه ی، له بهرامبهر
خه واندنى ئه نگوستیله نقیم فیروژه ییه کهیدا، وهری گرتبو،
دایه دهستی دکتور و گوتی: ئه ها ... به لئی ...

کاتی له وپوه به ره و شه قامه که وهری کهوت، له هه مو کاتیک زیاتر
ههستی به شهرم و تهریق بونه وه دهکرد، به لام ئه مجاره یان نه ک
له بهر هه ژاری و جل و بهرگه شپه کهی بهری، ئیدی ئه م شتانه
به لایه وه گرینگ نه بون. نه کلاوی دریز! نه بلوزی دوايين مودیل! نه
پیلایى بروئزی! به دهم پویشته وه خوینی تف ده کرده وه، فریدانی
هه مو تفيکی خویناوی، ده یخسته وه یادی ژيانه پر له چه رمه سهری و
کویره وه ریه کهی و ئه و سوکایه تی و بی پیزییه که تا ئه و ساته
توانیبوی خوئی له گه لیاندا بسازیئی، ده بی سبه یینیش و دوسبه ی و
هه فته ی داها تو و سالی داها تو و ته وای ژيانی و تا کاتی مردن ده بی
له گه لیاندا بسازی.

له ژیر لیوه وه گوتی: ئاخ خودایه! چهنده ترسناکه!

* * *

قاندا، جاريکی تر، سه ر له ئیواره ی پوژيکی تر، له پستورانتی (
پینسانس) بو و سه مای ده کرد. کلاوی دریزی نوئی له سه ریدا و
بلوزيکی دوايين مودی پوژ له به ریدا و پیلایى بروئزی له پییدا بون.
ئه وشه وه خانه خویکه ی بازرگانیکی گه نج بو، که تازه له (کازان) وه
ها تبو.

(دوو پوژنامه چی)

(چیرۆکیکی ناراست)

(پیبکین) ی کارمه نندی پوژنامه ی (سندانقان لیدا) که پیاویکی قهله وی غه مبار و نیگه ران بو ، له ناوه راستی ژوره که دا پراوه ستاوه و به ئیشتیاوه ده پوانیتته ئه و قولابه ی که بو هه لواسینی چرا ، به ساپیته که وه به سترابو. هه بلیکی به دهسته وه یه و له دلی خویدا بیر ده کاته وه : (نازانم ده شک یان نا؟ ده ترسیم له بن و بیخه وه بیته ده ری و به ته پللی سه رم بکه ویت ، سندان له م ژیا نه دا جیگایه کم بو خوخنکاندنیش ده ست ناکه وی).

ئه گه ر هاتبا و له م ساته دا (شلپکین) ی هاوپی ، که کارمه نندی پوژنامه ی (یه هودای خائین) و پیاویکی سوره ی وریا بو ، وه ژور نه که وتبا ، کی ده یزانی سه ره داوی بیر کردنه وه کانی ئه م پیاوه شیته ، ده گه یشتنه کو؟

شلپکین له گه ل دانیشتندا ، گوته ی: سللو فاسیا ، هاتوم به دواتدا ... با برۆین ، له گه ره کی (قیبو رگس) سی دیپر هه والمان ده سکه وتوه ... وه ک بیستومه که له پوتیک ویستبوی گو شاوگوش سه ری که سیك ببری ، به لام فریا نه که وتبو. نازانم چی تیدا بو ئه گه ر به شی سه د دیپر هه والی له م شیوه یه مان ده سته که وتبا؟ ده زانی برا! هه ندیک جار بیر ده که مه وه ، ته نانه ت هه زم لییه بشینوسم ، ئه گه ر هاتبا و ئه م خه لکه به شیوه یه کی مرو فانه بیر یان کرد باوه و تیگه یشتبان له وه ی که

ئیمه ش ده بی وه لامی قو ره ی زگمان بدهینه وه ، ئه وا به دلنیا ییه وه ریژه ی خو کوشتن و خو سوتاندن سه د به رابه ر زیاد ی ده کرد و دوا ی ئه مه ش خه لکانی تر توشی بیته و به ره ی دادگا ده کران و ...

شلپکین له م قسانه دا بو ، چاوی به حه بله که که وت ، پرس ی: ئه مه چیه ؟ نا کا نیاز ی خو کوشتن هه بی؟

پیبکین ، به غه مگینه وه وه لامی دایه وه: به لی برا ... ته واو ئیدی ... خودا حافیز ... له م ژیا نه پرچه ره سه ریه .

: ئه مه ی تو ده یکه ی کار یکی گه مژانه یه ! ئاخه ر شتیک بی زاری کرد ی؟

: هه مو شتیک ، ده پوانمه هه ر شوینی ، جو ریک له خو نوکر دن ... جو ریک له چاره نوی نادیا ر و ... شتیک نیه بتوانی بابه تیکی له سه ر بنوسی. به کول هاتنی بیرو ئه ندیشه و زو ر لیکنانه وه ، پالنه ری سه ره کی خو کوشتن. ئه م شتانه مرو ف هان ده دن خو ی بکوژی. ده پوانمه هه ر لایه ک ده بینم مرو ف هان خه ر یکن یه کتر داده په لو سن و یه کتر هه لده دن و یه کتر ده خو ن ، چال بو یه کتر هه لده کهن و یه کتر بن گو م ده کهن و تف به سه ر و چاوی یه کتر ده کهن ، سه رباری ئه مانه ش شتیک له بار و گونجاوت ده سنا که وی تا ده ست بو قه له مه که ت به ریت و بابه تیکی له سه ر بنوسی! جو ریک له (دوالیزم) ی نه فره تی ، بالی به سه ر هه مو شتیکدا کیشاوه .

: چو ن ده لی هیچت بو نوسین وه گیر نا که وی؟ بابه ئه مرو پو ژیکه ، ئه گه ر ده دانه ده ستیشت هه بن ، ئیش و کار بو هه مو ده سته کانت وه ک خو له .

: نه خیر وانیه برا ، هیچت بونوسین وه گیر ناکه وی ، ئیدی من کو تایی به ژیانم هاتوه ! پیتم نالایی له باره ی چیه وه بنوسم ؟ تا خودا چه زکا له باره ی سندوقداره کان و دهرمانخانه کان و له باره ی کیشیه ی پوژه لاتیه وه ، شتیان نویسیوه ... ئه وه نده یان نویسیوه که ئیدی قریان خستوته هه مو شتیکه وه و به شیوه یه که سهریان له خه لکی شیواندوه ، که ئیدی هیچیان لی تیناگهن . له باره ی کفر و کیشیه ی خه سوو و ئاگرکه وتنه وه و کللوی ژنانه و نه مانی ئاکار و په وشت و ناز و له نجه کانی (تسوکی خان*) و ... له باره ی بون و نه بونی ئه و دنیاوه هینده یان نویسیوه که ئیدی هیچ شتی که نه ماوه له سهری بنوسیت . بونمونه ، تو ئیستا له باره ی ئه و پوداوه وه قسه ت کرد و گوته گویا ویستویانه که سیک سهربرین ... ئه مه چ شتیکی سهرسامکه ری تیدییه ؟ منیش ئاگاداری پوداویکم ، که سیکیان هه لواسی و دواتر پارچه پارچه یان کرد و نه وتیان پیداکرد و ئاگریان تیبهردا . هیچیشی له سهر نانوسم . ئه مه بابیه تیکی ئه وه نده گرینگ نیه ! به جه هه نه م ، ئه م شتانه ده باره و سه د باره ن ، هیچ شتیکی تازه یان تیدانیه . دامنا تو دو هه زارت دزیوه ، یان ئاگرت له سهرانسهری شه قامی (نفسکی) به رداوه ، ئه مانه چین ؟ هه مو ئه مانه شتی ئاسایین و باویان نه ماوه ، سهدان جار له سهریان نوسراوه ، برؤ برا ! ئه من ئیدی ... ته واو ... خودا حافیز .

: هیچ سهرله م قسانه ت دهرناکه م براگیان ؟ ئه دی ئه و هه مو کیشیه و گرفتانه چین ؟ ئه و هه مو پوداوه جوړاوجوړانه هه ن ... وا دنیا به سهر کیشیه و پوداوا کاول ده بی ...

: ئه و پوداوانه شتی بی نرخن ، بو نمونه ئیستا من نیازی خوخنکاندنم هیه ، ئه مه له پوانگه ی تووه ، پوداوو گرفته ، به لام له پوانگه ی منه وه ، ته نیا پینج دیر هه واله ، ئه ویش به خه تی گه وره ! ئیدی نویسن نه ما .

له کاریان خستین ، له کارمان ده خه ن ، له کاریان خستوین ، هه ریه که شتن ، هیچ شتیکی تازه یان تیدانیه ، ته نیا جیاوازیه که ی له دهربرین و مینگه مینگه که دایه .

زگم به خوینه ری قوربه سهر ده سوتی ، ئاخر داماوو چ تاوانیکی هیه ! به رده وام ئه م شته پړو پوچانه دهرخواردی میشکی بده ن ! لیژده ئاهیکی هه لکیشاو سهریکی بادا و زهرده خه نه یه کی تالی هیئا سهرلیوه کانی و گوته : به لام ئه گهر هاتبا و شتیکی جیاواز : بونمونه ، کاره ساتیکی دلته زین و وړکه ر ، یان پوداویکی ترسناک و زیاد له ئه ندازه ناخویش و نابهجی ، که جنوکه کانیش زاره ترک بکا ، پویدابا ، بیگومان گیانیکی تازه م به به ردا ده هاته وه . ئه گهر گوته بیان ئه و ئه ستیره یی له سهری ده ژین ، له کاتی سورانه وه یدا به ر ئه ستیره یی کی کلکدار ده که وی ! یان بسمارک ده بیته موسولمان ! یان تورکه کان به هیرشیکی کتوپر ده ست به سهر (کالوگا) دا ده گرن ! ... یان بو نمونه (نو توفیچ) ده گاته پله ی (رایزن سی) ! به کورتی ئه گهر هاتبا و پوداوو کاره ساتی له م شیوه یه ، پویاندابا ، ئه وا ده ژیا مه وه .

: تو ناشقی ناخ و کروکی شته کانی ، به لام هه ولده له ته نکایی و بواردا مه له بکه یت ... بپوانه چله گیاکان و به رد پیزه کان و درزی

تەختەكان ، جوان سەرنجیان بەدەیه و لێیان ورد بەرەوه ... لەهەمو جیگایەك و لەهەمویاندا ، ژیان و ئازار و کوێرەوهری بەدی دەكەیت. لە هەموپارچە تەختەیهکی بێردراو و پێكخراودا ، لەبونی بەرازێكددا ، خەم و كارەسات بەدی دەكەیت.

: خەنی لەخۆت ... بەو سروشتەكە هەتە ، باش دەزانێ لەبارەى هێلكە مریشكێكى خوراوهوه قەلەمەكەت بخەیتەكار ... بەلام ئەمە ... ئەمە بەمن ناكێ.

شلپكێن ، بەدەنگێكى وەك سوکایەتى پێکردنەوه ، گوتى: بۆ؟ چى تێدايه؟ خراپى ئەمە لە چىدايه لەبارەیهوه بنوسیت؟ بابە! ئەمە بۆخۆى يەك دنیا پرسىار هەلەدەگرێ! يەكەم: هەركاتى چاوت بە توێكڵە هێلكەیهك دەكەوێ رقت هەلەدەستى و يەكسەر گۆرانت بەسەردا دێت ، چونكە هێلكە مریشكێك ، كە سروشت هیناویەتیه بون و پاراستویەتى ، بۆخۆى واتای ژيانە ... لێم تێدەگەیت؟ توانای خولقاندنى هەیه و ژيانىكى نوێش بەهەزاران نەوهى تازە دەبەخشى ، دەبینى لەناكاو خوراوه و بۆتە قوربانى نەوسنى و چلێسى مروڤ ، دەكرا لەو هێلكەيه ، مریشكێك بخولقى و بەدریژای ژيانى ، هەزاران هێلكە بكا. ئەمەش بۆخۆى يەكێكە لە هۆكارەكانى روخاندنى پایەكانى ژێرخانى ئابورى كۆمەلگا و قوتدانى سەرچاوهیهكى ئابورى داهاوتى كۆمەلگا! . دوهم: كاتى چاوت بەتوێكڵە هێلكە دەكەوێ خوشحال دەبى چونكە دەبینى خەلكى روسیا لەپوى خورد و خۆراكهوه باشن. سییهم: دەبینن توێكڵە هێلكە ، لە كارى كشتوكاالى ولاتهكەماندا وەكو پەین سودى لى وەرەدەگیرى ، ئاموژگارى

خوێنەرەكانت دەكەیت و وشیاریان دەكەیتەوه كە خو له تێهەلقورتاندنەكانى بپاریزن و خو له حەرام كردنى بپاریزن . چوارەم: كاتى توێكڵى هێلكەت بەرچاو دەكەوێ ، دەكەویتە بىرى ئەوهى هەمووشتێك ، پۆژێك لە پۆژان كۆتایى پێدیت و دەبێتەوه خۆل ، ئەو شتەى كەچەند ساتێك لەمەوبەر ، لەجۆلەدایو ، ئەوا ئیستا كۆتای پێهات. پێنجەم: ... كۆرە خو پێویست بەم هەمو ژماردنە ناكات ، ئەگەر حەزت لێبى دەتوانم تا سەد دانەت بۆ پێزكەم.

: نا برا ، ئەمە ئیدى هەستى باوەر بەخۆبۆنم لەدەستداوه ، خەم و خەفەت چنگى لەژيانم گیر كردوه ... سندن لە هەموشتێك دا. رېبېكێن ، دواى ئەم قسانە ، هەستاو سەرى حەبلەكەى لە قولابەكە ، بەست.

شلپكێن ، بەدەنگێكى هێدى و هێمن ویستى پەشیمانى بكاتەوه ، بۆیه گوتى: ئەم كارەت لەهێچ و خۆراپیه ، بەخودا لەهێچ و خۆراپیه! بۆ ناتهوێ تێبگەیت! ئەم شارەى ئێمەى تێداين بیست پۆژنامەى لێدەردەچى ، هەر بیستیشیان ، بەشى خۆیان بابەتیان وەگیر دەكەوێ ، ئەمەش ئەوه دەسەلمێنى كەهەمیشە بابەتت بۆ نوسین وەگیر دەكەوێ! تەنانەت ئەو پۆژنامانەى لەشاروچكەكانیشدا دەرەدەچن ، بەشى خۆیان بابەتیان وەگیر دەكەوێ.

رېبېكێن ، وەك ئەوهى بەدواى بابەتێكدای بگەرێ ، لەبەرخوایهوه بەمنگە منگەوه گوتى: نا ... بانگدەرە خەوتووەكان ، سندوقدارەكان ، بانكى خەلكى ، سیستى پاسەپۆرت ، گۆرپى ناوێشان ... (پۆمیلیا*) ... لێیگەرێ ... وازى لێبێنە!

: كه وايه چوڻى به باش ده زانى وابكه .

دواى ئه مه ، پيېكين ، گريى حه بله كه ي خسته ملى خوئى و به وپه پرى
حه ز و ئاره زوه وه خوئى خنكاند .

شليپكىنى هاوپتشي ، ده سبه جي هستا چوه سه رميژى نوسينه كه يى
و له چاوليكنانيكدا هه واليكي له باره ي خوكوژى و چوئييتى پروداوه كه
و وتاريكي له باره ي هوكاره كانى خوكوشتن و پرسه نامه و چهند وتارى
ترى له م جوړه ي نوسين و هه ركه كاره كانى ته واوكرد ، به خيړايى
خستنيه گيرفانيه وه و به شادي ه وه به ره و بنكه ي ده سته ي نوسه ران ،
به ره و ئه و شوينه ي

(خوينه ر ، شانازى ، پاداشتي نوسين) چاوه پروانيان ده كرد ، فرته ي
ليكرد .

(تسوكي خان*) سه ماكارى ناسراوى باليى ئيتالى ، كه له ساله كانى
۱۸۸۵-۱۸۹۲ له پوسيا ژياوه و له سه ر سه كوئى هوئى ()
MARIINSKI) كاره كانى خوئى پيشكه ش كردوه .
(روميلييا*) يان بولگاريى باشور كه به شيك بو له ويلايه ته نيمچه
خودموختاره كانى ده ولته تى عوسمانى .

پاوچی

چیشته نگاویکی درهنگ بو ، دلی مروقی تهنگ دهکرد ، ته نانه ت پهله هه ورئیکش به ئاسمانه وه نه ده بینرا ، تابلویکی غه مناک بوو ، ته نانه ت هاتبا و بارانیش بارییا نهیده توانی که ش وهه وایه کی دلگیرو کراوه ، به ناوچه که ببه خشی ... شنه بایه که نه ده هات گه لای داره کان بیزیوی ، دره خته کان بی جولّه بون و ده تگوت به سهری چله کانیاں له شتیک ده پوانن ، یان چاوه پوانی شتیک ده که ن.

پیاویکی چل ساله ی بالابه رزی ره قه له ، به کراسیکی سور و چه کمه ی دریز و پانتولی په راویزداره وه ، که پیده چو سهرده مانیک هی ئاغایه که بوبی ، به ههنگای سست و ته وه زه لانه ، له لای میرگه روته لانه بی دره خته که وه ، هیواش هیواش ده چوه پیش و کویره پیگاکه ی ده کوتایه وه . له لای راستیه وه ، میرگه که و له لای چه پیشیه وه تا چاو بری ده کرد کیلگه ی جوئی و پراگه یشتو ، تا داوینی ئاسوگه که دریز ببونه وه . پیستی پوخساری سوری ، ئاره قه ی پیدا ده هاته خواری ، کلایکی سپی ئه سپسوارانی - که پیده چو پوژیک له پوژان دیاری ئاغایه کی به ده ست و دل بوبی - له سهر قره ماش و برنجیه که ی جیی خوئی کردبووه . توره که که ی شانی بالنده یه کی تیدابو ، تا پره دولوله که ی - که شکاندوبویه وه - به ده سته وه بو و چاوانی بریبونه

سه گه پیر ولاواز و بی توانا که ی که له پیشیه وه ده رویشته و بوئی به بنچکه کانه وه ده کرد .

که شوهه وایه کی کشومات ، بالی به سهر ناوچه که دا کی شابو ، هیچ دهنگیک نه ده بیسترا ، ههرچی بونه وهر هه بو ، له ترسی تین و تاوی گهرما ، خوین له په نا وپه سیوان په نا دابوو .

له ناکاو دهنگیکی ناسکی وه بهر گوینان که وت : یوگور قیلایسیج !
پاوچی سهری سورما ، سهری وهر سورپاند ژنیکی سی ساله ی رهنگ په پیری - که داسیکی له ده ستیدا بو - له ته نیشته خویه وه بینی .
ده تگوت هه ره و ساته له وی قوت بوته وه . ژنه له حالیکدا که زهرده خنه یه کی شهرمانه ی به سهر لیوانه وه بون ، هه ولیدا پروانته نیو چاوانی پاوچی . پاوچی راوه ستا و به ئه نقه ست ئانیشکه ی تا پره که ی گه پانده وه شوینی خوئی و گوتی : ها... نه وه توئی پیلاگیا ؟ چ ده که ی لی ره ؟

: ژنانی دی لی ره کار ده که ن ، منیش هاتوم له گه لیاندا ... کریکاری ده که م یوگور قیلایسیج .

یوگور قیلایسیج به نارازیبونه وه گوتی : ئا به م شیوه یه ...
پیلاگیا به دوا ی ویدا وه پیکه وت ، نزیکه ی بیست ههنگاویک به م شیوه یه و بی ورته پیگایان بری . پیلاگیا ، به چاوانیکی پر له سوژه وه ده پروانیه شانه کانی کابرای پاوچی - که له حالی پویشتندا له هه لته که هه لته که دابون - و گوتی : له میژه نه مدیوی یوگور قیلایسیج ... له جه ژنی پاکه وه که هاتی و له کوخته ی نیو کیلگه که داوی ئاوی

خواردنه وهت كرد ... له و كاته وه نه مديوى ، جه ژنى پاك بوچه ند ساتيكي كه م هاتيه ئه وي ... خودا ده زانئى چ حاليكت هه بو ... جه مینت نه بو ... زورت جنئو پیدام ... پاشان زورت لیدام و لیتدا پویشتی ... دواتریش هه ر چاوه پى بوم ! گوتم به لكوو بییت و بتبینم ... هه ر چاوم له پى بو ، كه چى هه ر نه هاتى . به لئى یوگور فیلایسیج ! ئه رى هه ر به راست دهره تیكت نه بو بییت و چاویكت به وي بكه وي ؟

: نجا من چ كارم به وييه ؟

: راسته كارت به وي نيه ... به لام ... باشه ... ئه وي چاوديرى ده وي ... خزمهت و پيرپاگه يشتنى ده وي ... پياوى مال ... ئه وه بالندهت راوكردوه يوگور فیلایسیج ! ده راوهسته با تاويك ليهر دانیشین . يوگور به بى بايه خيه وه گوتى : دانیشین ؟ ئه ی به سه رچا ... ئه مە ی گوت و زور به خیرایی جیگایه کی له نیوان دو دار سته وه ره هلبژارد و دانیش و گوتى : ئه دی تو بو راوه ستاوى ؟ بو دانانىشى ؟ پیلایسیج ، بریک دورتر له و ، له بهر خوهره كه دانیش و شه رمی له و دلخوشی و شادمانیه ی خو ی ده كرد ، كه سه رتا پای جهسته ی گرتبو وه . دواتر گوتى : ئه گه ر دهره ته هه بو سه ريك ده . يوگور ئه یكى هه لكیشاو كلاوه كه ی داگرت و به ناو له پی ده سته ی ئاره قه ی نیوچاوانی سپرى و وه لامی دایه وه : سه رى چى بده م ! ئه وه هاتم چ سوديكي هه یه ؟ یه ك دو كاتر میهر هاتم ئه وي و كاتى خو م به فیرۆ دا ، چ رویدا ؟ بوچى بيم له كاتى توش بگرم ؟ تازه ئیدى ئه من توانای ژيانى نیو ديم نيه ... تو

بو خوت له هه مو كه س باشتر ئه مه ده زانى ، فیرى ئه وه نیم رهنج و ماندوبون بكیشم ... ئه وشته ی له ژياندا به داویدا ده گه ريم دوشه كيكه له سه رى پاكشيم و چایه کی به تام و بونداریش هه بی بیخومه وه و كه سيكیش هه بی به گه رمی له گه لیدا تیكه ل بيم ، هه ره وه نده و هيجتر ... ده مه وي بليم ئه من هه مو شته كانم ده بی یه كلايى كرابنه وه ، به لام تو هه مو هیوايه ته ئه وه یه له نیو هه ژارى و پیسی و چه ره سه رى نیو دیدا بژیت ... ئه من ته نانه ت یه ك پویش چیه توانای ئه مانه م نيه ، وايدانى من حه تمه ن ده بی له گه ل تو دا بژیم ، باشه ، به لام دلنیا به ئه وسا یان ده بی ئاگر له ئالینكو به رده م و بیسو تینم ، یان ده بی خو م نابود كه م . ریگا چاره یه کی تر نيه ، ئه من له مندلیه وه فیرى ژيانى ئاسوده یی بوم و هيج كاريكم پیناكری .

: ئیستا له كو ی ده ژیت ؟

: هه ر لیهر ، لای ئاغا دیمتری ئیفانو فیچ ، راوچی ئه وم ، راوی بو ده كه م ، گوشتى سه ر خوانی نیوه رو و ئیواریی له سه ر منه ، به لام ئه و زیاتر له بهر سه رگه رمی لای خو ی پایگرتوم .

: به لام یوگور ئه م كار له شان و شكوی تو ناوه شیته وه ، راسته له وانه یه خه لكی بزانه له بهر سه رگه رمیه ، به لام تو نابی ببیه پیاوی خه لكی ! ئه مه كاریكى باش نيه تو ده یكه ی . یوگور به غه مگینه وه له ئاسمانی روانی و گوتى : تو ژنیكى تینه گه یشتوى ، هيج شتیك ناجیته میشكه وه ، تا ئیستاش له هيج تینه گه یشتوى ، تا كو تایی ژيانیش تیناگه ی من چ جو ره مرو فیکم ... تو ، به پیاویكى گیل و

تېنەگە يىشتوم دەرزانى ، وادەزانى بە لاپئاندا بردوم ، بەلام ئەوھى كە سەرى بەجەستەوھ بى ، دەرزانى من باشتىن تەنەنچى ئەم ناوچەيەم ، چىنى پەسەنزاڧە و خانەدانانىش ئەمە دەرزانن . تەنانەت لە گوڤارېكىشدا باسيان كرديوم . تەنانەت وەرزشكارەكانىش وەك منيان پېناكرى ، ئەگەر دەبىنى كە بەخت و نېوچاوانم لە كشتوكال و كېلگەدا نايكا ، ھۆيەكەى ئەوھ نىە كە خوشى پادەبويم و لەخوباييم . من ھەر لە منداليەوھ ھەمو ھوش و بىرم لای سەگ و تەفەنگ بووھ . ئەگەر تەنەنگيان لېستاندبام دەچوم بە قولاب ماسيم دەگرتن ، ئەگەر قولابيان لى زەوت كرديام ، دەستەكانم وەكار دەخستن ، ئەسپيشم ھەبون ھەر كاتى برېكم پارە وەچنگ كەوتبا ، لېمەدەدا دەچومە مەيدانى و ئەسپم دەكرى . باش بزانە ! ئەگەر دېھاتىەك بوھ وەرزشكار ، يان ھاتو سەرى لە كرپن و فروشتنى ئەسپ دەرکرد ، ئىدى جارېكى تر بەلای جوت و گادا ناچى . ھەستى ئازاديش ھەمان شتە ، ھەرئەوھندەى لە ناخى پياويكدا چەكەرەى كرد ، ئىدى بە ھېچ شتېك پيشەكيش ناكري ، ھەرۈھەا ھەر كاتى مروڤ تامى پيشەيەكى ھونەرى كرد ، ئىدى ئەستەمە وەدواى كارى كارمەندى و تەنانەت ئاغايەتېش بكوئ . توژنى ، مېشكت ئەم شتانە وەرناگرى ، بەلام مروڤ دەبى لەم شتانە تى بگا .

: تېدەگەم يوگور فيلاسيچ .

: ئەگەر بەنيازى گريانىت پونە كە تېناگەى . .

پېلاگتيا ، پوى وەرسوپاند و گوتى : من... ناگرېم ! دەمەوى بلىم گوناھت دەگا يوگور فيلاسيچ ! ئەگەر بو جارېكىش بوھ دەبى بېيتە لای ژنە بەدبەختەكەت ، دوانزە سالە من ژنى توّم ، ئىستا و ئىستاش جارېك نەمدى لە تەنېشتەوھ پاكشېى ... من ناگرېم .

: لە تەنېشتەوھ پاكشېم ؟ ... ئەم فېكر و خەيالانە لەمېشكى خوت بەرە دەرئ ، من و تو ھەر بەناو ژن و مېردىن ، بەلام لەراستيدا ژن و مېرد نېن ، تو ، من بەپياويكى كيوى دەرزانى ، منيش تو بەژنىكى تېنەگە يىشتوى لادېيى دەرزانم ، من و تو بەكەلكى يەكتر نايەين . من پياويكى سەريەستم ... بەناز پەرۋەردە كراو و بەدپرەفتارم ، تو ش لەبەرەمبەردا ژنىكى كرېكارى ... ئەو پېلاوھى لەپېتدايە لە بەن دروستكراوھ ، ئەگەر زانىيات من چ پياويكم و كيّم و چ كارەم و لە زور كارو باراندا ھاوتام نىە ، ئەوسا بەزەيت پېمدا نەدەھاتەوھ . بوئە دەلېم ئېمە بەكەلكى يەكتر نايەين .

پېلاگتيا لە پېرمەى گريانىدا : ئاخىر... ئېمە ژن و مېردىن ...

: بوخوت دەرزانى كاتى خوى پېكھېنانى ژيانى ھاوسەرېمان لەدەست خواماندا نەبو ، مەگەر لە بېرت چوئەوھ ؟ لەدەست كوئت (سېرگى پافلوڤىچ) دا بو ؟ ھۆيەكەشى ئەوھ بو لەبەرئەوھى دەست و تەفەنگم لەنیشان ئەنگاوتندا لەو باشتىر بو ، بوئە يەك مانگى رېك شەرابى دامى ، خوشت دەرزانى كاتى مروڤ سەرخوش بېت ، دېنەكەشى دەگوڤرى ، چ بگا بەوھى ھانىبەدن ژن بېنى . وابو يان نا ؟ لەبەرئەوھى ھېندېك

ورده حيسابى له گه لښه هېو ، كاتيكيش مهست و سهړخوش بوم
توى لى ماره كردم ... گه رڼا راوچى له كوئى و كچه شوانيك له كوئى؟
توش كه بينيت سهړخوشم و ئاگام له خوم نيه بو شوت پيكردم ؟
خو كويله و كه نيزه نه بوى ده كرا بللى نايكه م . راسته له وانه يه كچه
شوانيك هيوايه تى بى ، شو به راوچيه ك بكات ، به لام تو ، ده بو
ميشتك وه كار خستبا ، ئيستاش كه وايه و ئاوات به سهر خوت هينا ،
با ئه مه حالت بيت ، ههر بوخوت بگرى ، زن و ميړدايه تى ئيمه ، جگه
له خوشحال كردنى كوونت شتيكيتر نه بو ، به لام فرميسكه كان بو تو
مانه وه ... بو خوت ههر بگرى ... بړو سهرت له ديوارى بكوته ...
بيده نكيه كه ئه وان و ناوچه كه شى داگرت . سى مراوى كيوى ، به سهر
ئاسمانى جه ننگه له كه دا فرين . يوگور چاوى له سهر هله نگرتن تا ورده
ورده بون به خالليك و له چاوان ونبون . راوچى ، نيگاي له سهر
مراويه كان گواسته وه سهر پيلاگيا وپرسى : گوزهرانت چونه ؟
: ئيستا كريكارى ده كه م ، زستانانيش مندالليك له دايه ننگا وهرده گرم
و به خيوى ده كه م له بهرامبه ردا مانگى پوښل و نيوپكم دده نه
: خراب نيه .
جاريكى تر بيده ننگى بالى به سهر داكيشان . له ولاى ئه وپارچه زه وييه
- كه به ره مه كه يان دوريبووه - دهنكى گورانيه كى خوش به رزبووه .
به لام ههر زو بيده ننگ بو ، كه ش و هه واكه ي زور له وه گهرمتر بو
كه سيك تواناي گوراني گوتنى هې .

پيلاگيا گوتى : ده لين گوايا كوختيكى نويت بو ئالونيا
دروستكردوه ؟
يوگور وه لامى نه داوه .
: رونه كه زورت خوش دهوى !
راوچى گوتى : بهخت و چاره نوسى تو ههر ئه مه يه ، هېچ له گهل
چاره نوسدا ناكړى ، ده بى خوتى له گه لدا رابيينى ، خدا حافظ زورم
قسه كرد ، ده بى شهوى له (بولتو) بم .
يوگور ههستا و تا پرېكه ي كرده شانى . پيلاگياش ههستا و
به دهنكيكى پرله سوژه وه گوتى : پيت نه گوتم ؟ دييت بوډى ؟
: بيم بو دى چ بكه م ؟ دلنياهه بيستم به وشياري نايه م ، چاوه پوانى هېچ
شتيكيش له كه سيكى سهړخوش ناكړى ، ئه و كاتانه ي مه ستيشم ،
نه فرهت له هه مو شتيك ده كه م ... خودا حافظ .
: خوا حافظيت بى يوگور فيلاسيچ .
يوگور ، كلاوه كه ي له سهرناو سه گه كه ي دهنگدا و وه پيكه وت .
پيلاگيا هيشتا راوه ستابو و له دواوه سه يري راوچى ده كرد . سه يري
كلاوه كه ي و سه يري هه نگاوه له سهړخو و بيخه ياله كانى ده كرد .
چاوه كانى پرپر ببون له سوژ و غم ... چاوانى له بالاي به رز ولاوازي
ميړده كه ي بريبون ، به چاو به پيى كرد ... راوچيه كه ، وهك ئه وهى له
دواوه هه ستي به نيگاكانى ئه م كرد بى ، راوهستا و ئاوپرى دايه وه ،
قسه ي نه كرد ، به لام له دورپا زانى كه پيلاگيا ديه وي شتيك بللى ،

به ترس و له‌رزوه برێك چوه‌پێشی و به‌ نیگایه‌کی پر له‌به‌زه‌یه‌وه
چاوی تیپری. پراوچی گه‌پایه‌وه و گوتی: ها ئه‌مه‌ بگره‌. یه‌ك
پۆلێیه‌کی كاغه‌زی نوشتاوه‌ی دایه‌ ده‌ستی و خێرا پۆیشت. پێلاگیا
زۆر به‌ گه‌رمی و بایه‌خ پێدانه‌وه گوتی: خودا حافیزت بێ یوگۆر
فێلاسیج.

یوگۆر فێلاسیج ، ملی راسته‌ پێیه‌که‌ی - که‌ ده‌تگوت جیره‌یه‌ لێك
ده‌کشی - گرت و پێلاگیاش پهنگ په‌پییو و بێ جوله‌ ، وه‌ك
په‌یکه‌رێك له‌ شوینی خۆی چه‌قیبو و چاوانی برپیونه‌ هه‌نگاوه‌کانی
پراوچی ، تاوه‌كو ورده‌ ورده‌ پهنگی سوری کراسه‌که‌ی له‌ گه‌ل پهنگی
خۆله‌میشیی پانتۆله‌که‌ی ، تێکه‌ل به‌یه‌کتر بون و لێکدی جودا
نه‌ده‌کرانه‌وه و هه‌نگاوه‌کانی نه‌ده‌بینران. سه‌گه‌که‌شی له‌ پێلاوه‌کانی
جودا نه‌ده‌کرانه‌وه ، تا وایله‌هاش جگه‌ له‌ کلاوه‌که‌ی ، هه‌چ شتیکی تر
به‌دی نه‌ده‌کرا ... سه‌ره‌نجام له‌ کو‌تایی جه‌نگه‌له‌که‌ ، بایدايه‌وه و
کلاوه‌که‌شی دیار نه‌ما. پێلاگیاش له‌ ژێرلێوه‌وه گوتی: خودا حافیزت
بێ یوگۆر فێلاسیج ، له‌گه‌ل ئه‌م قسه‌یه‌شدا خۆی بلند کرد و له‌ سه‌ر
په‌نجه‌کانی پێی پراوه‌ستا ، بوئه‌وه‌ی هه‌ر هه‌چ نه‌بێ جارێکی تر کلاوی
مێرده‌که‌ی ببینی.

تیبینی / ئه‌م چیرۆکه‌ پێشتر له‌ ژماره‌ ٧٢٤ ی ئه‌ده‌ب و هونه‌ری
پۆژنامه‌ی کوردستانی نوێ بڵاو بوته‌وه

سه گي گرانبه ها

کوڼه سهربازيک به نږي (عريف دږبوف) و نه فسه ريک به نږي

(کناپس) ، دانښتوبون و پيکه وه ده يان خوارده وه .

دږبوف ، به دهم نيشانداني سه گه که يه وه ، رويکرده کناپس و گوتي:

سه يرکه چوڼه ؟ پږيوس ته پيا ه لدان ناکا ، سه گيکي ده گم نه ،

بروانه قه پوزي ! به لام نه وه نده ي ده وي ، بگاته کړياري خو ي و تا

له بهر نه قه پوزه جوانه ي ، سه د رږبل بکاته ده ستمه وه . باوه ر

ناکي ؟ ده وه لاهي ، تو ميشتک هيچ شتيک وهرنا گري .

: شت وهرده گري ... به لام ناخر ...

: بوچي به جواني سه يري ناکه يت و تينا گه يت که نه م سه گه ،

سه گيکي ناسايي نيه ؟ کاکه نه م سه گه له پره گه زي (سيتر) ي په سه ني

ننگليزيه ، قيت راوه ستانه که ي جيگاي تيروانيه ، هه ستي بو نکردي

زور سه يره ! پږيوس ته وه ناکا ستايشي بکه م ، ده زاني به توله يي

چه ند م پيدا ؟ سه د رږبل پيدا ! سه گيکي ده گم نه و دانسقه يه . مي لکا !

هه ي نارېزا ! مي لکاي گه مژه ! وهره ئيره ... وهره لام ... وهره ئيره

سه گه بچکوله که م . .

ليړه دا دږبوف مي لکاي بو لاي خو ي را کيشا و ناو گوچکه ي سه گه که ي

ماچ کرد و دوا به دواي نه مه ، فرميسي به چاواندا هاتنه خوار ...

دواتر گوتي: مه ترسه سه گه بچکوله که م ، مه حاله بتده مه که سيکي تر

... نازداره که م ، ده زانم توش منت زور خوشده وي ، وانيه مي لکا ؟

خوشت ده وي م يان نا ؟ به لام دواي که ميک هاواري لي هه ستا: ده ي

نيستا برږ گوړت گومکه ، نه و چنگه پيسانته به بالټوکه م سرپه وه .

به لي کناپس ، دهم ويست پيت بل م نه م توله يه ي ده ييني ، سه د

وپه نجا رږبل پيداوه . خو ت ده زاني من پارهي خو م به شتي لا به لا و

بي سود ناده م ، به لام حه يف ده رفه تم نيه بيه مه راوي ، ناوا برېوا ،

نه م سه گه جوانه ، له نه نجامي نه جولان و بي کاري دا ده پوکي ته وه و

هي ز و تواناي خو ي له ده ست ده دا ... بويه ده مه وي بيفروشم ،

ناشمه وي نه م سه گه جوانه بکه وي ته لاي هه مو که سيک و به خه سار

چيت ، وهره لي م بکره و تاماوي نزي به خيرم بو بکه ! نه گهر پار هشت

نيه ، نه وه کيشه نيه و به نيوه ي نرخه که ي ... وانا به په نجا رږبل

ده تده مي و خيري لي بييني ... له راستيدا په نجا رږبل بو نه م سه گه ،

وه ک نه وه يه دوزي بيته وه .

کناپس ، ناهيکي هه لکيشا و گوتي: نا گيانه که م ... کيشه نه وه نيه ،

باوه رت بي نه گهر هاتبا گوړ بوايه ، به دلنيايه وه ليتم ده کړي ، به لام

...

عريف خو ي و نيشاندا که به م قسه يه حه په ساوه و گوتي: ده لي ي

گوړ نيه ؟ نه وه چيت به سه ر هاتوه کناپس ؟ هه ... هه ... هه ...

واتده زاني دي له ؟ هه ... هه ... هه ... تو گه نجیکی باشيت ، به لام

به داخه وه نه مده زاني نيستاش گوړ و دي له يه کتر جيا ناکه يته وه !

کناپس په نجا و گوتي: تو به شيوه يه ک قسه م له گه ل ده که يت ، وه ک

نه وه ي کوي ريم و چاوم هيچ نه بييني ، يان منداليک بم ... کاکه خو پون

ناشکرايه که دي له .

: ئەرەۋەلا دەترسىم منىش بە ژن بزانی نەك پياۋ! ئاخ لەدەست تو
 كناپس! ئەرەۋە ئاۋاش كۆلۈزى ھونەرت تەۋاۋ كىردە؟ نا گيانەكەم ،
 خوشەۋىستەكەم ، مېلكا گۆلە سەگىكى پەسەنە ،جگە لەۋەش
 ئامادەم لەگەل چ سەگىك تو پىت باشبى ،پىشېركى پىبەكەم ،
 قەيناكا با مەۋداى مېلكا دورترىش بىت ، ئىستاش نايەسەلمىنى كە
 گۆلە؟ ھە ... ھە ... ھە ...

: ببورە ميخائيل ئىفانوۋىچ ، تو دەلىي بە گەمژەم دەزانىت ... ئەم
 رەفتارانەت ، دلگرانم دەكەن ...

: باشە كاكە كەۋايە لىي گەرى ... پىۋىست ناكە بىكرىت! زورى
 دەۋى تا تو تىدەگەيەنم. دەترسىم ماۋەيەكى تر بەدەمى مېلكا بلىي
 ئەمە دەمى نىە قاجىيەتى ... لىيگەرى گيانەكەم ... من تەنيا
 مەبەستم بو چاكە وپياۋەتەكت لەگەل بكەم ، كورپە (فاخىراموۋ)
 كۆتياكمان بۆيىنە.

فاخىراموۋ ، كۆتياكەكەى بو ھىنان. ھەردو ئاشنا ،پىكەكانيان
 پىكرىدن و كەۋتنە بىركىرنەۋە.

نەيكەى نىو كاتژمىر بىدەنگى دايگىرتن ، ەرىف دۇبۇف چاۋەكانى
 بىريونە بىلى كۆتياكەكە و بىدەنگىكەى شكاند: دامنا دىل بو ...
 بەپاستى قسەكانت سەيرن! دىلە با دىل بى! خو ئەمە لە
 بەرژەۋەندى تۇدايە! يەك جار بترەكى ، دە دانە تۆلەى دەبى و
 دەتوانى ھەرىكەى بەبىست وپىنچ پۇل بفرۆشى ... دەبى بەم نرخە
 مەمنونىش بن! نازانم تو چىت بەسەر ھاتوۋە ئەۋەندە ھەزەت لەگۆلە
 سەگە؟ دىلە سەگىك ھەزار گۆلە سەگ دىنى ... بەۋەفا ترە ... زوتر

خوت پىۋەدەگىرى ... باشە كاكە! مادام ھىندەت ھەز لە گۆلە! ئەۋا
 منىش بىست وپىنچ پۇللى تىرت لىۋەرناگرم ...
 : ناگيانەكەم ... لەبەرئەۋەم نىە ... من ناتوانم يەك پاپاسىشى پى
 بدەم ، راستىكەى ئەۋەيەپىۋىستىم بەسەگ نىە ، لەلەيەكى تىشەۋە
 من ئەسپى لەگىرفانمدا سەۋزەلى خانم دەلى.
 : ھەستەلاچو لەبەرچاۋم ، گۆرت گوم كە ، بۇچى لە سەرەتاۋە وات
 نەدەگوت.

ەرىف ھەستا ھىلكە و پۇنى ھىنا ، ھەردو ئاشنا قۇللىان لى ھەلمالى
 ، بى ئەۋەى يەك وشە لەگەل يەكتىدا بدوین ، ھىلكە و پۇنەكەيان
 خوارد و بەپارچە نان ، تاۋەكەشيان سىپىۋە و خواردىان.

ەرىف ، بەدەم لىستەۋەى لىۋەكانىۋە ، گوتى: كناپس! تو
 گەنجىكى باش و لىھاتوى ، پىم ناخوشە بەدەستى بەتال بچىۋە
 مالى ... ئەۋە ھىچت لىۋەرناگرم و بەخۇرايى بىبە. كناپس ئاھىكى
 ھەلگىشا و ۋەلامى دايەۋە: ئاخىر پىمنالىيى بىبەمە كوى؟ جگە
 لەۋەش من كىم ھەيە ئاگاي لىي بىت؟

: باشە كاكە ناتەۋى كەيفى خوتە ، سىندان لىدا خوايە. ناتەۋى ھىچ
 گىرت نىە ... دە جارى دانىشە بو كوى دەچى؟

كناپس ھەندىك خوى ھىناۋ برد و لەجىگاي خوى ھەستا و دەستى بو
 كلاۋەكەى دىژ كرد و بەدەم باۋىشك دانەۋە ، گوتى: دەبى بىرۇم ،
 خۇدا حافىز ...

: دەپراۋەستە ... لەسەرخو پەلەى چىتە؟ ... پراۋەستە منىش لەگەلتا
 دىم.

هەردوکیان جل و بەرگیان لەبەر کرد و هاتنە کۆلانی ، نزیکی سەد
هەنگاوێک بۆ ورتە پێگایان بپێ.

سەرەنجام عەریف دەستی بە قسان کرد و گوتی: بزانە کە سێک
ناناسی سەگە کە ی بەدەینی؟ بوخۆت دەزانی میلکا سەگیکی پەسەنە ،
لە پەگە زێکی پەسەنە ... بەلام چی بکەم بە کەلکی من نایەت.

: نەوێلا کە س ناناسم ... من کوا دوستان و ئاشنام لەم شارەدا هەیە؟
دواتر ، هەردوکیان تا بەردەمی مائی کناپس ، ورتەیان لە دەم نەهاتە
دەری ، تا ئوکاتە ی کناپس ، بە نیشانە ی خواحافیزی ، دەستی
عەریفی گۆشی و ویستی دەرگا کە بکاتەوێ . دووبۆف ، لەوکاتە دا گوتی:
دەبێ دەباغەکان لێم وەر نەگرن؟

: لەوانە یە لێت وەرگرن.

: بەیانی دەیدەمە دەستی فاخرامییف و با بیبا... لێی گەپێ با
کەولێ کەن ... سەگیکی نەفرەتیە ... زۆر نەفرەتیە . سەرباری
ئەوێ ژۆرەکان پیس دەکا ، دوینی هەرچی گۆشتێک هەمانبو ،
هەمووی ژەقنەبوت کردبو ... ئەگەر لە رەگە زێکی باش و پەسەنیش
بوا یە بەهەر حال! بەلام ئەمە دوپەگە ، بەرەمی جوتبونی سەگ و
بەرازە ، بەهەر حال ... شەو باش.

کناپس وەلامی دایەوێ : شەو باش.

دواتر دەرگای حەوشە بەتوندی پێوێدرا و عەریف دووبۆف بە تەنیا
مایەوێ .

گه‌وره‌ترین شاری روسیا

خه‌لکی شاری (تیم) ی ئه‌یاله‌تی (کۆرسک) ، ئیستاش ئه‌م
ئه‌فسانه‌یه‌ی خواره‌وه‌یان له‌بیرماوه و شانازی پیوه ده‌کن .

پوژیک له‌ پوژان ، په‌یامنیژیکی ئنگلیز ، ریگای ده‌که‌وێته شاری تیم ،
هه‌رکه به‌خووی و گالیسکه‌که‌یه‌وه وه‌نیو کۆلانه‌کانی شار که‌وت ،
پرسی: ئه‌ری ئیره‌ کو‌ییه‌؟

گالیسه‌رانه‌که ، له‌کاتی‌که‌دا که‌ده‌یویست خووی له‌قوړو چلکاو و
گۆمه‌ئاوه‌کان بپاریزی ، وه‌لامی دایه‌وه: تیم.

کابرای ئنگلیزیش به‌ ئومیدی ئه‌وه‌ی گالیسکه‌که‌ له‌نیو قوړو چلکاو
کۆلانه‌که‌ بێته‌ده‌ری ، سه‌ری به‌پشتی گالیسکه‌که‌ کرد و خه‌وی
لیکه‌وت.

کاتی دوا‌ی کاتژمێرێک بیدار بووه ، مه‌یدانیکی گه‌وره و به‌رینی بینی
که‌ پیزه‌ دوکانیکی بچوکی سپی و چه‌ند سه‌ر به‌راز و بینایه‌کی ئاگر
کوژاندنه‌وه‌ی لیبون ، له‌گالیسکه‌ رانه‌که‌یی پرسى: ئیره‌ کو‌ییه‌؟
: تیم.

گالیسکه‌ران ، ئه‌مه‌ی گوت و له‌گالیسکه‌که‌ هاته‌ خوارى ، تا یارمه‌تی
ئه‌سپه‌که‌ی بدات - که‌ له‌نیو ئه‌و قوړ و چلکاو ده‌ا چه‌قیبو - و هاواری
کرد: نه‌فره‌تی خودات لیدا ولاغ!

کابرای په‌یامنیژی ئنگلیزیش باویشکیکی دا و چاوه‌کانی لیکنان و
ديسان خه‌وی لیکه‌وته‌وه .

دوا‌ی نزیکه‌ی دو کاتژمێرێک ، له‌ ئه‌نجامی ته‌کانیکی به‌هیزی ئه‌سپه‌که‌
، په‌یامنیژ ، بیدار بووه‌و چاوه‌کانی هه‌لگۆفت و چاوی به‌ کۆلانیکی
که‌وت که‌ به‌ درێژایی خووی ، خانوی گچکه‌ گچکه‌ی سپی دیاربون ،
لیره‌دا بینی گالیسکه‌رانه‌که‌ تا ئه‌ژنوی له‌ نیو قوړ و چلکاو دایه‌ و به‌
هه‌مو هیزی خو‌یه‌وه ریشمه‌ی ئه‌سپه‌که‌ راده‌کیشی و جنیو ده‌دا.

ديسان پرسى: ئه‌م شاره‌ ناوی چیه‌؟

: تیم.

کاتژمێرێک دواتر ، کاتی کابرای ئنگلیز بو‌ پشودان لایدا‌بوه
میوانخانه‌یه‌ک ، چوبوه سه‌رمیژیکی نوسین و ئه‌مه‌ی خواره‌وه‌ی
نوسیو: (به‌ پیچه‌وانه‌ی بو‌چونی هه‌موانه‌وه ، گه‌وره‌ترین شاری
روسیا ، نه‌ مۆسکو‌یه‌ ! نه‌ پترسبورگه‌ ! به‌لکو شاریکه‌ به‌ناوی (تیم).

له خویندنگای شهوانه روژیدا

زهنگی کاترمیر د یواریه که ی ژوری مادام (ژفزوم) ی به پړوه بهری خویندنگاکه ، دوازه جارن لیدا. خویندکاره کان ، کچانی له پولاوان و ژاکو ، قولیان له قولی یه کتر هه لکیشابو و به گران و سه نگیڼیه وه ، له پاره وی خویندنگاکه دا ، پیاسه یان ده کرد. ماموستا ژنه کانیش ، به چاوانیکه وه که نائاسوده بیان تیدا به دی ده کرا ، چاویان له سهر کچه کان هه لنه ده گرت و به پیچه وانه ی نه و بیده نگیه ی که هه بو ، جار جار ، وهک ناگادار کردنه وه یه که هاواریا نده کرد: (مادام سیلانس *).

مادام ژفزوم و (دیر یاقین) ی ماموستای بیرکاری ، له ژوری تاییه تی ماموستایان ، یان به واتایه کی تر: له پیروژ ترین و پر نه پنی ترین ژوری خویندنگاکه ، دانیشتون .

دیر یاقینی ماموستای بیرکاری ، کاترمیریک ده بی وانه کانی خو ی ته واو کرده و کاتی نه وه یه پرواته وه مالی ، به لام هیشتا نه چوته وه ، چونکه نیازی هیه داوی زیادکردنی موچه که ی له مادام ژفزومی به پړوه بهر بکات ، به هو ی نه و شار ه زاییه ی که له سهر دهرونی نه م پیره ژنه هیه تی ، ناچی هه ر له خو پرا و بی پيشه کی یه کسه ر داواکاریه که ی بینیت ه گوړی ، به لکو چه شنی سیسه تمه داریک ، کاره که ی خو ی ده با ته پيشه وه .

دوا ی ماو ده یه که نا هیک هه لده کی ش ی و ده لی: بیانکا ئیفانو فا ، نه من هه رچه ندی سه یری پوخساری تو ده که م ، ده که ومه یادی رابر دوه وه ... نه وسا کچی جوان و نه شمیلانه زور بون ، چه نده جوان بون! نه قل و ناو ه زییان له می شکی پیاودا نه ده هیشت ، به لام ئیستا کوا کچی جوان؟ ژنیکی جوانت به رچاو ناکه وی! له م سهرده مه دا له جیاتی بینینی ژنیکی به واتای وشه ، راسته قینه ، هه رچی ده بیینی ده لی جروجانه و هره ، یه که له یه که ناشیرن ترن ...

مادام ژفزوم ، به دهنگ و دهر برینه تاییه تیه که ی خو یه وه گوتی: به لام ئیستاش تا دل ت بیه وی ژنی جوان زوره !

دیر یاقین: به گرمی و پیداگریه وه ده لی: ده کوا؟ به منیشیان نیشانده با بیانینم؟ توخوا نه گهر واز نه هینی بیانکا ئیفانو فنا! من زور باش له ساده بی و دل پاکی تو گه یشتوم ، له نه نجامی پاکی خوته وه ، نه گهر ژنیکی بیینی له فیلی دهر یاش ناشیرن تر بیت ، تو پیی ده لی جوان ، بمبوره که ناوا راشکاوانه قسه ت له گه لدا ده که م ، به لام نه وه ی ده یلیم ، راستیه کی حاشا هه لنه گره . بو نمونه دوینی له کونسیرته که دا ، نه وه نده ی سهرنجمدا ژنیکی جوانم نه دی . و هره قوتابیه کانی پولی شه شی خو مان به نمونه وهر گرین ... مه به ستم نه و خونچانه یه ! نه و بوکانه ی سبه ی پوژه نه گهر بشی پییان بگوتری: نه و سیوانه یه ... سه یری نه و هه ژده کچه ی پولی شه ش بکه ! بزانه یه که دانه شیان سهرنجی مرو ف راده کی ش ی؟

: ئەمە راست نىيە! لە ھەر كەسك بېرسى دەزانى كچانى پولى
شەشى خويندنگا كەمان كچى زۆر جوانيان تىدايە ، بۆنمونه)
كوچكىنا ، (ئىفانوڧنا ، (پالتسىڧا) ، ئەو جار پالتسىڧا دەلىنى
تابلويەكى ھونەريە! من بەم ژنى خۆمەو چىژ لە بينىنى
وەر دەگرم...

دېرياقىن ، لە بەرخويەو بە منگە منگەو دەلى: زۆر سەيرە! ... دەنا
من بە شەبە خالى خۆم ھىچ شتىكى جوان و سەرنج پاكىش لە
پوخسارىدا بەدى ناكەم ...

مادام ژفزوم ، بە سەرسورمانەو وەلام دەداتەو: سەيرى ئەو چاوە
پەشانەى بکە! دەلىنى دەنكە ترين! ئەگەر بە جوانى لىنى وردىيەو ،
بوت دەردەكەوى جوانىكى بى وینە و دەگمەنە و كەموكورى تىدا نىيە
، ئەگەر ھاتبا و سەردەمى كۆن بوايە ، بۆ دروست كردنى پەيكەرى
خواوەندىك ، ئىلھاميان لە پوخسارى ئەو وەر دەگرت.

گەرچى دېرياقىن لە ژياندا جوانى وەك پالتسىڧاى نەبينى بو ، بەلام
زيادکردنى موچەكەى چاوى ويژدانى كوژ کردبو و ھەولیدەدا بەو
پىرەژنەى بسەلمىنى كە لەم سەردەمەدا كچى جوان نەماون ...

: دەزانى ئەوساتەى مروژ سەيرى پوخسارى ژنىكى جوان و تىگەيشتو
دەكا ، ھەست بە ئارامى دەكا! راستە كە ئىدى لە سىماياندا تەپرى و
گەشى سەردەمى گەنجىتى بەدى ناكرى ، بەلام لە بەرامبەردا چاوى
مروژ لە سەر چەند گنجىكى لەبار دەگىرسىتەو ... خوى گرینگ گنج

و لوچەكانى پوخسارە! پوخسارى ئەو پالتسىڧايەى باسى دەكەى
زياتر لە قەيماغ دەچى ... دەلىنى ماستى ترشاوہ ...

: پىناچى تا ئىستا بە جوانى لە پوخسارى ورد بويەوہ ... جوان
سەرنجى بدەرى! ئەمجار ئەم قسانە بکە ...

دېرياقىن پوى خوى گرژ دەكات و ئاھىك ھەلدەكىشى و دەلى: من
ھىچ جوانىكە لە سىماى ئەو كچەدا نابىنم ...

مادام ژفزوم ، بەپەلە ھەلدەستى و بەرەو دەرگا كە دەچى و دەلى:
پالتسىڧام بۆ بانگ بکەن!

دواتر بەرەو ميژى نوسىنەكەى دەگەرپتەوہ و پوو دەكاتە دېرياقىنى
ماموستاى بىركارى و دەلى: ئەگەر پالتسىڧا ھات جوان سەرنجى
بدەرى ... زۆر بە جوانى بپوانە لوت و چاوەكانى ... پىموانىيە لوتىكى
ئاوا پىك و جوان لە ھەمو پوسىادا ھەبى.

چەند خولەكك دواتر ، پالتسىڧا ، كچىكى تەمەن نزيك ھەقدە سال ،
گەنمەنگ و بالابەرزى چاوپرەش و گەرە و لوتىكى پىك و جوانى وەك
لوتى يونانيەكان ، وەرژور كەوت.

مادام ژفزوم ، بە دەنگىكى راستەقىنەى تىكەل بە تورپەيەوہ ، پوى
تىدەكات و دەلى: وەرە پىشتر ... ئەوہ بۆچى مسيو دېرياقىن لە
وانەى بىركارى گلەيى لىت ھەيە! دەلى ئاگای لە وانەكەى نەماوہ
و... ، ... ، ...

دېرياقىن ، كە چاوەكانى بپيونە كچە جوانەكە ، لە ژيەرليوہوہ
بە منگە منگىكەوہ دەلىت: لە جەبرىشدا باش نىت.

مادام ژفزوم ، بېر دده وامه له لټېرسینه وه: ئه مه مایه ی خه جاله تیه پالتسیقا! زور شتیکی خراپه! ناکا بته ویت وهک منالانی قوئاغی سهره تابی دارت له گه لدا به کاربینم؟ تو ئیدی گه ورهیت! ده بی ببیه نمونه یه ک بو کچه کانی تر و ئه وانش چاو له تو بکه ن ... به لام ... وهره پیشتر!

دوای ئه م قسانه ، دیسان هندیکی تر سه رکونه ی دهکات.

پالتسیقاش په ریشان و حه په ساو ، گوئ له ئاموژگاریه کانی دهگری ، په په ی لوتی ده له رزی و له په نجه ره که ی سه روی سه ری دیریا فینه وه ، ده پروانینه ده ری.

دیریا فینی ماموستی بیرکاری ، سه راپای بالای کچه چاوئاژن دهکا و له دلی خویدا ده لیت: (به راستی نازداره! یه ک پارچه جوانیه! نه ی به سته زمان! ته ماشا چون په په ی لوتی ده له رزی ... به لام دلنیا یه له وه ی له گه ل هاتنی وهرزی به هاردا له زیندانی خویندنگا ئازاد ده بی ...

ئه وهنده به سه ئازاد بیت ، بو ئه وه ی تا هه تایه ژفزومی به دغه سال و دیریا فینی گه مژه و جهبری ژه قنه بوت ، له بیر خوئ به ریته وه ، ئاخر پیم نالین جه بر چ ده ردیکی ئه مه دهرمان دهکا؟ ئه وپیویستی به که ش و هه وایه کی پر له شادی و زهرق و به رقه).

دیریا فین لیره دا ئه یکه هه لده کیشی و دیسان ده که ویت به بیرکړنه وه: (ئه م له رزه یه ی په په ی لوتی ، پیاو شیت دهکا! دلنیا م هه ر له زیندانی خویندنگا رزگاری بیت ، جه به ره که ی ئیمه ده خاته ته نه که ی

زبله وه . ماموستایه ک به ناوی دیریا فین له می شکیدا ده بیت به بیره وه ری که غه مناک و ته م و مژاوی ... ئه گه ر نه مردم و پوژیک به پیکه وت بینیم و په په ی لوتی له رزاندنه وه و وه لامی سلاوه که شی نه دامه وه ، ده بی زور لام ئاسایی بیت و سوپاسی خودا بکه م که نه یخستومه ژیر گالیسکه که یه وه).

ماموستا ژفزوم ، دیسان سه ری قسه دهگری و ده لی: ته نیا له ریگای پی داگری و هه ول و کو ششه وه ، سه رکه وتنی به رچاو به ده ست ده هیئری ، به لام تو نه ک پی داگر نیت و هه ول و کو شش ناکه ی ت ، به لکو هه رگریگی به وانه کانت ناده ی ت! ... ئه گه ر جاریکی تر له ده ست ته وه زه لیت ، سکالات لی بکه ن ، ئه وسا ناچارم ته م بیت بکه م ... شوره یی!

دیریا فین ، جاریکی تر که و ته وه نیو بیرکړنه وه وه: (ئه ی فریشته جوانه که ، گوئ مه دهره قسه کانی ئه م لیمو وشکه وه بوه ... هیچ شوره یی نیه ... تو له هه مومان باشتی).

له م کاته دا ، مادام ژفزوم به ده نگیکی مه یله و تونده وه به پالتسیقا ده لیت: ئیستا ده توانی برویت!

پالتسیقاش سه ری که داده نویئ و ده پروات .

به ریوه به ری خویندنگا ، له دیریا فینی ماموستای بیرکاری ده پرسیت:

باشه؟ ئیستاش هه ر له سه ر قسه ی خو ت ماوی؟

ماموستای بیرکاری به خوینسار دیه وه سه ریکی دهکات و دواتر به ئاگا دیته وه و ده که ویت وه یادی زیادکردنی موچه که ی ، خوئ ده شیوینی

و ده لیت: خودا بمکوژی ئه گهر سه رتاپای بالای شتیکی جوان و
سه رنج پاکیشی تیدابی ... باوه پت هه بی سه ره پای ئه و ته مه نه چاو و
برو و دهم و لوتی تو ، زور زور له هی ئه و جوانترن ... ئه وهنده به سه
بجیته بهر ئاوینه و له خوټ ورد بیته وه ، بو ئه وهی راستی قسه کانی
منت بو ده رکه وی.

سه ره نجام مادام ژفزوم ، مل به داواکاری زیاد کردنی موچه که ی
دیریاقین ده دات.

(مادام سیلانس*) خانمه کان بیده نگ بن/ فه پهنسی

له بیره وه ریه کانی که سیکي ئاییدیا له وه

۱۰ ی مانگ مۆلّه تیکی بیست و ههشت پۆژیم وه رگرت و به ههزار و یهك جوړ زمان لوسی ، توانیم بپری سهد پۆیل یارمه تی ، له سندوقداری فه رمانگه که مان ، وه ریگرم . که لکه له ی ئه وه ی ئه گهر بو تاکه جار یکیش بوه ، کاتیکی خوش به سهر ببه م ، له که له ی دام .

ئایا تو هیچ له باره ی (به سهر بردنی کاتیکی خوش) وه ده زانیت ؟ به سهر بردنی کاتیکی خوش ، به واتای ئه وه نیه مروڤه بو بینینی ئۆپه ریتیک بجیته شانویه کی هاوینه و دوی ئه وه ی ئیواری نانیکی باشی خوارد ، لای به یانی به شادی و خوشحالی وه بگه پیته وه مالی . به و واتایه ش نیه بجیته بینینی پیشانگایه کی شیوه کاری و له ویشه وه بجیته بینینی پیشبرکی ئه سپ سواری و گره و له سهر بردنه وه کان بکهیت و پاره ی خوت به هه در بده ی .

ئه گهر نیازت هه یه کاتیکی خوش به سهر ببهیت ، ئه و سواری شه مه نده فهر به و بجو بو شوینیک که هه و لیو ریژ بیت له بوئی گولی یاس و وه نه وشه و گوله گیلاره کیویه کان ، بجو بو شوینیک که گوله هیرو و شه و بوکان ، به کو مه ل سهریان له ژیر خاکه وه دهره ینبای و په نگه سپیه کانیان و ئه و ئاونگه ی به سهر گه لاکانیانه وه نیشته و ، ئارامی ئوقره یی به چاوه کانت ببه خشن . بجوره ئه وئ تا له و که ش و

هه و ئازاد و کراوه یه دا ، له باوه شی دارستانیکی سه وز و خوشه خوشی جوگه له ئاوه کاند ، له نیو بالنده کان و بونه وه ره بجوکه په نگ سه وزه کاند ، هه ست به واتای راسته قینه ی (به سهر بردنی کاتیکی خوش) بکهیت . له گه ل ئه م شتانه شدا دوسی پیکه گه یشتن به کلاوی لیوار پانی ژنانه و چهند جوته چاوێک به نیگا خیراکانیانه وه و هه روه ها چهنده پیش به ندی سپیش ...

له کاتیکیدا که کاغه زی مۆلّه ته که م به ده ستمه وه و به خشنده یی سندوقداره که شم ، له گیرفاندا بو ، گه یشتمه هاوینه واره که . دانی پید دهنیم ، جگه له مانه ، بیرم له هیچ شتیکی تر نه ده کرده وه .

به هو ی پینمایی ئاشنایه که مه وه ، که پیشتر له قیلاکه ی خاتو (سو قیا پافلو قنا کنیگینا) دا ژوریک به کری گرتبو ، چوم و ژوریکم به کری گرت . خاتون ، ژوریک به ته وای که ل و په ل و هوکاره کانی خوشگوزهرانی و دابین کردنی خواردن خواردنه وه وه ، به کری ده دا . به پیکه وانه ی بوچونی منه وه ، قسه کردنمان له سهر کریه که ی ، هه رزو برایه وه .

به م شیوه یه گه یشتمه (پیریقا) و قیلاکه ی خاتو کنیگینام دوزیه وه ، هه رکه پیم خسته هاله که وه ده ست و پی خوم ون کرد ، زور پیک و پازاوه و سه رنج پاکیش بو .

به لام له هاله که پازاوه تر و سه رنج پاکیشتر ، خاتونیکه گه نج بو ، که له سهر میژیک دانیشته بو و چای ده خواره وه ، سه یریکی کردم و چاوه کانی گچکه کردنه وه وپرسی : چ کاریکت هه بو ؟

وه لّامم دايه وه: تكايه ببوره ... بهه له هاتوم ... به دواى قىلاكه
خاتو كنگينا دا ده گه پيم ...

: من كنىگينام ... چ كارىكت هه بو؟

دهست وپيى خووم ون كرد ... پيشتر هه ميشه له ميشكى خوومدا
خاوون ئاپارتمان و قىلاكانم له شيوهى ژنى پيرى قه له و ، وينا كرد بو
كه گيرودهى نه خوشى پوماتيزم بون و بوئى دوكله قاوهديان ليديت
... به لّام ئىستا وهك هامليت ده لى: (ئهى فريشتهى ئاسمان! پرزگار
كه).

ژنىكى گهنج و سه رنج راكيش ، له به رامبه رم دانىشتبو . ئه وهى
دهمويست ، به پته پت پيمگوت: ئه ها ... زور خوشحالم ، نامه يه كيشم
له لايه ن هاوړپيه كى هه ردوكمانه وه بو هيناوى.

: چاى ده خوئته وه يان سه رشير يان ليمو؟

هينده به سه مروف چهن خوله كيك له گه ل هه نديك ژندا دابنيشى و
بكه ويته قسه كردن ، به تاييه تى ژنه قزقاله كان ، ئيدى واههست ده كا
له مالى خويدا دانىشتوه و هيج ههست به ناموئى ناكات و واده زانى
چه ندين ساله ده يناسيت . سوفاش يه كيك بو له م جوړه ژنانه .

به ر له وهى په رداخيك چا بخومه وه ، زانيم مي ردى نيه و به و بره
پاره يه ده ژى و برپاريشه به م زوانه مامى بيته لاي و ماوه يه كه له لاي
بميينيته وه .

ئيدى تيگه يشتم ئه و ژوره بوچى به كرى دده ، ده يگوت به كه م: ئه و
سه د و بيست روښله كرييه د هيدات ، بو تاكه ژنيك ، بارىكى قورسه .

دوه ميش: له ترسى ئه وهى نه بادا شه ويك له شه وان دژيك ، يان روژنيك
له روژان ديها تيهك ، خوئى بكا به ماله كه دا و كي شيهى بو دروست بكات .
بوئه نه گه ر هاتو ژورىكى له گوشه يه كى قىلاكه يدا به كرى دايه ژنيك ،
يان پياويكى ته نيا ، ئه وا نابى له م باره يه وه بيته هوئى نيگه رانى .

ئه و شيله ي مره بابه ي به كه وچكه كه وه نوسابو ، به زمانى لسته ي وه و
به نارهازى ده رپينه وه گوتى: به لّام كريچى پياوم پى باشتره له
ژن! له به ر ئه وهى پياو كي شه و گرفتى كه متره و له لايه كى تريشه وه
بونى پياويك له ماله كه دا دلنيايى و متمانه يه كى زياتر به مروف
ده به خشى ...

به كورتى دواى كاترژميژيك له گه ل سوفا پافلوفنا دا بومه ئاشنا .
كاتى ويستم خودا حافيزى بكه م و بگه رپمه وه ژوره كه م ، گوتم: ئه رى
به راست ، له بيرم چو بپرسم! ئيمه له باره ي هه مو شته كانه وه دواين
ته نيا له باره ي كروكى شته كه وه نه بيت! بو مانه وهى بيست و هه شت
روژ ده بى چهن دت بده مى؟ ئه لبه ته جگه له نانى نيوه رو ... چاى و
...

: شتىكى ترت ده سنه كه وت قسه ي له سه ر بكه يت ، ئه مه نه بيت؟
به گوږه ي تواناى خوت ... خو من ئه و ژوره بوپاره به كرى ناده م ...
بو پرزگار بون له ته نيايى و ... بيست و پينج روښلت پيده درى؟
: رونه كه پيمده درى .

به م شيوه يه ژيانم له هاوينه واره كه ، ده ستى پيكرد ...

ئەم ژيانە ، ئەو ەى خوشە پۆزى ەك پۆزانىتر و شەویشى ەك شەوانىترە ، ئەم يەك پىتمىە زۆر خوشە ! چ شەوانىك ! چ پۆزانىك ! خوینەرى خوشەوېست ، ەپندە شاد و پىچوش بوم لە باسکردن ناىەت وپىمخوشە بىگرمە باوەش و ماچت بکەم . بەيانىان بە مېشكىكى خالى لە كېشە و بەرپىرسىارىتپەكانى فەرمانگە ، لەخەو ەلەدەستام و دەچوم چاى و قەىماغم دەخوارد .

دەوروپەرى كاتزىمىر يانزەى بەيانى ، دواى بەيانى باش ، دەچومە لای سۇفيا و قاوہ و قەىماغىكى چاكام دەخوارد ، دواتر تا كاتزىمىر دوى دوانىوہ پۆ ، دەكەوتىنە قسە و باس .

دواتر نانى نىوہ پۆمان دەخوارد ... ئەویش چ نانىك ! بىھپننە بەر چاوى خوتان ، چەشنى گورگىكى برسى ، برسیتە و لەسەر مېزىك دانىشتویت وپەرداخىك ەرەقى شلىك دەخویتەوہ و مەزەكەشت ، گۆشتى برزاوى بەراز و ترشى تورە ، دواتر قاوورمە و چىشتىكى گىيایى و قەىماغ و چەندىن خواردنى تر ! دواى نان خواردن ، ئىدى نۆرەى خەوى دوانىوہ پۆ و خویندەنەوہى پۆمانە ، جارناجارىكىش ، سۇفيا ، لەبەر دەرگاوہ سەرېك دەكېشیتە ژورى و دەلى : (ئاسودە بە ! نامەوى ئاسودەىت لى تىكەدم) . .

دواتر نۆرەى خوشوړىن دىت و ئىوارانىش تادەرەنگانىك پىاسەکردن لەگەل سۇفيا دا ... بىھپننە بەرچاوى خوتان ، ئىواران جگە لەدەنگى بولبول و بالندەىەكى تر كە جار جار دەچرىكىنى ، ەمو شتىك لەنىو خەوېكى خوشداىە ، شنە باىەك دەنگى شەمەندەفەرىكتان لەدورەوہ

بەئاستەم دىنیتە بەرگوى . لەنىو دارستانىكى چىدا ، يان بەدرىژاىى رىگاخولەكەى تەنىشت ەپلى شەمەندەفەرەكە ، شانبەشانى ژنىكى قزكال و خرپى ، پىاسە دەكەى ، كە لەتاو كزەبا ساردەكەى سەر لەئىوارە ، خوى كوشم ەلئناوہ و سىماى پەنگ لىپراوى جار جارېك بەرەو لای تو دەسورپىنى ... شتىكى لەرادەبەدەر خوشە ! بى ھاوتايە ! .

بەر لەوہى ەفەتەىەك بەسەر مانەوہمدا تىپەپى ، ئەو روداوى كە توى خوینەر دەمىكە چاوەپوانى رودانى دەكەىت ، پویدا . روداوىك ، كە ەپچ چىروكىكى جوان ، ناتوانى خوى لى بدزىتەوہ ... ئىدى نەمتوانى چىتر دان بەخوئدا بگرم ... عىشقى خوئ لا دركاند ... بەلام ئەو زۆر بەخوئىساردىەوہ داواكەى ەرگىرم ، دەتگوت دەمىكە چاوەپوانى بىستنى ئەم قسانەىە ، لەوہلامدا ، تەنبا لچىكى ەلقورتاند و دەتگوت دەىەوى بلى : (خو ئەم قسەىە ئەو ەمو ەپنان و بردنەى نەدەوېست) .

ئەو بىست و ەشت پۆزە ، دەتگوت چىركەىەك بوہ و تىپەپىوہ . لە دواىن پۆزى مانەوہمدا ، غەمگىن و نىگەرەن ، مالاواىم لە سۇفيا و ھاوینەوارەكە كرد . كاتى دەموىست جانتاكەم دابخەم ، ئەو لەسەر قەنەفەكە دانىشتبو و فرمىسكى چاوەكانى دەسپىنەوہ . خوشم كە زۆر بە ئەستەم توانىبوم بەر بەپۆزنەى فرمىسكەكانم بگرم ، دلىم داىەوہ و سوئندم خوارد كە جارېكى تر لەپشووہكانى كۆتايى ەفەتەدا

، سه‌ری لی دده‌مه‌وه و له‌زستانیشدا که‌گه‌پایه‌وه ماله‌که‌ی خو‌ی له
مۆسکۆ ، سه‌ردانی ده‌که‌م.

له‌ناکاو بیرم که‌وته‌وه که‌ کر‌یی ژوره‌که‌م نه‌داوته‌ی ، گوتم: ئه‌ها
خۆشه‌ویستم خه‌ریکه‌ له‌بیرم چیت ، ئه‌ری بزانه‌ چه‌ندت قه‌رزارم؟
به‌لوشمه‌لوشمی گریان‌ه‌وه وه‌لامی دایه‌وه: چ په‌له‌ته ... با بو
کاتیکی تربیت ...

: بوچی کاتیکی تر؟ خۆشه‌ویستم! هه‌قی خۆته و وه‌ك ده‌لین برا
برایه و کیسه‌ی جیایه ، جگه له‌مه‌ش نامه‌وی به‌پاره‌ی تووه‌ بژیم ،
سوقیا خۆشه‌ویستم! تکتات لی ده‌که‌م ئاشنایه‌تی و ناسیاوه‌تی
بخه‌ره لاوه ... چه‌ندت قه‌رزارم؟

به‌ده‌م گریان‌ه‌وه چه‌که‌جه‌ی میزه‌که‌ی پاکیشا و گوتم: شتیکی وا
نیه ... شایانی ئه‌وه‌ نیه ... ده‌توانی دواتر بمده‌یت ...

دوای ئه‌وه‌ی بریک ده‌ستی به‌ نیو چه‌که‌جه‌که‌دا گیرا ، کاغه‌زیکی
هینایه‌ ده‌ری و بولای من در‌یژی کرد.

پرسیم: ئه‌مه‌ حیسابه‌که‌ی منه؟ ئی باشه! زۆر باشه! چاویلکه‌که‌م
کرده‌ چاوم و: هه‌رئیتا به‌سه‌ر چاو.

به‌خیرایی چاویکم پێدا خشانده ... کو‌ی گشتی ... ئه‌ری له‌م
حیسابه‌دا هه‌له‌ نیت؟ نوسیوته‌ کو‌ی گشتی ۲۱۲ پۆیل و ۴۴ کو‌بیك
. ئه‌مه‌ حیسابه‌که‌ی من نیه! .

: هی تو‌یه دودو گیان! باش سه‌یریکه!

: ئاخ‌ر بوچی ئه‌وه‌نده زۆره؟ ۲۵ پۆیل پاره‌ی کر‌یی ژوره‌که‌ و خورد و
خۆراک ، باشه ئه‌مه‌م قبۆله ... هه‌ندیکی تری هه‌قی ماندوبونی
خزمه‌تکاره‌که‌ ، سی پۆیل ، ئه‌وه‌شم قبۆله.

به‌چاوانی پر له‌گریان و به‌سه‌رسورپمانه‌وه سه‌یریکی کردم و به‌و ده‌نگه
پر له‌ سوژه‌یه‌وه ، گوتم: تیناگه‌م دودو گیان ... ده‌لێی متمانه‌ت
به‌قسه‌کانم نیه؟ بوخۆت سه‌یری حیسابه‌که‌ت بکه ، عه‌ره‌قی شلیکت
خواردوته‌وه ... ئی باشه من چۆن بۆم ده‌ردینێ به‌ ۲۵ پۆیل ، قو‌دکا
له‌سه‌ر میزه‌که‌ت دابنیم؟ قاوه و قه‌یماغ بو نانی به‌یانیت و خۆ تو
برپیار نه‌بو قاوه بخۆیته‌وه! به‌لام به‌هه‌ر حال ... شتیك نیه ، ئه‌گه‌ر
پاره‌که‌ت پێ زۆره ، ئه‌وا دوانزه پۆیله‌که‌شم ناو‌یت و تو ته‌نیا ۲۰۰
پۆیله‌که‌ بده.

: نازانم ئه‌دی ئه‌م ۷۵ پۆیله‌ له‌کو‌یوه هاتوه؟

: سه‌یره! نازانی هی چیه؟

سه‌یریکی پوخساریم کرد ، هینده پاک و میهره‌بان بو ، نه‌متوانی یه‌ك
قسه‌ی تر بکه‌م. ئه‌و ۱۰۰ پۆیله‌ی لام بو ، دامه‌ ده‌ستی و ۱۰۰ پۆیل
قه‌رزیشم بو ئیمزا کرد و جانتا که‌م کرده‌ شان و به‌ره‌و ویستگه‌ی
شه‌مه‌نده‌فه‌ر که‌وته‌پێ .

ئه‌ری خۆینه‌ره خۆشه‌ویسته‌کان! که‌ستان نیتانه ۱۰۰ پۆیلم به‌ قه‌رز
بده‌نی؟

کاریکی ناشیرن

: کییه؟

وه لاميک نابيسترى.

پاسه وانه که چاوى هيچ شتيک نابيني، به لام له نيو ئه و هاشه هاشى
په شه با و خشه خشى ئه و گه لا و خول و خاشاکه ي که پايده مالين،
دهنگى پيى که سيک - که له شه قامه سه ره که په پردار و دره خته که وه
دى - ورده ورده نزیکتر ده بيته وه و به ئاسانى ده بيسترى.

يه کيک له شه وه به ته م و مژه کاني وهرزى زستانه.

پاسه وانه که له ميشكى خويدا واه زهنده ده کات که زهوى و ئاسمان
و ته نانه ت بوخويشى - به هه مو بير و ئه ندیشه کاني ناو ميشکيه وه -
تيکه لى يه کتر بون و بونه ته شتيكى په ش و گه وره.

چاو چاو نابيني، پاسه وانه که وای بو ده چي گويى له دهنگى پيکه نين
و گوراني بوبى.

جاريكى تريش ده پرسى: ئه وه كييه لي ره؟

دهنگيى پيرانه وه لام ده داته وه: منم باوکه گيان ...

: تو کيى؟

: من ... پيوار يکم.

پاسه وانه که ، هه ول دده دات سود له دهنگى نيترانه و نه ترسانه ي خوئ
وه گرئ و به سه ر ترسه که يدا زال بيت ، بويه تييده خوړئ: کام
پيوار؟ شه يتان له که لله ي داوى؟ به م شه وه وهك ديوى دارستان
به نيو گوړستاندا خه ريکى پياسه کردنى؟

: مه گه ر ئيره گوړستانه؟

: دياره که گوړستانه ! مه گه ر نابيني؟

دهنگه پيرانه که ، ئاهيک هه لده کيشي و ده لي: ئاخ ... ئاخ ... ئاخ ...
يا مريه مى پيروژ! چاوم هيچ شويينک نابيني! ... ئاي خودايه چه نده
تاريکه ...

: تو کيى؟

: زياره تکه رم باوکه گيان ، زياره تکه ر.

پاسه وانه که ، دواى بيستنى توني دهنگ و ئاخ و ئوقه کاني پيواره که
، ئاهيکى به به ردا ديته وه و به ناره زاييه وه له ژير ليوه وه ده لي:
جنوکه ي نيوه شه و ... کاکيشم ده لي زياره تکه رم! مه ي خوړى
سه رخوش ... ته نانه ت قسه کردنيش له گه ل که ساني وهك ئيوه دا
زيانى به دواوه يه ! به پوژده وه تا ده توان عه ره ق زه قنه بوت ده که ن و
هه رکه شه ويش داهات ، ده بنه هاوه لي جنوکه کان. ئه وه چيه ! ده لي
به ته نيا نيت؟ دهنگى پيى دو سى که سى تر دي.

: به ته نيام کاکه ... به تاقى ته نيا ... ئاي خودايه بارى گونا هه کانم
چه نده قورسه ! ...

لهو تاریکه شه وهدا ، سینگی پاسه وان به سینگی کابرا ده که وی ، بی
 جو له پاده وهستی و ده پرسی: چونه ریگات که وتوته ئیره ؟
 : ریگام ون کردوه کاکه ... ده مویست بجمه ئاسیاوی (میتروی
 قسکایا) ، به لام لیروه وه سهرم دهرهینا .
 : نه ها ! جا ریگای ئاسیاوه که کوا لیروه وهیه هه ی که مژه ؟ ده بو به لای
 چه پدا پویشتبای و له ناوهندی شاروه ده چوینه سهر جاده
 ده وله تیه که ، به و سه رخوشیه ریگاکه ت نیو فرسخ له خوت
 دورخستوته وه ، پیده چی له شار زورت خواردبیتته وه ؟
 : نه ره وه لا کاکه ، چیت لی بشارمه وه ! کاریکی باش نیه مروفت شتیکی
 کردبی و پاشان نکولی لی بکا ، کاریکی جوان نیه ، پیته نه گوتم
 ئیستا من له کوپوه برۆم ؟
 : به م شه قامه دا برۆ تا ده گه یته سی ریانیك ، که گه یشیتته سی
 ریانه که لای چه پ بگره و برۆ تا ده گه یته گوپستانه که ، له وی
 ده رگایه که دیاره ، نه و ده رگایه ، ده رگای گوپستانه که یه و ده رگاکه
 بکه ره وه و برۆ خوا ئاگادارت بی ... به لام ئاگاداری خوت به نه که ویتته
 چالیکه وه ، هه رکه له گوپستانه که ش ده رجوی ، ملی ده شته که بگره
 و برۆ تا ده گه یته جاده که .
 : خودا ته مه نت دریزکا باوکه که م ... یامریه می پیروژ فریامکه وه !
 نه ی خوزگه نه و چاکه یه ت له گه لدا ده کردم و ده تگه یاندمه
 گوپستانه که !

: بو تو پیتوايه من هیچ ئیش و کاریکی ترم نیه ؟ برۆ برا ! برۆ بو
 خوت برۆ !
 : چاوم هیچ نابینی ! تا له ژياندا ماوم نزای خیرت بو ده که م ... کوا
 من به م شه وه زه نگه ده توانم ریگاکه بدوژمه وه ! تو خودا نه گه ر
 نه مبه یته .
 : ناخر کاکه خو من لیرو بیکار نیم ! نه گه ر بپیار بی هه رچی که هات و
 من دهستی بگرم و بیمه پینیشاندهری ، حالم جوان ده بی .
 : بوخاتری خودا ... چاوم هیچ نابینی ... زور ده ترسیم به ته نیا به و
 گوپستانه دا برۆم .
 پاسه وان ئاهیک هه لده کیشی و ده لی: باشه ده ی ، برۆ با برۆین .
 هه ردوکیان ده که ونه ری ، شانه شانی یه کتر ده پوئن و بیده نگن .
 بایه کی سارد و شیردار وه کامچی له پوخساریان ددها ، دلۆپه باران
 به سه ریاندا دیتته خواری ، چال و چوله کانی نیو ریگا پردار و
 دره خته که ی گوپستان ، پر له ئاو بونه .
 دوا ی بیده نگیه کی دریز ، پاسه وانه که ده لی: هه رچه ند ده که م سهرم
 له وه دهرناچی ، تو چوئن چوئی گه یشتویه ئیره ؟ ده بیینی ده رگای
 گوپستانه که داخراوه ! ناکا به سهر دیواره که دا سهرکه وتبی ؟ نه مه له
 ته مه نی تو ناوه شیتته وه ! کاریکی جوان نیه !
 : نازانم ! نازانم خوشم نازانم ! له وانه یه نه مه کاری شه یتان بیت .
 پیموایه خودای گه وره توله ی نه مه م لی ده کاته وه ، ده لییی شه یتان
 فریوی داوم ! نه ری تو پاسه وانی ئیره ی ؟

: به لای پاسه وانم.

: گوږستانیکې ئاوا گه وره ، يه ک پاسه وانې هه يه ؟

بايه کی به هیز هله دکات و بو ماوه يه کی کورت ناتوانن به پيدا برون .
پاسه وانه که ، راده وستې تا بايه که بريک هيدی ده بيته وه ، نه مجار
وه لام ده داته وه : نا ، سې پاسه وانې هه يه ، يه کيکمان نه خوشه و
نه وه ی تریش نوستوه ... به نوره ئيشک ده گرین .

: ئاوا ! نه م بايه چ بايه کی بې به زه ييه ! پيد ه چي ئيستا مردوه کانیش
گوږيان له گفهي بيت ! ده لايی درنده يه ده لورينې ... ناخ ... ناخ ...
ناخ ...

: خه لکی کوږي ؟

: له شوينيکی دوره وه هاتوم ... خه لکی ويلايه تی (فولو گوږسکاي)
م ، بو زياره تی شوينه پيروزه کان هاتوم ، نزا بو مروقه باش و
ميهره بانه کان ده که م ، خدا بو خوی به زه يی پيماندا بيته وه و پشت
وپه نامان بيت .

پاسه وانه که ، تاويک راده وه ستي و خوی ده خاته په نای کابرای
ريږواره وه و خه ريکی داگيرساندنې قه نه که ی ده بيت ، چه ند ده نکه
شقارته يه ک داده گيرسينې ، ده نکه شقارته ی يه که م داده گيرسي و
له لای راستيانه وه ، گوږشه يه کی شه قامه پرډار و دره خته که و
خاچيکی رهش وپه يکه ريکی سپی سرگوږيک ، بو ماوه يه کی که م
پوشن ده کاته وه . ده نکه شقارته ی دوهم بايه که زو ده يکوژنيته وه
، به لام بو ساتيکی که م ، پوناکيه که ی ده رږيته سر لای چه پی

شه قامه که و گوږشه ی کيلي گوږيک روشن ده کاته وه . ده نکه شقارته ی
سنييه ميش په يکه ريکی سپی و خاچيکی خوله ميشی و کيلي گوږي
مندالیک ، له چه پ وراسته وه ، پوناک ده کاته وه .

کابرای ريږوار ، ناهيک هله دکيشي و له به رخويه وه ده لای : نه و
مندالانه له ژير نه و به رده ده نوستون ! هه مويان نوستون ! له خه لکی
هه ژار وريا و دلخوشه وه بگره ، تا ده وله مه ند و بې شعور و دل
ره که کان ... هه مويان نوستون ...

ئيستا ئيدی هيچ جياوازيه کيان نيه ، تا نه و روژه ی ئيسرافيل فو
به نه فخی سوردا ده کات ، ليږه ده نون . خدا به زه يی پيماندا بيته وه ،
خدا بيانبه خشي .

: من و توش - که ئيستا خه ريکين به ريگادا ده روږين - کاتي نوره مان
هات ده بي ليږه پاکشيږين و بنوين .

: راسته ... هه مومان ريگامان ده که ويته وه ئيره ، هيچ مروقيکت
وه گير ناکه وي ته مه نی نوحی هه بي ... ناخ ، ناخ ، ناخ ... مروږ
بونه وه ريکی زور بي به زه ييه ، هه ميشه بير له کاری ناپه سند و
شه يتانانه ده کاته وه ، من ده ليم خودايه هيچ بنده يه کی خوت
گرفتاری لامی و نافه رمانی نه که ی ! هاوار له من ! که روحيکی
چه په ل و نه گريس هه يه ! چون خوم توشی رق و نه فره تی خدا کرد
و نارامی و ناسوده يی نه م دنيا و نه دنياشم چو . وه ک کرميک که له
نيو قوردا چه قيبی ، منيش ئاوا له نيو زه لکاوی گونا ه و تاواندا په ل
ده کوتم .

: به لای ، به لām سه ره نجام مروژ ده بی بمری و مردن هه قه ...

: راست ده که ی باوکه که م ، هه مو بونه وهریک سه ره نجامی مردنه .

: پیچ بلای بزانم ! مهرگ ، بو زیاره تکه ریک ئاسوده تره یان بو که سانی وهک ئیمه ؟

: زیاره تکه رانیش هه مویان وهک یهک نین ، هه ندیکیان خوشه ویستی خودان ، ئاگاداری پوخی خو یانن ، به لām هه ندیکی تریان له نیو گورستانه کاندایا سه ده که ن و جنوکه کان خوشحال ده که ن ... به لای باوکه گیان ! له وانه یه روژیک دابی زیاره تکه ریک لی پهیدا بییت و حهزی له وه بی ته و ره که ی بکیشی به ته پللی سه رتا و پوخت به ره و ئاسمان له شه قه ی بال بدا .

: بوچی ئه م قسانه ده که ی ؟

: هیچ ! هه روا ! مه به ستيکم نه بو ، هه ره له خوړا وام گوت ... باشه باوکه که م ئه وه گه یشتینه گورستانه که ، خو یه تی ، ده برپو ده رگا که م بو بکه ره وه !

: پاسه وانه که ، له و تاریکیه دا به کویره کویر ده رگا که ده کاته وه ، دواتر قوئی کابرای زیاره تکه ره ده گری و ده لی : ئیدی ئیره کوتایی گورستانه که یه ، لی ره به دواوه ده بی به نیو ده شته که دا برپوی ، تا ده گه یته جاده ده وله تیه که ، به لām وریابه نه که ویته خه نده قه سنوریه که وه ... که گه یشتیه جاده که ش ، لای راست بگره و برپو تا ده گه یته ئاسیا وه که ...

: ئاخ ، ئاخ ، ئاخ ، واهه ست ده که م که ئیدی پیویست به وه ناکا بچمه ئاسیا وه که ... ئاخ بچمه ئه وی چی بکه م ؟ و اباشتره هه ر لی ره لای تو بمینمه وه ...

: بوچی لای من بمینیه وه ؟

: لای تو پی خوشتره ...

: تو پی توایه من ئاوه زی ئه وه م هه بی بزانم دلی که س خوش بکه م ؟ گه رچی زیاره تکه ریشیت به لām واهه ست ده که م حه زت له گالته و ئه مانه هه بی ؟

: کابرای پیوار ، به ته وسه وه زه رده خه نه یه که ده کات و به ده نگیکی گراوه وه له به رخویه وه ده لی : دیاره که حه زم لییه ! کوپه باش و میهره بانه که م ! من واهه ست ده که م له مه ولا هه رگیز منی زیاره تکه رت له بیر ناچیه ته وه .

: بوچی تو له بیر ناچیه ته وه ؟

: له بهر ئه وه ی کلاویکی گه وره م له سه ر نای ... ئاخ کوپی باش ! من کویم به زیاره تکه ره ده چی ؟

: ئه دی کی ؟

: مردو ... ئیستا له تابوته که م هاتمه ده ری ... (گو باروژ) ی کللسازت له بیره ؟ ... ئه وه ی ماوه یه که له مه ویه ره خو ی خنکاند ؟ ... من گو باروژم ...

: درویه کی له مه گه وره تر پی شک نه ده هات ؟

گەرچی پاسهوانه که باوه پ به قسه کانی پېواره که ناکا ، که چی له گه ل
 نه وهدا ترسیکی توقینه ر هه مو جه سته ی ده گریته وه . زاره ترک و
 توقیو ، له جیگا که ی خو ی ده جولی و ده یه و ی ده رگا که بدو زیتته وه و
 پابکا . پېواره که توند ده گری به مه چه کیدا و ده لی: په له مه که ! بو
 کو ی ده چی ؟ تو مرو فیک ی زور سه یری ! ئاخر به ته مای کی به ته نیا
 لیږه به جیم ده هیلی؟

پاسهوان ، هه ولده دا مه چه کی خو ی له نیو ده سته ی ئه ودا ده ریښی و
 هاوار ده کا: وازم لیښینه !

: لیږه راوه سته ! له جیگای خو ت نه جولی! چیت پی ده لیم
 جیبه جی بکه ... هه ول مه ده خو ت پاپسیکینی له ده ستم ، سه گی
 نه گریس ! ... ئه گه ر ژیا نی خو ت خوشده و ی تا من پی ت نه لیم زارت
 نه گه ری و جمه وجوله نه که ی ... چه ز ناکه م ده ستم به خو ین ئالوده
 بی ، گه رنا لیږه وه ک سه گ ده متو پان دی ... لیږه به و له جیگای خو ت
 نه جولی!

پاسهوان خو ی به پیوه نا گری ، له ترسان چاوه کانی لی ک ده نی ،
 جه سته ی له ترسا هه لله رزیوی ، به دیواره که وه ده نویښی . چه زی
 لییه هاوارکا ، به لام دلنیا یه له وه ی که هاوړیکه ی له و ژوره بچو که دا
 گو ی لی نابیت ... پېواره که ، له ته نیشتیه وه راوه ستاوه و توند
 مه چه کی گرتوه ...

نزیکه ی سی خوله ک به م شیوه یه ، تیپه رده بی.

پېواره که به منگه منگه وه ده لی: یه کیکیان نه خوشه ، یه کیکیان
 نوستوه ، یه کیکیشیان ده یه و ی پینمای زیا رته تکه ری ک بکات ،
 به راستی پاسهوانی چاکن ... ئه و موچه یه ی وه ریده گرن حه لالتان
 بی! ئه دی برا هه میشه هه رئاوا بوه ! هه میشه دزه کان له
 پاسهوانه کان زیره ک تر بونه ... لیږه به و له جیگای خو ت نه جولی!
 ...

نزیکه ی ده خوله کی ک به بیده نگی تیپه ر ده بی ، له ناکاو بایه که ده نگی
 فیکه یه ک ده خاته بهر گو ی هه ردوکیان .

ئیدی پېواره که مه چه کی پاسهوانه که به رده دا و ده لی: ئیدی
 ده توانی برو ی ، برو بوخو ت سوپاسی خوا بکه که نه مکوشتی .
 پېواره که ش فیکه یه ک لیده دا و له ده رگای گوړستانه که وه ده چیته
 ده ری و دور ده که ویتته وه .

ساتیک دوا ی ئه وه ، ده نگی خو هه لدانی کابرا به سه ر خه نده قه که دا ،
 ده که ویتته بهر گو ی پاسهوانه که .

پاسهوانه که ، له بهر ئه وه ی ده زانی حه تمه ن شتیکی ناخو ش پویداوه
 ، سه رتا پای جه سته ی ده که ویتته له رزین ، به دودلی و سه رگه ردانیه وه
 ، ده رگای گوړستانه که ده کاته وه و ده چیته ده ری . له وسه ری
 شه قامه که وه گو ی له ده نگی ته په ته پی راگردن ده بی ت ، پیاوړیک
 به هانکه هانکه وه ده لی: ئه وه تو ی (تیمو فی)؟ ئه دی کوا (میتکا) له
 کو ییه ؟

پاسه‌وانه‌که ، سه‌رانسه‌ری شه‌قامه به‌دار و دره‌خته‌که ده‌بړی و له تاریکایی شه‌ودا چاوی به ئاگرېک ده‌که‌وی که له‌حالی کوژانه‌وه‌دایه ، هه‌رچی له ئاگره‌که نزیک‌تر ده‌بیته‌وه ، ترس و دل‌پاوکی‌یه‌که‌ی زیاتر ده‌بی. ترس له پودانی کاره‌ساتی‌کی شوم!

به‌خوی ده‌لی: (نه‌گه‌ر هه‌له نه‌بم نه‌م ئاگره له کلیسا‌که‌یه ... ده‌بی کی نه‌م ئاگره‌ی کردبیته‌وه؟ مریه‌می پی‌وژ بگه هانام! خویه‌تی ... کلیسا‌که‌یه!).

ماوه‌یه‌ک له‌ودیو شوشه‌ی شکاوی په‌نجه‌ره‌ی کلیسا‌که‌وه پاده‌وه‌ستی و به ترسه‌وه سه‌یری شوینی می‌حرابی کلیسا‌که ده‌کات ... گپی نه‌و مؤمه‌ی که دزه‌کان له‌بیریان چوبو بیکوژینه‌وه ، به‌ده‌م نه‌و بایه‌ی ، که له‌په‌نجه‌ره کراوه‌کانه‌وه ده‌چوه ژوری ، پته‌پت ده‌کا و پوناکیه بی کزه‌که‌ی خوی به‌سه‌ر جل و به‌رگی پیاوه ئاینیه‌کاندا — که لی‌ره و له‌وی په‌رش و بلاو کرابونه‌وه — و به‌سه‌ر گه‌نجینه‌یه‌کی ده‌مه‌وقلپ کراودا و به‌سه‌ر شوینی پراوه‌ستانی می‌حراب و قوربانیه‌که‌دا ، دینا و ده‌برد ...

چه‌ند ساتی‌کی تر تیپه‌پده‌بی و په‌شه‌با به لوره لور و به‌ئاو‌زی‌کی خیرا و ناپټکه‌وه ، زه‌نگی ترس به ده‌ورو به‌ردا بلاو ده‌کاته‌وه.

سەرکیشی

(پيوتهر پيوته روڤچ ئاستريژين) ى برازاي هاوسهري سهرهنگ (ئيقانوڤ) ، ئه وهى كه پار پيلاوه كانيان لى دزى ، كاتزمير دوى به يانى له مه راسيمى (غسل تعميد) ى مندالايك ، گهرايه وه مالى. به و مه به ستهى ئه وانيتر له خه ونه كات ، جل و بهرگه كانى ، له راپه وه كه دانا و هه ناسهى له خوڤى برى و له سهر نوكى په نجه كانى ، چوه ژورى نوستنكهى خوڤى و بى ئه وهى چرا داگيرسيڻى ، خوڤى ئاماده كرد بو نوستن.

ئاستريژين ، ژيانى ليوانليو له وشياري و وابه سته ييه و زور زو ده كه ويته بهر دلى مروڤه وه و له خوڤندنه وه شدا ، ته نيا كتيبه ئاينى و په وشتيه كان ده خوڤينيته وه . به لام له و مه راسيمه دا ، كه (ليوبوڤ سپيردوڤنا) به سه لامه تى رزگارى ببو ، مافى ئه وهى به خوڤيدا چوار په رداخ ڦوډكا و په رداخك شه راب ، كه تامه كهى مروڤى ده خسته يادى تيكه له يه كه له سر كه و پون گه رچه كه وه ، بخواته وه . تامه كهى به شيويه كه بو ، مروڤه هه رچه نديكى لى ده خوارد وه هيشتا دلى دانه ده كه وت .

ئاستاش له م كاته دا ، كه خه ريكي داكه ندى كراسه كهى بو ، زور حه زى لييو هه نديكى ترى به سه رداكا ، به خوڤى گوت : (له لاي راستى

كه نجينه كه ، بتليك ڦوډكاى لتيه ، هى داشينكايه ، واباشه بچم په رداخيكى لى بخومه وه ، كوپه خو هه ر هه ستيشى پيښاكات).
دواى چه ند خوله كيك دودلى و راپايى ، سه ره نجام توانى به سه ر ترسه كه يدا زال بيت و به ره و گه نجينه كه مى نا . زور به ورياييه وه ده رگا كهى كرده وه و بتل و په رداخه كهى دوزيه وه .
په رداخه كهى پر كرد ، بتله كهى له شوڤنى خوڤى داناييه وه ، خاچيكي له سه ر سينگى خوڤى كيشا و په رداخه كهى چوپر كرد .
له و كاته دا شتيكى چه شنى موعجيزه ، بو به راست .
زه برى هيژيك ، كه له ته قينه وهى بومبيك ده چو ، له گه نجينه كه وه به ره و سندوقه كه پالى پيوه نا . چاوه كانى بليسه يان لى هه لده ستا ، هه ناسهى راپوه ستا ، هه ستيكى وه كه ئه وهى كه وت بيته نيو زه لكاو يكي پر له زالوه وه ، بالى به سه ر ته واوى جه سته يدا كيشا ، وايزانى له برى ڦوډكا ، پارچه يه كه ديناميڤتى قوت داوه و بوته هوڤكارى ئه وهى خوڤى و خانوه كه يان و سه رانسهرى گه ركه كه شيان ، ته قيبينيته وه و پون نيه ئاخو سه ر و ده ست و قاچه كانى په رپونه ته كوئى ؟ ... نزيكهى سى خوله كه به و شيويه ، بى ئه وهى هه ناسه بدات و له شوڤنى خوڤى بچولئ ، له سه ر سندوقه كه مايه وه .

سه ره نجام له شوڤنى خوڤى هه ستا و له خوڤى پرسى : من له كويم ؟
دواى ماويه كى كه م ، كاتى هه نديك هاته وه سه ر خوڤى ، يه كه م شت كه هه ستي پيكر د بوڤنى توندى نه وت بو ، دواتر به ترس و شله ژانه وه

گوتی: ئەى داد و ھاوار! لەبىرى ڤۆدکا نەوتم خواردەو! مریەمى پىروژ بگە فریام!

کاتى بىرى کردەو کە ژەھراوى بو! ھەم سارد دەبوو و ھەم گەرم دادەھات. جگە لەو ھەموو بۆن نەوتەى کە ژورەکەى داگرتبو ، سوتانەو ەى ناودەمى وپرىشکى چاوەکانى و دەنگى ناقوس لەناو مېشکیدا و ڤۆرەڤۆرپى گەدەى ھەمويان گوزارشتيان لەو دەکرد نەوتى خواردیئەو.

کاتى ھەستیکرد مەرگ لى ئىزىک بوئەو ، وىستى خودا حافىزى لە کەسە نزیکەکانى خوئى بکات ، ھەر بۆ ئەم مەبەستە ، بەرەو ژورەکەى داشینکا ، کەوتەپى.

ئاستىرژین لەو کاتەو کە ژنەکەى بەرەو ئەو دنیا بارگەى پىچاڤوو ، داشینکای خوشکەژنى - کە ئىدى قەیرە ببو - بۆ بەرپۆوەبردنى کاروبارى مال ، ھینابو لەو خوى.

کاتى گەیشتە ئىو ژورەکەى داشینکا ، بەدەم نالە نالەو گوتى: داشینکا! داشینکای خوشەووست.

دەنگى ژنىکى ترساو بەرز بوو: ھا! چىە؟ پىوتەر پىوتەر ڤوڤىچ ئەو توى؟ گەراپتەو؟ چ ناویکیان لە منداڵەکە نا؟ کى بوە باوکى تەعمیدى منداڵەکە؟

: دایکە تەعمیدىکەى (ناتالیا ئەندریوڤنا ڤیلکۆڤسکایا) بو و باوکە تەعمیدىکەشى

(پافیل ئیڤانوڤىچ بىسوئستىن) بو ... خەریکە دەمرم داشینکا ... خەریکە دەمرم! منداڵەکەش بەشانازى وەلى نىعمەتیانەو ناویان لىنا (ئۆلۆمپىاد) ... من ... من ... نەوتم خواردوئەو داشینکا ... : ئەم قسەىە چىە؟ مەگەر لەوى لەبىرى ڤۆدکا و چای ، نەوتیان دەگىرا؟

: نا نا ... لەراستیدا وىستم بەبى مۆلەتى تو پەرداخىک ڤۆدکا بخۆمەو ، بەلام ... خوداوەند لەسەر ئەمە سزای دام ... نەمزانى تارىک بو و لەبىرى ڤۆدکا نەوتم خواردەو! ... نازانم ئىستا چى بکەم؟

کاتى داشینکا زانى بەبى پرسى ئەو ، دەرگای گەنجینەکەیان کردوئەو ، ئىدى ئاگرى گرت ... بەپەلە مۆمىکى داگىرساند ، لەنىو نۆینەکەى ھاتەدەرى و بەپىخواسى و بەجلى خەوتنەو بەرەو گەنجینەکە کەوتەپى.

بەدەم سەیرکردنى کەل وپەلەکانەو ، بەتورپەییەو پرسى: کى مۆلەتى ئەو ەى پىدای بى پرسى من دەرگا بکەیتەو و وەژورکەوى؟ مەگەر ئەو ڤۆدکایە بۆ تو لىرە دانرابو بىخۆیتەو؟

ئاستىرژین ، کەلەشەرمان ئارەقەى پىدا دەھاتە خوارى ، وەلامى دایەو: من ... من ... داشینکا ... ڤۆدکای چى؟ نەوتم خواردوئەو : بوچى دەستت لەو نەوتە دا؟ چ کارت بەو نەوتە بو؟ پىتوایە نەوت ھىندە ھەرزانە؟ ئاگات لەو ەى ھەىە نرخی نەوت چەندە بەرز بوئەو؟ دەرزانى بوئە چەند؟

ئاستريژين به دهم ئاخ و ئۆفه وه گوتی: داشينكا به قوربانن بيم من خهريكه دهمرم! كيشه ي ژيان و مردن له گوپي دايه! توش باسی پارهم بو دهكه ي؟

داشينكا ، به توندي ده رگاي گه نجينه كه ي داخست و هاواري كرد: سه ر خوش بوه و ديت سه ر ده كيشيته نيو گه نجينه كه وه! ئاخ له كه ساني سته مكار و بيبه زه يي وه ك ئيوه! چو ن خه لك گيري خواردوه به ده ستخانه وه ...

مني به دبخت! نه شهوم شه وه و نه روژ! به نه فرهت بن ، تكاكارم له خودا ئه و دنيا تان وه ك ئه م دنيا ي من بيت! سبه يني لي ره ده روژم ، من كچي عازهم و لينا گه پيم به جل و به رگي خه وتنه وه له به رمبه رمدا پاره ستي ، ئه و كاتانه ي پوشته نيم مافي ئه وه ت نيه سه يرم بكه يت! داشينكا به رده وامبو له و جو ره قسانه ... ئاستريژينيش باش ده يزاني ، كاتي داشينكا تو ره ببي ، ئيدي نه ك به پارانه وه و سويند و سويندكاري ، ته نانه ت به گرمه ي توپيش ئارام نابيته وه.

ئاستريژين هه ندك ده ستي پاره شانند و جل و به رگه كاني له به ر كرد و بپاري دا بچيته لاي دكتور ، به لام دكتوره كان ته نيا ئه و كاتانه وه گير ده كه ون كه مروژ هيج كاريكي پيان نه بيت ...

ئاستريژين سي كولان گه را ، نزيكه ي سي جار چوه مالي دكتور (چه نچرياس) و هه وت جاريش چوه مالي دكتور (بو لتيخين) و له زهنگي ده رگاي دا ، سه ره نجام به هيو اي چاره سه ركردن چوه ده رمانخايه يه ك ، دواي چاوه پوانيه كي دريژ ، كابرايه كي كورته بالا ي

ره شتاله ي قزلول و خه والو ، به به روانكه يه كي سپيه وه ، كه به كه سيكي جدي و زيره ك و دانا ده چو و ترسي ده خسته دلي مروژه وه ، وه ده ركه وت.

به ده نكيكيه وه ، كه تاييه تمه ندي خاوه ن ده رمانخانه جدي و زيره كه يه هوديه كانه ،

پرسی: چیت ده ويست؟

: تو خودا تكات لي ده كه م ... شتيك بده ري ... ماوه يه ك له مه وبه ر نه مزاني و نه وتم خواردوه وه ، خهريكه دهمرم.

: تكات لي ده كه م هيدي به ... به هيواشي وه لامی پرسيا ره كانم بده ره وه ... به م هات و هاواري به رپات كردوه ، هيج شتيك له ده رده كه ت حالي نابم. گوتت نه وتم خواردوته وه؟

: به لي نه وت! تكا يه رزگارمكه!

كابراي خاوه ن ده رمانخانه ، زور به ئارامي ، به ره و ژوريكي بچوك روشت ، كتبيكي كرده وه و كه وته سه يركردني ، دواي ئه وه ي دو لاپه ره ي لي خوينده وه ، سه ره تا شانيكي و دواتر شانكه ي تري هه لته كاند و به حاله تيكي تيكه ل به رقه وه ، پوخساري گرژ كرد و دواي ساتيك پاره وستان ، به ره و ژوره كه ي ته نيشته ، روشت.

زهنگي كاترميره ديواريه كه ، كاترمير چواري به ربه ياني راگه ياند.

دواي تيپه رپوني نزيكه ي ده خوله كيك ، كابراي ده رمانخانه به كتبيكي تره وه گه رايه وه و ديسان كه وته خويندنه وه ي ، دواي چه ند

خوله كيك ، به پځه وه گوتی: كاكه و اباشتره بچپته لای دكتور ، نهك
دهرمانخانه .

: چومه لای دكتور ، به لام چه ندی له دهرگامدا كه س دهرگای لی
نه كرده وه !

: هم ... ئیوه مانان ... ئیمه ی خاوه ن دهرمانخانه به مروژ نازانن ،
كاترمیر چواری به یانی دین سهرودلمان ده گرن و ژيانمان لی هراسان
ده كن . بابو ! سه گ به سه گی خوئی موله تی پشودان ده داته پشيله !
ئيوه به هيچ شیوه يه ك ناتانه وی بزنان كه ئیمه ش مروفین ! پیتانوايه
كه لله سه ری ئیمه ، له بری میشك ، گوریسی تیدایه !

ئاستریژین ، گوئی له قسه كانی كابرای خاوه ن دهرمانخانه گرت و
ئاهیکی هه لكیشا و به ره و مال گه پایه وه ، به دهم ریگاوه بیري
ده كرده وه : (پیده چی چاره نوسم مردن بیت) .

ناوده می ده سوتایه وه و بوئی نه وتی لی ده هات . گه ده ی ، ده تگوت
به شتیکی نوک تیز كه وتونه ته سه ری و هه لیده كوئن . گرمه گرمیکی
توقینه ره له نیو گوچیكه كانیدا ده گه را و هراسانی كردبو ، له و ساته دا
هه ستیكرد كه ئیدی شتیکی وای نه ماوه له ژياندا و ئیدی دلی له كار
كه وتوه ...

ههركه گه یشته وه مال ، خیرا چوه سه ر میزی نوسینه كه ی و ئه مه ی
نوسی: ((تكاتان لی ده كه م به هوئی مردنی منه وه كه س تاوانبار
مه كه ن)) .

دواتر نزای كرد و پاكشا و سه ری خسته ژیر به تانیه كه وه .

تا به یانی نه خه وت ، چاوه پوانی مه رگی ده كرد ، گوژده كه ی خوئی هاته
به رچاو كه گژوگیای لی شین بو وه چوله كه و بالنده كان به جيكه جيك
به سه ریدا دین و ده چن ...

* * *

به یانیه كیان له مال وه له سه ر جیگا خه وه كه ی دانیشتبو ،
به پیكه نینه وه پویكرده داشینكا و

گوتی: خوشكه كه م ، ئه و كه سه ی ژيانی ریك و دروست و بی گرفت
بیت ، هيچ ژه هر يك كاری تیناكا ، خوّم به نمونه دینمه وه : (ههنگاویم
مابو بو مردن ، هینده ی نه مابو بمرم ، ئازاریکی زورم كیشا ، به لام
ئیتستا ته نیا هه ندیک گه رو و ناوده مم ده سوتیته وه ، ده نا سوپاس بو
خودا ته واری جه سته م سپوساغه ... ده زانی له به رچی ؟ له به ر ئه وه ی
ژيانیکی بی گرفتم هه یه .

داشینكاش بیري له خه رجیه كانی پوژانه ی مال كرده وه و ئاهیکی
هه لكیشا و چاوه كانی برینه ساپیته ی ژوره كه و گوتی: تومه زه
نه وته كه خراب بو ! ئه و دوكانداره ی سه ری كوّلانه كه ، له بری نه وتیکی
باش ئه م نه وته خراپه ی داومه تی ... داماویکی وه ك من چون گیرم
خواردوه به ده ست ئیوه ی نه فره تیه وه ، هه ی نه فره تی خواتان لیدا .

تا ماوه یه کی زور ، هه ر پستی و نه یده بریه وه .

تۆلە سېن

(فيودور فيودوروفىچ سىگايف) ، دواى ئۇەى ھاوسەرەكەى لە كاتى خىانەتتە لەگەل ھەتئويىدا بىنى ، بەمەبەستى كېپىنى دەمانچەيەك ، بەرەو دوكانىكى چەك فروشى بەنىوى (شموكس و شيركا) وەرئ كەوت . پق و نەفرەت لە پوخسارىدا بەدى دەكرا . لەدلى خويىدا دەيگوت : (سوكايەتى بەتەواوى بىنەمالەكەم كراو ، شەرەفيان لەكەدار كردوم ، گوناھ و تاوان سەرکەوتون و بەردەرگايان پيگرتوم . دەبى ۋەك مروفيكى بەشەرەف ، تۆلەى خوم بگەمەوھ ...).

گەرچى ھىشتا ، نەدەمانچەى كېپىو و نەكەسىشى كوشتبو ، بەلام ديمەنى سى تەرمى خويىناوى و كاسەسەر و مېشكى پېرژاوو و ھات و ھاوارى كۆبۇنەوھى خەلكى تەماشاكەر و بېكار و ناشتنى تەرمەكانى ، دېنانە بەرچاوى خوى . خوشحالىەكى تايبەت بەكەسانى سوكايەتتى پېكراو و ترس و دلەراوكىي خزمان و ئاشنايان و ديمەنى ژنە خىانەتكارەكەى ، لەكاتى گياندا ، دېنا بەرچاوى خوى . ھەرۋەھا سەر و تارى ئەو پوژنامانەى دېنانە بەرچاوى خوى كە لەبارەى روداۋەكەوھ نوسىبويان .

كاتى گەشەتە دوكانەكە ، كە خاۋەنەكەى پياۋىكى بزيو و ورگ زلى فەرەنسى بو و چاكەتتىكى سىپى لەبەردابوو ، بەدەم دانانى (پۆلئەر) ە كانەوھ ، بەپېزەوھ پېدەكەنى ، گوتى : مسيو من پيشنيارى ئەم

پۆلئەرە بى ھاوتايەت بۆدەكەم . سى كارەيە ، خوى قەۋانەكە فېدەداتەوھ ، فېشەكەكەى تاۋەكو دورى شەشسەد ھەنگاو كاريگەرى ھەيە . مسيو دىنبايە لەمە باشتر و گونجاو تەرت دەستناكەوى ، ئەم پۆلئەرەى دەيىپىنى مودىرنترىن سىستىمى چەكسازى تېدا بەكارھاتوھ . لەترسى گورگ و بەدكاران و ئاشقەكان ، پوژنىە دە دانەمان لېنەكېن . ئۇەندە كاريگەرە ، لەتوانايدايە لەمەودايەكى دورەوھ بەيەك فېشەك ژن و پياۋىكى خىانەتكار ، پېكەوھ بكوژى . بەلام ئەگەر بو خوكوشتنىشت بېت ... دەبى لەخزمەتتە بلىم ئەم پۆلئەرە خوا دايناۋە بو خوكوشتن ، دىنبايە لەمەت باشتر دەسناكەوى...

كابرەى فروشيار لىكدا لىكدا دەمانچەكەى سوار دەكرد و دەيچركاند و ھەناسەى گەرمى بە لولەكەيەوھ دەناۋ دەمانچەكەش بريسكەى دەدا ، ھىند بە تاسە و ئارەزۋەوھ سەيرى دەكرد ، خەريك بو لەخوشيان بخنكىت . يەككە نەيزانىيا دەيگوت : ھاتباۋ يەككە لەم پۆلئەرە (سميت قوسون) نانە ھى ئەو بوايە ، بى دودلى ، فېشەككىكى بەتەپلى سەرى خويەوھ دەنا . سىگايف لەنرخەكەى پرسى و ئەۋىش ۋەلامى دايەوھ : چل وپېنچ پوئل ، مسيو .

: ھم ... ئەمە بو گېرفانى من زۆرە .

: دەكەوايە پراۋەستە با دانەيەكى ھەرزانتەرت بويىم ، بوخوت سەيركە ، جۆرەھا دەمانچەمان بە نرخی جياۋازەوھ لايە و دەيخەينە خزمەت

به پږت. بونموننه ئهم پوښه رهيان ده سكردي (لوفوشه) يه ،
 نرخه كشي له هژده پوښل تيڼاپه پي ، به لام ...
 لپړه دا ، بيژاريه كه به پوخساريه وه ده كهوت و پاشان دريژهي دايه :
 ئيدي سيستمه كهيان كوڼ بوه ، ئيستا ، تهنيا پوښنپيره هه ژاره كان و
 ئه وانه ي نه خوشي دهرونيان هه يه ، ئهم جوړه ده كړن. له م
 سهرده مه دا ، كي ده چي خو ي ، يان هاوسه ره كي ، به پوښه ري
 لوفوشه بكوږي ! موډيله كي به سهر چوه . به لام تا خواحه زكا بازاړي
 سميت قوسون گهرمه ، خلك زوريان حه ز ليڼه .
 سيگاښ ، نيوچاواني گرژ كړد و به درو گوتي : من نه ده مه وي كه س
 بكوږم ، نه نيازي خو كوشتنيشم هه يه ... له ده ره وه ي شار فيلايه كم
 هه يه ... له راستيدا بو ترساندن دزو قه له پشه كه و...
 فروشياري ، زه ده ده كي هاتي و به شه رمه وه سهر ي داخست و گوتي :
 نا مسيو ، ده مانچه ت بو چيه ، بو چيت نيه ، هيچ په يوه نديه كي به
 ئيمه وه نيه . نه گهر برياري بي خو مان له كاري كپياره كانمان
 هه لقورتينين ، ده بي دهركي دوكانه كه مان داخه ين و بروينه وه مالي .
 من ته نيا ئه وه نده م له سهره پي ت بل يم : ئه مه ئاوايه و ئه وه ئاوايه .
 ئيستا ش ده مه وي ئه وه ت پي بل يم ده مانچه ي لوفوشه به كه لك ي
 ترساندن بالنده و شتي له وجوړه نايه ت ، چونكه ده نكي كي ئه وتوي
 نيه ... به لام پوخسه تم بده يه با ده مانچه يه كي كه پسولي ئاسايي
 (مورتي مي) ت نيشانده م ، له راستيدا ئه مه مالي (دوئي) ه .

سيگاښ ، له ميښكي خويدا بيري كرده وه : (باشه خو من دوئي لم هر
 له بير نه بو ، بو كاري كي وانه كه م ئه و بي شه ره فه به دوئي ل پازي بكه م ؟
 به لام نا ... نا ، نابي شانازيه كي له و چه شنه ي به نسيب بكه م ...
 ده بي ئهم جوړه جانه وهرانه وه كو سه گ بتوپيږن .
 فروشياري ، به جواني وهر سوړاو قاچه كاني له زه وي ده خشاندن و هه روا
 زه ده ي ده هاتي و زوربليي ده كړد . له م كاته دا چهند جوړي پوښه ري
 هيڼابون و له سهر ميژه كه ي ريز كړد بون ، گوتي : سميت قوسون ، له
 هه مو جوړه كاني تري پوښه ر ، زياتر جي متمانه يه .
 سيگاښ ، په كي كه له پوښه ره سميت قوسونه كاني هه لگرت و نياگيه كي
 هيچ تيډا به دي نه كراوي لي كړد و كه و ته نيو ده رايي بير كړنه وه ،
 نه مجاره يان ديمه ني ميښكي پرژاو وپه له خويني سهر كه لوپه له كان و
 جوړه له ي خوين به سهر فهرشه كه وه و ساته وه ختي داد و هاواري
 به خشين وپارانه وه ي ژنه كه ي ، هيڼانه به رچاوي خو ي . به لام ئه مه
 شتي كه نه بو تو سقا ليك دلانه وه و سوكنايي بو پوحي ويران كراو و
 كاره ساتباري ئه و تيډا بيت ، ناله و هاوار و خوين ، نه يانده تواني
 دوخي دهرونيي ئه و هيور بكه نه وه ... ده با بير له
 توله سندنه وه يه كي زور توندتر بكا ته وه ، بيري كرده وه و له دلي
 خويدا گوتي : (وا باشتره ئه و ده يوسه بكوږم و با ئه و سوزانيه ش بږي
 و به دم نازاري ويژدان و به سوك پوانين و نه فره تي خه لكه وه ، به
 زيندويي دارزي ت ، به و سروشته هه ستيا ره ي كه هه يه تي ، ژيانكي له و
 چه شنه ، هه مو پوژيكي مردنه) . نه مجار مه راسيمي ناشتني تهرمه كه ي

خوئی هاته بهرچا (سوکایه تییان پیکردوه ، له نیو تابوته که دا دریز کراره ، زهرده خه نه یه کی له بار به گوشه یه کی لیویه وه مه ییوه ، ژنه که ی خه فه تخان و لیو به بار ، له تاو ئازاری ویزدان ، به شه که تیه وه دوا ی تهرمه که ی که وتوه ، دوشداماوه و نازانی به چ شیویه که خوئی له نیگا نه فره تیه کانی خه لکه که بدزیته وه . . .).

له نیو ئه م فکر و خه یالانده بو ، کابرای چه کفرۆش ، هه ودا ی بیرکردنه وه کانی پساند و گوتی: مسیو پیموایه حه زت له سمیت قوسوته که یه ، کاکه ... ئه گهر نرخه که یه پێ زوره ، ئه و ئاماده م پینچ پوئلست بو دابشکینم. به لام له هه مو حاله ته کاندای جووری هه رزانتریشمان هه ن.

کابرای فه ره نسی ، له سه رخو وهرسوړا و چه ند پوئلقه ری تری - که هه مویان له نیو پاکه تی خویاندا بون - له سه ره ره فه کان داگرته نه خواری و له سه رمیزه که ، به ته نیشته یه که وه داینان و دریزه ی دایه: فه رمو مسیو ، ئه مه یان نرخه که ی سێ پوئل ، ئاگاداری ئه وه ش به نرخێ پوئل به شیویه که ترسناک پوژ به پوژ له دابه زیندایه و له لایه کی تریشه وه بری باجی چه ک و که لوپه له کانی ، سات به سات ده چیتته سه ری. ئه گهر ئاگات له و شتانه هه بیته ، ده زانی که گرانجان نین. سویند به خودای تاک و ته نیا ، مروقیکی خو پاریزم ، به لام سه رباری ئه مه ش تینم بو هاتوه ، ئه م جوړه شتانه له م سه رده مه دا وایان کردوه جگه له پیاوی ده و له مه ند ، که س نه توانی چه ک بکری. خه لکی هه ژار و قوربه سه ریش ناچارن به ده مانچه ی (تولا) و کبریتی

فسفوپردار ، پازی بن. خوشته ده زانی ده مانچه ی تولا چ مالتیکه ! پیاو ئه گهر بیهوی ، بۆنمونه ژنه که ی خوئی بکوژی ، فیشه که که به ده سستی خوئی ده که ویتته وه ...

سیگایف هیئایه بهرچاوی خوئی له وانه یه له ئه نجامی به کاره یانی ئه م ده مانچه یه دا بمریت و ئازار و کویره وه ری ژنه که ی ، به چاوی خوئی نه بیینی. زور به مه دلته نگ بو. توله سه ندنه وه کاتی که خوشه مروقه سه ره نجامه که ی به چاوی خوئی بیینی ، گهرنا چ سودیکی هه یه تو مردبیته و له نیو تابوتدا دریزیان کردبیته و نه زانی دوا ی تو چ پوده دا؟. ئه مجار بیرێ کرده وه: (ئهری به راست چونه یه که مجار ئه و هه تیوه بکوژم و دوا یی بچه سه ره قه بران و به چاوی خۆم ببینم که ده یینیژن و دواتر یه که سه ره خۆم بکوژم ...؟

به لام نا ... ئه مه سه رناگری ، چونکه له وانه یه بهرله وه ی ناشتنه که ی به چاوی خۆم ببینم ده سگیرم بکه ن و ده مانچه که شم لی بستینن و ئه وسا فریای خوکوشتنیش ناکه وم ... نا ... ئه مه یان سه ره ناگری ... واباشتره ئه و هه تیوه بکوژم و واز له ژنه که شم بیئم با بژی و ... خوشم ... کوپه خوشم ناکوژم و ده چم خۆم پاده سستی ده ولته ده که م و ده چمه زیندانه وه. له زینداندا به رده وام ده رفه تی ئه وم بو ده ره خسی خۆم بکوژم. جگه له وه ش کاتی مروقه ده خه نه زیندانه وه ، ده رفه تی ئه وه ی ده بیته له کاتی لیکوئینه وه سه ره تاییه کاندای داوینپسی و په فتاری نه شیاوی پیاوی که له به رده م لیکوله ر و دادگا و کومه لگادا له قاو بدات. ئه گهر خۆم بکوژم ئه وسا ژنه که م به و مه کرو

حیلەبازیەکی کە هەیهەتی ، هەموو تاوانەکە دەخاتە ئەستۆی من و شانی خووی لە ژێر باری تاوانەکە خالی دەکاتەوه . بەم شیوەیە خیانەتەکی لە بیر و زەینی خەلکیدا دەسپدریتەوه و منیش لەو نێوەدا تەنیا ئەوەم بوو دەمینیتەوه خەلکی پێم پێبکەن . بەلام ئەگەر بژیم لەوانەیه ...) .

ماوەیهک چاوه‌پوان بوو ، دواتر جاریکی تر چوه‌وه نێو دنیای خەیاڵات و بیرکردنەوه‌وه : (ئەگەر بێت وخۆم بکوژم ! لەوانەیه بکەومە بەر پێیان و ... لە لایەکەوه نازانم تازە لەبەر چی خۆم بکوژم ؟ لەلایەکی تریشەوه خۆکوشتن نیشانەی بێ توانایی و ترسنوکیە . هەروا باشتره ئەو هەتیوه بکوژم و واز لەژێرکەشم بێم ، خۆشم رادەستی دەولەت دەکەم و لەکاتی دادگایی کردنیشدا ژێرکەم ناچارە وەک شاهییدیك لەدادگادا ئامادە بێت و ... لەوێ دەبخەنە ژێر پرسیاران و ئەوسا دەستە چەپەلەکان دەکەونە پو و سوک و ریسوا دەبێت و خەلکی ئامادە نێو هۆلی دادگا و دادوهرەکان و تەنانەت پوژنامەنوسەکانیش لایەنی من دەگرن ...) . بەم چەشنە لەنێو بیرو هۆشی خۆیدا نقوم ببو . بەلام کابرا فەرەنسێهە ، هەروا کالاکانی خووی لەبەردەم کڕیارەکەدا ریز دەکرد ، چونکە بەئەرکی خووی دەزانی کەللەکی کڕیارەکانی گەرمکات . گوتی : ئەمەش پوڵفەرێکی تره ، دروستکراوی ئنگلیزه ، بەم دواایانە هیئاومانە . بەلام جاریکی تریش دوبارەکی دەکەمەوه : تەواوی ئەم دەمانچانە لەبەرامبەر سمیت قووسوئدا ، شتیکی کەم بایەخن . حەتمەن دەبێ ماوەیهک لەمەوبەر ئەو پوداووت لە

پوژنامەکاندا خۆیندبیتەوه . ئەفسەرێک هاتەلام و دەمانچەیهکی سمیت قووسوئی - بوو کوشتنی ئەو هەتیوهی بەژێرکەکی فیربو - لیکریم ، بە پوڵفەرێکی لەم چەشنە تەقەیی لیکرد . بە بۆچونی توو چی پویدا ؟ فیشەکەکە لە جەستەکی کابرا دەرچو و چرا بروونزیه‌کی سەرمیزه‌کە و پیاوێکی کونکرد و سەگەکی کوشت و سەرباری ئەمەش ، بەر ژێرکەکی کەوت و ئەویشی بریندار کرد . ئەنجامیکی لەم چەشنە جیگای شانازی ئیمەیه . جا ئیستا ئەو ئەفسەرە لە زینداندایه . ئەلبەتە دادگاییان کرد و سەرەنجام سزای کاری سەختیان بووپیەوه . ئەم شتانه‌ش دەر هاویشته‌ی چەند کیشیه‌کن . یەکەم : دەستوری ولات هی زەمانی دەقناتوسە . دووهم : دادگا ، هەمیشە بەرگری لەوانە دەکا کە چاویان بریوه‌تە ناموسی خەلکی . ئەگەرلیشم دەپرسی بۆچی ؟ وەلامەکی زۆر سادەیه ، چونکە هەمویان واتا لە دادوهرەکانەوه بگره تا داواکاری گشتی و پارێزەرەکان هەرهمویان پەییوهندی پێگاپێنە دراویان لەگەڵ ژنی خەلکیدا هەیه . تەنانەت کەم بونەوه‌ی میردێک لەپوسیا بوو ئەوان جیگای خۆشحالیە و خەیاڵیان ئاسودە تر دەکات . دامنا دەولەت هەمو پیاوه‌ بەژن و مالەکانی دورخستنه‌وه بووساخالین ، پیتوایه بەم کاره کوّمەلگاکیەمان بەختەوهر تر دەبی ؟ مسیو ... ئاخ ... توو نازانی چەندە بەداخم لەم گەندەلیە کوّمەلایه‌تیە ئەم سەردەمەیی تییداین ! لەم سەردەمەدا چاوپرینە ناموس و ئابروی خەلکی ، بۆتە شتیکی ئاسایی ! وەک جگەرە کیشان و کتیب خۆیندەوه‌ی لێهاتوو ! کار و کەسابەتی

ئېمەش سال بە سال خراپتر دەبى. ھەلبەتە مەبەستم ئوھ نىھ بلېم سال بە سال داوېن پېسى كەمتر دەبېتەوھ ، بەلكو مەبەستم ئوھىھ ، پىاوهكان ، لەترسى دادگاو دورخستنهوھ و زىندان ، چاوپوشى لە بى رهوشتى ژنهكانيان دەكەن و خويانى لەگەلدا دەسازېنن.

لەم ساتەدا كابرأى فروشيار سەيرىكى دەوروبەرى خوى كرد و بەسرتە گوتى: بەراى تو ئەم كارانه تاوانى كېن؟ من پېموايه لەم نېوھدا جگە لە دەولەت كەس بەرپرسىار نيه .

سىگاىف لەمېشكى خویدا هينايى و بردى و لىكيدايەوھ: (باشە ئەم كارەى من دەيكەم چ ژىريەكى تىدايه ! لەبەر بەرازىكى پيس دور بخريمەوھ؟ دادگايى و دورخستنهوھى من دەبېتە هوكرارى ئوھى تىر تروئاسودە تر بېت. دەتوانى شوپەكى تر بكاتەوھ و مىردى دووھمىشى فريو بدا ... كەوايه ئوويش ناكورم ،خوشم ناكورم ، ئوھ ھەتيوھ ... ئوھەتيوھش ناكورم ، دەبى رىگا چارەپەكى ژىرانه ترو كاريگەر تر بدۆزمەوھ ، واباشە بچم بەھاتوھاوار و گالەگال ، رقى خوميان بەسەردا برپىژم و كارىكى وابكەم خەلكيان لى كوېتەوھ و سوک و پيسوابن).

كابراى فروشيار ، چەند دەمانچەپەكى لەسەر رەفەكە هينانەخوارى و لە كاتىكدا كە دەيخستنه سەر مېزەكە گوتى: فەرمو ئەمەش سىستىمىكى تازەپە ، تەماشاي ئەم (زمان) ەى كە ، بى هاوتايە ...

ئىستا سىگاىف تەواو لە كرپىنى دەمانچە پەشىمان ببوھ ، بەلام كابراى فروشيار ھەروا دەمانچەى دادەگرتن و دەيخستنه سەر مېزەكەى بەردەمى .

ئىستا سىگاىفى سوکايەتى پىكراو ، لەبەر ئوھى كابراى فروشيار كاتىكى زورى بەقسە كردن و هينان و بردنى دەمانچەكانەوھ ، لەگەلدا بەفېرۆدابوو ، ھەستى بە ئازارى وىژدان دەكرد.

دواتر لەژىر لىوھوھ گوتى: زور باشە كاكە ...

حالەتى پوخسارى فروشيارى نەدیت ، بەلام بەو نیازەى برىك لە خەجالەتى خوى كەم كاتەوھ و برىكيش كابراى فروشيار پازى بكات ، بەباشى زانى بەدەستى بەتال لەدوكانەكە نەچېتە دەرى.

بەلام چ بکرى؟ بەو نیازەى شتىكى دەسكەوېت نرخەكەى ھەرزان بېت ، ھەروا دەپروانىھ دەرو دیوارى دوكانەكە ، سەرنجى كەوتە سەر تورپىكى پەنگ سەوز كە لەنزىك دەرگاكە ، ھەلواسرابو.پرسى: ئەرى ئەمە بەكەلكى چى دى؟

: ئەمە داوى تايپەتى گرتنى ھەوێردەپە.

: نرخى چەندە؟

: ھەشت پوېل.

: تكايە بۆم بېچەوھ.

مىردى سوکايەتى پىكراو ھەشت پوېلى دا و لەگەل ھەستکردن بە سوکايەتپەكى زياتردا ، لەدوكانەكە وەدەرکەوت.

تېيىنى/ ئەم چىرۆكە پىشتەر لەژمارە ۵۱ ى گۇفارى زنار دا بلاو بوتهوھ

دوژمنه کان

دورو بهری کاتر میږ ده ی شه ویکی مانگی کانونی یه که م ،
(نه ندری) ، تاقه کوږه ته مهن ده سالانه که ی دکتور کريلوف ، به هو ی
نه خوشی (دیفتری*) یه وه ، چاوه کانی لیکنان. هاوسه ری دکتور ، له
به رده م چارپای کوږه که ی که و ته سه رچوکان و یه که مین نیشانه ی
بورانه وه ی تیدا به دی کرا.

له م کاته دا ده نگی لیډانی ده رگا هات.

سه رله به یانی نه و پوژده ی که نه خوشی (دیفتری) سه ری به مالیدا کرد ،
نه مان هه مو خزمه تکاره کانیان په وانه ی مال کانی خو یان کردنه وه .
دکتور کريلوف ، به خو ی و کراسه دریژه یه خه دانه خراوه که یه وه ، بی
نه وه ی ده ست و ده موچاوه ته په که ی ، که به هو ی (نه سید فنیک)
هوه ده سوتایه وه ، بشوات ، ده رگای کرده وه ، نیوچه وشه سه ر
دپوشراوه که هینده تاریک بو ، نه وکه سه ی وه ژور که وت ، ته نیا بالا
مامناوه نډیه که ی و پوخساره پان و په نکه په ریو و ملپنچه سپیه که ی
دیار بو. په نگی به پوه وه نه مابو ، ده تگوت له گه ل هاتنی نه ودا
حه وشه که پوناک بو ته وه .

کابرا ، بی پیشه کی گوتی: دکتور له مال ه ؟

کريلوف وه لامي دایه وه: من دکتورم. فهرمو چ کاریکت هه بو؟

کابرا ، دیاربو به م قسه یه گه شایه وه ، گوتی: نه وه تو ی دکتور؟ زور
خوشحال م. دوا ی نه مه ده ستی دریژ کرد و له و تاریک ه دا ده ستی
دکتوری گرت و گوشیی و گوتی: زور خوشحال م پیشتر من و تو یان
به یه که ناساندبو ... (من نابوگین) م ... نه وه ی که نه م هاوینه له مال ی
(گنوچیف) ، شانازی ناسینتم پیبرا ، زورم پیخوشبو که له مال ه وه
بویت ... به س توخودا نه لئی له گه ل ت نایه م ... ژنه که م زور هیلاکه
... گالیسکه شم هیناوه ...

ده کرا له ناوازی ده نګ و جوله کانیه وه ، هه ست به و بی ثوقره یی و
ناثارامیه بکه ی ت ، که سه رتا پای جه ستی گرتبو وه . دروست وه که نه و
که سانه ی سه گیکی هار په لاماریان ده دات ، یان مال ه که یان ناگری
تیبه رده بی. هه ناسه برکیی بو ، به ده نگیکی له رزوکه وه ، زور
به خیرایی قسه ی ده کرد. تونی ده نگی ، له ده نگی مندالیک ترساو
ده چو. به ده سته واژه ی کورت و پچرپچر قسه ی ده کرد. بی نه وه ی
ناگای خو ی بی ت ، زور قسه ی زیاد و نابه جی به ده مدا هات.

دریژه ی دایه: زور ده ترسام له مال نه بیت ، زور به په له هاتم ...
توخودا جل و به رگه کانت له به رکه و بابروین ... ده زانی نه مه چو ن
بو؟ نه م نیواره یه (پاپچینسکی) هات بو لام ، ده زانی کی ده لیم؟
(سه مینوپچو)! ، خو تو ش ده یناسی! ... براده رایه تیه که مان زور
گهرمه ... ئیدی دانیشتن چای بخوینه وه ... له م کاته دا ژنه که م
هاواری لی به رزیو وه ، ده سته کانی خسته نه سه ردلی و له سه ر
کورسیه که که و ته خوار ی ، ئیدی منیش به پرتاو گه یشته سه ری و

بَلَنَدَم كَرْدَه‌وه و له‌سه‌ر چارپاكه دريژم كرد و هه‌ندىك ئامونىاكم به نيوچاوانيدا سوي و ئاوم به‌پوخساريدا كرد ... وهك مردوانى ليهاات ... ده‌ترسېم سه‌كته لىي دابى ... فهرمو بابروين ... باوكيشى هه‌ر به سه‌كته‌ى دل ته‌مه‌نى دريژى بو تو جيهيشت.

كريلوف ، بى ئه‌وه‌ى يه‌ك قسه‌بكا ، هه‌روا گووى راگرتبو ، ده‌تگوت پوسى هه‌ر نازانى.

ئه‌وده‌مه‌ى كه ئابوگين له‌بارهى پاپچينسكى و خه‌زوريه‌وه قسه‌ى ده‌كرد ، جاريكيت ده‌ستى دريژكرد ده‌ستى دكتور بگرى ، دكتور سه‌رى راوه‌شاند و له‌كاتيكدا كه وشه‌كانى دريژ ده‌كردنه‌وه ، گوتى: داواى ليبوردين ده‌كه‌م ، ناتوانم بيم ... ئاخه‌ر هه‌رپينچ خوله‌ك ده‌بى كورپه‌كه‌م ... كورپه‌كه‌م مرد.

ئابوگين ، به‌بيستنى ئه‌م قسه‌يه ، هه‌نگاوئيك كشايه‌ داواه و به‌ده‌نگيكي خه‌مبارانه‌وه گوتى: به‌پاستى؟ ئاى خودايه ! ... سه‌يركه‌ بزانه‌ من له‌ چ كاتيكي پر مه‌ينه‌ت و خه‌فه‌تخانيدا هاتومه‌ ئيره ! ئه‌مرو پوژيكي شوم بو ... چ پيكه‌وتىكي نه‌گريسه ... به‌لام چ بكه‌ين ئه‌مه‌ خواستى په‌روه‌دگار.

ئابوگين ، ده‌سكى ده‌رگاكه‌ى گرت و سه‌رى داخست. دياربو دودله ، نه‌ ده‌يتوانى ده‌سبه‌ردارى بردنى دكتور بيت ، نه‌ چاو و پوى ئه‌وه‌شى هه‌بو جاريكيتر تكاى لى بكاته‌وه . ناچار ده‌سته‌كانى خستنه‌ سه‌ر شانى دكتور و گوتى: گوئى بگره‌ دكتور! زور باش درك به‌و زريانه‌ى نيو ناخى تو ده‌كه‌م ... خودا ده‌زانى چه‌نده‌ هه‌ست به‌ خه‌جاله‌تى

ده‌كه‌م له‌كات و ساتيكي له‌م چه‌شنه‌دا هاتومه‌ته ئيره و داواكاريه‌كى له‌م شيويه‌يه‌ت ليده‌كه‌م! به‌لام نازانم چ بكه‌م؟ هيچ پيكايه‌كى ترم نيه ... بو خوت بىرى لى بكه‌ره‌وه و پيم بللى بزانه‌م چ بكه‌م؟ خوت ئاگادارى جگه‌ له‌تو ، هيچ دكتورىكي تر ليره‌ نيه . توخودا وه‌ره له‌گه‌لمدا بابروين ، دلنياه‌ نه‌گه‌ر بوخوم بوايه ئه‌م داوايه‌م لى نه‌ده‌كردى ، خوم نه‌خوشه‌كه‌ نيم!.

هه‌ردوكيان بيده‌نگ بون ، دكتور پشتى كرده ئابوگين ، ماوه‌يه‌كى كه‌م راوه‌ستا ... دواتر ورده‌ ورده‌ له‌نيو حه‌وشيپرا به‌ره‌و ژورى ميوانى ماله‌كه‌ى كه‌وته‌ جو له ، بو خولادان و خو‌بواردن له‌ دودلى و جو له و بزوته‌ لائيراديه‌كانى ، ئاباژورى چرا كوژاوه‌كه‌ى سه‌ر ميژه‌كه‌ى زور به‌وردى پيخست و كتيبه‌كه‌ى سه‌رميژه‌كه‌ى ليك كرده‌وه و خاليكي تيدا به‌دى كرد. له‌و ساته‌دا نه‌ ئامانجىكي هه‌بو ، نه‌ ئاره‌زوى هيچ شتيكى ده‌كرد ، نه‌ بىريشى له‌ هيچ ده‌كردنه‌وه ، پيده‌چو هه‌ر له‌ بىريشى نه‌مابى كه‌وا كه‌سيكى نامو له‌نيو حه‌وشيپرا راوه‌ستاوه و چاوه‌پوانى ئه‌وه .

ئه‌م تاريكى و ئاراميه‌ى ژورى ميوان ، تا پاده‌يه‌كى زور ، خه‌م و نيگه‌رانى ئه‌مى ده‌په‌وانده‌وه . ده‌يوست له‌ويوه‌ بچيته‌ ژورى كاره‌كه‌ى ، له‌ترسى به‌ربونه‌وه ، قاچه‌كانى زياد له‌پيوست به‌رز ده‌كردنه‌وه ، له‌و تاريكه‌دا ، به‌داواى ده‌سكى ده‌رگاكه‌دا ده‌گه‌را ، دواتر ده‌تگوت به‌ پيكه‌وت پيگاي كه‌وتوته‌ نيو ماليكى سه‌يره‌وه ، يان ده‌تگوت يه‌كه‌م جاريه‌تى له‌ژيانيدا سه‌رخوش ده‌بى ، جوړيك له‌ خو

ونکردنی ، له سهرتاپای جهستهی خویدا ههست پێدهکرد. ههستیکی سهر دایگرت ، گێژ و وږ ، خوئی دایه دهستی ئهم ههسته تازهیه . لهویدا ، لهژوری کارهکهی ، تیشکیکی پان دهپژایه سهر پهفهی کتیبهکان ، ئهم تیشکه هاوکات بو لهگهڵ بوئی قورسی (ئسید فنیك) و (ئاتر) ، که له ده رگا کراوه کهی ژوری نوستنه وه دههاته ژوری. دکتور به بئی تواناییه وه خوئی هاویشته سهر کورسیه کهی بهردهم میزه که و لئی دانیشت ، تا ماوهیه که خه والوانه پوانیه کتیبه بریسکه دارهکان ، دواتر له جیگای خوئی ههستا و چوه ژوری نوستن. لیږدها ، له ژوری نوستن ، ئارامی و بیدهنگی مه رگ ، بالی به سهر کهش و ههواکه دا کیشابو ، هه مو شتیک ، له سهره تاوه تا کوئیایی ، گوزارشتیان له هه لکردنی زیرانیکی مه رگهینه ر ده کرد. مویمیک که له سهر ته پله کیکی چکو له ، له نیوان کو مه لیک شوشه ی باریک ، شوشه یه کی گه وره هه بو. له گه ل چراگه وره کهی سهر ده لاقه که ، ژوره که یان به باشی پوناک کردبووه . کوپه ، له سهر چارپا کهی بهردهم په نجه ره که ، به چاوانی کراوه وه ، لئی که وتبو ، په شیوی و سه رگه ردانی ، له پوخساریدا ده خوینرایه وه ، جو له ی نه بو ، به لام ده تگوت چاوه په شهکانی سات به سات په شتر ده بن و پو ده چنه نیو کاسه ی سه ریه وه . دایکیشی له بهردهم چارپا کهیدا چوکی دادابو و باوهشی تیوه ریئابو و پوخساری له نیو گنج و لوچی لیقه که دا شار دبووه . ئه ویش چه شنی کوپه مردوه کهی ، بئی جو له بو . به لام ئیمه نازانین ئاخو تا چ ئه ندازه یه که ده مار و خوین و ئه ندامهکانی

جهسته ی ، له کاردا بون. به هه مو بوئی خوئی وه و به وپه پری تاسه وه ، خوئی به چارپا که وه نوساندبو ، ده تگوت له وه ده ترسی ئه و ئارامی و ئاسوده ییه ی که سهرتاپای جهسته ی گرتبووه ، تیکی بدات و له بهینی به ری.

به تانیهکان ، جل و به رگهکان ، په رداخ و پریشکه ئاوهکان و که وچهکان ، که به نیو ژوره که داپه رش و بلاو ببونه وه و شوشه (ئاوا ههک) ه سپیه که وه وه ای خنکینه ری نیو ژوره که و به کورتی هه مو شتهکان مردبون. یان به واتایه کی تر ، له ئارامیدا بون.

دکتور ، ماوهیه که له ته نیشته ژنه کهی مایه وه ، دهستهکانی خستنه گیرفانیه وه ، سهری چه مانده وه و پوانیه کوپه کهی ، شتیکی ئه وتو له پوخساریدا نه ده خوینرایه وه . ته نیا دلۆپه فرمیسه کهانی پوخساری بون که ده دره وشانه وه و گه واهی ئه وه یان ده دا ماوهیه که له مه و به ر فرمیسی پشتون و گریا وه .

ئهو شته ترسنا کهی لئی ده ترسیین ، واتا قسه کردن له باره ی مه رگه وه ، که تا پاده یه کی زور هه مومان ده هه ژینی ، له و ژوره دا بوئی نه بو. له و بیدهنگیه قوله ی دایکدا و له و پوخساره هیچ تیدا نه خوینراوه ی باوکدا ، ده گه یشتیه ئه نجامیک ، که خه م وخه فه تیکی زوری له دل و دهرونی مرو قدا دروست ده کرد.

ئهمه جوانیه کی پاک و میهره بان بو ، ده ستبردن بو نوسین و گپرا نه وی خه م و خه فه تی مرو قیک ، کاریکی سانا نیه ، ناتوانی

وشه‌كان بدوځيه‌وه و گوزارشتيان لى بكه‌يت ، مه‌گه‌ر ته‌نیا سوځى
 موزيك بتوانى گه‌وره‌يى و كاره‌ساتبارى ئه‌م جوړه حاله‌تانه ده‌رېږى.
 ده‌كرا ، له‌و ناراميه‌ تاقته‌ پروكښنه‌شدا ، جوانيه‌ك به‌دى بكه‌يت.
 هه‌ردوكيان ، واتا دكتور كريلوف و هاوسه‌ره‌كه‌ى ، بېده‌نگى
 داىگرتبون و نه‌ده‌گريان ، ده‌تگوت له‌باره‌ى پېگه‌ى شاعيرانه‌ى
 خويانه‌وه ده‌دوځين ، وه‌ك چوڼ ته‌مه‌نى گه‌نجيان تيږه‌پرى بو ،
 ئيستاش به‌مردنى تاقه‌ كورپه‌كه‌يان ، بو‌هه‌ميشه‌ مافى هه‌بونى منداليان
 لى وهرگيرابووه ... به‌داخه‌وه ... دكتور ته‌مه‌نى چل و چوار سال بو
 ، ئيدى سه‌رو پيشى سپى ببون و وه‌ك پيره‌مېردانى لى هاتبو.
 هاوسه‌ره‌ نه‌خوڅش و كو‌له‌واره‌كه‌شى ، ته‌مه‌نى سى و پېنچ سال بو.
 ئيدى نه‌ندريى يه‌كه‌م كورپ و دوا‌هه‌مين كورپان بو.
 دكتور ، به‌پېچه‌وانه‌ى هاوسه‌ره‌كه‌يه‌وه ، به‌كه‌ساننك ده‌چو كه‌ توشى
 ئازارى ده‌رونى ده‌بنه‌وه و له‌م سه‌ره‌وه ده‌چن بو‌ئوسه‌ر و
 پاوه‌ستانيان نيه‌. دواى نه‌وه‌ى نزيكه‌ى پېنچ خوله‌كك به‌سه‌رسه‌رى
 هاوسه‌ره‌كه‌يه‌وه پاوه‌ستا ، قاجى پاسته‌ى زياد له‌پاده‌ى ئاسايى به‌رز
 كرد و له‌ ژوره‌كه‌ چوه‌ده‌ره‌وه ، چوه‌ نيو ژوريكى بچوك
 كه‌قه‌نه‌فه‌يه‌كى پان و گه‌وره ، نيوه‌ى ژوره‌كه‌ى داگيركردبو.
 له‌ويشه‌وه چوه‌ چيشتخانه‌كه‌ و به‌رله‌وه‌ى بگاته‌لاى ته‌باخ و چارپاي
 چيشتلپنه‌ره‌كه‌ ، له‌ به‌ر ده‌رگا نزمه‌كه‌ ، سه‌رى چه‌مانده‌وه و چوه‌وه
 نيو‌حه‌وشه‌كه‌. ليره‌دا جاريكيتړ چاوى كه‌وته‌وه به‌ ملپېچى سپى و
 په‌نگى په‌پيوى كابرا.

ئابوگين ، ټاټيكي هه‌لكښا و ده‌ستى برد ده‌سكى ده‌رگاكه‌ى گرت و
 گوتى: فهرمو بابروځين.
 دكتور له‌رزى و سه‌يريكي كرد و گوتى: گوى بگره ، پيم گوتى ناتوانم
 بيم و براه‌وه! تى ناگه‌ى؟
 ئابوگين ، ده‌ستيكي به‌ملپېچه‌كه‌يدا هينا و به‌ تكا كرده‌وه گوتى:
 دكتور خو‌ت ده‌زانى منيش له‌گوشت و خوځينم ، زور به‌باشى درك به‌و
 كاره‌ساته‌ى تو ده‌كه‌م ، هاوبه‌شى خه‌تم ، به‌لام ناخړ چى بكه‌م؟
 خو له‌به‌رخو‌م نيه ، ژنه‌كه‌م خه‌ريكه‌ ده‌مرى ، به‌خودا نه‌گه‌ر گوي‌ت
 له‌ ناله‌ و گريانى بايه‌ و پوخساريت ديتبا ، نه‌وسا ده‌ترزانى له‌به‌رچى
 هينده‌ تكات ليده‌كه‌م! ناي خودايه‌! گوتم له‌وانه‌يه‌ ئيستاستا جل و
 به‌رگه‌كانت له‌به‌ر كرده‌ى ، زور له‌ميژه‌ چاوه‌پوانم ، دكتور زور له‌ميژه‌
 چاوه‌پوانم! تكات ليده‌كه‌م با بروځين.
 دكتور دواى ماوه‌يه‌ك گوتى: ناتوانم بيم. دواى نه‌م قسه‌يه‌ش به‌ره‌و
 ژورى ميوان وه‌پيكه‌وت. ئابوگين به‌دوايدا پويشت و مه‌چه‌كى گرت و
 گوتى: من ده‌زانم تو خه‌م و خه‌فته‌ت هه‌يه ، زور باش نه‌مه‌ ده‌زانم ،
 به‌لام نه‌ى هاوار خو منيش بو‌د دان ئيشه‌ و پاپو‌رت نه‌هاتوم ، هاتوم
 بو نه‌وه‌ى گيانى مروقيكم بو‌رځگار كه‌يت.
 ئابوگين وه‌ك گه‌دايان ده‌پاراپاه‌وه: گيانى مروقيك له‌ خه‌م و خه‌فته‌
 گرينگتره‌ دكتور! به‌ناوى مروقايه‌تبه‌وه تكات ليده‌كه‌م ، نازايه‌تى
 بده‌ به‌رخو‌ت و خو‌پراگريه‌.

کریلوڤ به نیمچه تورپه بونیکه وه ، گوتی: ناکری مروڤایه تی هه ره له سه ریکه وه هه بیټ ، منیش به ناوی مروڤایه تیه وه تکات لیده که م لیښه پری و وازم لیښنه و کارت به من نه بی ، ئای خودایه چ ده بیستم! من نه وه خوځم به پیوه ناگرم! ئه ویش هاتوه به ناوی مروڤایه تیه وه ده مترسینی! من ئیستا به که لکی هیچ شتی که نایه م ، هیچم له ده ست نایه ت ، پیښ ده لئی ژنه که م به رمه کوئی؟ نه خیر ... نه خیر...

کریلوڤ ، دهستی خوئی له نیو چنگی ئابوگیندا ده رهینا و خوئی کیشایه دواوه و به برپاوه خوځونه وه ، دریژه ی دایه: ئه م داوایه له من مه که ، به داخه وه م ... به پیی به رگی سیژده هه می یاسای شارستانی ، ئه من ده بی له گه لندا بیښم و توش مافی خوټه ئه گه ر به راکیش راکیشیش بیټ بمبهیت ... به لام ... من حاللم باش نیه ... ته نانه ت توانای قسه کردنیشم نیه ، بمبوره .

ئابوگین ، دوباره مه چه کی دکتوری گرت و گوتی: ئه مه ئه وپه ری بی ویزدانیه که به م شیوه یه وه لامم ده ده یته وه دکتور! واز له به رگی سیژده یه م بیښه ، من نه و مافه به خوځم ناده م به توندی په فترت له گه لدا بکه م ، هه زت لییه وه ره ، هه زت لی نیه مه یه ، خودا پشت و په نات بیټ ، ئیستا من پیویستم به هه ست و سوژو ویزدانی توپه ، نه که ئیراده ت. ژنیکی گه نچ خه ریکه گیان ده دا! توش گوتت ئیستا کوپه که م مردوه ، ئه دی کی له تو باشتر درک به م کیشیه یی من ده کا؟ ئابوگین هه جیمینی لیښه پراپو ، دهنگی ده له رزی ، له رزینی جه سته یی و ئاوازی دهنگی زیاتر کاریگه ریان هه بو نه که قسه کانی ، هه رچه نده له

پوخساریدا میهره بانی و دلسوژی به دی ده کرا ، به لام قسه کانی زور ساده و ته نانه ت له دروستکراو ده چون و بی گیان بون. زور به په له بو ، ده تگوت ئه مه سوکایه تیه که به مالی دکتور و نه و ژنه ی که خه ریکبو ده مرد. ته نانه ت خوئی هه سستی به م حاله تی خوئی کرد و له ترسی نه وه ی نه کا دکتور لیکنده وه یه کی خراپ بو قسه کانی بکا ، هه ولیدا به شیوه یه کی نه رم و به سوژ قسه بکا ، بوئه وه ی نه گه ر به خودی قسه کانیش نه بی ، بتوانی به سوژ و توئی دهنگی ، دکتور پازی بکات.

له کاتی ئاسایدا ، قسه هه رچه ندجوانیش بیټ ، ته نیا ده توانی کاریگه ری له سه مروڤه بیخه مه کان دابنی ، که م وایه که سانی تر پازی بکا ، چونکه زوربه ی جارن ، بیدهنگی ، باشتر له گوته و قسه و ده سته واژه ، گوزارشت له شادی و خوئی ، یان خه م و خه فه ت ده کات. ئاشقه کان ، ئه وساته ی بیدهنگن زور باشتر له یه کدی حالی ده بن. یان وتاریکی به جوئ و خروئ له سه رگوپی پیاویک ، ته نیا ده توانی که سانی بیگانه وه جوئ بیښی ، گه رنا ئه مه له پروانگه ی هاوسه ر و منداله کانیه وه شتیکی بی نرخ و بی بایه خه .

کریلوڤ به ئارامیه وه پراوه ستابو و هیچی نه ده گوت. به لام کاتی ئابوگین هه ندیک قسه ی له باره ی پیشه ی پیروزی دکتوریه وه کرد ، ناپه سندانه پرسى: زور دوره ؟

: سڙده چوارده كيلومټر ډېر ډېر ، نه سپي زور باشم هن ، به لښت دده مې به يه كاترمير دتبه م و ده ته ښمه وه ، ته نيا يه كاترمير.

دكتور ماوه يه ك بيري كرده وه وپاشان گوتی: ده باشه بابروين.

دواي نه مه ، دكتور چه ند هه نكاويكي - كه پارايي وگوماني تيدا به دي ده كرا - بهرو ژوري كاره كي هه لښان. هينده ي نه خاياند به بالتويه كه وه گه راپه وه. نابوگين شاد و خوشحال و بي ثوقره بو ، يارمه تي دكتوريدا تا بالتوكه ي له بهر كړد و دواتر پيكه وه له مالي وده ركه وتن.

نښتا له و تاريخيه دا ، دكتور به پشنيكي چه ماوه و پيشنيكي باريك و دريژ و لوتيكي هه لوييانه وه ، باستر دبينرا. له ته نيشتي شيه وه نابوگين ، كه كلاويكي بچوكي منداله قوتاياني كړدبوه سوري و به نه ستم ته پلي سوري داپوشيبو ، دهاته بهرچاوان. له بهر پرچه دريژه كي ، سپيتي مليچه كي ، ته نيا له پيشه وه را به دي ده كرا.

كاتي دكتور دهبويست سهر كه وږته سهر گاليسكه كه ، نابوگين هه وليدا يارمه تي بدات و به دهنكيكي نزمه وه گوتی: به راستي نه م گه وره يي و ميه ربه بانيه ت جيگاي ريزو ستايشه ، ده ي (ليوك) ي خوشه ويسيت ، ده ي بادينه وه ، تا پيت ده كړي خيرا ليخوره و په له بكه .

گاليسكه ران ، زور خيرا ليده خوړي ، ريزيك باله خانه ي ساده ، كه له سهره تاي نه خوشخانه كه وه هه لكه وتبون ، وه ديار كه وتن. تاريخي

هه مو شوښنيكي داپوشيبو ، جگه له روناكايي په نجه ريه ك - كه له باله خانه يه كي نزيك كوتايي ديواره كه هه لكه وتبو - به شيكي باخچه يه كي روناك كړدبووه. سي په نجه ريه كي تر - كه به ته نيشتيه وه بون - له كه ش و هه واي نه و ده وروبه ره پهنك په پيو تر بون.

دواتر ، گاليسكه كه كه وته نيوه تاريخيه وه ، هه وا ، بوني خارچكي لي ده هات ، خشه خشه گه لاي داره كان دهبیسترا ، قه له پره شه كان ، له دهنكي ته قه ته قی پيچكه كاني گاليسكه كه ، بيدار بونه وه و به نيو گه لاي داره كاندا كه وتننه فركه فرك و به قيره قيريكي خه مناك ، سهرسامي خويان نيشاندا. ده تگوت زانيويانه كوره كي دكتور مردوه و ژنه كي نابوگين نه خوشه.

دواتر گه يشتنه پريزه دره ختيكي پهرش و بلاو ، پاشان دره ختيكي بچكوله و دواي نه مه ش نه ستيله ناويك كه شه وقينيكي كه مي ده دايه وه و چه ند سيپه ريك ، يان چه ند په له ي پره شي گه وره ي به سهره وه دهبینرا.

گاليسكه كه ، به نيو ده شتيكي پان و به ريندا ده چوه پيش. نښدي ليره قيره ي قه له پره شه كان به ناسته م دهبیسترا ، هينده ي نه خاياند ، دواي ماوه يه ك روښتن ، نښدي هيچ دهنكيك نه دهبیسترا.

زوربه ي كات ، دكتور و نابوگين ، بي دهنك بون ، ته نيا جاريك نه بي كه نابوگين ناهيكي هه لكيشا و به دهنكيكي نزمه وه گوتی: نه وده مه ي مروقه كه سه خوشه ويسته كاني خوي له مه ترسيده دهبيني ،

کاره ساتیکی گه وره یه ، نه و ساته ش له هه مو کاتیکی تر خوشه ویسترن به لاته وه .

کاتی گالیسکه که به نارامی پوباره که ی ده بری ، دکتور وه که نه وه ی له دهنگی پر له هاشه هاشی پوباره که ترسابی ، پاچله کی و هیندیک سه ری بادا و به خه مباریه وه گوتی: لیم گه ری بروم ژنه که م به ته نیایه ، که سیک ده نیرمه لای ، هینده م پیناچی ، گونا هه .

ئابوگین بیده نگ بو ، گالیسکه که به هو ی جاده پر له به رده زله کانه وه هه لبه ز و دابه زی ده کرد و به پوڅه زیخه لانه که دا تیپه ری و دریزه ی به ریگا که دا .

دکتور کریلوفیش ورده ورده له گه ل خه م و خه فته کانیدا راده هات و ده پروانیه ده ورو به ر .

ریگا که ، به هو ی نه و توژه پوناکیه ی که له نه ستیره کانه وه ده رږا ، تا راده یه که ده بینرا . دار بیه کانی پوڅی ریگا که ، پوڅوبونه نیو تاریکیه وه . لای راستیان ، ده شتیکی پان و به رین و کراوه ی چه شنی ئاسمان بی کوتایی و چه ند تروسکه یه کی کز ولاواز ، لیږه و له وی ، هه بون ، که پیده چو کهنده لانی په ژوه به ردینه کان بن بتروسکینه وه .

له لای چه پیشیانه وه ، هاوته ریپی ریگا که ، گردولکه ی بچوک بچوکی به بنچکه گیا داپوشر او بو . له سه روی نه مانه شه وه ، نیوه مانگ ، گوره و بی جول ، به ئاسمانه وه به دی ده کرا . سور هه لگه رابو و که م تا زور له نیو ته م ومژدا ون ببو . هه وره سپیه کان ده وریان گرتبو ، ده تگوت له هه مو لایه که وه لیی ده نواین و پاریزگاری لی ده کن نه بادا

ون بیت . مروڅ له سروشتیکی له م چه شنه دا هه سستی به شتیکی ئازاروی و ناثومیدکهر ده کرد .

زه وی ، وه که ژنیکی سوژانی که به ته نیا له ژوریکدا دانیشتی و هه ولېدا بیر له رابردوی خو ی نه کاته وه ، بی گویدانه زستان ، به بیر هه ریبه کانی به هارو هاوین شادی دایبگری ، له چاوه پروانیدا بو .

مروڅ سه یری هه رلایه کی کردبا ، سروشتی وه که کهنده لانیکی هه زار به هه زاری سارد و سپی بی بن ، ده هاته به رچاوان . که تیایدا نه دکتور ونه ئابوگین ونه نیوه مانگه که ، هیچیان ده رفه تی هه لاتن و رزگار بونیان نه بو . . .

تا گالیسکه که له شوینی مه به ست نزیکتر ده بووه ، ئابوگین زیاتر نارامی له بهر ده بر ، سه ری ده سوړاند و له جیگای خو ی بلند ده بووه و له سه ر شانی گالیسکه پانه که وه سه یری پیښه وه ی ده کرد . . .

سه ر هنجام گالیسکه که له به رده م پلیکانیکی دریژدا - که به سایه بانیکي ری پپی جوان داپوشر ابو - راوه ستا . ئابوگین هه ناسه برکی پیکه وتبو ، سه ری به رز کرد و سه یریکی په نجه ره پوناکه کانی نهومی په که می کرد .

ئابوگینیش له گه ل دکتوردا پیکه وه چونه نیو حه وش ی ، له کاتیکیدا به رده وام به هو ی نیگه رانیه وه ده سته کانی لیک ده سوی ، گوتی: نه گه ر شتیک پویدابی قوری کو ی به سه ری خو مدا که م؟ دوی بریک هه ست راگرتن ، دوباره گوتی: به لام به گویره ی نه وه ی هیچ ده نگیک نابیستری ، دلنایام تانیستا هیچ پوینه داوه .

له نښو حه وشه كهدا ، هيچ دهنګيځ نه ده بيسټرا. ته نانهت ورته يه كيش .
 به ګوږه ځي ټو هه مو پوناكيه ، ده بوايا هيچيان بډار نه بان.
 ئيسټا دكتور و ټابوګين ، كه تا ئيسټا له نښو تاريخيدا بون ، زور به
 ناپه سندی له و پوناكيه دا يه كترين بيني.
 دكتور بالايه كي به رز وپشتيكي كؤم و پوخساريكي پان و زور به
 شه پړويي جل و بهرگه كاني له بهر كړدبون ، شتيكي توند
 وحه زپينه كراو ، له لوت هه لويي و چاوه بي ټارامه كانيدا
 ده خوښه رايه وه. پرچ ټالوسكاو ، لاجانګ به قولداچو ، ريشي سپي ،
 په نګي په ريو و خه مبار ، په فتاري نه زانانه و به كورتي ته واري
 سه رسه ختیه كهي و پوژگاري تاقهت پړوكين و چاره نوسي به دكار ،
 ټويان به شيوه يه ك به رجه سته ده كړد ، ټه گهر مروځ سه يري كړدبا ،
 باوه پري نه ده كړد ټه مه رڼي هه يه و چهند ساتيځ له مه و بهر به هوځي گيان
 له ده سټداني كورپه كهي وه گرياهه .
 به لام ټابوګين مروځيكي تر بو ، سه ر و ريش بوړ و به هيژ وپته و ،
 پوخسار پان و سه رزل و له هه مانكا تيشدا له بهر دلان و جل و بهرگي
 جوان و موډي پوژي له بهر دابون. له گاليسكه كهي و دوگمه ي
 چاكه ته كهي و پرچه دريژه كهي وه - كه تا سه ر شانه كاني بون و
 پشت ملي داپوشيبو - دياربو كه ناسراو و په سه نزا ده يه. له كاتي
 پوښتندا سه ري به رز پاده گرت و سينګي ده رده په پاند ، دهنګيكي گر
 و نيرانه ي هه بو. ټه و كاتانه ي مليچي كهي ده كړده وه يان پرچي

پيځده خست ، جوانيه كي ليژانانه و كه م تا زور ژانانه ي ټيدا به دي
 ده كرا.
 ته نانهت ترسه مندالانه كشي ، له و كاته دا كه په نګي پوخساري په رپيو
 و ده يويست چاكه ته كهي دانئ و سه ري به رز پاگرتبو و سه يري
 پليكانه كاني ده كړد ، ټوسقاليځ له و دلنيا بون و باوه په خوبونه ي -
 كه سه رتا پاي جه سته ي گه واهيان بوډده دا - كه م نه ده كړده وه .
 ټه و كاته ي به پليكانه كاندا سه رده كه وت ، گوټي: كه س ديار نيه ، هيچ
 دهنګيځ نابيسټري ، خودايه به خيري بگيري.
 پيځه وه له گهل دكتوردا وه ژور كه وتن و چونه نښو سالوټيكي گه وړه وه
 ، له نښو ټه و تاريخيدا پيانوټيه ك به دي ده كرا كه به سه رچه فيكي
 سپي داپوشرابو. پيځه وه چونه نښو ژوريكي ميواني بچوك و جواني
 برېځ تاريخه وه ، كه پوناكيه كي مه يله و زهر د ، جوانيه كي سه رنج
 پاكيشي پي به خشيبو .
 ټابوګين گوټي: تكايه فهرمو ، برېځ ليړه دانيشه ... چهند چركه يه ك ،
 چهند چركه يه ك زياترم پيناچي و ټاگاداريان ده كه مه وه و ئيسټا
 ده گه ريمه وه .
 دكتور كريلوډ به ته نيا مايه وه . كه لويه له پاراوه كاني ژوره كه و ټه و
 پوناكيه جوانه و ته نانهت بوني ټه و ، له مالي كه سيكي نه ناس و
 بيگانده دا ، كاريگه ريه كي ټه و ټويان له سه ر دانه نا.

له سەر كورسيهك دانىشت و سه يړىكى دهسته كانى خوځى كرد كه بهوځى ته سيد فنيكه وه سوتابون. كاتى ده پروانيه ئاباژوره سوره پونه كه ، چاوى كهوت به كاژميريك كه له وسه رى ژوره كه هه لواسرابو و دهنگى چركه چركى ده بيسترا. گورگيكي كه ولگراوى له كا ئاخراوى بينى كه له سهر چوارپهل قيت راوه ستابو. دياربو ته مه زور جيگه ي دلنبايي و پره زامه ندى ئابوگينه .

بى دهنگيه ك ، هه مو شوينيكى گرته وه ... له يه كيك له ژوره كانى تره وه ، يه كيك هاوارى لى به رزبووه ، دهنگى كردنه وه ي ده رگايه ك هات و پاشان بيدهنگى هه مو شتيكى داپوشى. دواى تپه پيوني نزيكه ي پينچ خوله كيك ، دكتور چاوانى له سهر دهسته كانى خوځى گواسته نه وه بو ته و ده رگايه ي كه ئابوگين ليوه ي ون بو ، ئابوگين له نيو ده رگاكه دا راوه ستابو ، به لام ئيدى ته و ئابوگينه ي چه ند ساتيك له مه وبهر نه بو ، ئيدى شوينه واريكت له و پره زامه ندى و باوه پ به خوبونه ي چه ند ساتيك له وه وبهرى ، به پوخساريه وه به دى نه ده كرد ، پوخسار و دهسته كانى و حاله تپى جهسته ي ، له ژير كاريگه رى جوريك له ترسى نه فره تى ، يان نازاريكى جهسته يي له توانا به دهر ، پهنگان به پويه وه نه هيشتبو.

لوتى و ليوه كانى و سميلى و هه مو گنج و لوچه كانى ته ويلى ، ده له رزين و ده تگوت ده يانه وي برؤن و له پوخسارى جيا ببنه وه ، به لام سه ربارى ته مه ش چاوه كانى ده تگوت پيده كه نن.

ئابوگين ، چه ند هه نكاويكى قورسى بو نيو ژوره كه هه لئنان ، نوشتابووه ، ده ينالاند و مستى راوه وه شاندى . به ده نكيكى به رز نه راندى: فريوى داوم ، پويشتوه .

زور به قورسى دانى به وشه ي (فريو) دا ، ده نا.

: ته و ژنه فريوى داوم و بوخوشى پويشتوه ، خوځى كردنه نه خوش بوئه وه ي من به دواى دكتوردا بنيى و بو خوشى په دوى ته و (پاچينسكى) يه سه گبابه كه وي ، ته ي هاوار خودايه .

ئابوگين زور به قورسى به ره و لاي دكتور هه نكاوى هه لئنان .مسته سپيه گري كردوه گوشتنه كانى له به رامبه ر چاوه كانى خويدا راگرتبون و رايد هوشاندى و ده يگوت: به ره لاي كردوم و بوخوشى پويشتوه ، به م درويه فريوى دام ، ته ي هاوار خودايه ! به لام تيناگه م بوچى به م پيلانه پيس و چه په له ؟ بوچى به م ياريه شه يتانانه يه ! چ خراپه يه كم بوى هه بو؟ به ره لاي كردوم و رويشتوه .

لافاوى فرميسك به چاوانيدا هاتنه خوارى ، پوى خوځى وه رگيپا و به نيو ژوره كه دا كه وته هاتوچو كردن ، ئابوگين له م حاله تهيدا ، به و چاكه ته كورته و پانتول ته سه كه ي موى پوژه وه ، قاچه كانى له نه ندازه ي خوځى بچوكت ده هاتنه به رچاو. زياتر به شيريك ده چو نه ك به مروځ.

بى متمانه يي له چاوه كانى دكتوردا ده خويندرانه وه ، له جيگاي خوځى هه ستا و پوانيه ئابوگين و گوتى: نه خوشه كه له كوئيه ؟

ئابوگين كه هه م ده گريا و هه م پيده كه نى ، هه روا مستى راوه وه شاندى ، وه لامى دايه وه: نه خوشه كه ... نه خوشه كه ... ژنه كه ي من نه خوش

نيه ، سهگابه ، پيس و بهدفره ، شهيتانيش فيلى لهه شيوهيه
لهكس ناك ، كلاوى لهسهرنام بوئوهى لهگهل ئهه وگه مژهيه ،
لهگهل ئهه لوئيه ، لهگهل ئهه نوكرهه دا بپوا. ئهه هاوار خودايه !
خوزگه ده مرد ، تواناي ئهه كاره ساته م نيه .

دكتور قيت راوه ستا ، چهند جاريك چاوى پروكاند و چاوه كانى پر
له فرميسك بون ، ريش و چه ناگهى له رزى ، چهند جاريك
به سه رساميه وه سه يري ده ورويه رى خوئى كرد و گوتى: ئهه مه چ
ياريه كه تو لهگهل مندا ده يكه يت؟ من كوړه كه م مردوه ! ژنه كه م به
تازيه باريه له ماليدا به تهنيا به جئ هيشته ! ... خو م به پيوه ناگرم !
ئوه خريكه به رده بمه وه ، سئ شه وه خه نه چوته چاوم ! ... به م
حاله وه منت هيئاوه ته ئيره بوئوهى لهه شانو گالته جاريه دا پوالت بو
بگيرم؟ سه رى لئ ده رناكه م ! هيچ سه رى لئ ده رناكه م ! .

ئابوگين يه كيك له مسته نوشتاوه كانى كرده وه و كاغه زيكي لولدر او
فريدايه سه ر زهويه كه و به پيلاوه كانى كه وته سه رى ، ده تگوت
ده يه وي زينه ده وه ريكي زيان به خش پانكا ته وه . به رقه وه گوتى: ئاي
كه منيش گه مژه بوم ! ... ئاي كه منيش هيچ تينه گه يشتم ! .

وهك ئه وهى يه كيك په لامارى دابيت ، مستيكي راوه شاندا ، ئهه مجار
گوتى: هيچ هه ستم نه كرد بوچى هه مو پوژئ دئته مالمان ! هيچ
تينه گه يشتم له بهرچى ئه مو پو به گاليسكه هات ، چاوه كانم كوړ ببون
، ئاي خودايه چ گه مژه يه كى سه يرم .

دكتور ، به هياوشى گوتى: سه ر له مه ده رناكه م ... هيچ سه رى لئ
ده رناكه م ، نازانم ئهه جوړه كارانه چ واتايه كيان هه يه ؟ ئهه مانه
پيكه نينيان به رهنج و كوړه وه ريه كانى خه لك دئ ! ئايا شتى لهه
جوړه ده كرى ... له ژيانمدا شتى لهه شيوه يه م نه ديوه .

دكتور ، وهك گيژيک ، كه تازه بوئى ده ركه وتبئ كه سيك دلئى
ره نجانده ، شانتيكى هه لته كاند و ده سته كانى راوه شاندا . چونكه
نه يده زانى چ بكات و چ بلييت ، به شه كه تى و ماندوييه وه خوئى
هاويشته سه ر كورسيه ك .

ئابوگين ، به رقه وه گوتى: باشه دامنا منى خوشنه ده ويست و دلئى به
كه سيكي تره وه بو ! ئهه دى لهه حاله ته دا ته فره دان چ واتايه كى
هه يه ؟ ئهه بئ وه فاييه پيسه بوچى ؟ بوچى ؟ بوچى ؟ چ خرايه يه كه م
بوئى هه بو ؟

ليړه دا له دكتور كريلو ف نزيك بووه و سه رسه ختانه گوتى: گوئ بگره
دكتور ، تو بئ ئه وهى هه زت ليئى و مه به ست بئيت ، بوته بينه ر و
شاهيدى به دب ختانه كانى من ، منيش نامه ويئ ئه وه لئ بشارمه وه ،
باوه ريم پييكه زور زورم خوشده ويست ، له ناخى دل وه
خوشم ده ويست ، هه موشتيكم خستبوه به رده ستى ، له سه ر ئه و ،
له گهل مال وه دا تيكمدا ، وازم له كاروكاسي هينا ، موزيكم خسته لاوه
، سه ربارى ئه وه ش زور جار هه بوه شتيكى كرده و به خشيمه ،
ئهه گر هاتبا و دايكم بوايه ، يان خوشكم بوايه ، ئاماده نه بوم هه رگيز
بيبه خشم ... هيچ كاتيک به جوړيک له جوړه كان سه يريم نه كرده و ،

هیچ کاتیک نه مهیشتوه نیگه ران بیټ ، ئه دی که وایه بوچی ئه م درویه ی له گه لدا کردم ؟ بوچی هانای بو ئه م فرت و فیله چه په له برد ؟ ئه گه ر مروڤ یه کیکی خوشنه ویت پاستگوایانه و پاشکاوانه ده ریده بری . ئه ویش کاتی ده بینئ ههستی من له باره ی شتیکی له م چه شنه وه ، چونه ! ئیدی ...

ئابوگین ، به چاوانی پر له فرمیسک و جهسته ی له رزۆکه وه ، ئه وه ی که له دلیدا په نگی خواردبووه ، خه ریکبو بو دکتوری هه لده رشت . گه رم ببو له قسه کردن ، هه ردو دهستی له سه ر دلئ دانابو . بی دودلی هه رچی نه ئینه کی خیزانی ، که هه یبون ، لای دکتور هه لیمالی . دیاربو به درکاندنی ئه و نه ئینیا نه زۆر ئاسوده ده بو . ئه گه ر هاتباو یه ک دو کاتژمیری تر به م شیوه یه قسه ی کردبا ، ئه وه ی که له دلیدا بو ، هه لی پشتبا ، تا پاده یه کی زۆر ئارام ده بووه .

کی ده زانی ئه گه ر هاتبا و دکتور ، بی ناره زایی ده ربهرین ، گوئی بو قسه کانی شل کردبا و دلئ داباوه ، یان بی ئه وه ی په نا بو کاریکی گه مژانه به ریت ، ئابوگین له گه ل خه م و خه فه ته کانیدا پانه ده هات ؟ به لام شتیکی تر پرویدا ، ئه و کاته ی ئابوگین سه رگه رمی قسه کردن بو ، پوخساری دکتور که هه ندیک دلنیا یی تیدا به دی ده کرا ، گوپانی به سه ردا هات و خوینساردی و بیباکی ورده ورده جیگای خوین دایه رق و توپه یی و گنج و لوچه کانی نیوچاوانی ترش و تالتر بون .

کاتی ئابوگین وینه ی هاوسه ره گه نه که ی به پوخساریکی جوان ، به لام وشکه وه ، که زیاتر به پراهیبه کان ده چو ، له به رامبه ر چاوی دکتوردا پراگرت و داوای لیکرد سه یری بکات و بوخوی بریار بدات : ئایا که سیك خاوه نی پوخساریکی ئاوا میهره بان بیټ ، فرت و فیل و پیلانی له م شیوه یه ی لیده وه شیته وه ؟

دکتور ، به چاوانی سور هه لگه راوه وه خوئی کیشایه دواوه و له کاتیکدا که رق و توپه یی له قسه کانی ده باری ، مستیکی به میزه که دا کیشاو هاواری کرد : ئه م قسانه بوچی بو من ده که ی ؟ من نامه ویت گویم له م قسانه بیټ ، ئه م راز و نه ئینه پیس و بوگه نانه چ په یوه ندیه کیان به منه وه هه یه ؟ سندان له گوپی بابی توو راز و نه ئینه کانیشته ، به چ رویه که وه ئه م قسه پرپوپوچانه له گه ل مندا دینه گوپی ؟ ناکا وابزانی ئه وه مو سوکایه تیانه ی پیکردوم شتیکی ئاساین ؟ یان وابزانی من نوکه ری بابله بابی مالی تووم و ده توانی هه رچی به زارتدا بیټ پیمی بلئی ؟

ئابوگین که له به رامبه ر دکتور کريلوفدا پاوه ستابو ، ورده ورده کشایه دواوه و به سه رسامیه وه تییراما .

دکتور له کاتیکدا پيشی ده له رزی ، دریزه ی دایه : منت بوچی هیناوه ته ئیره ؟ ئیوه ده چن له سه ر بنه مای هه واو هه وه سیك زه ماوه ند ده که ن و هه ر به هه وه سیش توپه ده بن و شانویه کی خه مبارانه وه پری ده خه ن ... ئه مجار منیش په لکیشی نیو به زمه که ده که ن ، کاره سات و سه ربرده ی توو چ په یوه ندیه کی به منه وه هه یه ؟ وازم لیبنه ! برپو

بوځوټ به کاره ټابرومه ندانه کانی خوټه وه خه ریکبه ، بیر و باوه پره مروځ دوستانه کانت بخه نه ولاوه .

له م کاته دا به گوځشه ی چاوی پوانیه جانتای یه کک له نامیره موزیکه کان و

دریژه ی دایه : برو ساز و ده هوځی خوټ بکوته ، هر هله یه ک پیټ خوځشه ، بیکه ، به لام کارت به سهر مروځیکي راسته قینه وه نه بیټ ، نه گهر پزیشی لی ناگریټ ، لانیی که م کارت به سهریه وه نه بیټ .

ټابوگین که سور هه لگه را بو ، گوتی : نازانم تو ده ته وی بلئی چی ؟ : ده لیم فریو دان و له خشته بردنی خه لکی کاریکی پیس و قیزه ونه ، من دکتورم ، توش پیتوايه دکتوره کان و هه مو نه وانه ی که به په نج و ماندوبونی خوځان ده ژین ، له نیو هه رزه یی و بی په وشتیدا نقوم بون و نوکه ری تون . زور باشه ، به لام چ که سیک نه و مافه ی پیداویت مروځیک یه ک دنیا خه م وخه فته ی هه بیټ ، جه نابت بیکه یته نامرازی ده سستی خوټ و به کاری بینی ؟

ټابوگین له وه لامدا پرسى : به چ نازایه تیه که وه نه م قسانه ده که یټ ؟ دوباره پوخساری گوځانی به سهر داهات و پقیکی پون و ناشکرای تیدا به دی ده کرا .

دکتور هاواری کرد : تو به چ مافیک منت هیټاوه ته ئیره تا گوئ له ورینه کانت بگرم ؟ له کاتی که دا باش ده زانی چه نده خه مبار و نیگه رانم . پاشان جاریکی تر مستیکی به میزه که دا کیشا وگوتی : کی نه و مافه ی پیدای به خه م و خه فته ی خه لکی پیبکه نی ؟

ټابوگین هاواری کرد : توشیتی ، نه مه بی ویزدانیه ، من بوځوم که سیکی به دبه ختم ...

دکتور به ته وسه وه خه نده یه کی کرد و گوتی : به دبه خت ! تکتات لیده که م یاری به م وشه یه مه که ، چونکه پیم وانیه هیچ سودیکی بوټ هه بیټ ، نه و که سه هه پله خه رجانه ش که چه که کانیا ن بوټ ناکریتته پاره ، وه ک تو خوځان به به دبه خت ده زانن ، که له شیرى قه له ویش به دبه خته ، چونکه چه وریه زیاده کانی جه سته ی ، ده بنه به لای سهری .

ټابوگین ، تا تینی تیدابو هاواری کرد : تکایه ریزی خوټ راگره ، که سیک نه م قسانه بکات ده بیټ تیلاترین بکری ، نایا نه مه ده زانی ؟ نه مجار ده سستی برده گیرفانی و دو بره پاره ی کاغه زی ده رینان و هه لیدانه سهر میزه که و گوتی : نه وده ش هه قی سهر دانه کت ، هه لی گره .

دکتور گوتی : نه م پارانه لای خوټ هه لگره و ناگات لیان بیټ . له گه ل نه م قسه یه شدا به پشته ده ستيك پاره کانی هه لدانه سهر زه ویه که و گوتی : سوکایه تی به پاره قهره بو ناکریتته وه .

ټابوگین و دکتور به رامبه ر یه کتر پاره وستان و هه رچی جنیوی پیس و نابجی و نه شیاو هه بون به یه کتریاندا .

هه ردوکیان ، له ژیانیا ندا تا نه و ساته ، ته نانه ت له و ساتانه ی له و په پری تورپه ییش دابون ، جنیوی له و شیوه یه یان به زاردا نه هاتبو . له کاره کانیا نه وه دیاربو چه شنی هه مو مروځه خه مو که کان ، هه ردوکیان

، ديلي دهستی خوږه رستی بون. مروږه خه موک ه خوږه رسته کان ،
ده بڼه سته مکار و ته نانهت له گه مژده کانيش که متر ه سته به ناخی
یه کدی ده که ن.

نابی پیمانوبی خه م هوکاري یه کبونی خه لکه ، چونکه نه وده دی که
بیادی و نارپه وایی ، له نیو خه مبارو خه موک کان به دی ده کری ، زور
که متر له نیو که سانی شادوبه ختیاردا نه م حاله ته به رچاو ده که وی.

دکتور که خه ریکبو ته نگه نه فسه بیت ، گوتی: تکایه بمگه یه نه وه
مالی. نابوگینیش به توندی زهنگی لیدا ، به لام هیچ که سی که به دهم
زهنگه که وه نه هات. جاريکتر زهنگی لیدایه وه ، دواتر به تورپه یه وه
زهنگه که ی کیشا به زه ویدا ، زهنگه که به دهنگی که په وه که وته سهر
فهرشه که ، دهنگی که خه مناکي وه که نوزه ی سهره مرگی لی به رز
بووه .

نوکه ری که ، وه ژور که وت.

نابوگین ، به مستان که وته سهری و چهند مستی کی کیشا به سهر و
که له لید: تا نیستا له کوئی بوی ولاغ؟ برؤ خیرا بلای گالیسکه بو
بردنه وه ی نه م دکتور ه بنیرن ، گالیسکه دو نه سپیه که ی منیش
ناماده که ن. کابرای نوکه ر پوی وه رگپرا پروات. جاريکتر هاواری کرد:
سبه یی نابی یه که که سی خائینی وه که نیوه لیږه بمینی ، ههر
هموتان بارگه و بهنده لتان بیچنه وه ، خه لکی تر دینم ، هه ی هیچ
ویوچینه .

هه ردوکیان ، وه که خویان راوه ستابون ، بیدهنگ بیون ، دیاربو
نابوگین جاريکتر هه سستی باوه ر به خوږونی تیډا زیندو بیووه ، له
ژوری میواندا ده هات و ده چو و سهری باده دا ، پیده چو له میشکی
خویدا خه ریکی سازدانی نه خشه یه که بیت ، دیاربو هیشتا رق و قینی
نه نیشتبووه و هه ولیده دا دوزمنه که ی به هیند نه گری ... دکتور هه روا
راوه ستابو و ده سستی که به لیواری میزه که وه گرتبو و به حاله تیکی
پراوپر له شک و گومان و به سوک روانیه وه ، سهری نابوگینی ده کرد.
حاله تی که ، که ته نیا مروږه خه موک و بی ویژدانه کان ، له و ساتانه ی
که هیچ گپرو گرفتیکیان نیه ، پیاننه وه ده بینری.

چهند ساتیک دواتر ، نه و کاته ی دکتور له نیو گالیسکه که دا دانیشتبو و
وه ریکه وتبون و ته نانهت مه ودا یه کی باشیشیان برپیو ، هیشتا نه م
حاله تی به سوک سهرکردنه ی پیوه دیار بو.

دنیا تاریک بو ، تاریکتر له کاتر میږیک له وه و بهر ، نیوه مانگه
سوره ه لگه راوه که ، له پشت ته پو لکه بچو که که وه ون ببو و هه وره
پاسه وانه کانیشی له شیوه ی چهنده له یه کی په ش چوار ده وری
نه سستیره کانیان گرتبو. گالیسکه یه کی دونه سپی چراسور ،
به ته قه ته ق به جاده که دا که وته جو له و گالیسکه که ی دکتوری تیپه پاند
، نه مه نابوگین بو که بو توله سندنه وه و کاری گه مژانه ، که وتبووه
ری .

له ته وای ریگا که دا ، دکتور نه بیري له هاوسه ره که ی ده کرده وه ، نه له
نه ندیری ، ته نیا له بیري نابوگین و که سانیکدا بو که له و ماله دا ده ژیان

و هیئده نه‌بو به‌جیی هیشتبو ، بیرکردنه‌وه‌کانی ، ناپه‌وا و نامروڤانه
و سته‌مکارانه بون. ئابوگین و هاوسه‌ره‌که‌یی و پاپچینسکی و هه‌مو
ئه‌وه‌که‌سانه‌ی که له‌نیو ئه‌وه‌که‌ش و هه‌وايه‌دا ده‌ڤیان ، ئه‌وه‌که‌ش و
هه‌وايه‌ی که بوونی گولاویان لی‌ره‌وه ده‌که‌ویته به‌رلوت ، به‌نه‌فره‌ت
کردن .

له‌ته‌واوی پیگادا سه‌باره‌ت به‌وان هه‌ستی به‌بیزاری و نه‌فره‌ت ده‌کرد
، دلی لی‌یان پرپیو ، ئه‌وه‌پرپاره‌ی له‌باره‌ی ئه‌وانه‌وه‌دای و ئه‌وه‌
هه‌لو‌یسته‌ش که له‌ ئاستی ئه‌واندا وه‌ری گرت ، تا کو‌تایی ژییانی
دریژه‌ی کی‌شا .

کات و سه‌رده‌م خه‌ریک بو ده‌پو‌یشت ، دکتۆر کریلو‌فیش له‌وه‌مو
خه‌م و خه‌فه‌ته‌ی ئه‌وه‌پو‌ژه و له‌وه‌لو‌یست وه‌رگرتنه‌شی ،
هه‌رچه‌نده له‌ پوانگه‌ی مرو‌قه‌وه نه‌شیاو و ناپه‌وايه ، پاشگه‌زنه‌بو‌وه
و تا لی‌واری مه‌رگ ، له‌بیر و هه‌زیدا مایه‌وه .

(دیفتی*) مله‌خه‌

رۆشنېرى بىر كۆل

(دېمەننىكى بچوك)

(ئارخىپ يلىسەنقىچ پەمۆيىڭ) ملازمى خانەنشېنى ھېزى سوارە ،
چاويلەكەكى كىردە چاوى و بروكانى وىك ھېئانەو و ئەمەى
خويندەو : ((دادوهرى ئاشتەوايى ... ناوچە ... شارەدى ... داوات
لېدەكات بەپىي پىرگەيشتن بە فائىلەكەت ، بەتۆمەتى سوکايەتى و
لېدان لەكەسىك بەنيوى (گريگورى فلاسوڧ) ... واژو دادوهرى دادگاي
ئاشتەوايى ، شىستىكريلوڧ)) .

پەمۆيىڭ ، سەرى لەسەر ئاگادارىنامەكە ھەلگرت و پوانىە ئەو كەسەى
نامەكەى ھېئابوو پرسى: ئەمە كى ناردويەتى؟

: شىستىكريلوڧ ... دادوهرى دادگا ...

: ھەم ... گوتت شىستىكريلوڧ؟ بوچى داواى كردوم؟

: ديارە بو دادگايى كردن ... خو لە ئاگادارىنامەكەشدا نوسراوہ ...
قوربان ...

پەمۆيىڭ ، جاريكى تر ئاگادارىنامەكەى خويندەو و بەسەرسامىەوہ
پوانىە كابرا و شانىكى ھەلئەكاند و لەبەر خوۋىەوہ گوتى: سەيرە ! ...
بەتۆمەتى سوکايەتى ! ... زۆر سەيرە ! زۆرباشە ... پىيى بلى زۆر
باشە ، بەلام بىرت نەچى لەدەمى منەوہ پىيى بلى با بو نيوہرۆكەى

ناننىكى باش ئامادەكەن ... ميوانى ئەوم ... سلاوم بگەيەنە بە
(ئاتاليا يوگورۇڧنا) ى ھاوسەرى و مندالەكانى .

دواى ئەم قسانە ، ئەو دەرڧتەرەى لاي كابرا بو ، ئىمزاى كرد و دواتر
بەرەو ئەو ژورەى كە ملازم (نىتكين) ى ژنبراي - كە مۆلەتى چەند
پوژىكى وەرگرتبو و بە دەرڧتەتى زانىبو و ھاتبو سەرىك لە زاوا و
خوشكەكەى بدات - وەرپى كەوت.

پەمۆيىڭ ، ئاگادارىنامەكەى بو نىتكينى ژنبراي پاداشت و گوتى: ھا
بگرە بيخوينەوہ ! بزائە پىتكە شىستىكريلوڧ چ نامەيەكى بو ناردوم!
پوژى پىنج شەممە بانگىشتى مالىيى كردوم ... نايەى پىكەوہ بچين؟
نىتكين ، نامەكەى خويندەوہ و وەلامى دايەوہ: پىتوايە بانگىشتى
نان خواردنى كردوى؟ تو وەك تۆمەتبارىك بانگىشتى دادگا كراويت
... بربار وايە دادگايى بكرىي.

: من دادگايى بكات؟ پف ... ئەو ئىستاش بونى شىرى خاوا لە دەمى
دى ... نا بابە تو تىي نەگەيشتوى ، تەنيا دەيەوى بىكاتە گالتە و
فشقيات ...

: كاكە ، شتەكە گالتە و فشقيات نىە ، مەگەر نابىنى ئاگادارىنامەكە
زۆر پاشكاوانە لەبارەى لېدان و سوکايەتى پىكردنەوہيە؟ شتەكە زۆر
سادەيە ... تو لە گريگورىيت داوہ و ئىستاش دەبى دادگايى بكرىي.
..

: بەخوا مندالى! بابە ئىمە چەندىن جاريكەوہ ياريمان كردوہ و
پىكەكانمان لىكداون! مەگەر خودا بەخوى بزائى چى ماوہ پىكەوہ

نەیکەین! ... سەرباری ئەم دۆستایەتیە بەتینە چۆن دى من دادگایی
بکات؟ ئاخىر توخودا ئەوەش بوە دادوهر؟ ھە... ھە... ھە... پیتکا
و برپاری سزادان! ... ھە... ھە... ھە...

: پێیکەنە بوخووت ، بەلام کە سبەینى بەپىی یاسا ، نەك بەپىی
برادەراییەتى ، سزای دايت و لەکونی زیندانی قايم کردی ، پیموانیە
بەم شیوەیە پێیکەنى.

: برا تو ھەستت بەخووت کردوہ ! ئەقل و ئاوەزت لەدەستداوہ !
کەسێک کە باوکی (تعمید) ی منالەکەم بى! چۆن من سزا دەدا! تو
پینچ شەممە وەرە لەگەڵمدا ئەوسا بە چاوی خووت ببینە بزانیە چ
یاسایەك لەویدا کاری خوێ دەکا ...

: من پیم باشە ھەر نەچیت ، گەرنا خوشت و پیتکاش دەخەیتە ژێر
باریکی ناھەموارەوہ ، واز لەپیتکا بێنە ، با خوێ بەبى ئامادە بونی
تو سزاكەت دیاری بکا ...

: جا بوچی ئامادە نەبم؟ وەلاھی ھەر لەناخی دلەوہ پیم خوشتە
بیبینم ، بزانی ئاخو چۆن دادگاییم دەکا! ... زۆرم پێخوشتە بزانی
شیوازی سزادانی چوئە ... دەبى شتیکی خوشت بێت ... لەپاستیدا
ماوہیەکی زۆرە نەچومەتە مالتیان ... باشنیە ! ...

* * *

پوژی پینچ شەممە ، ھەردوکیان پێکەوہ بەرەو لای دادوهر وەرئ
کەوتن. دادوهر ، لە نێو تەلاری دادگادا ، سەرگەرمی خویندەنەوہی
فایلێک بو.

پەموئیڤ لەمیزەکەى دادوهر نزیک بووہ و بە مەبەستى تەوقە کردن
دەستى درێژ کرد و گوتى: سلۆ پتیا گیان ، ھا دیارە خەریکی
دادگایی کردنیەت ، دەى باشە ، خەریکی کاری خووت بە برا ...
ئەمنیش ئەوہ لیڤە دادەنیشم و سەیرت دەکەم ... ببورە لەبیرم چو
لەگەڵ نیتکینی ژنبرام ، بە یەکترتان بناسینم ... تەندروستی خیزانت
چۆتە ؟

: بەلێ ، بەلێ خراپ نیە .

دادوهر ، دواى ئەم قسانە بە سرتە گوتى: تکایە برۆ ئەولا ... بو
خووت برۆ لەنێو خەلکەکە دانیشە...

زۆربەى دادوهرە تازە کارەکان ، کاتى لەنێو دادگادا رۆبەرپووى دۆست
و ئاشنایەکی خوێان دەبنەوہ ، سەریان لیڤەشیوێ و نازانن چ بکەن.
ئەگەر برپار بێت یەکێک لە ئاشناو ناسیاوہکانى خوێان دادگایی بکەن
، لەشەرمان سور ھەلدەگەپین و لەوکاتەدا ئاواتەخوێان زەوى دەم
بکاتەوہ و قوتیان بدات.

پەموئیڤ ، برێک لەمیزەکەى دادوهر وەدور کەوت و لەسەر کورسیەك ،
بەتەنیشت نیتکینەوہ دانیشت و بەسرتە گوتى: ئەو فیلبازە چ
سەنگ و شکوێەکی ھەیە ! لیڤە خوێ کردوئە کەسیکی تر! تەنانەت
زەردەشى نایەتى! ئەم دادوهرە ئیستا ئیدى ئەوپاوە گالئەچیە نیە
کە دەموچاوى خزمەتکارەکەمانى لەخەودا رەش کردبو. بەراستى
جیگای پێکەنینە ! ئەم جوړە مروقانە و برپاری یەکلەکرەوہ؟
دادوهر دەبى سەنگ و قورسایى و سامى ھەبى! دەبى کەسیکی وابى

ترس بخاته دلی مروڤه وه ... ده توخودا وهره سهیرکه بزانه کیان
له سهر کورسی برپاردان داناوه ! هه ... هه ... هه ...
دادوهر ، دهستی به پروسه ی دادگای کردنه که کرد: گریگوری فلاسوڤ!
به پیز په موټف.

په موټف به پیکه نینه وه له میزه که ی دادوهر نزیك بووه و دواى ئه ویش
پیاوړیکى کورته بالا به پانتولیکى خهت خه ته وه که ده لینگه کانی
هاویشتبونه وه نیو پوتینه کانی ، له خه لکه که جودا بووه و له ته نیشته
په موټف راوه ستا.

دادوهر سهری داخست و به هیواشی گوتی: به پیز په موټف ! تو
تومه تباری به وه ی که له م ... له م گریگوری فلاسوڤه ی نوکه رى خوټ
داوه و سوکایه تیت پیکردوه ... ئایا ئه م تومه ته قبول ده که یت ؟
: باشه پتیا ! پیم نالئی تو له که یه وه ئاوا ئه م شتانه ت نه وه نده
به توندی گرتوه ؟ هه ... هه ... هه ...

دادوهر ، به شهرمه وه هه ندیک خوئی له سهر کورسیه که ی هیئاو برد و
قسه کانی به په موټف برین و گوتی: قبولی ناکه یت ؟ فلاسوڤ تو
چوټیتی بوداوه که بگیړه وه.

: شته که زور ساده یه قوربان ... من نوکه رى مال که یان واتا
خزمه تکارى تاییه تیان بوم ... باشه ... ئیوه هه موتان شتیک
دهرباره ی ژیان و گوزهرانی خزمه تکاریک دهرانن ... وه که سیکی
زیندانیکراو ... وه که بو خوټان دهرانن ، خانه دانه کان ، تا دواى
کاتزمیر نوئی به یانی له خه وه له ناستن ، به لام که سانى وه که ئیمه ،

دهبی به رله وه ی خوړ هه لئی له خه وه هه ستابین ، له به رله وه نازانین
ئاخو ئه و پوژه ئاغامان چه کمه له پی دهکا ، پوتین له پی دهکا ، یان
قوندهره له پی دهکا ، یان حه زیان لئی پیلاره سه ریپیه کانیان له
به یانیه وه له پی بکه ن و تائیواری داینه نین ، به لام ئیمه دهبی چه کمه
وپوتین و قوندهره کانمان بویاغ کردبن. سهرله به یانی نه وپوژه ، کاتی
ئاغا دهیویست جل و بهرگه کانی له بهرکا ، بانگی کردم تا یارمه تی
بدهم ، رونه ئیدی که منیش چومه خزمه تی و بهرک و پیکی کراس و
پانتول که یم کرده به رى و کاتی ده مویت چاکه ته که ی له بهرکه م ، پی
گوتم: گریشکا شان که م له گیرفانی چاکه ته که مدایه دهری بینه
وبمده رى. منیش نه وه نده ی نیو گیرفانه کانی گه رام شان که م
نه دوزیه وه ، دواتر به پیزه وه گوتم: ئارخیپ یلیسه یفیچ هیچی تیدانیه .
دواى ئه مه ئاغام پوخسارى گرژ کرد و بوخوئی دهستی برد و
شانه که ی له نیو گیرفانیکی تری چاکه ته که ی دهرهینا و پی گوتم:
ئه دی ئه مه چیه ؟ شان نه یه ؟ دواى ئه مه شان که ی کیشا به سهرمدا و
هه مو نوکه کانی چه قینه نیو گوشتی سهرمه وه . له به یانیه وه تا دواى
نیوه پو خوینی سهرم نه وه ستا ، ئه گهر سهرنجی بدهیتی بوټ
دهرده که وئ که هیشتا به ته وای ساریژ نه بوته وه ، شاهیدیشم هه یه .
دادوهر ، سهیریکی په موټفی کرد و گوتی: ئه گهر شتیکت هه یه بو
بهرگریکردن له خوټ فهرمو بیلی.

په موټف ، به نیگایه کی پر له پرسیار و سهرسورمانه وه ، سهیریکی
دادوهری کرد و دواتر روانیه گریشکا و جاریکی تر نیگای گواسته وه

سەر دادوهر و سورهلگه‌پا و به‌پرته‌پرتیکه‌وه پرسى: ئه‌وه تو

مه‌به‌ستت چیه؟ گالته‌م پیده‌که‌ی؟

گریشکا وه‌لامی دایه‌وه: که‌س گالته‌ی پینه‌کردوی ئاغا، به‌لام به‌کورتی تو مافی ئه‌وه‌ت نیه‌ خه‌لک دارکاری بکه‌یت.

په‌موئیف دارده‌سته‌که‌ی کوتا به‌زه‌ویدا و هاواری کرد: بیده‌نگ به‌! گه‌مژه! چه‌په‌ل!.

دادوهر به‌په‌له‌پروزی له‌سەر کورسیه‌که‌ی خو‌ی هه‌ستا و به‌ره‌و ژوره‌که‌ی خو‌ی هه‌نگاوی هه‌لێنان و هه‌ر به‌رپوه‌پینج خوله‌ک پشووی راگه‌یاند.

په‌موئیفیش دوا‌ی که‌وت. کاتی گه‌یشتنه‌ ژورئ، دادوهر به‌ده‌ست پاوه‌شاندنه‌وه‌ گوتی: کورپی باش ئه‌مه‌ چیه‌ ده‌ستت پیکردوه‌! بو‌ دانانیشی؟ ئه‌م قسانه‌ چین؟ ده‌ته‌وئ پيسوام که‌یت؟ دیاره‌ تو‌ ده‌ته‌وئ هه‌ر لیڤه‌ پیاوه‌کانی خو‌ت شاهیدیت له‌سەر بده‌ن و ئابروت بجی؟ به‌خوا گه‌مژه‌ی! باشه‌ بو‌ ده‌هاتی؟ پیتوایه‌ تو‌ نه‌هاتبای من نه‌مه‌زانی خو‌م چاره‌سه‌ری بکه‌م؟

په‌موئیف ده‌سته‌کانی له‌که‌مه‌ری گیرکردن و گوتی: ده‌ بو‌ خو‌ت چاره‌سه‌ریکه‌، ئه‌مه‌ که‌ی تاوانی منه‌! بو‌خو‌ت ئه‌م شته‌ گالته‌جارپانه‌ وه‌پیده‌خه‌ی وپاشان سه‌رکوئنه‌ی من ده‌که‌یت! چاره‌سه‌ر ئه‌وه‌یه‌ گریشکا بخه‌يته‌ زیندانه‌وه‌ و کو‌تایی به‌مه‌ بینیت.

: گریشکا بخه‌مه‌ زیندانه‌وه‌؟ ده‌زانی تو‌ هه‌ر ئه‌و گه‌مژه‌یه‌ی جارانی! به‌چ یاسایه‌ک گریشکا بخه‌مه‌ زیندانه‌وه‌؟

: بیخه‌ زیندانه‌وه‌ و برپایه‌وه‌! ئه‌ی خو‌ ناکا من بخه‌يته‌ زیندانه‌وه‌؟

: کاکی خو‌م، ئه‌و سه‌رده‌مه‌ پو‌یششت تو‌ کابرا دارکاری بکه‌یت و منیش بو‌تی بخه‌مه‌ زیندانه‌وه‌. به‌پاستی بیرکردنه‌وه‌یه‌کی سه‌یرت هه‌یه‌، تو‌ هیچ زانیاریه‌کت له‌باره‌ی یاساکانی ئه‌م سه‌رده‌مه‌وه‌ هه‌یه‌؟ : نه‌وه‌لا له‌ژيانمدا نه‌دادگایی کراوم نه‌که‌سیشم دادگایی کردوه‌؟ به‌لام وه‌لاهی ئه‌گه‌ر من دادوهر بام و گریشکا هاتبا و شکایه‌تی له‌ تو‌ کردبا، بئ‌سی و دوو له‌پلیکانه‌کانه‌وه‌ فریمده‌دایه‌ خواری، بو‌ ئه‌وه‌ی نه‌ک خو‌ی، به‌لکو‌ نه‌وه‌ و نه‌تیژه‌کانیشی تا له‌ژياندا ماون نه‌وێرن شکایه‌ت له‌ که‌س بکه‌ن. ئه‌مه‌ چیه‌! راست و دروست بلئ‌ ده‌مه‌وئ بته‌مه‌ زینداوه‌ و برپایه‌وه‌، بو‌ ئه‌وه‌ی نیشانی بده‌ی که‌ که‌سیکی زیره‌ک و لی‌هاتوی ... کاتی خیزانم ئه‌م ئاگادارینامه‌یه‌ی تو‌ی خو‌ینده‌وه‌ و زانی ئاگادارینامه‌ت بو‌ هه‌مو پیاوه‌کانیشم ناردوه‌ چه‌په‌سا ... چاوه‌پوانی شتیکی له‌م جو‌ره‌ی له‌ تو‌ نه‌ده‌کرد، ئه‌مه‌ کاریکی باش نیه‌ تو‌ ده‌یکه‌ی پتیا! ئه‌م شتانه‌ دورن له‌ره‌وشتی هاو‌پیه‌تیه‌وه‌.

: ئاخ‌چاوه‌که‌م! بو‌ ناته‌وئ له‌ شته‌که‌ بگه‌یت؟

دوا‌ی ئه‌مه‌، شستیکریلو‌ف، هه‌ندیک شتی به‌کورتی له‌باره‌ی پله‌ و پایه‌ و به‌رپرسیاریتی خو‌یه‌وه‌، بو‌ په‌موئیف باسکرد. پاشان گوتی: تو‌ هه‌ر لیڤه‌به‌، ئه‌من ده‌روم، به‌بئ‌ ئاماده‌بونی تو‌ بریاریک ده‌رده‌که‌م، به‌س تو‌خودا مه‌یه‌ ده‌رئ، ده‌ترسیم به‌و بیر و بو‌چونه‌ کو‌نانه‌ی سه‌رده‌می ده‌قنانونسته‌وه‌ چه‌ند قسه‌یه‌کی ناب‌جئ‌ بکه‌یت و شته‌که‌ ئالۆزتر بکه‌یت. ئه‌مه‌ی گوت و پو‌یششت.

شستیکریلوڤ ، گه پاپیه وه و دهستی به کاره کانی کرده وه .

په موئیش که له ژوره تایبه تیه که ی دادوهردا له سهر کورسیه ک ، له بهرده مژیککی بچوکدا دانیشتبو ، سهرگرمی خویندنه وه ی ناگادارینامه یه ک بو ، له وپوه دهنگی دادوهری دههاته بهر گوئیان که ده یویست گریشکا به ره و ناشتبونه وه پاکیشی .

گریشکا ، تا ماوه یه ک بهرگری ده کرد و له سهر قسه ی خو ی سور بو . به لام سهره نجام رازیبو له بهرامبه ر وهرگرتنی ده رۆبلا دهست له شکاته که ی هه لگری .

دادوهر بریاری خویدا و پاشان گه پاپیه وه ژوره که ی خو ی و به په موئیشی گوت: زۆر سوپاس خودایه ، زۆر خوشحالم که ئه م کیشیه به خیر کوئای پیهات . ، باریکی زۆر قورسم له کۆل بووه ، ده رۆبل بده گریشکا و کیشیه که کوئای پیهات .

په موئیش ، به شله ژاویه وه پرسى: من ده رۆبل بدهمه گریشکا؟ ئه وه تو شیت بویته؟

دادوهر نیوچاوانی گرژ کرد و وه لامی دایه وه: باشه کاکه تو مهیده ، من دهیده م ، ده رۆبل چیه ! ئاماده م سه د رۆبل بدهم ، به لام بهتوره یی و نیگه رانی نه تبینم . خوا نه کا ناچار بیت ناشنایه کی خو ت دادگایی بکهیت ، کاکه گیان نه گه ر لیره به دواوه ویستت له که سیك بدهیت ، وهره ئیره و تا ده توانی تیمه لده ، باوه رت هه بی پیمخوشه تیمه لدهن به لام ناچار نه م دادگاییت بکه م . ده ی ههسته با برۆینه وه مالى نانه که مان بخوین ، ناتالیا چاوه پیمانه .

ده خوله ک دواتر ، پیکه وه له مالى دادوهردا ، سهرگرمی خواردنی گوشت ماسی سورکراوه بون . په موئیش سییه مین جامی شه رابی ههلقوراند و گوتی: باشه پیم بلئ ! ده رۆبلا بو گریشکا وهرگرت ! به لام پیت نه گوتم چهن د رۆژ زیندانیت بو برپیه وه؟

: ههچم بو نه برپیه وه ، له سهرچی بیخه مه زیندانه وه؟

په موئیش ، به ئه ندازه یه ک به م قسه یه توره بو ، خهریک بو چاوه کانی ده رده په رین ، به توره ییه وه پرسى: ده زانی ده بو له بهرچی زیندانیت کردبا؟ له بهر ئه وه ی تا چاوه کانی کویربان و ئیدی تا ژيانی ماوه شکایهت له که س نه کا . به چ هه قیک ده چی شکایهت لیده کا؟

دوا تر ، دادوهر و نیتکین ، شیکردنه وه یه کیان له م باره یه وه بو کرد و هه ولیاندا شته که ی تیبه گیه نن ، به لام بی سود بو ، هه ر له سهر بو چونه کانی خو ی سور بو .

کاتی له گه ل نیتکیندا پیکه وه ده گه رانه وه مالى ، گوتی: چیت پیخوشه بیلی ، به لام من ده لیم ئه م پیتکایه به که لکی دادوهری نایهت ، راسته میهره بان و خوینده واره ، راسته باشه و ئاماده ی خزمه ته ، به لام ... به که لکی ئه م کاره نایهت ! نازانی بریاری دروست بدات ... حه یف بو ئه وپیماوه که ناچارم له گه ری سی ساله ی هه لبراردنی داهاتودا نه هیل سهرکه وتن به دهست بینیت .

عەریف پریشیباڤ

: عەریف پریشیباڤ! تۆ تۆمەتباری بەوێ لە پێکەوتی سیی مانگی دوانزە ی سالی رابردودا بە دەم و بە کردەو ، سوکایەتیت بەم ناوانە ی خوارەو کردە : (ژیگین) ی عەریفی شارەوانی. بە (ئەلیانوڤ) ی کوڤخای شارەدێ. بە (ئیفیموڤ) ی مەوێ شارەوانی. بە ئیفانوڤ و گاڤریلوڤ و ھەروەھا بە شەش جوتیاری تری خەلکی دێ. کە تیایاندا ئەو سیی کەسە ی سەرەتا ناوم بردن لە ساتی بە جێھێنانی ئەرکەکانیاندا ، سوکایەتیت پێکردون . ئایا خۆت بە کەمتەرخەم و تاوانبار دەزانی؟

پریشیباڤ ، بە پوخساریکی گژو مۆنەو ، چەشنی سەربازێک کە لە حالەتی ئامادەبوندا پادەوێستی ، بە دەنگێکی گێراو کەرخەو کە دەتگوت فەرمان دەردەکا ، پچرپچر وەلام دەداتەو : بەرێز دادوەر! ھەمو کێشە و گرفتێک دەبی لە پروانگە ی کاریگەری بەرامبەرەو ھەڵسەنگینی ، من لێرەو لەم دادگاییەدا پایدەگەییەنم : یەکەم ، پارزی نیم بە ھیچ لەو تۆمەتانە ی داویانەتە پالم. دووھم ، خودی ئەوانە ی کە شکایەتیان لێکردوم ، بە کەمتەرخەم دەزانم. بەرێز دادوەر! ئەمە ی ئەوان باسی دەکەن بە ھۆی پوداوی تەرمیکەو بو ، سیی مانگی دوانزە ، لە گەڵ ھاوسەرەکەم (ئەنفیسیا) ،

لەسەر خو بەرێدا دەپۆشتین ، لەناکاو بەسەر ئەم پوداوەدا کەوتم ، کاتی سەیرمکرد بینیم خەلکی زۆر لە کەناری پوبارە کە کوڤنەتەو ، منیش چوم پرسیم: کێ مۆلەتی ئەوێ داوێ لێرە خڕپنەو؟ بوچی کوڤنەتەو؟ من تێناگەم ئەمانە بە پێی بڕگە ی چ یاسایە ک مۆلەتی ئەوێ بە خویان داو وە ک میگەل خڕپنەو سەریە ک؟ دواتر ھاوارم کرد: یاللا بڵاوە ی لێکەن ، ھەرکەسەو بو مالی خوێ. دواتر چومە نیو ئاپوراکەو لێکم دورخستەو. ئەمجار فەرمانم بە مەوێ شارەوانییدا ھەمویان راپیچی مالی خویان کاتەو ...

: تۆ ئەفسەر و ئە مەوێ شارەوانیت ، کوڤنەوێ خەلک و بڵاوە پێکردن ، چ پەییوەندیەکی بە تۆو ھەیە؟ لەم کاتەدا ، چەند دەنگێک بەرز دەبنەو: نەخێر ئەمە ھیچ پەییوەندیەکی بەوێ نیە ، بەرێز دادوەر ئەم کابرایە ژیا نی لێ تال کردوین ، پانزە سالە فێربوێ چی پێخۆش بێت پێماندەلێ ، لە دەست ئەم کابرایە وەزائە ھاتوین ، لەوێ خانەنشین بو و ھاتوێ دێیە کە ی ئێمە ، خوێ لە ھەمو ئیش و کاریکمان ھەلدەقورتینی ، تەواو لێی بێزار بوین.

کوڤخای دێ ، کە یەکیکە لە شاھیدەکان ، دەلی: بەرێز دادوەر ، ئەم قسانە راستن ، ئەم کابرایە ئێمە ی تەواو توپەو نیگەرانی کردو ، ژیا بەم شیوەیە و لە گەڵ ئەمەدا ناچیتەسەر ، ھەر کاتی لەمەراسیمیکی ئاینی ، یان بوک گواستنەوێ کدا ، یان بە ھەر ھۆیەکی ترەو بێت

له ده وری یه کتر خرډه بینه وه ، ده یکاته دادو هاوار و به حیسابی خوئی
 ده یه وئی ئاسایش و ئارامی به رقه رار کات. ده چئی گوئی مندالان
 پاده کیشی و چاودیری ژنان ده کات ، وهک ئه وهی خه زوریان بیت ...
 بونمونه: چه ند پوژیک له مه و بهر مال به مال ده گه را و فه رمانی ددها
 که س ناگر نه کاته وه و گوژانی نه لیت و ده یگوت: هیچ برکه یه که نه له
 یاسادا ریگای به خه لکی دابیت گوژانی بلین .

دادوهری دادگا ، قسه کانی کوخا ده بری و ده لی: راوهسته ، جاری
 په له مه که کاتی نوره قسه ی شاهیده کان هات نه مجار قسان بکه ...
 موّله ت بده با پریشیبا یف قسه کانی ته واو کا ... به رده وامبه
 پریشیبا یف.

پریشیبا یف ، به قورگیکی نوساوه وه ده ست به قسان ده کات: به سه ر
 چاو قوربان ، نه تو فه رموت بلاوه پیکردنی خه لکی کاری من نه ...
 باشه قبولمه ... نه دی نه گه ر له وئی بم و ته نیا ته ماشا که ریک بم؟ چ
 پوده دا؟ تینا گه م چون ده بی ریگا به خه لک بدری لیک کو بنه وه و نه م
 پرسوا یه وه ری بخن؟ چ یاسایه ریگای نه م کارانه ی پیداون؟ من
 موّله تی نه وه یان پینا ده م ، نه گه ر من بلاوه یان پینه که م کی بیکات؟
 به ریژ دادوهر نه گه ر ته واوی نه و دیه بگه ری که سیکت ده سنا که وئی
 وهک من شاره زای یاسا بیت. ته نیا من ده زانم ده بی به چ شیوه یه که
 په فتار له گه ل نه م خه لکه دا بکریت. به ریژ جه نابی دادوهر من
 لادییه کی ساده نیم ، نه فسه ریکی خانه نشینی گه نجینه یه کی
 که لوپه له کانی سوپام! نه و کاته ی له وار شو بوم له سه روکایه تی

سوپادا خزمه تم ده کرد ، دوا ی نه وه ... موّله تم بده به خزمه ت
 به ریژتی بگه یه نم ، خانه نشین کرام و بوخوم چومه بنکه ی ناگر
 کوژینه وه ، به لام به هوئی نه و لاوازیه سروشتیه که متاکورته ی که
 هه مبو ، له وئی نه مام و دواتر بو ماوه ی دو سال ده رکه وانی
 خویندنگایه کی کوران بوم ... ئیدی به و هویه وه شاره زای هه مو برکه
 و به نده کانی یاسام. به لام نه م لادییانه چ ده زانن؟ لادیی که سیکی
 ساده یه و هیچ شتیک ناچیته میشکیه وه و ناچاره ده بی گوپراهی لی من
 بکا ... له راستیدا نه مه له به رژه وه ندی خوشیاندایه . وه ره با نه و
 روداوه ی که ئیستا منی له سه ر دادگایی ده کریم ، به نمونه وه ریگرین و
 هه لیسه نگینین ... که سیک خنکابو و لاشه ی بیگیانی له سه ر لمی
 قه راغ روبره که که وتبو ، من چومه پیشتی و بلاوه م به خه لکه که کرد
 و هاوارم کرد: نه م ته رمه بو لیتره که وتوه؟ به هوئی چیه وه؟ نه مه ش
 هه سترکردن به لیپر سراویتییه؟ نه م عه ریفه بوچی لیتره راوه ستاوه و
 سه ر ده کات؟ دوا یه له عه ریفی شاره وانیم پرسى: بوچی
 راوه ستاویت و هه وال بو سه روی خو ت نانیری؟ نه م خوا لیخو شبوه
 له وانه یه خو ی نقوم بوبی ، یان له وانه یه تاوانیک له گوپری بی. به لام
 عه ریف ژیگین چون راوه ستابو هه روا راوه ستابو و جگه ره ی
 ده کیشان. ته نیا نه وه نده گه راپه وه و پرسى: نه مه کییه فه رمان ددها؟
 له کوپوه هاتوه؟ تو واده زانی ئیمه نازانین کاره کانی خو مان بکه ین؟
 منیش وه لام دایه وه: نه گه ر زانیات کاره کانی خو ت بکه ییت ، به م
 شیوه یه وهک گه مژه و ده به نگه کان ، خه مسارد نه ده بوی؟

وه لامي دامه وه و گوتی: دویښی چهند جار هه والم داوه ته شار هوانی. منیش پیم گوت: جا بوچی بو شار هوانی؟ ئه مه به پیی کام ماده له یاسای سزادان؟ خنکاو و شتی له بابه ته چ په یوه ندیه کیان به شار هوانیه وه هیه؟ ئه مه فایلی تاوانه ، ده بی خیرا راپورتیک بو به پیز لیکولر بنوسی ، ده بی بهر له هه مو شتیکیش راپورتیک له باره ی چویتی پوداوه که وه بو دادوهر بنوسی و بینیری بو به پیز دادوهر . به لام ئه م عریفه ، واتا ژینگین ، هه روا راوه ستابو و پیده که نی. لادییه کانیش هه مویان پیده که نین. به پیز جه نابی دادوهر هه مویان پیده که نین. بوخویشی ... ژینگین خویشی پیده که نی. ئاماده م سویند بخوم خویشی پیده که نی. منیش پوم تیکردن و گوتم: ده متان داخه ن . ئه م عریفه ی شار هوانی گه رایه وه و گوتی: ئه مه کاری دادوهر نیه . هه رکه گویم له م قسه یه بو ، ئیدی بهرچاوم تاریک بو ... لیژده دا پریشیبا ئیف پوده کاته ژینگین و لیی ده پرسى: واتگوت یان نا؟

: به لی.

: هه موان شاهیدن که له بهرچاوی ئه و هه مو خه لکه گوتت ئه مه کاری دادوهر نیه . ئه مانه هه مویان گویان لیبو ، ئه گهر وانیه با بلین وانیه ! ئیدی ئه وه بو به بیستنی ئه م قسه یه ، بهرچاوم تاریک بو ... ترس و توقین دایگرتم. پیمگوت هه ی واو والیکراو ئه گهر ئازای دوباره ی ده که یته وه . تو به چ ئازایه تیه که وه به م شیوه یه قسه له باره ی به پیز دادوهر وه ده که یته؟ چوډ ده کرى عریفی شار هوانی بیت و دژی

ده ولت و بهرپرسه کانی بیت؟ ها؟ ئایا ده زانی به پیز دادوهر چه زی لیی ده توانی له چاوتروکانیکدا له ژیر ناوی که سیکی باوه پینه کراو بتگوازیته وه بو بنکه ی قهزا؟ ئایا ده زانی به پیز دادوهر ده توانی که سیک که میشکی بوئی قورمه سه بزى لیدیت ، بنیریته شوینیک که شایسته ی ژیان نه بیته .

ئیدی ئه وه بو ، دواى قسه که ی ئه میش کویشای شار هدی گوتی: دادوهر ناتوانی له سنوری ده سه لاتی خوئی زیاتر تیپه پینی ، کاری دادوهر ته نیا پیراگه یشتن به مه له فی تاوانه کانه . ئه وانیه لی ره ن هه مویان گویان له م قسانه ی کویشا بو ... منیش به کویشام گوت: تو مافی ئه وه ت نیه سوکایه تی به حکومت بکه یته ! ئه م قسانه ش له لای منه وه مه که . ده نا خوم ده زانم چ ده که م. به پیز دادوهر ئه و کاته ی له وارشو بوم ، ته نانه ت ئه و کاته ی له خویندنگه که شدا خزمه تم ده کرد ، یه که که س له م جو ره قسانه ی کردبا ، بی دواکه وتن ده چومه بهرده می پولیسیک و قسه کانی کابرام تیده گه یاند. به لام لی ره ، له م دئییه دا به کی بلیم؟ به لی ده مویست ئه وه بلیم که له خه فه تی ئه و قسانه ، وهخت بو ده ته قیم ... ده زانی چهنده به داخه له لاملی و ناپه سندی خه لکی ئه م سه رده مه؟ ... مستیکم ... هه رچهنده زویش به هیز نه بو ، کیشا به سه ری کویشادا ، بو ئه وه ی ئیدی تاماوه نه توانی قسه ی له و شیوه یه بکاته وه ... دواى ئه مه ، ئه م ژینگینه که ئه فسه ری شار هوانیشه لایه نی ئه وی گرت ... منیش ناچار بوم خوم بگه یه نمه ئه ویش و مستیک بسره وینمه ئه ویش ... ئیدی شته که گه وره بووه

... به پړيز دادوهر من زور تورې بېوم و خوشت د ه زانی که سيک له سهر
 پق بېت مه حاله ده سستی خوئی نه وه شينئ ... له لايه کی تریشه وه
 نه گهر نه جوړه ده بنگ و گه مژانه دارکاری نه که یت ، وهک نه وه يه
 گوناهيکی گهره ت کردبئ. به تايبه تی نه گهر شتيکی گرینگ و
 هه ستیاری وهک پاراستنی ئارامی و ئاسایشی گشتی ، له ئارادابی ...
 : به لّام بوپاراستنی ئارامی و ئاسایشی گشتی ، که سانی تری وهک
 عه ریفی شاره وانی و کوڅای شاره وانی و مفه وهزی شاره وانی و
 چه ندانی تر هه ن ...
 : خو نه فسه ری شاره وانی ناتوانئ چاودیرئ هه مو شته کان بکات ،
 جگه له وهش ، هینده ی من له شته کان تیناگات.
 : به لّام پېمبلئ بو ناته وئ له وه تیېگه یت که نه م کارانه په یوه ندیان به
 تووه نیه ؟
 : چیت فهرمو؟ په یوه ندی نیه چیه ؟ نه م قسه یه م زور پی سهره !
 سهره پوی خه لکی په یوه ندی به منه وه نیه ؟ جا که وایی نه وکاتانه ی
 خه لک ئاسایش و ئارامی تیک ده دهن ده بی من بچم ده ست خوشییان
 لیېکه م؟ هاتون لیره له سهر نه وه شکایه تیان لیکردوم که گورانی لئ
 قه ده غه کردون ... نه تو بوخوت بریاریده جه نابی دادوهر چ سودیک
 له گورانی گوتندا هیه ؟ له بری نه وه ی بچن ... له بری نه وه ی بچن
 سهرگرمی کاریک بن ، خه ریکی گورانی گوتنن ... دوینئ پاش
 نیوه پوښ به زمیکی تریان ساز کرد ... له بری نه وه ی بچن بوخویان

له مالئ لئی پالده نه وه و بنون ، کوښونه وه و ئاگریان کردبووه و
 خه ریکی قسان بون. منیش یه کسه ر ناوی هه رهه مویانم نوی.
 : چیت نوی ؟
 : ناوی نه وانه ی له ده وری ئاگره که دانیشتبون . (نیقان بروخورؤ) و
 (ساقا میکیفورؤ) و (پیتهر پتروقیچ) و هه روه ها (شوسته روؤ) ی
 سهرباز و (سیمون کیسالوؤ) یش هه رهه مویان خه ریکی فسکه فسک
 بون. (ئیگنات سفرچوک) و ژنه که شی هه ردوکیان جادوگهرن . (مارفا)
 ش شه وانه وه پی ده که وئ شیرئ هه رچی مانگای نه و دییه
 هه یه ، ده یدوشئ ...
 لیره دا دادوهر ده لئ: به سه نکایه !
 نه مجار ده ست به وه رگرتنی قسه ی شاهیده کان ده کری.
 پریشیباؤف چاویلکه که ی تا سهر نئوچاوانی ده باته سهرئ و به
 سهرسامیه وه ده پوانیتته دادوهر ، پون و ئاشکرایه دادوهر لایه نی نه و
 ناگریت. چاوه کانی زهق بونه ته وه و بریسکه ده دهن. لوتی سور
 هه لگه پراوه و ته ماشای دادوهر و شاهیده کان ده کات و هه رچه ند ده کا
 تیناگا له و فسکه فسک و جار جارش پریمه ی پیکه نینه ی ، که له هه مو
 گوښه و قوژبنیکی دادگاوه ده هاته به رگوئ. هیچ سهریش له وه
 ده رناکا له به رچی سزای یه ک مانگ زیندانیان بو بریه وه . سهری
 سورده مینئ له م بریاره و ده سته کانی راده وه شینئ و ده لیت: ئاخر
 له به رچی ؟ نه م بریاره به پیی برکه ی کامه یاسا ؟

به بوچونى ئۇ ، ھەبىي و نەبىي دۇنيا سەراۋىن بوھ و ئىدى لەم دۇنيایەدا
 جىگايەكى لەبار و گونجاو بو ژيان ، وەدەست ناکەوى.
 ھەركە لەدەرگای دادگاش دیتە دەرى ، چاوى بە چەند كەسك
 دەكەوى كە لەدەورى يەك كۆبۇنەتەوھ و سەرگەرمى قسەوباسى
 خويانن. خیرا ھەردوك دەستەكانى ، چەشنى ئەفسەرىك ، بەخویەوھ
 جوت دەكات و بەدەنگىكى گىراوى تىكەل بەرقەوھ ھاوار دەكات:
 بلاوھى لىبكەن ، دەى ، قەرەبالغى دروست مەكەن ، ياللا ھەركەسە
 بجیتەوھ مالى خوئى.

لەفەرمانگەى پۆستەدا

چەند پۆژىك لەمەوبەر ژنە گەنجەكەى (سالاد كۆپەر تسيڤ) ى سەرۆكى پيشووى فەرمانگەى پۆستەى شارەكەمان ، بەخاك دەسپارد. دواى مەراسىمى ناشتنى ئەو گولە جوانە ، وەك دابونەرىتى باب و باپىرانمان چووينە فەرمانگەى پۆستە ، تا سەرەخۆشى لە سەرۆكى فەرمانگە بەكەين و يادى مردوووەكە بەكەينەو. كاتى (بىنى*) يان هينا ، مێردە پيرەكەى دەستى بەگريان كرد و گوتى: ئەم (بىنى) يانە هيند سور و جوانن دەلى پوخسارى خوالىخۆشبوون. ئامادەبووان ھەمووان قسەكەيان بۆ سەلماند: بەلى لەپاستيدا ئەو زۆر جوان بوو... تا بلى ژنىكى نازدار بوو.

: بەلى ھەمووان چاويان تىپىبوو... ئيرەييان بەجوانيەكەى دەبرد... بەلام كاكينە! وەنەبى من تەنيا لەبەر جوانى و ئاكارى خۆشم ويستبىت ، ھەرچەندە زۆر پيوستە ئەم پەفتارانە لەژاندا ھەبن ، وەك چۆن لەزۆر جىگای ئەم دنيا فراوانەدا ئەمە دەبىنرىت... بەلام ئەوەى واى لىكردبووم بەم شىوہە خۆشم بوويت ، شتىكى تريبو ، ئەو خوالىخۆشبوو ، كە تكام وایە خواى گەرە لەگەل پاسەوانى دەرگای خۆى ھاوشىنى بكات ، ھەرچەندە بەسروش تەندىك گرژ و توندە تەبيات بوو ، بەلام شتى لەگوى دەگرت و وەفادارى مێردەكەى بوو ، ھەرچەندە تەمەنى ھەر بىست سالىك دەبوو ، كەم خۆم ئەمپۆ سبەى تەمەنم دەبیتە شەست سال ، لەگەل ئەمەشدا لەگەل منى پيرەمێرد دا وەفاداربو ، بەلى وەفاداربو.

ئەو كەشيشەى كە لەگەلماندا ھاتبو ، گەروى پاك كردهو و كۆخەيەكى كرد و دواى ئەمە زۆر بەپونى تەواوى شك و گومانەكانى خۆى سەبارەت بە خوالىخۆشبو خستە پو. پيرەمێرد پوى تىكردو و گوتى: ديارە باوەر بەقسەكانم ناكەى؟

كەشيش بە دەستەپاچەيەو وەلامى دايەو: نەك ئەوەى باوەر ناكەم... بەلام ئەمەش... ژنە گەنجەكانى ئەمپۆ... ئاخىر زۆر... ژوان و جىژوان... ئيدى...

: بەلى دەبينم باوەر ناكەيت ، بەلام من ئەمەت پى دەسەلمينم ، من لەترسى ئەوەى خيانەتم لىنەكات و وەفادار بىت لەگەلدا ، زۆر پىگەى جۆراوجۆرم دەگرتەبەر... بەكورتى پيشووينى باشم دەگرتەبەر ، چۆن بلىم... فرولى چاكم بەكاردينا ، تەنيا لەپيناوى پاراستنى ئابرووى خۆمدا ئەم فرولىلانەم بەكاردينا ، هيندىك شت ھەيە و دەيزانم ھەر ئەوئەندەى دركاندم ، ئيدى يەكسەر گەيشتومە مەبەستى خۆم و دەتوانم لەلایەنى وەفادارى ھاوسەرەكەمەو ئەسودەبم و پالى لى بدەمەو.

: ئەو قسانە چين؟

: زۆرم كردون ، بۆ نمونە پروپاگەندەيەكى نادروستم لەشاردا بلاوكردەو ، كە ئىوہش ھەمووتان گويتان لىبو ، دەگەيشتمە ھەركەس دەمگوت ئىليناى ژنم لەگەل (ئىقان ئەلىكسنىچ زالىخواتسكى) ى سەرۆكى پولىس كەين و بەينى ھەيە ، ئەم چەند وشەيە بەس بون بۆ ئەوەى ھىچ كەس نەتوانى و نەويىر وەدوى

ئىلىنای ژنم بکه ویت ، هەموان خۆیان لە پق و نەفرەتی سەرۆکی
پۆلیس دەپاراست ، هەرکەس ئىلىنای دىبا ، خىراتر هەنگاوی هەلدینا
و لىی دور دەکەوتەو ، بۆوەی نەبادا ببیتە جى گومان و مەزەندەى
سەرۆکی پۆلیس. ها ... ها ... ها

ئاخر هەموان لىی تۆقیبون هیچ کەس نەیدەویست لەگەڵ ئەو سمیل
بابرەدا تىبکەوى ، زۆر بەئاسانی دەیتوانی پىنج تۆمەت بو دروست
بکات. بۆنمونه ئەگەر پشیلەى کەسێکی لە کۆلانیدا دىبا ، بە تاوانی
(مانگای بەرەلای سەرشەقام) ، کیشەى بو کابرا دروست دەکرد ،
پەنات وەبەر دینم خودایە.

ئیمە هەمومان بەسەرسامییەو پرسیمان: واتا هەر بەپاست ئىلىنا
هیچ پەيوەندیەکی لەگەڵ سەرۆکی پۆلیس نەبوو؟

: نەخیر... هەرگیز... ئەو تەنیا پرۆپاگەندەیهک بوو کە خۆم دروستم
کردبوو ، ها... ها... ها بینیتان چۆن ئەو گەنج و لاوانەم فریو دا!
نزیکەى سى خولەک بە بێدەنگی و خامۆشی دانیشتبوین و پيشمان
دەخواردەو لە داخى ئەو کلاوەى ئەو پیرەمێردە لە سەرى نابوین.
سەرەنجام کەشیش کۆخەیهکی کرد و لەژێر لىووەو گوتى: باش ،
ئىنشاللا لە داها تودا دەتوانی جارێکی تر ژن بىنیتەو.

(بىنى *) خۆراکێکی پوسیه ، کە لە ئارد و شیر و شەکر و هیلکە
دروست دەکری.

له هاوینه واردا

(خوشمده وېی ، تو هه مو شتیکی منی ، ته مه نی منی ، شادی منی !
... داوی لیږدنت لی ده که م له دانپیانانم ، به لام چی بکه م ،
له مه زیاتر نه متوانی بیده نگ بمینمه وه ، من داوی وه لامدانه وهی ئه م
عیشقه ت لی ناکه م ، به لکو داوی سوژ و به زه بییت لی ده که م . ئه مشه و
کاترمیر هشت وه ره بو ژیر که پره کوته که . نامه که م ئیمزا ناکه م ،
چونکه دلنیام کاریکی بی سوده و له گه ل ئه وه شدا تکت لی ده که م
سل له نه ناسیکی وه ک من نه که یته وه ، هه م گه نجم هه م جوانیشم ...
ئیدی له وه زیاتر چیت ده وی ؟) .

(پاقیل ئیفانوچیچ فیخادتسیف) پیاویکی ژن و مالداری به پیز بو ،
فیلایه کی له هاوینه واریدا به کری گرتبو و به خوئی و خیزانه که یه وه
بو به پیکردنی سی مانگی هاوین ، پویان تیکردبو . داوی خویندنه وهی
ئه م نامه یه ، شانیکه هه لته کاند و نیوچاوانی خوراند و که وته
بیرکردنه وه : (نه فره ت له شه یان ! به بی پره چاو کردنی ئه وهی
خیزاندارم ، ئه م نامه سه یر و گه مژانه یه چیه بویان نوسیوم ! ده بی
کی نویسیبی ؟) .

بریک نامه که ی له به رچاوی خویدا هینا و برد ، دواتر جاریکی تر
نامه که ی خویندنه وه ، تفيکی کرد و به گالته جاپیه وه به خوئی گوت :

(ده نویسی خوشمده وېی ، واده زانی هه رزه کاریکم و یه کسه ر بوئی
ده چمه جیژوان ! ماوه یه کی زوره وازم له بینه و به ره ی خوشه ویستی
هیناوه ... پیده چی ژنیکی زور به ئالوش و به ره لا بییت ... به پراستی
ئه م ژنانه بونه وه ریکی زور سه یرن ، ئه م جوړه که سانه ده بی زور
به ره لا بن ئه گینا به چ چاوو پویه که وه نامه ی له م شیوه یه بو پیاویکی
خیزاندار ده نویسن ! ئه مه چ بی پره و شتی که ؟) .

نزیکه ی هه شت سال به سه ر زه ماوه ندی پاقیل ئیفانوچیچدا تیده په ری
، به دریزایی ژیا نی ژن و میدرایه تیان به لای دلداریدا نه چوبو ، جگه له
کارتی پیروزیایی ، هیچ نامه یه کی تری به ده ست نه ده گه یشت .
هه رچه نده ئیستاش ده یویست خوئی لی نه بان کات و به سه ر خویدا
نه هینی ، به لام توشی سه رسوپمان و خروشانیکه زور ببو .

کاترمیریک دواتر له سه ر قه نه فه یه ک پاکشا و که وته بیرکردنه وه : (ئی
باشه خو من هه رزه کاریک نیم ، بی بیرکردنه وه و بی دواکه وتن بوئی
بچه جیژوان ، و اباشتره به ر له هه مو شتی بزانم کییه ئه م نامه یه ی
بوئاردوم ؟ ... خه ته که ی ... بی شک خه تیکی ژنانه یه ... پراستگوئی
و دلسوزیش له نامه که یدا به دی ده کری ، پیناچی نیازی گالته و
ئه مانه ی هه بییت ... پیده چی بیوه ژن بییت ، یان ژنیکی شینوکه بییت
... بیوه ژنه کان زوریه ی زوریان گوئی ناده نی و هه ر خه ریکی
پیکه نین . هم ... ده بی کی نویسیبی ؟) .

ههلهځانانی ئهم مه ته له ، به تايبه تي له و پوه وهی که پاڅیل ئیڤانوفیچ له ته وایي ئه و ډییه هاوینه یه دا ، جگه له ژنه که ی خوی ، یه که که سی تری نه ده ناسی ، کردنه وهی ئه و گری کویره یه ی ئه سته م تر ده کرد .

حه په ساو و داماو ، له بیرکړنه وه دا بو : (سهیره ! ... ده نوسی خوشمده ویی ! ... ده بی کی بیټ وا به هلی زانیوه و منی خوشده ویی ؟ ژنیکی سهیره ! بی ئه وهی بمبینی و بمناسی عاشقم بوه ! ته نانه ت نازانی چ جوړه مروځیکشم ! ئه و که سه ی به دوسی سهرنج عاشق ده بی و دلی لیده دا ، ده بی زور گه نج و خاوه نی هه ستيکی شاعیرانه بیټ ... به لام ... ده بی کی بیټ ؟) .

له ناکاو بیري هاته وه که سی پوژ له مه و بهر و هه روه ها دوینیش ئه و کاته ی له مهیدانی سهره کی ډییه که دا خه ریکی پیاسه کردن بو ، چه ند جاریک له گه ل ژنیکی قزکال و لوت گچکه و جوان ، که کراسیکی شینی ئاسمانی له بهر دابو ، پوه پو ببووه . ژنه قزکاله که چه ند جاریک به تيله ی چاو سهیری ئه می کردبو ، دوا ی ئه وهی ئه م له سهر نیمکیټیک دانیشتبو ، ئه ویش دوا به دوا ی ئه و ، هاتبو و له سهر هه مان نیمکیټ و له ته نیشته یه وه دانیشتبو .

هه روا له بیرکړنه وه دابو : (ریی تیناچی ! ئه و بونه وهره جوانه ، ئه و په ریه ، عاشقی پیاویک بیټ که له مارماسیه کی پیر و بوگه ن نه بیټ ، له هېچ شتیکی تر ناچیت ! نا ... ئه وه مه حاله !) .

له کاتی ناخواردنیشدا نیگایه کی بی مانای ژنه که ی کرد و که و ته وه نیو دنیای

بیرکړنه وه : (نوسیویه تی گه نج و جوانه ... که واته هېچ ژنیک نامینی که که س ئاوری لی نه داته وه و که س به لایدا نه چیت ... هم ... نه گه ر له گه ل خوځدا راسنگویم ده بی دان به وه شدا بنیم منیش ئه و نه ده پیر نه بومه که که س خوشی نه ویم ... ئه دی ئه وه نیه ژنه که ی خوځ خوشی ده ویم ... سهریاری هه مو ئه وانه ش ، عیشق گه نج و پیر ناناسی !) .

له م کاته دا ژنه که ی لیی پرسى : ئه وه بیر له چی ده که ی ته وه ؟ پاڅیل ئیڤانوفیچ به درو و لامي دایه وه : هېچ ... ته نیا هه ندیک سهرم دیشی ... له ناخه وه ش پیکه نینی ده هات به نامه که و به و که سه ی که نوسیووشی ، سور ده یزانی دل خوشکردن به م چه شنه نامانه ، جگه له گه مژه یی ، هېچتر نیه ، به لام ... حه یف که دوژمنی مروځ به هیزه !

پاڅیل هه رکه نانی خوارد ، پاکشا و که و ته بیرکړنه وه : (به لام تا راده یه کی زور له چونی من بو جیژوان ، دلنیا یه ! چ ژنیکی بی شه رمه ! کاتی ده چیته نیو که پره که و ده بینئ له وی نیم زور توپه ده بی و قاچه کانی له زه وی ده کوتی ! ... ئی خو منیش ناکری بچم ... سندان لیدا) .

به لام دوباره ی ده که مه وه : دوژمنی مروځ به هیزه .

کابرای هاوینه وار نشین ، چه ند خوله کیک دواتر که و ته وه بیرکړنه وه : (باشه چو ته نه گه ر وه کو سهرکیشی و سهربریویه کیش بیټ سهریک

له كه پره كه بدهم؟ وا باشتريشه هه رنه بى با له دوره وه بيبنم! ...
له وانه يه خراب نه بيت! وه ختيك كات كاتى پيكه نين بيت ، ئيدى مروڤ
بوچى پينه كه نى؟).

دواتر هه ستا و پيلاو و كلاوه كه ئاماده كردن.

كاتى ژنه كه ي بينى خه ريكي له بهر كردنى كراسى نوئ و به ستنى
بويمباخه دواين موڊيله كه يه تى ، لى پرسی: چيه؟ خه ريكي خوڤوز
كردنى؟ نيازى كوئيت هه يه؟

: ناچمه هيج كوئى ، دهمه وئ هه نديك به پى بروم ... نازانم بو ئه وده
سه رم ديشى ...

هم ...

پاڤيل ئيفانوڤيچ ، هه نديك خوئ هيناو برد و سه ره نجام بهر له
كاترمير هه شت له مالى وده دركه وت. چه ند خوله كيك دواتر زوريك له
هاوينه وار نشينه كانى بينى به جل و بهرگى جوان و پهنگاو په ننگه وه ،
به نيو سه وزه گياكه دا ، كه خوڤى سه رله ئيواره ، پوناكى خوئ
به سه ردا په خشان كرڊو ، سه رگه رمى پياسه كردن بون.

دلى زور به توندى لييده دا و به تيله ي چاو سه يري ژنه كانى ده كرد ،
به خوئ ده گوت: (ده بى كامه يان بى؟ ژنه قزكاله كه م بهرچاو ناكه وييت
... هم ... نه گه ر ئه و نامه كه ي نوسيبى ، ده بى ئيستا له نيو كه پره كه
بيت).

دواتر به ره و (كه پره كوئنه كه) پيگاي شه قامه پر له دار و دره خته كه ي
گرته بهر. كه (كه پره كوئنه كه) له نيو چل و چيوئ تيكچرژاوى
داره كاندا ون ببو.

هيواش هيواش به ره و كه پره كه وه پى كه وت ... پياوانه هه نكاوى
ده نان و له ميشكى خوشيدا له بير كردنه وه دابو: (ناچمه نيو كه پره كه
، ته نيا له دوره وه سه يري ده كه م ... ئى باشه من له چى بترسم؟ خو
هيج قه رار و مه دارى كم له گه ل كه سدا نيه ! به خوا گه مژه م ! تو پياوى
ده بى خوڤاگر بيت ! ئى باشه دامنا چومه ژوره وه ش ! چ پوده دا؟ نا
نا پيوست به چونه ژوره وه ناكات).

دلى زور خيراتر لييده دا ، له ناكاو ، بى ئه وه ي خوئ مه به ستنى بيت ،
ديمه نى نيو كه پره كه ي هاته بهرچاو ... جگه له ژنه قزكاله كه به خوئ
و لوته پيك و جوانه كه ي و كراسه شينه ئاسمانيه كه يه وه ، هيجى ترى
بهرچاو نه كه وت ... ژنه گه نجه كه ي ده بينى له شه رمان سور
هه لگه رابو و له تاوان هه مو جه سته ي ده له رزى و به شه رمه وه به ره و
لاى ئه و ده هات و هه ناسه گه رمه كانى بهر پوخسارى ئه و ده كه وتن ...
له ناكاو به توندى له باوه شى ده گرى.

پاڤيل ئيفانوڤيچ له كاتيكا ده يويست ئه م بير كردنه وه گونا هانه له
ميشكى خوئ وه ده رنى ، بىرى كرده وه: (نه گه ر هاتبا و خيزاندار
نه بام به هه ر حال ، به لام به هه ر شيوه يه ك بيت ... ئه مه ش په يوه سته
به وه ي نه گه ر بو تاكه جار يكي ش بوه ، ئه مه ش تاقى بكه مه وه ،
گه رنا بى ئه وه ي تام وچيژى ئه م جوړه شتانه م كرڊى ، پوژيك لار

دەبمەو و دەمرم ... بەلام ژنەكەم ... لەماوەی هەشت سالی تەمەنی ژيانى هاوبەشماندا پوژيک چیه جيم نه هيشتو ... هەشت سال ... هەشت سال خزمەتی بى كەموکوپى! ئەوەندەش بەسە ... بەپاستى جیگای داخە ... بەلام ئەگەر لە رقی ئەویش بوبى ، دەبى خیانەتی لى بکەم!).

لە حالیکدا کە خەریکبو هەناسەى رادەووستا و سەرتاپای جەستەى دەلەرزى ، بەرەو کەپرەكە - کەچەندین دار و درەخت سایەیان بەسەردا کردبو - وەپى كەوت. چاوەکانى بریبونە ژورى ... لە نیو کەپرەكەووە بوئى کەرەکیفە هاتەبەر لوتى ... وەژور کەوت و بەخۆى گوت: (دەلێى کەسى تیدانیه ...) . لەم کاتەدا چاوى بە تارماییەك کەوت ... تارماییەكە پیاویك بو ... (میتیا) ی ژنبرای بو.

میتیا خویندکاری زانکۆ بو و لەمالی ئەواندا دەژیا. پاقیل ئیقانوڤیچ بەدەنگیک کە ناوومیدی تیدا دەخوینرایەووە ، لەژێر لیووە بە منگە منگەووە گوتى: ها میتیا ئەووە تووى؟ ... دواى ئەمە کلاووەكەى لە سەرى هینا خوارى و لەسەر کورسیەكە دانیش.

: بەلێ منم ...

چەند خولەكێك بەبێدەنگى تیپەپى.

سەرەنجام میتیا وەقسە هات و گوتى: ببورە پاقیل ئیقانوڤیچ ... تکیەكم لیت هەیه ، نیازی کارکردن هەیه لەسەر نامەى خویندەكەم

، بونی کەسیك لیڤەدا ، جا هەر کەسیك بیټ ، بیر و هزرم پەرش و بلاو دەكات ...

پاقیل ئیقانوڤیچ بەنەرمیەووە گوتى: جاکەوايە بو خۆت برۆ لە یەكێك لە شەقامە پى دار و درەختە چۆل و هوڵەکاندا لەو کەش و هەوا ئازاد و کراوێدە دەتوانى زۆر ئاسودەتر بیر بکەیتەووە ... جگە لەووەش ... منیش بەنیازم هەندیک لەسەر ئەم نیمکێتە پاكشیم ... ئێرە فینکترە ...

میتیاش بە نارازیبونەووە گوتى: توو دەتەووى پاكشێى و منیش دەمەوى کار بکەم لەسەر نامەكەم ... پیموایە نامەكەى من لە پاكشەنەكەى توو گرینگترە ...

دیسان بێدەنگى دایگرتنەووە ... پاقیل ئیقانوڤیچ کە بالندەى خەيالى کەوتبوە فپین ، هەرکە دەنگى پى دەبیست بەپەلە هەلەدەستا و بە پارانەووە دەیگوت: میتیا ، تكات لیڤەكەم ، توو لەمن گەنجترى و دەبى گوێرایەلى من بیت ، من تەندروستیم باش نیە و دەمەوى برێك لیڤە پاكشیم و بنوم ... لیڤە برۆ!

: ئەمە واتای ئەوێهە کە توو کەسیكى خۆپەرستى ... ئاخەر لەبەرچى دەبى توو لیڤە بیت و من برۆم؟ ئەگەر شتەكە لەسەر پەسەنایەتیش بیټ دەبى من لیڤەبمێنمەووە ...

: تكات لیڤەكەم! ... خوڤم دەزانم مروڤیکى خۆپەرست و زۆربلى و گەمژەم ... بەلام تكات لیڤەكەم لیڤە برۆ! ... تا ئیستا لە ژيانمدا

تکام له کەس نەکردووە ، پێشموایه توو ئەم داواکاریەم ڕەت ناکەیتەووە .

میتیاش بە نیشانەى نارازیبون ، سەرى بادهدا .

پاڤیل ئیڤانوڤیچ کەوتە بێرکردنەووە : (ئەمە چ جانەوهریکە ؟ ... خو ئەگەر ئەو ژنەش بێت ناکرى لەلای ئەمەووە ببینم ! شتى وا ناکرى !) .

دواتر پوی کردە میتیا و گوتى : گوی بگرە میتیا ! بو دواچار تکات لێدەکەم ، وەرە بیسەلمێنە کە لاویکی ژيرو تیگەیشتوی ! .

میتیا شانیکى هەلته کاند و وهلامى دایهوه : نازانم بوچی وازم لى ناهینی ... گوتم نارووم ! نارووم ، واتا نارووم و لێره دەمێنمەووە ...

لەم ساتەدا ، ژنیك ، کە لوتیکى ڕیک و جوانى هەبو ، سەریکی کیشایه نیو کەپرەکە ... هەرکە ئەم دوانەى بینى پوی خوێ گرژ کرد و لەچاوان ون بو ... پاڤیل ئیڤانوڤیچ بەرقەووە سەیریکی میتیای کرد و کەوتە بێرکردنەووە : (پویششت ! هەرکە ئەم بەدفعەسالەى بینى پویششت و خوێ ون کرد) .

چەند ساتیک خوێ پاگرت و دواتر هەستا و کلاوێکەى کردە سەرى و گوتى : ولاغ ، بەدفعەسال ، بەلێ ، ولاغ ، ئەمەى توو دیکەى گەژەبیە ، لێره بەدواووە ، ئیدی من و توویان نەگوتووە .

میتیاش کلاوێکەى کردە سەرى و بە نارازیبونەووە وهلامى دایهوه : لەم کەپرەدا بەهوێ توووە ، بەلایەکم بەسەرھات تا ماوم لەبیرم ناچى و ناتبەخشم .

پاڤیل ئیڤانوڤیچ لە کەپرەکە وەدەرکەوت و بەرق و توپەبیەکی زۆرەووە بەرەو کۆشکە هاوینیەکەى ، ملی ڕیڤای گرتەبەر .

تەنانەت خوانى ئامادەى ئیوارەش ، نەیتوانى تووسقالیک هیدى بکاتەووە .

توڤە و بى ئارام ، بیری دەکردەووە : (کاتیک مروڤ لە هەمو ژيانیدا ، یەك جار دەرڤەتى بو هەلەکەوێ ، لێ دهنه موى لوت و ناهیلن بە باشى سودى لى وەرگرى ، ئاخو دەبى ئەو ژنە داماووە چەندە خەفەتى خواردبى !) .

پاڤیل ئیڤانوڤیچ و میتیا ، لەکاتى نانخواردندا سەیری قاپەکانى بەردەمیان دەکرد و بێدەنگ و خەفەتبار بون ... لەناخی دلێشیاندا ، هەستیان بە بیزاریهکی یەجگار زۆر دەکرد بەرامبەر یەکتر .

پاڤیل ئیڤانوڤیچ ، پوی کردە هاوسەرەکەى و بە سەرزنەشت کردنەووە گوتى : ئەو توو بەچی پێدەکەنى ؟ تەنیا شیتەکان لەخوڤا پیکەنینیان بە هەمو شتیک دى !

بەلام ژنەکەى ، سەیریکی پوخسارى ترش و تالى میڤدەکەى کرد و گوتى : ئەرئ ئەمرو هیچ نامەیهکت بو نەهات ؟

پاڤیل بەسەرسامیهووە وهلامى دایهوه : من ؟ ... نا ... چیه شیت بویته ؟

: دەياللا بیلئ ، بلئ نامەم بو هاتبو ! راستیهکەى ئەو نامەیه من نوسیوم ! بەخودا من نوسیوم ، ها ... ها ... ها ...

پاڦڦڦل ئىقانوڦڦىچ سور ھەلگەپرا و سەرى بەسەر قاپەكەى بەردەمىدا

شوڦ كردهوہ و نەپاندی: چ گالتهیەكى گەمژانە!

: ئاخروەرە خوٲ بپیارده ... دەبوايا ئەمپو ژورەكانم شوشتبان ،

نەمدەزانى چوڦ ھەردوكتان لەمالى وەدەرنىم ... لەدلى مەگرە گەمژە

گيان ، بەخودا دلەم نەھات بەتەنيا لەو كەپرەدا بيت ، بوئە

نامەيەكىشم بو میتياش نوسی ... ئەرى بەپاست میتيا توڦش چویت

بو كەپرەكە؟

میتيا ، پیکەنى و لەوساتەدا ئەو سەرنجەى دابوئە پکابەرەكەى ، ھىچ

پق و نەفرەتیکيان تیدا نەمابو.

تیبينى/ ھاوینەوار لیرەدا بەواتای شوینیکى تايبەت بە گەشت و

سەيران نەھاتوہ . بەلکو بەمانای ئەو گوندە کوستانيانە ھاتوہ كە

خەلکى لەپوسىای ئەو سەردەمەدا ، بو بەسەربردنى گەرمای سى

مانگەى ھاوین پويان تیکردوہ . وەرگير

سوالګەر

تکایه کاکي به پړيز ئاورپک له مروځنکي به د بخت و برسي بده روه ،
سى پوژ ده بى دهم له نان نه داوه ... سویند به خوا نه پاره شک
ده به م ، نه سهرپه نایه که شه وی تیدا پوژ که مه وه ... هشت سالی
پک له لادنیه کدا ماموستا بوم ... به لام به هوى به ره که تی
پیلانګیریه کانی نه نجومه نی ناوچه که وه ، کاره که م له ده سدا ... بومه
قوربانى راپورته ساخته کان و ئیستاش ماوه ی سالیکه بیکارم ...

(سکفارتسوډ) ی دادوهر ، ده پروانیه بالتو دپاو و پینه کراو و چاوه
خومار و خوله میشى و خاله سوره کانی گونای کابرای سوالګر و بیرى
که و ته وه پیشتر له شوینک دیتبیتى .

کابراش لیکدا لیکدا قسه ی ده کرد: ئیستاش ده یانه وی بمنیرنه
شاروچکه ی (کالوژسکایا) و منیش دامام نازانم به چی بچم؟ توخوا
یارمه تیم بده ، له پوم نایه دهست له م و له وپان که مه وه ... به لام
نازانم چی بکه م؟ ناخ له دهست نه م چه رخه چه پګه رده ! مروځ ناچارى
همو کارپک ده کات .

سکفارتسوډ ، پوانیه پیلاوه کانی کابرای سوالګر - که یه کیان
ګه وره تر بو له وی تریان - یه کسهر بیرى هاته وه له کوئ بینویه تی ،
بویه گوتی: گوی بګره پیماویه سى پوژ له مه و بهر توّم له (سادوځایا)
بینی ، ده تګوت خویندکاریت و له زانکو دهریانکړدوی ، نه ک
ماموستای لادى! له بیرته ؟

کابرای سوالګر ، خه جالته و شه رمه زار ، له ژیر لیوه وه
به منګه منګه وه گوتی: نا ... نه خیر ... شتى وا نیه ! من ماموستای
لادیم و نه ګر چه زده که ی ده توانم پروانامه که مت بو بینم .

: واز له و درو یانه بینه ، بیرمه نه و پوژ ده تګوت خویندکارى و
ته نانه ت هوکاري ده رکړدنه که شت بو باسکړدم ، بیرت ماوه ؟ نه مه ی
ګوت و نیوچاوانی تیکناو برپک له کابرای جل و بهرګ دپاو ،
دورکه و ته وه و بهر په وه گوتی: تو که سیکی نزم و بى بایه خ و
ساخته چی و فیلبازیت ! ده تده مه دهستی پولیس ه ی بیشرم !
هه ژاری و برسیتی ، په وایی به وه نادا ویژدانى خوت بخه یته ژیر پیوه
و دروی ګه وره بهوینیه وه !

کابرای جلوبه رګ شپ ، خو ی به ده سکی دهر ګاکه وه نوساند ،
به حه په ساویه وه پروانیه درخت و پار په وه که و چه شنى دزک که وتبیته
داوه وه ، به منجه منجه وه گوتی: من ... من ... درو نا هوئم وه ...
ده توانم پروانامه که م بینمه خزمه تت ...

سکفارتسوډ گوتی: پیم نالئی کى باوه پ به م قسانه ت ده کا ؟ سود
وهر ګرتنى خراب ، له و خوشه ویستیه ی که خه لکی بو خویندکاران و
ماموستایان ه یانه ، نه و په ړی بیشرمى و بى ئابرویه ! شه رمت
به خوت بى کاکه !

دادوهر هه ندیک هاتوچوی کرد و کابرای زور باش سهرکونه کرد .
نه م درو زه به لاح و بیشره رمانه یه ی کابرای سوالګر ، پق و بیزاریه کی
زوری له ناخی دادوهر دا دروست کړدبو . نه مه ش نه و په ړی سوکایه تی

کردن بو به خهسلته مروڤايه تيه كاني وهك ، خوشه ويستی و هاوسوژی و ميهره باني و به زهیی هاتنه وه به كه سانی لانه واز و بيڤنه وادا.

دروژنیی ئه م (بونه وهره بيڤشه رمه) و ئه و سوکايه تيهی له به رامبه ر ههستی دلسوژی و ميهره باني ئه ودا کردبوی ، کاریگه ريه کی زور خراپی به سهر ناخييه وه جيڤه يڤشت و ئه و ههست وحه زی خیر و سه ده قهيه ی ، برپاريو بيدات به هه ژار و بيڤنه واکان ، به قوردا بردبوه خواری.

کابرای جل و بهرگ شر ، سه ره تا دهستی کرد به سویندخواردن و هه ولیدا دانی پيدا نه نیت ، به لام سه ره نجام ناچار بو بيڤدهنگی هه لبريی.

به شهرمه وه سه ری داخستبو و سهیری زهويه که ی ده کرد ، بریک دواتر دهستی له سه ر سینگى خو ی دانا و گوتی: کاکى به پیز دانی پيدا ده نیم ... درۆم کرد! نه خویندکارم نه ماماموستای لادیڤشم! ئه مانه هه ردوکیان درۆ بون! راستیه که ی من له گروپی گورانیبيژانی پوسی بوم ، به لام ... به لام به هو ی زیاده روی له مه ی خواردنه وه دا ، ده ریانکردم. ده تو بۆ خو ت پیم بل ی چی بکه م؟ سویند به خودا له دروکردن زیاتر ، ه یچ کاریکی ترم پی ناکری! له راستیدا ، تاده مه و ی راستیه که ی به خه لک بلیم ، به ده سبه تالی ده رده چم و ه یچ هاوکاریه کم ناکه ن. مروڤی راستگو یان له برسان ده مری ، یان

له گۆشه ی شه قامیڤدا له سه رما ره ق ده بیته وه ! تو راست ده که ی ، من قسه کانی تو م به دلّه و تیده گم ، به لام ... پیم بل ی چی بکه م؟ سکفارتسوڤ ، هه نگاو یڤک لیی چوه پپشه وه و هاواری کرد: چی بکه ی؟ ده پرسى چی بکه ی؟ کار بکه کاکه کار.

: کار! ... منیش ئه وه ده زانم ، به لام کوا کار؟

: قسه ی قور! ... تو گه نجی! هه م ته ندروستیت باشه و هه م به هیزی ، ئه گه ر حه زت لی ی هه میشه کار هه یه ، به لام چونکه ته وه زه ل و کارنه که ر و مهستی ، هه میشه به قه ده ر مه یخانه یه که بو نی فو دکات لی دی ، ته نانه ت موخی ئیسکه کانیش خویان به درۆ و ده له سه و شه پرپیویه وه گرتوه ، جگه له درۆ و سوالکردن ، چاوه پوانی ه یچ شتیکی ترت لی ناکری.

دلنایام هه رپوژیک واز له م پرپوچییه بی نی و ده ست بده یته کارکردن ، کاریکت وه گیر ده که و ی ته نیا قاچ له سه ر قاچ دانیی و پاره یه کی باشیش وه ربگری! پیم بل ی بزانه کاری ده ست پی ده کری؟ پی موانیه حه زت له کریکاری بی ت! ئه وانه ی فی رن قسه ی گه وره گه وره بکه ن ، خویان له م جو ره کارانه ناده ن!

کابرای سوالکه ر ، پی که نینیکی تالی هی نایه سه ر لیوانی و گوتی: به خوا قسه ی سهیر سهیر ده که ی! کوا کاری دهستی؟ له کو ی هه یه؟ بو نمونه من به که لکی کاری فروشگا و ئه مانه نایه م ، چونکه ئه م جو ره کارانه ، واتا کرین و فروشتن و بازرگانی ، ده بی له مندالیه وه شاره زاییت له سه ری هه بی ، به که لکی کاری نیو کاروانسه راکانیشس

نايم ، چونكه له هېچ كه سيك قبول ناكه م پيم بلای بهری چاوت کلی
پیوهیه ، کارخانه ش ئوه هر هېچ !

: وانيه بابۀ ! تو پاهاتوی بیانوی ئامادهت بو همو شته کان هه بی .
ئامادهی دار بشکینئ ؟

: من هېچ قسه یه کم نیه ، به لام له م سرده مه دا ئه و که سانهی
پیشه یان دار شکانده ، ده رگا به ده رگا به دواى کاردا ده گه پښ .

: ئه و که سانهی ده یانه وئ بئ کارکردن بژین و چاویان له م شتانه یه ،
به م شپوهیه بیانو دیننه وه . دلنایام ئیستا پیت بلین بو دارشکاندن ،
بیانویه ک دینیته وه و خوتی لی لاده دهی ، ده ته وئ دار بو من
بشکینئ ؟

: ئه گه ر تو بفه رموی من ئاماده م ...

: ده یاللا بتبینم ده سبه کاربه ...

سکفارتسوڤ ، به شادیه وه ده سته کانی لیک سویی و بانگی
خزمه تکاره کی کرد: ئولگا ... ئه م کاکه یه به ره عه مباره که با دارمان
بو بشکینئ .

کابرای شپووش ، به خوشحالیه وه شانیکى هه لته کاند و پیاوانه
به دواى کاره که ره که دا که و ته پئ . به پویشته که یه وه دیاربو
له نه نجامی ناچاری و برسیتیدا ملی داوه ته بهر دارشکاندن ، پیشیه وه
دیاربو هینده زیاده روی کردبو له خواردنه وه دا ، سیس و نابود ببو و
حه زی به کارکردن نه بو .

سکفارتسوڤ ، به په له به ره و ژوری نان خواردن پویشته ، ده کرا له
ژورپرا نیو حه وشه و ژوری عه مباره که ببینی . ئولگا و کابرای جل و
به رگ درواى بینی چونه حه وشه که و به نیو به فره قوراپویه که دا ،
رینگای عه مباره که یان گرت بهر .

ئولگا ده سته کانی له که مری نابون و به رقه وه له کابرای ده پروانی .
ده رگای عه مباره که ی - به ده نگ و جیره جیریکى زوره وه - کرده وه .

سکفارتسوڤ ، که و ته بیرکردنه وه : (پیده چی له کاتی قاوه خواردنه وه دا
هه لمستاند بئ ، بویه ئاوا توپه بوه ، چه نده بونه وه ریکی شه پانیه) .
دواى ئه مه کابرای خویندکاری ده رکراو و ماموستا دروینه که ی بینی
چوه سهر ته لاشه داریک دانیشته و ده سته کرده کو له که ی لچه ناگه
سوره که ی و که و ته بیرکردنه وه .

ئولگا ، ته وره که ی هه لدایه به رده می و له رقا تفیکى کرده
سه رزه ویه که ، له جولای لیوه کانیه وه دیاربو کابرای داوه ته بهر
پښنه ی جنیو و قسه ی نه شیواو .

کابرای شپووش ، به دودلی و گومانه وه ته لاشه داریکی پاکیشایه
به رده می خوئ و نه زانانه ته وره که ی داوه شانده ، داره که چه نده
که ره تیك به خلوربونه وه په ریه لایه کی ژوره که . جاریکى تر داره که ی
هیئایه وه و تفی کرده ده سته کانی و ئه مجاریان به ترسه وه - نه کا
ته وره که بکیشئ به قاچی خویدا - ته وره که ی داوه شانده ،
ئه مجاریان داره که په ریه لایه کی تری ژوره که .

سكفارتسوڤ پقى دامركايه وه ، بىرى كرده وه له وهى بهم سهرماى زستانه ، مروڤيكي كارنه كهر و مهست و- له وانه يه نه خوښى - خستبيته به كاركردنه وه ! ههستى به خه فته و سهره گيژكه كرد ، به دهم پويشتنه وه بو ژوره كهى خوښى ، بىرى ده كرده وه : (قهيدى چيه ... نه مه له بهرژه وهندى نه ودايه).

دواى كاترميريك ، ئولگا هاته ژوره كهى و گوتى كابرا كارى خوښى ته واو كرده و داره كانى شكاندون .

: زور باشه ، په نجا كوښيكي بدهرى ، نه گهر خه زيشي لنيه ، با هه مو سهره مانگيك بيته ئيره دارمان بو بشكيني ... نه گهر مروڤ بوخوښى خه زى لنيته ، هه ميشه كار هه يه بيكات .

له يه كه مين پوڙى مانگى دواتردا ، كابراى جل و بهرگ شپ ، له گهل ئه وهى كه به ئاسته م دهيتوانى خوښى له سهر پييان راگرى ، هاته وه و بايى په نجا كوښيكي كارى كرد . ئيدى له وه به دوا زور جارن ده هاته مالى سكفارتسوڤ و هه رجاره و كاركيان پى ده سپارد ، جارى به فرى خه وشه كهى راده مالى ، جارى فهرش و دوشه كه كانى ده ته كاند . هه مو جاركيكش بيست تا چل كوښيكيان ده دايه و ته نانهت جاركيان جگه له پاره كهى خوښى ، پانتولكي كوته شيان دايه .

كاتى سكفارتسوڤ ، ويستى ماله كهى بگوازنيته وه بو ئاپارتمان ه نوښه كهى ، بو به ستن و دانانه وهى كه لوپه له كان ، كابراى جلوه رگ شپى ، به كرى گرت . نه و پوڙه نه يخواردبو وه به لام گرځومون و بيدهنگ بو ، دهستى بو موبيله كان نه دهرد ، سهرى به رده دايه وه و

ده كه وته دواى گاريه كان و ته نانهت هه ولى ده دا خوښى وانيشاندا خريكي كاركردنه ، له سهرما خوښى كورژ كرده بو وه ، هه رجاركيكش گاريه چيه كان گالته يان به ته وه زه لى و بى توانايى و بالتو دپاوه كهى كرده ، سهرى داده خست و قسه ي نه ده كرد .

دواى گواستنه وهى كه ل و په له كان ، سكفارتسوڤ بانگى كرده لاي خوښى و يه ك پوښليكهى كاغه زى بو دريژ كرد و گوتى : ده بينم ئاموژگاريه كانم سوديان هه بو وه به فيرو نه چونه ، فهرمو نه مهش له برى ماندوبونه كهت ، ده بينم سهرخوش نيت و رقيشت له كاركردن نابيته وه ، نه رى ناوت چى بو ؟ : (لوښكوڤ).

: ئيستا ده توانم كاركي ترت ، له راستيدا كاركي پاكترت بو ديارى بكه م ، خوښه واريته هه يه ؟ : به لى .

: به يانى نه م نامه يه ببه بولاي نه و ئاشنايم و وه لامه كه يم بو بينه وه ، كاربكه ، واز له خواردنه وه بينه و گوږپايه لى ئاموژگاريه كانم به ، ئيستا فهرمو برو .

سكفارتسوڤ ، له خوښى نه وهى توانيبوى مروڤيك بينيته وه سهر ريگاي راست ، دهستكي كيښا به ناوشانى لوښكوڤدا و له كاتى خودا حافيزيشدا دهستى بو دريژ كرد و لوښكوڤيش نامه كهى وهرگرت و چوه دهرى و ئيدى له وه به دوا جاركي ترونه هاته وه به وناوهدا .

دواى دو سال ، جارېكيان سكفارتسوډ له بهردهم شوينى بليت برپنى
شانويي كدا ، پياويكى كورته بالاي ، كه بالتويي كورتى
يه خه چه رمى له بهردابو و كلاويكى كوڼى له سهردابو ، له ته نىشت
خويي وه بينى. پياوه كورته بالاكه ، به وپه پرى ريز و شهرمه وه ،
بليتكي به شى سه روى به كوليك پاره كړى.

سكفارتسوډ ، دارشكينه كونه كى خو ناسيه وه وپرسى: لوښكوډ!
ئوه توى؟ چوڼى؟ چى ده كهى؟ كار و بارت چونه؟

: خراب نيه ... له فهرانگه يه كار ده كه م ، مانگى سى و پينج رولم
هه يه .

: زور سوپاس بو خدا! شتيكى زور باشه! زورم پيخوشه! ناخر
تو به جوړيك له جوړه كان مندالى منيت ، ئوه من بوم به ره و پيگاي
راست رينمايم كړدى. پيناچى ئيستاش سهركونه كړنه كانى منت
له بير چوبينه وه! باشه ئوه چى بو ئاو له ناكاو ون بويت؟ به لام
به هه حال من زور خوشحال كه ناموژگاريه كانى منت له گوئ گرت.

لوښكوډ ، وه لامى دايه وه: منيش سوپاسى تو ده كه م ، نه گهر ئوه
پوژه نه هاتبامه خزمهت به ريزت ده بو ئيستاش پولى خوښدكارى
دهركراو و ماموستاى لاديم گيرابا. به لى له و مالهى تودا پزگاريم هات
و خوم له و زه لكاو په پيسه هيناىه ده رى.

: من هه ست به خوشحالى ده كه م له و باره يه وه .

: منيش سوپاسى رينمايى و ره فتاره كانت ده كه م ، ناموژگاريه كانت
به سود و پرپايه خ بون ، زور زور مه منونى به ريزت و كاره كه ره
به ريزه كه شتم ، ئوه ژنه به ريزه! په بى خدا بياريزى ، قسه كانت

جوان و به سود بون! ژيانم قهرزاري ئيوه يه ، به لام له راستيدا ئوه وى
كه پوڅى منى پزگار كړد ، ئوه كاره كه ره به ريزهت ، ئولگا ، بو .

: چون؟

: هه نديك جار كه ده هاتم بو دارشكاندن بو مالتان ، ئولگا زور
پرتو بو لى ده كړد و ده يگوت: (ناخ له ده ست تو ناره قخورى
نه فره تى! نه فره تى خوات ليدا). دواتر له به رامبه رم داده نىشت و
خه فه تى لى ده خواردم ، سه يرى ده كړدم و ده گريا و ده يگوت: (تو
كه سيكى به دبختى! نه دنيا ت هه يه نه قيامه ت! كه سيك هه ميشه
هه ر سه رخوش بيت ، له و دنيا جىگاي هه ر دوزه خه ، هه ي
به دبخت!) . قسه لى له م شيوه يه ي ده كړد.

ئوه نده خه فه تى لى ده خواردم! ئوه نده ده گريا! له گيرانه وه
نايه ت. به لام ئوه وى له هه موى گرنگتر بو ، من تواناى دارشكاندنم
نه بو ، له برى من داره كانى ده شكاندن ، باوه ريم پى بكه له ته واوى ئوه
ماوه يه دا ، يه كه ته له دارم له مالى ئيوه دا نه شكاند ، هه موى خوئ
ده شكاندن. نازانم چون پزگارى كړدم؟ خوشم نازانم له به رچى كاتى
پوبه پوى ده بومه وه ، ئالوگورم به سه ردا ده هات و سه ره نجام توانيم
واز له خواردنه وه ش بيم. ته نيا ئوه م لارونه كه پاكي و بيگه ردى
خوئ و قسه كانى بونه هو كاري پزگار بونم ، منى گوپى و ئوه
راستيه شم هه رگيز له بير ناچيته وه . به هه ر حال نه گهر موله تم پى
بده يت من ده بى بروم ئوه نده ي نه ماوه ده ست پيكتات.

ئهمه ي گوت و به ريزه وه داچه ميه وه و به ره و به شى سه روى شانوكه
به ريكه وت.

کاره سات

(گيڙپانه وهی گالیسکه پانیڻک)

ئاغا! ئه و پوداوهی ئیستا بوئی ده گيڙپانه وه ، هه ر له م جهنگه له
بچوکه دا پویدا. ئه و پوڙه ، باوکی په حمه تیم ، خودا لیی خوشبی ،
پینسه د پوښلی کاشی پېبو که بریار بو بیات بو خواوهنی دئییه که .
ئه وسه رده مه ، په شه خه لکی گونده که ی ئیمه و گوندی (شپلیو
فسکایا) ، زه ویان به کری و ه رده گرت و ئه و پوڙه بریار بو پاره ی شه ش
مانگی بو به رن.

باوکم ، خودا لیی خوشبی ، پیاوکی زور له خواترس بو ، به کورتی
همه خوینده وار بو ، هم کلاوی له سه ر که س نه دنا و هم دللی
که سیشی له خوی نه ده په نچاند و هیچ کاتیکیش خیانه تی نه ده کرد .
لادییه کان زوریان خوشده ویست ، هه رکاتیڅ بریاربا که سیکیان بو
لای به رپرسیکی شار ناردبا ، یان پاره و شتیان بو شار په وانه کردبا ،
ئه و کاره یان به باوکم ده سپارد .

باوکم به په حمه ت بئ ، سه ر و گه رده نیکی له خه لکی ئاسایی دريژتری
هه بو ، به لئ ئاغا ، کوشته و شهیدای قودکا بو! مه حال بو به به رده م
مه یخانه یه کدا پروات و لانه دات و گه روی ته رنه کات! ده چوه ژوری و
هه ندیکی ده خواره وه و ...

هه سستی به لاوازی خوشی ده کرد! بوئی هه رکاتی له نیو لادییه کاند
پاره یان بو خواوهن زهویه که کوکربایه وه ، له ترسی ئه وهی نه بادا
به پوڙه خه وی لی بکه وی ، یان پاره که بزر بکا ، یان من ، یان
(ئانیوټکا) ی خوشکمی له گه ل خویدا ده برد .

چیت لی بشارمه وه ئاغا ، که ست ده سناکه وی له نیو بنه مالهی ئیمه دا
، ئه هلی خواردنه وه نه بی! وه ک ده زانی من که سیکی خوینده وارم!
شه ش سالی پښ لای جگه ره فروشیک کارمکرد ، توانای ئه وه م هه یه
له گه ل هه مو مروقیکی خوینده واردا دابنیشم و قسه بکه م! زور
جوانیان گوتوه: (مه ی ، خوینی شه ی تانه) ، ئه م پسته یه م له کتیییکدا
خویندوتوه ، ئیستا بو پونبوتوه قسه یه کی زور ژیرانه یه ! قودکا
په نگی به پوخسارمه وه نه هیشتوه ! ئه قل و هویشی لیستاندوم ، وه ک
ده مبینی! بومه ته گالیسکه پان ... وه ک لادییه نه خوینده واره کانم
لی هاتوه ! دروست وه ک مروقه گه مره کان! به لی ئاغا ، ده مویست
ئه وه ت بو باسکه م ئه و پوڙه باوکی په حمه تیم نیازی ئه وهی هه بو
بچیته شار و پاره بو خواوهن زهویه که به ری ، ئانیوټکای خوشکیشمی
له گه ل دابو ، ئه وکاته ئانیوټکا ، ته مه نی هه ر حه وت هه شت سالیڅ
ده بو ، مندالیکی زور وریاش نه بو ، بالاشی ئه وه نده کورت بو ، به
ئاسته م ده بینرا!

ئه و پوڙه باوکم تا ده گاته (کالانجیک) ، وشیار ده بی و هیچ گرفتیکي
نابی ، به لام هه رکه ده گاته ئه وی ، فیله که ی ده که ویته وه یادی
هیندستان و به ر له هه مو شتیڅ خوی ده گه یه نیته مه یخانه ی (مویسا)

و سى پەرداخ قۇدكا دەخواتەو. دواى ئەو دەش لەلای ئەو ھەمو خەلگەى نىو مەىخانەكەو ، دەست دەكا بەقسەى گەرە گەرە: (خەلگەى پىيانوایە من مروڤىكى گچكە و لادىيەكى سادەم! بەلام ھەر ئىستا ،كەلئە دانىشتوم و دەخومەو ، پىنسىد پوڤلى كاشم لە گىرفاندایە ، ئەگەر ئارەزوم لىبى دەتوانم بەیەكجار ئەم مەىخانەى بە ھەمو قاپ و قاچاخەكانىەو و تەنەت بە مویسا و زن و مندالەكانىشىەو بکرم ، بەلى ، دەتوانم لەیەك شوین بىکرم).

كەمىك لەم جوړە گالئانەى كرد و دواتر گوتى: (ئەى مەسىحیە ئیماندارەكان! مروڤ ئەگەر لەژياندا پارەى زور بى ، بۆنمونه بازركان يان شتىكى لەو بابەتانه بى ، ئەوا سەرەنجامەكەى ھەر بەدبەختیە. بەلام ئەگەر پارەت نەبى ، ئەوا كىشەشت نىە . ئەگەر لە ژياندا دەولەمەند بى ، دەبى ھەمىشە دەستت بەگىرفانتەو بىت ، نەكا گىرفانت بېرن. مروڤ ئەگەر پارەى زور بى ، ژيانىشى سەخت دەبى).

ئەلبەتە ، ئەوانەى لە مەىخانەكەدا بون ، وشيار و مەست و سەرخوشەكان ، گوڤيان لەم قسانەى باوكم بو.

ئەوكاتە ، تازەخەرىكى دروستكردنى ئەم ھىلى شەمەندەفەرى كالانجىكە بون . خەلگىكى زور لەھەمو شوڤىنىكەو ھاتبون و كاريان تىدا دەكرد ، جوړەھا مروڤيان تىدا بو ، لەكەسانى باشەو بىگرە تا ھەرچى و پەرچى و چەتون ، وەك مار و مېرو پزڤونە ئەم ناوچەىە.

باوكى پەحمەتىشم ، دواى ئەو قسانەى كردبونى ، زانىبوى چ دەسكە گولئىكى بەئاودا داو! بەلام تازە چى؟ كار لە كار ترازابو ، كاتى

قسە لەدەم دەرچو چۆلەكە نىە بتوانى بىگىرئەو. بەلى ئاغا! باوكم ، بەنىو جەنگەلەكەدا دەرپوات ، لەپىر كاتى سەپىرىكى داوہى خوى دەكا ، دەبىنى چەند سوارىك بە چوارنالە دواى كەوتون.

بەلى ئاغا ، چىت لى بشارمەو ، گەرچى باوكم مروڤىكى نەترس و بەجەرگ بو بەلام ئەمجارەيان زور ترسابو. ئەو جادەىەى بە ناوہندى جەنگەلەكەدا دەرپوشت ، جادەىەكى تايبەت بە گواستەوہى دار و كا و ئەم جوړە شتانه بو ، ھىچ ھۆيەك نەبو بۆئەوہى كەسىك لەم كاتانەدا بەوشوڤنەدا گوزەر بكات ، جگە لەوہش ، ئەگەر كارىكىشان ھەبوايا و بەو جادەىەدا ھاتبان ، ھەرگىز بۆ كارىكى باش ، بەم شىوہىە ئەسپەكانيان نەدەرپەتاند.

باوكم پرويكرە ئانىوتا و گوتى: كچم ، ئەو دوامان كەوتون ، زور خىرا دىن ، كارىكى ھەلەم كرد ، دەبوايا لەو مەىخانەىەدا گىربام و قورم پىوبا ، راستيان گوتە: (زمان بەلای سەرە). ھەست دەكەم توشى بەلایەك دەبىن.

دواى يەك دو خولەكىك بىركردنەو لەچارەسەركردنى ئەو دۆخە دژوار و نالەبارەى كە تىكەوتبو ، بە ئانىوتای خوشكمى گوت: (كچم پەوشەكە دژوارە! دوامان كەوتون ، گوڤىگرە كچم ، وەرە ئەم پارەىە بگرە و لەژىر كراسەكەت قايمىكە و بپو لەژىر ئەو بئەدارانە خوت بشارەو ، ئەگەر ئەو ھەرامزادانە ھىرشىيان كرده سەرم تو پاكە و خوت بگەىەنەو دايكت و پىى بلى پارەكە بداتە دەستى كوڤا. ھەولە كەس نەتبىنى ، بەنىو جەنگەل و ئاودرەكاندا بپو با

کەس نەتیبینی ، بڕۆکچم ، بڕۆ بە تەمای خوا ، مەسیح پشت و پەنات
بۆ).

باوکم پارەکە ی دایە دەستی ئانیوتکا و ئەویش گورج پایکرد و خووی
پەستایە بنەداریکەو و خووی لە بنیدا شاردهو ، دواى كەمێك سى
سوارەكە خوێان گەیانده گاریەكەى باوکم و یەكێکیان کە لێ
ئەستورێکی کەتەى زلە بو ، کراسیکی لەبەن چنراوی سورى لە
بەردابو و پیللۆهکانیشی زۆر گەورە بون. بەلام دوکەسەکەى تر جل و
بەرگی شپو دراویان لەبەردابون ، دیاربو لە کریکارەکانی دروستکردنی
هێلی شەمەندەفەرەکەن ، باوکم باشی بوچوبو ... ئەو کەتەیهى کە
کراسە سورەکەى لەبەردا بو ، هات وپیشی بە گاریەکەى باوکم گرت و
ئابلۆقەیاندا.

: پاوهسته هەى واو وا لیکراو! کوا پارەکانت؟

: کام پارە؟ لاچن لەبەرچاوم دەى ، بڕۆن گوپتان گومەن.

: ئەو پارەیهى بڕیارە بیدەیتە خاوەنى دى ، واو وا لیکراو ، هەى
کەچەل ، خیرا بێنە ئەو پارەیهى بەدیه ، ئەگینا وات لى دەکەم
دەرفەتى پەشیمانبونەوت نەمێنى .

دواتر دەستیانکرد بە هەپەشەکردن ، بەلام باوکم لەبرى ئەوهى
دەست بە پارانەوهو شین و گریان بکات ، خووی لى تورپە کردن و
دەستى کرد بەجنیو دان: (بە نەفرەت بن ، بو وازم لێناهیئن ،
حەرامزادەینە ، لە خواناترسن! پەبى تاعونتان لیدا ، من دەزانم ئیوه
لە جیاتى پارە ، پیوستیتان بە قامچیە ، دەبى ئەوهنده قامچیتان

لى بدرى ، شوپنەكەى تا سى سالى تر ئازارى هەبى ، بڕۆن ون بن
لەبەرچاوم هەى گەژەینە ، ناچارى ئەوهم مەكەن بەرگرى لە خوّم
بکەم ، لە بن کراسەكەمەوه دەمانچەم هەلگرتو.

دزەكان بەم قسانەى باوکم تورپە بون و بە شەق و مست بەربونە
گیانى .

تەواوى گاریەكەیان پشكنى ، جل و بەرگ و تەنانەت نیو
پیللۆهکانیشیان پشكنى ، کاتى بینیان تا لیدەدەن تورپەتر دەبى و
زیاتر جنىو دەدا ، ئیدی بە جوړەها شیوه کەوتنە ئەشكەنجەدانى .

ئانیوتای خوشکیشم ، لە ژیر بنەدارەكەوه تەواوى ئەم کارەساتەى
بەچاوهكانى خووى دەبینى ، کاتى سەیری کرد باوکم لە سەر زەویەكە
کەوتو و قرخە قرخیتی ، وەك تیرێك لە کەوان دەرچوبى ، لە جیى
خووى دەرپەرى هەرچى هێزێك لە جەستەیدا بو ، دایە قاچەكانى و
بەنیو جەنگەلەكەدا و بە نیو شیو و ئاودرەكاندا ، بەرەو مال رایکرد.

لەویوه تا مال ، نزیکەى نوکیلو مەتر پێگا بو! ئەم ماوهیه
هەرکەسیك بێت ئەمجار ئەگەر بتوانى بە کارێرێك ببێرى.

ئەو کچۆلە بەستەزمانە ، هەنگاوێك دەچو پێش و دوان بو ئەملا و
ئەولا دەپویشت ، جگە لەوێش ، پاکردن بەپێخواسى بەنیو ئەو دپك و
دالە جەنگەلێدا ، کارێكى هێندە ئاسان نیە و لە هەموکەسى
ناوەشیتهوه. دەبى بەرى قاچەكانى خاراين و پراهاى. تو دەرزانى
کچەكانى ئیمە تەنیا ئەوه دەرزانن لە بەرامبەر سوپە دانیشن ، یان
لەنیو حەوشەدا سیس هەلگەپین ، هەمویان لە جەنگەل دەترسین.

ئانیوتسا ، لای خورئاواوبون ، هەرچی چوئیک بئی ، خوئی گه یاندوبه کوخته یهک ، ئەو کوخته یه مائی کابرایه کی جهنگه لوان بو ، وهک چوئ له جهنگه له که وه دیاره ، له ویدیوی (سورخو کوژ) هوهیه ، له وسه رده مه دا بازرگانه کان جهنگه له که یان بو دروستکردنی خه لوز به کری گرتبو ، خوشکه کهم له ده رگایدا ، ژنی جهنگه لوانه که ده رگای لی کرده وه ، ئانیوتای به سته زمان ههرکه چاوی به ژنه کهوت ، یه کسه فرمیسکی به چاواندا هاتنه خوارئ و هه مو پوداوه که ی بو گیرایه وه .

ژنی جهنگه لوانه کهش به زهیی پیدایه دیته وه و ده لی: خوشه ویسته کهم! کچه جوانه کهم! کچه بچکوله کهم! خودا توئی پاراستوه! کچه نازداره کهم ، تو وهره جارئ شتی که بخو!

ئانیوتکای برده نیو کوخته که و نان و ئاوی دایه و ته نانه به شیوه یهک سهرنجی ئانیوتکای بوخوئی پاکیشا ، بئی دودلی پاره که ی ده داتی هه لیبگریت .

: کچه کهم! نوری چاوم! پاره که له شوینیکی باش هه لده گرم ، سبه یینیش ههرکه خور هه لات دهیده مه وه دهست و بو خوم ده تبه مه وه مائی .

ژنه پاره که ی له خوشکه کهم و ده رگرت و دواتر خوشکه کهمی له سه ر سه کوئی سو به که ، واتا ئەو شوینه ی که گسکی له سه ر هه لده خه ن ، له ته نیشت کچه که ی خو یان - که هاوته مه نی ئانیوتای خوشکم بو - خه واند .

دواتر خوشکه کهم ده یگیرایه وه ده یگوت : (بوئیکی ئەوه نده خوش له گسکه کانه وه ده هات ! ده تگوت گولاه !).

ئانیوتکا پاکشا ، به لام خه وی لی نه ده کهوت ، که وتبوه بیی باوکه مه وه و له بنه وه ده گریا ، هه م ترسابو هه م به زهیی به باوکه مه ده هاته وه .

به لی ئاغا ، به کورتی بیپمه وه ، دوا یهک دو کاژیر ، ئانیوتا بیی که وا ئەو سی چه ته یه ی له باوکه میاندا ، وه ژور که وتن .

کابرا له ئه ستوره که ، که کراسیکی له بهن چنراوی سوری له به ردابو و سه رکرده ی دوانه که ی تر بو ، به ره و لای ژنه چو و گوتی: (ژنه که ! ئەمرو له خو پایی یه کی کمان داکوتا ! لای نیوه پو یه که وتینه کوتان و تییه لدانی ، به لام یهک کو بی کمان لی هه لنه کراند ، به لاش کوشتمان).

دیار بو کابرای له ئه ستور میردی ژنه بو ، هاوپی جل و به رگ دپاوه کانیشی گوتیان: (به لاش کوشتمان ، به خوتو خو پایی دهستی خومان به خوین ئالوده کرد و ئەو قه تله مان خسته گهردنی خومان).

ژنی جهنگه لوانه که ، سه یریکی هه رسیکیانی کرد و کهوته پیکه نین .

پیاوه که ی لی پرسی: گه مژه ئەوه چیه ؟ به چی پیده که نی؟ : به وه پیده که نم لی ره نه خوینم پشت ! نه قه تلم کرد ! به لام

پاره که شم به ده سته ینا !

: کام پاره ؟ ئەم فروفیشاله چیه ؟

: ده که وایه وهره سهیری ئەم فروفیشاله بکه .

ژنه‌ی نه‌فره‌تی ئه‌مه‌ی گوت و به‌سته‌که‌ی کرده‌وه و پاره‌که‌ی نیشاندان.

دواتر به‌سه‌ره‌اتی هاتنی ئانیوتکای به‌وردی بوگپرانه‌وه.

پیاوکوزه‌کان ، به‌شادی خوشحالی‌وه دانیشتن و پاره‌که‌یان له‌ نیو خویاندا به‌ش کرد ، هینده‌ی نه‌مابو له‌سه‌ر چوئیتی دابه‌شکردنه‌که ، لییان ببیته‌ شه‌ر و کیشه . به‌لام سه‌ره‌نجام پیکه‌وتن و که‌وتنه قوزه‌له‌قورت کردنی خواردنه‌که‌یان.

ئانیوتکای به‌سته‌زمان ، له‌و شوینه‌ی لئی پاکشابو ، گوپی له‌هه‌مو قسه‌کانیان بو ، وه‌ک بی‌ناو‌ئاو‌ده‌له‌ری ، ئه‌دی چ‌بکا؟ چی له‌ده‌ست ده‌هات؟

له‌قسه‌کانیا نه‌وه‌ بو‌ی پونبو‌وه‌ باوکمیان کوشتوه و ته‌رمه‌که‌شیان فری داوه‌ته‌ ناوه‌ندی جاده‌که . هیچ‌ پگ‌چاره‌یه‌ک به‌و می‌شکه‌ بچکوله‌یه‌ی ئه‌وخوشکه‌ داماو‌هی مندا نه‌هات ، ئه‌و کچه‌که‌مفامه‌ وایده‌زانی هه‌رچی سه‌گ و گورگ هه‌یه‌ که‌وتونه‌ سه‌ر ته‌رمی باوکه‌ و هه‌لیاند‌ریوه و سه‌رگه‌رمی خواردنن ، پپی‌ وابو ئه‌سه‌په‌که‌شمان ملی به‌جه‌نگه‌له‌وه نابی و بوبیته‌ خوراک‌ی گورگ و درنده‌کان. وا‌ بیری ده‌کرده‌وه‌ هه‌ر بگاته‌وه‌ مائی ، له‌به‌ر ئه‌وه‌ی نه‌یتوانیوه‌ پاره‌کان بپاریزی ، لئی ده‌ده‌ن و ده‌یخه‌نه‌ ژوریکه‌وه .

به‌لام دزه‌کان دوا‌ی ئه‌وه‌ی ژه‌قنه‌بوته‌که‌یان خوارد و زگیان تی‌ر بو ، ژنه‌یان نارد بچی‌ قودکا و شه‌راب و شیرنیا‌ن بو‌ بکری . به‌کورتیه‌که‌ی به‌پاره‌ی خه‌لک ، کو‌پی شادی و مه‌یخواردنه‌وه‌یان پیک‌خست.

ئو سه‌گ په‌فتارانه ، دوا‌ی ئه‌وه‌ی بتلی شه‌راب و قودکا‌کانیا‌ن چوپ‌ر کرد ، جاریک‌تر ژنه‌یان نارد‌وه‌ بو‌ قودکا . هاواریا‌نده‌کرد: (ده‌بی تا به‌یا‌نی به‌خو‌شی پایی‌بو‌یرین! به‌و هه‌مو پاره‌یه‌ی ده‌ستمان که‌وتوه بو‌چی به‌خو‌شی رای‌نه‌بو‌یرین؟ ئه‌م‌پو‌ بخو‌ و سندان له‌ به‌یا‌نی).

لای نیوه‌شه‌وی ، هه‌مو‌یان مه‌ست و سه‌رخو‌ش ، جاریکی تر ژنه‌ چو قودکا‌یان بو‌ بی‌نی.

جه‌نگه‌لوانه‌که‌ به‌نیو ژوره‌که‌دا ده‌هات و ده‌چو و پیاسه‌ی ده‌کرد ، گوتی: کو‌رینه‌ ده‌بی ئه‌و کچه‌ له‌ناوبه‌رین ، ده‌نا سه‌ره‌له‌به‌ری کاره‌که‌مان لی هه‌لده‌وه‌شی‌نینته‌وه‌ ! ئه‌گه‌ر زیندو بمینی ، سه‌به‌ی ده‌بیته‌ شاهید به‌سه‌رمانه‌وه .

هه‌مو‌یان کوک و هاو‌را بون له‌سه‌ر ئه‌وه‌ی هه‌رچو‌نیک بو‌ه ئه‌و کچه له‌ناوبه‌رن. راسته‌ کوشتنی مندالکی داماو و به‌سته‌زمان کاریکی سه‌خته و ئه‌م کاره‌ ته‌نیا له‌ که‌سانی شی‌ت و سه‌رخو‌ش ده‌وه‌شیته‌وه‌ بتوانن مندالک گو‌شاو‌گو‌ش سه‌رب‌رن. نزیک به‌ کاژیریک له‌ نیو خویاندا گفتو‌گو‌یان کرد ، هیچ‌ کامیکیان ئاماده‌ نه‌بو سه‌ری ب‌بری! هینده‌ی نه‌مابو له‌ نیو خویاندا پیکدا هه‌ل‌پ‌ژین. سه‌ره‌نجام له‌سه‌ر ئه‌وه‌ پیکه‌وتن تیروپشکی له‌سه‌ر بکه‌ن و به‌ناوی کی‌ ده‌رچو ، ئه‌و سه‌ری ب‌بری. تیروپشکه‌که‌ش به‌ناوی کابرای جه‌نگه‌لوان ده‌رچو ، ئه‌ویش په‌رداخیک قودکای هه‌لقو‌راند و چو ته‌وره‌که‌ بی‌نی.

ئانیوتای خوشکم ، راسته‌ هه‌ندی‌ک گیزو‌که‌یه ، به‌لام ئه‌و فکه‌ری که له‌و کاته‌دا به‌و می‌شکه‌ بچکولانه‌ی ئه‌ودا دی‌ت ، ته‌نانه‌ت به‌ بیری

مروڻه زور زيرڪ و خوڻده واره ڪانئشدا نايهت. پڻده چي خودا به زه ي پڻدها تبتيه وه و ئم بيو ڪه يه ي خستبتيه ميشڪيه وه ، يان له ترسي گياني خوي ميشڪي وه ڪار ڪه وتبي. ئه گهر هه رچيه ڪيشيان بيت ، ده ڪري بلئي خوشڪه ڪم له و پيا و ڪوڙانه زرينگر بوه.

به لي ئاغا ، ئانيوتا به ئاسپاي له جيگا ڪه ي خوي هه ستا و له خودا پاراپيه وه و ئه و به تانيه چه رمينه ي ڪه ڙنه ڪه به سهريدا دابو ، له سهر خوي لايدا و داي به سهر ڪچي جهنگه لوانه ڪه دا ڪه هاوته مهن ي خوي و له تهنيشتيه وه نوستبو. دوي ئه وهش ئه و بلوزه ي ڪه ڙنه ڪه دابوي به سهر ڪچه ڪهيدا ، داي به سهر خويدا و به به ردهم پيا و ڪوڙه ڪاندا تيپهري و له ڪوخته ڪه چوه دهري .

دواتر ئه وانئش ڪچي جهنگه لوانه ڪه يان گرت و هه ستيان پڻه ڪرد و خوشبه ختانه له و ڪانهشدا ڙنه چوبو قودڪا و شهراب ڪري ، ئه گينا مهال بو ئانيوتاي خوشڪه ڪم بتواني گياني خوي له و ته له يه دا رزگار بکا.

به لي ئاغا ، ڙنان چاويان زور تيڙه ! ئه مهش تايه ته منديه ڪي خويانه. ئيدي ئانيوتا له ڪوخته ڪه وه ده رڪهوت و به ئومدي خودا پايڪرد. پاشماوه ي ئه وشه وه ي به سهر گهر دانيه وه له جهنگه له ڪه دا به سهربرد ، لاي به ياني جهنگه له ڪه ي بري و گهيشته سهرجاده ، به ريڪهوت له و ڪانه دا (يوگور دافيليج) ي ڪوي خاي ئاوي ، به ره حمه تبي ، به مه به ستي ماسي گرتن ، به ويڊا ديٽ. ئانيوتڪاش خوي گه يانديويه و هه مو روداوه ڪه ي به ورد ي بو گيرابووه ، ئه وئش ره ي خودا ليئي

خوشبتي ، وزي له خير و بيري ماسي گرتن هيٺابو و خير گه رابووه ئاوي و خه لڪي تيگه يانديو و به ره و ڪوختي ڪا براي جهنگه لوان وه ريڪه وتبون.

ڪاتي گهيشتبونه ڪوخته ڪه ، بينبويان پيا و ڪوڙه ڪان مهست و سه رخوش ، هه ري ڪه يان له گوڻه يه ڪه و وتبون و ڙني جهنگه لوانه ڪهش مهست و بي خه بهر ، وه ڪ پارچه په لاسيڪ ليئي ڪه وتبو.

به ره هه مو شتيڪ ، جوان ڪوخته ڪه يان پشڪنيبو و پاره ڪانيان دوزيبووه.

دواتر چاويان به سه ڪوي سو به ڪه ده ڪه وي و له گه ل ديمه نيڪدا به ره وپو ببونه وه خودا به نسيبي ڪه سي نه ڪات ، ڪچه بچڪه له ڪه ي ڪا براي جهنگه لوان له ڙير به تانيه چه رمينه ڪه وه ، سهر ي خويٺاوي له لايه ڪ و جهسته بچڪه لانه ڪه ي له لايه ڪي تر بو.

پيا و ڪوڙه ڪان و ڙنه ڪه يان له خه و قيت ڪردنه وه و دهستي هه رچواريان له پشسته وه به ستنه وه و داياننه دهستي دهولته. ڙنه ڪه يه ڪبين دهيزريڪاند ، به لام ميڙده ڪه ي واتا ڪا براي جهنگه لوان ته نيا سهر ي دهله قاند و ده پاراپيه وه: (من سه رخوشم برا ! په رداخيڪ قودڪام دهني ! سهرم خه ريڪه ده ته قي). ئيدي ئه وه بو دوي ماوه يه ڪ دادگايي ڪران و هه مويان به پي ياسا به توندي سزاي خويان وه رگرت.

* * *

به‌لّی ئاغا ، ئه‌وه‌ی بوّتوّم گێڕایه‌وه ، له‌و جه‌نگه‌لّهی ئه‌و دیو
شیوه‌که‌وه پویدابو ، گهرچی له‌م کاته‌دا ، له‌به‌ر تیشکی سوری
خۆره‌تاوی ده‌مه‌و ئیواره ، که‌خه‌ریکه‌ ورده‌ ورده‌ له‌پشتی
جه‌نگه‌لّه‌که‌وه کالّ ده‌بیته‌وه و ئاواده‌بی ، به‌ باشی نابینری. منیش
ئه‌وه‌نده زۆربلّیم کرد ته‌نانه‌ت ئه‌سپه‌کانیش هه‌نگاوه‌کانیان سست بو
، ده‌تگوت ئه‌وانیش گوێیان لیگرتوم. هه‌یه‌ها حه‌یوان هه‌یه‌ها ... ده‌ی
بجولّی هه‌یه‌ها ... برپاره ئاغا پاداشتییکی باشم بکا ... هه‌یه‌ها.

یه کیك وەك هەمووان

باوکی خیزانیك كه مال و منداڵە ناخۆرهكانی بو بەسەر بردنی سێ مانگی هاوین ، بردبونه هاوینه واریك.

كاژیريك بهر له وهپكهوتنی شه مەندەفەر ، به هەردو دەستی پر لە زەرف و شتومەکی لە چەشنی شوشە فانۆس و پاسکیل و كەرەستە یاریکردن و تابوتیكی بچوكه وه ، بهرەو مالى ئاشنايهكى دهكهوتیه پر. هیلاك و ماندو خوێ دهخاته سەر قەنەفەیهك و به شپرزەبیه وه سهیریكى دەورووبەری خوێ دهكات و به نیگەرانی و هەناسە پرکێوه ، دەلی: هاوړیى خوشەویست ... تکیه کم لیت هیه ... تابه یانی دەمانچه كه تم بدهری ... مەردی خودابه و ئەم داواکاریه م پرەت مەكه ره وه .

: دەمانچه ؟ دەمانچه ت بوچیه ؟

: پیویستمە ... ئای خودایه ! پهرداخیک ئاو ... خیرا پهرداخیک ئاوم بدهنی! ... بهلی پیویستم به دەمانچه یه ... بریاره ئەمشه و به نیو جهنگه لیکی تاریك و چرپا برۆم ... له بهر ئه وه ... هەربو دلتیایی و خوپاراستن پیویستم به دەمانچه یه ... سبهینی بو ت دینمه وه ...

خاوه نمال ، واتا ئاشنايه كه ی ، سهیریکی پوخساری پرەنگ لیبراو و شهكەت و ماندو و له ئاره قەدا شه لالی باوکی خیزانه كه دهكات و به سهرسوپمانه وه شانیك هه لده ته كینی و دهلی: ئیقان ئیقانو فچ ، به سەر و شكسته وه دیاره درۆده كه ی! دهچی بو کام جهنگه لی تاریك ؟ پیموایه فکریکی خراپ له كه لله ی داوی! پیده چی نیازت خراپ بی! پیم بللی بزانم چی پویداوه ؟ ئەم تابوته چیه ؟ هاوړی ، باش نایه یته بهرچاوم!

: ئاو ... پهرداخیک ئاو ... ئای خودایه ... جارێ لیمگه ری با هەندیک پشوبدهم ... ژیا نی سهگم هیه . به هه مو بونمه وه ، هه ست ده كه م ده ماره كانی میشکیان ده ره ی ناوم و خه ریكن له سەر ئاگر ده مبرژینن و ده مکه نه كه باب ... باوه پر پیبكه ئیدی توانای دان به خودا گرتم نیه ... تو خودا! تو پیرۆزیه كانی ئه و هاوړیه تیه مان! پرسیارم لی مه كه بوچیمه ؟ مه چۆره ناو ئەم ورده کاریانه وه ... ته نیا ده مانچه كه ... تكات لی ده كه م ...

: به سه ئیقان ئیقانو فچ! پیم ناللی تو كه ی ئه وه نده لاواز و بی وره بویت ؟ له خوابه زیادی پی خاوه نی كو مه لیك مندالی ، كارمه ندی ده ول ته ی ، شه رم ت هه بی هاوړی! شوره بیه !

: ده تو خودا ئەگەر تو ش واز نه هی نی! دلت به وه خوشه له شار داده نیشی و ئاگات له و هاوینه واریه نه فره تیانه نیه و خه ریکی سه رکو نه کردنی ئەم و ئه ویت و باسی شه رم و ئا برویان بو ده كه ی! ئاو ... پهرداخیک ترم بوینن ... ئەگەر تو له جیگای من بویتایه ،

ئەو قسانەت نەدەکرد ... بۆ تېئىناگەي ھاوپى! من بومەتە قوربانى!
 بومەتە ولاغىكى باربەر! بومەتە كۆيلە! ھىندە نارپەسەنم ،
 چاۋەپوانى پودانى موعجىزەيەكم بۆيە تا ئىستا ژياوم و خۆم پەوانەي
 ئەو دىنيا نەكردو! برا من بونەوھرىكى بى ئىرادە و كەللەپوچ و
 دەبەنگم! نازانم لەبەرچى تائىستا لەژياندا ماوم؟
 باۋكى خىزانەكە ، لەجىگاي خۆي قىت دەبىتەو و دەستەكانى
 رادەوھشىنى و دەكەۋىتە ھاتۇچۇكرىد.

دواتر بەخىرايى بەرەولاي ئاشناكەي دەچىت و دوگمەي چاكەتەكەي
 دەگرى و ھاوار دەكا: لەتۇ دەپرسم! بۆچى تا ئىستا ماوم؟ بۆچى
 دەبى لەم دىنبايەدا بەشى من ھەر ئازارى دەرونى و جەستەيى بى؟
 بېوانە ھاوپى ، قېۋلە مەۋقە خۆي تەرخانكات لەپىناۋى فلانە ئامانچ و
 فلانە كىشەدا و گيانى خۆشى بەخت كات! بەلام خۇبەختكرىد
 لەپىناۋى داۋىنى كراسى ژنانە و تابوتى مندالان و شتى لەم بابەتە ...
 بەپاستى كارىكى گەمژانەيە! نا نا سەدجار دەلېم نا! ئىدى تەواۋ لە
 توانامدا نەما.

: باشە تۆ بۆ ئاۋا ھاوار دەكەي؟ لەسەرخۆ ، دراوسىكان گۆييان
 لىدەبى!

: گۆييان لىدەبى باگۆييان لىبى! بۆمن ھىچ جىاۋازىەكى نىە ، ئەگەر
 تۆش دەمانچەكەم نادەيتى ، دەچم لە كەسىكى تر وەرىدەگرم ...
 ھەر دەبى خۆم بكوژم ، ئىدى پىۋىست بەم قسانە ناك!

: گۆيىگرە ھاوپى! دەتۇ پراۋەستە! دوگمى چاكەتەكەم دەپچىپىنى!
 ھىمن بە ، بابزانم كىشەكەت چىە؟
 : كىشە؟ لەكىشەي من دەپرسى؟ پراۋەستە با بۆت بگىرپمەو ،
 پراۋەستە با قسەت بۆ بكەم ... ئىھ ... بەلكو ئەو قورسايىيەي
 كەوتۇتە سەرشانم بېرىك سوكتىرىت! ... وەرە دانىشە ... نامەۋى زۆر
 دىرژەي بدەمى ، بەپەلەم ، دەبى فرىاي شەمەندەفەر بكەوم ،
 بەرلەۋەي بچمە وىستگەش دەبى بچم سەرىك لە (تىۋ تىمۇۋ) بدەم و
 دو قتو ماسى سوۋر و نىو كىلو شەربەتەش بۆ (مارييا
 ئوسىپوۋنا) - پەبى خاۋىە شەيتان لە دۆزەخدا زمانى لەبنەوھ
 دەرىپىنى - بىرەم.

ئىستا گۆي بگرە ، پىمخۇشە ئەگەر وەك نمونەيەكىش بى ، ھەل و
 مەرجى ژيانى ئەمەۋى خۆمت بۆ بگىرپمەو ، خۆت دەزانى دەبى
 لەكاتزىمىر دەي بەيانىەوھ لە شوۋىنى كارەكەم ئامادەم و تا كاتزىمىر
 چۈارى ئىۋارى ئازار بچىژم ، مىش و گەرما و ئەمانەش لەۋلاۋە
 پراۋەستن. كاتىبى فەرمانگەكەمان پىشۋى وەرگرتوھ و (خراپوۋ) ىش
 خەرىكى ژن ھىنانە ، ئەوانەي تىرىش گىرفتارى ھاۋىنەوار و عىشق و
 شانۇ و شتى لەم جۆرەن ، ھەمويان مەست و خەوتو و ماندون ... نە
 بەھۇش دىنەوھ و نەپەندىش لەم كارانەيان وەرەدەگرن ... ئىش و
 كارەكانى كاتبەكە ، كەسىكى تر ھەلىدەسوپىنى كە گۆيى چەپى
 كەرە و بەم دوايانەش كەوتۇتە داۋى خۇشەۋىستىيەوھ ... بەھەزار
 حال نامەي ھاتو و پويشتو ، لەيەكتىر جىا دەكاتەوھ. كەللە پوچىكە

، وەك دەلەن ھەر لە بىر جىيا ناكاتەو ، بۆيە ناچارم زۆربەى كارەكان خۆم بىكەم.

سوپاس بو خودا كاتىك خراپوڭ و كاتبەكەش لە فەرمانگە نەبن ، كەس نازانى كام نامە لەكوپو ھاتو و كام نامە دەبى بۆكوئ بنێردى ... ھەمويان شىتانه پەلەيانە ، لە چاولىكانى كدا توپە دەبن و دەيكەن ھات و ھاوار و ھۆسەيەك ، ئەوسەرى ديار نەبى ، بەكورتى سەگ خاوەنى خۆى ناناىتەو ... كارى فەرميش لىكدا لىكدا ، بى پسانەو بەردەوامە ، دەلەنى شەپۆلەكانى دەريايە ! ... بەپاستى تاقت پڕوكىنە ... بەم دواى دوايانەش كاكى سەرۆكى فەرمانگە ، توشى نەخوشى (سىياتىك) بوە و لەلایەكى تریشەو خەرىكى تەلاق و تەلاقارىيە ، ئەوئەندە دەكروژىتەو و شىن و شەپۆرپەتى ، ئاسودەيى لە ھەموان ھەلگرتو ، ئىدى كارکردن لە گەلدا زۆر ئەستەم بوە .

لێردە باوكى خىزانەكە ، ھەلەستىتە سەر پى ، بەلام يەكسەر دادەنىشتەو و درىژەى دەداتى: باوەرم پىبە ئەوانەى بۆم باسكردى ، ھەرھەمويان شتى بى نرخ و بى بايەخن. گوئى پراگرە با كروكى كىشەكەت بو بگيرمەو: ماندو و مردو لەفەرمانگە دەگەرپمەو ، ھىچ ھىوا و ئارەزويەكم نىيە جگەلەوئەى بۆخۆم قوزەلقورتىك بخۆم و كارژىك سەرم بخەمە سەر سەرىن و بنوم. بەلام نەخىر! وەبىرم دىتەو مالاكەم بردۆتە ھاوينەوار ، واتا بومەتە كوئە ، بومەتە تانجى و دەبى پاكەم و ئەو ئەركەى پىيان سپاردوم جىبە جىي بکەم.

دەزانى لەو ھاوينەوارەى ئىمەدا مۆدلىكى سەير داكەوتو؟ جگە لە ژنەكەى خۆت ھەمو كەللەپوت و كرمىكى نىشتەجىي ھاوينەوار ، بەمافى خۆى دەزانى ھەزار ويەك ئەركت پىبىسپىرى.

بۆنمۆنە ژنەكەم فەرماندەدا بچمە لای بەرگدروەكەى و لەبەر ئەوئەى كراسەكەى پان و شانەكانى تەسك دورىو ، لەگەلدا بىكەمە فەرتەنە و ھات و ھاوار. ھەروەھا دەبى پىلاوہكانى سۆنچىكاش لەگەل خۆمدا بەرمە شار و بىانگۆرم ، بايى بىست كوئىكىش ئاورىشمى سور - ئەوئەى وەك ئەونمۆنەى دەمدەنى - و سى (ئارشىن*) بەنىش بۆژن خوشكەكەم بكړم ... پراوہستە با لىستەكەت بۆخوئىنمەو ، لێردە دەستى برد لە گىرفانى چاكەتەكەيدا كاغەزىكى نوشتاوەى دەرھىنا و بەرقىكى شىتانهو

كەوتە خوئندەوئەى : (شوشە فانۆس يەك دانە ، گوشتى گا نيوكيلو ، دەسك و ئاوانەكە لە شارەو بىرپتە ھاوينەوار ، بايى بىست كوئىك ئەسید فنىك ، دەرمان مېشولە ، بىست بتل بىرە ، يەك قتو سركە ، مەمكەندى ژمارە ۸۲ لەدوكانەكەى (گوډوژوڭ) بو خاتو مادموازىل شانسو ، بالتو پايىزى و پىلاوہكانى مېشا بەرمە ھاوينەوار). ئەمە تا ئىرەى لىستەكە ، وردە فەرمانى خزمان و مالى خۆمان بون ، لێرەو نوڤەى ئەو ئەركانەيەكە ئاشنا و دراوسى خوشەويستەكان - نەفرەتى خاويان لىيى - پىيان سپاردوم : بەرپز (فىلاسىن) و ژنەكەى سبەينى سالدوگەرى لەدايك بونى مندالەكەيانە و ئاھەنگى بوډەگىڤن و من دەبى بچم پاسكيليان بو بكړم و لەگەل خۆمدا بويان

بهرمه وه ، منداللهه كه ی خاتو (كۆركین) مالاوایی له ژیان كردوه و ده بی من تابوتیكى بو به پادان بدهم و ئیوارى بویان بهرمه وه . (ماریا میخایلوڤنا) سال دوانزه مانگ خه ريكی مره با دروستكردنه و به و بۆنه یه وه ش واپیویست ده كا به نده هه مو پۆزى هه لته ك هه لته ك هه شت کیلو شه كر بده مه كوڤما و بوى بهرمه وه ، ژنه كه ی سه ره نه نگ (فیخرین) له سه ر مانگ و پۆزى خو یه تی و به م زوانه ده زى ، كه به نده له و پرۆسه ی زگپریه دا ، ته نانه ت له خه ونیشدا ، بچووكترى پۆلم نه بوه ، ئیستا ده بی من بچمه خزمه ت مامانیك و كات و ساتی هاتنى بو هاوینه واره كه ، واتا ئه و شوینه ی خانم لیى ده زى ، له گه ل مامانه كه دا بپرێنمه وه ... ئه وه چه ند ورده فه رمان و پاسپیری له چه شنى نامه و گوشت گا و ته له گرام و ده رمانى ددان و ئه وانه هه ر وازیان لى بینه . هه ر ئیستا كه له گه ل توڤا خه ريكی قسه كردنم پینچ دانه لیستم له گیرفاندایه ، بۆم نیه به مو سه ریچی له جیبه جیكردنى ئه م فه رمان و پاسپیریانه بكه م . به پاسى كارىكى قیزه ونه و نیشانه ی پرۆ پوچى منیشه . سندان له هه مو یاندا ، هیئانى پینچ مه ن شه كر و مامانیك ده خه نه ئه ستوى تووه و به كارىكى نه شیاویشى نازانن و زۆریشیان به لاوه ئاساییه !

ئه گه ر بێتو نه چیته ژیر بارى ئه م ورده فه رمان و پاسپیریانه وه ، ئه و ده بیه كه سیكى هیچ و پوچ و نا په سه ن ! چ ترسناكه ! خودا نه كات داواكارى یه كێك له م (كۆركین) و هاوشیوانه ی جیبه جى نه كه م ! ئه وسا ده بینى چۆن ژنه كه م _ به ر له هه مو كه سى _ چه شنى ماینیک

له سه ر هه ردوپاشوى پاده وه ستى و ده حیلێنى : (ئهدى من چى وه لامى خاتو شازاده ماریا ئه لیکسیوڤنا بده مه وه ؟ ئاخ ئاخ) ... سندانى لیڤا ... به م شیوه یه سه یركه ، ده بینى چۆن دواى كوڤتایی هاتنى كارى فه رمانگه ، له وماوه كورته دا له ترسى ئه وى نه بادا شه مه نده فه ركه برۆات ، ده بی چه شنى سه گێك كه زمانى ده ره یناوه و هانكه هانكیتى ، به ناوشاردا غارده م و نه فره ت له م ژیا نه بكه م ... له دوكانیكه وه بو ده رمانخانه ، له ده رمانخانه وه بو لای به رگدرو ، له لای به رگدرو وه بو دوكانى خۆراك فروشى ، له وێوه دوباره بو ده رمانخانه ، له شوینیک پارهم لى بزر ده بی ، له شوینیک له بیرم ده چی پاره بده م ! ئیدى دواى له دواوه بانگم ده كه ن و ده یكه نه هات و هاوار و پيسوا ده بم . له شوینیکى تر له ئه نجامى په له پهلدا قاجم له داوینى كراسى شوپرى ژنێك گیرده بی كه له پێشمه وه ده روا ... تف له م پۆزگا ره ! مروڤ له م هاتوچویه دا به ئه ندازه یه ك شل وكوت ده بی ، شه وى كاتى خه وتن ، تابه یانى ئیسكه كانى ترقه ترقیانه و ئه ژنوكانى ده له رزن . وه ره به یه نه به رچاوى خۆت چ ئه كێکیان پيسپاردوم و ئه نجامم داو ! ... باشه ئه دى پیمنا لێ ئه و هه مو شتومه كه ، چۆن بهرمه وه هاوینه واره كه ؟ بو من چه ند ده ستم هه یه ؟ گوتمان ئه وه ش به هه ر حال ! ئه دى چۆن ده كرى شوشه فانووس و ده سك و ئاوان له ناو یه ك به سته دا بپنجیه وه ؟ یان شه كر و پۆن گه رچه ك ؟ ده وه ره ئه و مه ته له م بو هه لبینه ؟ یان بته بیره و پاسکیل ؟ نا برا نا ! شتى وانابى ! ئه م كارانه وه ك

دروستکردنی ئه هرامه كانى ميسرن! ئازارېكى هه مېشه يين! هه رچوڼيك بيانېستى و دايانېنى ، سه ره نجام شتېك هه ر ده شكى يان ده پړى. له وېستگه كهش و له ناو فارگوڼه كه شدا ، چ به پېوه بېست و چ دانېشتې ، ده بى ده ست و قاچت لېك بلاوكه يته وه ، هه ردو ده ست گيراوڼ و زه رفيكېشت به ددانه كانت گرتوه و نابى به يلى به رېتته وه. هه ركه شه مه نده هه ركه ش ده كه وېته جو له ، گه شتيا ره كان ، شرو شي تاله كانت له خو يان دورد ه خه نه وه و هه ريه كه ي به لايه كدا په رت و بلاو ده كه نه وه و ده قيژين: (كاكه ئه م هه مو شرو شي تاله بو ناخه يته زه رفيك يان كارتوڼيكه وه ، تو جيگاي خه لكت ته نگ كرده). ئيدى هه مو يان ده قيژين و بانگى چاودېرى شه مه نده هه ركه ده كه ن و شكاتم لى ده كه ن.

وهه ر بوخوت ببه دادوهر و برپار بده: پيم بللى چى بكه م؟ ده كرى كه ل و په له كان له په نجه ره ي فارگوڼه كه وه فرېيده مه ده ره وه؟ هاوارد ده كه ن: (كاكه بوچى ئه وه هه مو شرو شي تاله ناخه يته كارتوڼيكه وه؟).

كاكه! راسته ئه م شتانه كارتوڼيك ، يان سندوقيكيان ده وي ، به لام به تو ده ليم ، ده كرى ئه م شتانه به يه كه وه له كارتوڼيكا دابنې؟ ئه دى پيم ناللى هه مو پوژى سندوق له كوئ بيم؟ ئاخو چون ده كرى ده سك و ئاوان و شوشه فانوس پيكه وه دابنرين؟ ئيدى تا ده گه مه هاوينه واره كه ، ئاخ و ئوف و پرته وېله ي گه شتيا ره كان نابريته وه.

مه گه ر خوداي گه وره خوئى بزاني ئه مېو به و تابوته وه چه ند قسه ي سوک و جنيويان پيداوم! ئوف خودايه! په رداخيک ئاوم بده نى برا ... ئيستا گوښگره با ئه وه ي تريت بو بگيرمه وه ... له گه ل ئه وه شدا كه بوته موديل خه لك هه زار و يه ك ئه رك و پاسپيرى به مروڤ بسپيرن ، كه چى ئه گه ر نيازي وه رگرتنه وه ي ئه وپاره يه ت هه بېت كه بوته به كه ل وپه ل داوڼ ، ئه وه كارېكى دژواره! باوه رت هه بى نيوه له نيوه ي ئه وپاره يه ي كه بويان به كه ل وپه ل ده دم ، ناگه پريته وه گيرفانم. بو نمونه ئه م تابوته ... كاتى گه رامه وه مال ده بى به خزمه تكاره كه ماندا بينيرمه وه بو به ريز كوركين و ژنه كه ي ، ئى خو ناكري له م كاته دا ئه وان تازيه بار بن و توش بچى داواي پاره ي تابوته كه يان لى بكه يته وه؟ ئيدى كه ئه مېوش پاره كه يان نه دامه وه ، سبه ينى له بيريان ده چيته وه وپاره كه تو خوش.

هاوپى! من مروڤيكم پاره ي يه كيك قه رزار بم هه رگيز له بيرم ناچى! تا ئيستا ش زور جار ئاوا پاره م كه وتوته لاي ئه و ژنانه و له بيريان چوته وه ، منيش له پوم هه لئايه داوايان لى بكه مه وه.

گه رچى پوېله كان جار جار ده دهنه وه ، به لام كوښيكه كان ئه وه هه ر باسى مه كه .

به لى سه ره نجام دواي ئه وه هه مو كوڙه وه ريه ، ده گه ريمه وه ماله هاوينيه كه م و دواي ئه وه هه مو دهرده سه ريه ده مه وي گه رويه ك ته ركه م و ژه قنه بوتيك بخوم و كاژيريك بتويم _ تو چوئى تيده گه ي؟ پيوستم به مانه هه يه يان نا؟

به لّام نه خيّر! له و کاته وهی پيّم خستو ته ئه و ديوى دهرگاوه ، ناگام لييه ژنه که م هه روا چاود پريم ده کا ! هيشتا به ته واوى شو ربا که م نه خواردوه ، به رده بڼه گيانى ديله که يان و داوام ليده که ن بيان به م نه نمائيشى ئه ماتور و کوړى سه ما کړدن . ناپره زايى دواى ناپره زايى و کو تايى نيه . برا که م من ميړدم ! وشه ي (ميړد) يش له فهره ننگى ژناندا واتا کويله ، واتا بى ئيراده ، واتا گه مژه و ده بنگ ، واتا ولاغي کى بار بهر ، که ده توانى سواري سه ر پشتى بيت و بى گويدانه ناپره زايه تيه کاني ريکخراوى بهر گريکړدن له ناژه لان ، به که يفى خو ت چە ندت حە ز ليبيى بارى لى بار که يت .

ده که ومه دواى فاک و فيکى ژنه که م و له سه کو که موړ ده بمه وه ، بو ئه وهى شانويه کى وهک (پيسوايى نيو خيزانيکى ده وله مە ند) يان (مو تيا) ببينم ، به پيى ده ستورى ئه وان و به ئاماژه ي ئه وان ده که ومه چه پله ليدان و دهر برپيى هه ستى شادى و هات و هاوار . له م کاته دا هه ست ده که م خه ريکه ده مر م .

دواى ئه وه ده بى بچينه مه يدانى سه ما ، به نده ، جگه له سه يرکرنى سه ماى خه لکى ، ده بى چاويش بگيړم بو ئه وهى که سيکى گونجاويش بو سه ما کړدن له گه ل ژنه که مدا ، بدوژمه وه .

له م جوړه کوړانه دا ئه گه ر هاتو پياوه کان ژماره يان که متر بيت ، ئه وسا منيش ناچار ده بم هه نديک به شيوه ي (کادري*) سه ما بکه م . بو به دبه ختيش توشم ده بى به توشى ژنيکى کورته بالاى خوار و خيچه وه ، ده بى جار جاريکيش زه رده خه نه يه کى گه مژانه ي بو بکه يت

و له دللى خوشندا بير ده که يته وه : (ئاى خودايه ! ئه مه تاکه ي؟) . تاسه ره نجام لاي نيوه شه و کاتى له کوړى سه ما و بينيى شانو ديينه وه ، ئيدى من مروژ نيم ! بومه ته تهرميک ! به لّام هه رچيه ک بيت ئيدى من گه يشتومه ته ئاوات و ئاره زوى خو م ، واتا جل و بهر گه کانم داده نيم و بو خه وتن ده چمه سه ر جيگا که م . ئيدى ئه وه نده م به سه چاوه کانم له سه ريک دانيم تا يه کسه ر خه وم لى بکه وي ... چه نده خوشه ! ... بيده ننگى ... ئارامى ...

هه م گهرمه و هه م منداله کانيش له وديو نايکه نه ژاوه ژاو ... هه م ژنه که م له لّام نيه و هه م ويژدانيشم ئاسوده و ئارامه ، ئيدى منيش له وه زياتر به ته ماى چيم ؟ پيالوى چاوه کانم ورده ورده خه ريکن قورس ده بن ... له ناکاو گزرزز ... گزرزز ... ميشوله په يدا ده بن ! خودا به نه فره تيان کات !

ليړه دا ، باوکى خيزانه که هه لده ستى و ده ستى به هه وادا راده وه شيى و ده لى : ميشوله ! واتا ئه شکه نجه ! واتا (ئهنکيزيسيون*) ! گزه گزه که ي ئه وه نده سوژ بزوين و خه مبارانه يه ، ده لى ده پارپيته وه . به لّام ئه و بي شه ره فه وا چزه ت لى هه لده ستينى ، تا دوکا تر مير دواتر يش شوينه که ي هه ر ده خورى ! جگه ره داده گيرسيتم ! تاوده ده مه ميشکوژه که ! سه رم ده خه مه ژير به تانيه که وه ! به لّام بى سوده .

سه ره نجام خو م ده ده مه ده سته وه و ده ليم : (ده ي نه فره تيه کان ! وهرن گوشت و خوينم قوزه له قورت که ن) .

به‌رله‌وه‌ی بتوانم خۆم له‌گه‌ل چزه‌ی مێشوله‌كاندا بسازنم ، نوڤه‌ی پرۆقه‌ كردنی ژنه‌كه‌م دیت ... هه‌مو شه‌وی له‌گه‌ل چه‌ند پیاویکی ده‌نگ زیقن ، پرۆقه‌ له‌سه‌ر فیڤیونی ده‌نگی (تینۆر*) ، ده‌كا ... هه‌مویان تا ده‌توانن به‌پۆژه‌وه‌ ده‌خه‌ون و شه‌وانه‌ش بو‌ سازدانی كوئسیرتیکی ئه‌ماتۆری خویان سازده‌كه‌ن. ئای خودایه‌ گۆرانیبیژی ده‌نگ تینۆر چه‌نده‌ هه‌راسانه‌كه‌ره ، ته‌نانه‌ت ناكړی له‌گه‌ل ده‌نگی هه‌یچ مێشوله‌یه‌ك به‌راوردكړی.

له‌م كاته‌دا باوكی خێزانه‌كه‌ ، پوخساری خۆی خه‌مناك ده‌كات و تیپه‌لده‌كا: (مه‌لی لاوۆ خۆت خه‌سار كرد ... سه‌یركه‌ ئاشقانه‌ كه‌وتومه‌ته‌ به‌رپییانت).

ئهی بێ شه‌ره‌فینه‌ ! چۆن بونه‌ته‌ به‌لای گیانم.

دواتر به‌ئومیدی ئه‌وه‌ی پزگارم بێت له‌ ده‌ستیان ، ناچارم بكه‌ومه‌ فرت و فیل ، به‌سه‌ری په‌نجه‌كانم له‌ملاو ئه‌ولای سه‌رم ده‌دم ، تا چواری به‌یانی له‌سه‌ر ئه‌مه‌ به‌رده‌وام ده‌بم تا له‌كو‌تاییدا هه‌مویان ده‌پۆن به‌پێی خویانه‌وه‌ ... به‌لام دوا‌ی پو‌یشتنی ئه‌مانه‌ نوڤه‌ی په‌نج و كو‌یژه‌وه‌ریه‌کی تره‌: خانمی به‌پیزی چارشێو به‌سه‌ر ، واتا هاوسه‌ره‌ یاساییه‌كه‌م ، سه‌روكه‌للای په‌یدا ده‌بی‌ت و داوای مافه‌ یاساییه‌كانی خۆیم لی ده‌كا.

باوه‌رته‌ هه‌بێ ته‌واوی بون و ژیانم پڕپوه‌ له‌ترس و دل‌ه‌راوكی ، هه‌ر شه‌ویك ژنه‌كه‌م بێته‌ ژوره‌كه‌م ، هه‌مو جه‌سته‌م سو‌ر هه‌لده‌گه‌رێ و ده‌ست و پێی خۆم ون ده‌كه‌م ... ناخ ... په‌رداخێك ئاوم بده‌نی ...

ئیدی به‌م شیوه‌یه‌ هه‌مو شه‌وی بێ ئه‌وه‌ی بتوانم سه‌رخه‌ویك بشكێنم ، كاتژمێر شه‌شی به‌یانی ده‌بی له‌ نیو جیگاكه‌م بێمه‌ ده‌ری و ملی پێگای وێستگه‌ بگرم. له‌ترسی ئه‌وه‌ی نه‌كا شه‌مه‌نده‌فه‌ره‌كه‌ بپوات و فریا نه‌كه‌وم ، به‌خێرای ده‌كه‌ومه‌ پاكردن ... قاچم له‌ نیو قو‌پدا ده‌چه‌قی ... دنیا سارده‌ ... ته‌م و مژه‌ ... تف ! ... كاتی ده‌گه‌مه‌ شاریش ، به‌یانی باش ! به‌یانی باش ... به‌لی برا ... ئه‌و ژیانه‌ی من هه‌مه‌ په‌بی خودا به‌ دوژمنه‌كه‌شتی نه‌به‌خشی. خۆت ده‌زانی من نه‌خۆشم ، هه‌ناسه‌ ته‌نگیم هه‌یه ، سوتانه‌وه‌ی گه‌ده‌م هه‌یه ، توشی دل‌ه‌راوكی هاتوم ، به‌رده‌وام له‌ ترسدا ده‌ژیم ، هه‌رچه‌یه‌کی ده‌یخۆم بو‌م هه‌رس ناكړی ، به‌كو‌رتیه‌كه‌ی له‌بری ژیان له‌وپه‌ری خه‌م و خه‌فه‌تدام ! یه‌كه‌سه‌ نیه‌ باری سه‌رشانم سو‌كتر كات و به‌زه‌یی پێمدا بێته‌وه‌ ! ئه‌مه‌ په‌وايه‌ ؟ بابه‌ چش له‌به‌زه‌یی ! پێم پێده‌كه‌نن. خۆ پون و ئاشكرایه ، مێردێك مالی له‌ هاوینه‌وار بێت ، جگه‌ له‌ تو‌پین ، هه‌یچ مافیکی تری نیه‌ !

هه‌یچ كه‌س ئاگای له‌وه‌نیه‌ ، منیش هه‌یوانیكم و هه‌زم له‌ ژیانه‌ و پێمخۆشه‌ هه‌ندێك ئاسوده‌بم. ئه‌وه‌ی بو‌م باسكردی چیرۆکیکی كو‌میدی نیه‌ ! به‌لكو تراژیدییه‌.

ئێستاش دوا‌ی ئه‌م هه‌مو قسانه‌ی بو‌مكردی ، ئه‌گه‌ر ناته‌وی ده‌مانچه‌كه‌م بده‌یتێ لانیكه‌م هه‌ندێك دل‌م بده‌وه‌ و هاوسۆزم به‌ . به‌پراستی هاوبه‌شی خه‌تم.

: دەرلەنم ھاۋىيە شىيى خەمى تو چۈنە ! ... باشە برا ، دەبى بېرۇم ،
خودا حافىز ... زۆر درەنگمە ... دەبى سەرەتا بچم ماسى سۈيىر بېرۇم
و داۋىيى خىرا بەرەو وېستگە بېرۇم ...
ئاشناكەي دەلى: باشە تو بەمەنت نەگوت قىلات لەكام ھاۋىيە ۋارە
بەكرى گرتوھ ؟

: لە (دخلا رېچكا*) .

: ئەھا دەرلەنم لەكوپپە ... ئەرى لەۋى ، خاتو (ئۇلگا پاقلوڭنا
قىنىبېرگ) ناناسى ؟

: با ... دەيناسم ... ئاشنايە تيمان ھەيە ...

ئاشناكەي بەم قەسەيە دەگە شىتەۋە و بە شادىيەۋە دەلى: بەراستتە ؟
بەمەم نەدەزانى ! كەۋايە داۋاكارىيەكم لىت ھەيە براگيان ، ۋەرە ئەو
چاكەيەم لە گەلدا بگە ، بەلام بەر لەھەمو شىتەك دەبى بەلېنم پېيدەي
كەداۋاكارىيەكم پەت نەكەيتەۋە .

: مەبەستت چىيە ؟ .

: نەك ۋەك ئەركىك لەسەر تو بىت ، بەلكو ۋەكو دۈست و ئاشنايەك
تكات لىدەكەم ، سەرەتا سلاۋى منى پېيگەيەنە ، بەستەيەكى بچوكە
، بىدەرى . ماۋەيەك لەمەۋبەر داۋى لىكردم مەكىنەيەكى بچوكى
دورمانى دەستى بۆبېرۇم ، لەمىژە كرىومە و كەسم دەسناكەۋى بۆي
بىنېرۇم ، دەبى تو ئەۋ نەركەم بۆبېكىشى .

نان پەيداكەرى ھاۋىيە ۋارنىش ، بۆ ساتىك ، بەحەپەسانەۋە سەيرى
ئاشناكەي دەكات ، لەكەسىك دەچى ئەقل و ھۆشى لەدەسدابى ،

دواتر پەنگى سور ھەلدەگەرى و سەرەنجام قاچەكانى دەكوتى
بەزەۋىدا و ھاۋار دەكات: ۋەرن مروڭ خۆرەكان ! ... ۋەرن بمخۆن !
ھەناسەم لىبېر ! پارچە پارچەم كەن ! بىنەدەي ... بىنەمەكىنەي
درومانەكە بىنە ! ئەگەر حەزەت لىيە خۆشت سۈارى مەكىنەي
درومانەكە بە ، ئاۋم دەنى ! ئاي خودايە ! من بۆچى زىندوم ؟
لەبەرچى زىندوم ؟

(ئارشىن*) پىۋانەيەكى كۆن بوە : بەرامبەر بە ۷۱سم .

(كادرى*) quadrille جۆرە سەمايەكە .

(دخلا رېچكا*) بەۋاتاي روبرارى مردن دىت .

(ئەنكىزىسيۇن*) داداگايەكى كليسا بو ، لەسەدەي دۈنەزەدا لەئەۋروپا
پىكەت . بۆ لىپرسىنەۋە لەبىر و بۆچۈنەكانى خەلك و ئەۋكەسانەي
دزايەتى ، يان كاريكى پىچەۋانەي ئاينيان كىرەبو . كە سەرەنجام ۋردە
ۋردە ھەمو ئەۋروپاي تەنيەۋە و سزاكانيان زۆر قورس و بىبەزەبىيانە
بون . تەنيا لەيەكەك لەۋلاتە ئەۋروپىيەكاندا ۳۴۰ ھەزار كەسيان
بىبەزەبىيانە سزادا و نزيكەي ۳۲ ھەزار كەسيشيان لەئاگرادا سوتاند .
سەرەنجام لەسەدەي ھەزەدا كوتايى بەدەسەلاتى ئەم داداگايە
لەزۆربەي ۋلاتەكاندا ھىنرا . ۋەرگىر

خوشبخت

شهمه نده فەریکی نە فەرەلگر ، لە ویستگە (بۆلۆگۆیا) ی سەر
هیللی ئاسنی (نیکولایو فسکایا) وه ، که وتە پڕی .

کاتی خۆر ئاوابونه .

لە یەکیک لە فارگۆنه ژماره دوه کاندایا - که جگه ره کیشان تیاندایا
ئازاده - پینچ کهس چاوه کانیان لیکناون و نیازی خهوتنیان ههیه ،
چەند خولهکیک له وه پینش ، نانیککی باشیان خواردبو و ئیستاش پالیا
به پشستی کوشنه که وه دابو و حه زیان ده کرد بنون .

بیدهنگی هه مو شوینکی گرتوته وه . له م کاته دا ده رگا که ده کریته وه و
که سیکی بالا به رز به کلاویکی سور و بالتویه کی پیک و جوانه وه ، که
پاسته وخو مروفت ده خاته وه بیرى که سایه تی ئوپه ریتیک ، یان
به ره مه کانی (ژول فیرن) ه وه ، وه ژور ده که وئ .

کابرا له ناوه پاستی فارگۆنه که پاده وه سستی ، چاوه نیمچه خوماره کانی
ده بریتته کورسیه کان و له ژیر لیوه وه ده لیت : نا ئه مه ش هه و نیه !
نه فەرته له شهیتان ! مروفت هیزی له بهر ده بری .

یه کیک له گهشتیارانی نیو فارگۆنه که سهیریکی سهرتاپای کابرا
دهکات و پاشان به خوشیه وه هاوار دهکا : ئه وه توئی (ئیقان
ئه لیکسیو فینچ) ؟ سهیره ! ئه وه چی ده که ی لیره ؟

ئیقان ئه لیکسیو فینچ پاده چەنئ و به سه رخوشیه وه سهیریکی کابرای
گهشتیار دهکات و دهیناسیتته وه و له خوشیان دهسته کانی لیک
دهسوئ و دهلی : ها ! پیتەر پترو فینچ ... پایزه برا ! به پاستی
نهمه زانی توئ له م شه مه نده فەر ده دایت ؟

: ئی چوئی ؟

: خراپ نیم ، ته نیا کی شه م ئه وه یه فارگۆنه که ی خوم لئ بزر بوه و
نایدۆمه وه ، گه مژه یه کی وه ک من ، هه ربو ئه وه باشم له سه ره ئه م
گه مژه یه وه به ره قه مچیانم ده ن .

ئه مجار قوت ده بیتته وه و له ژیر لیوه وه دریزه ی ده داتی : ئیدی ئه مه
ریکه وته ! له گه ل دهنگی دوه م شوت ، دابه زیم ویستم په رداخیک
کونیاک بخومه وه و بریک گه روم ته پرکه م ، دواى ئه وه بیرم کرده وه و
گوتم تا ویستگه ی داهاتو ریگایه کی زوری ماوه ، با په رداخیکی تریش
بخومه وه ! بوخوم دانیشتبوم و بیرم ده کرده وه و ده مخواره وه
له نا کاو شوتی سییه میش لییدا ... ئیدی وه ک شیتان به په له پپوزی
پامکرد ! شه مه نده فەر که له پویشتن دابو ، هه رچوئیک بو خوم
په ستایه یه کیک له فارگۆنه کانه وه ، ئیستا تو بو خوت بریار بده ،
گه مژه م یان نا ؟ سه گبایم یان نا ؟

پیتەرپترۆفچې دەللى: كەمىك سەرخوشت پىۋە ديارە ، فەرمو وەرە دانىشە . لە تەنىشت مەنەو جىگا ھەيە ، وەرە دانىشە .

: نانا ... دەبىي بچم فارگوئىكەى خۆم بدۆزمەوہ ! خودا حافىز .

: دانىشە مەرپۇ دنيا تارىكە ! با لە فارگوئىكەوہ بەرنەبىتەوہ خواری ! كەگە يىشتىنە وىستگەى داھاتو ئەوسا بە ئاسانى فارگوئىكەى خوت دەدۆزىتەوہ ، وەرە دانىشە .

ئىقان ئەلىكسىۋفچې ئاھىكى ھەلكىشا و بە دودلىەوہ لەبەرامبەرىدا دانىشت ، نىگەرانى بەرپوخسارىەوہ دياربو ، ھەجمىنى نەبو .

پاشان پیتەرپترۆفچې لىي دەپرسى: ئەوہ بو كوي دەچى ؟

: من ! بو بوشايى ئاسمان ! شتەكانم وا تىكەل و پىكەل كىردوہ ، خوشم نازانم بو كوي دەچم ... چارەنوس گوچكەى گرتوم و بەدوای خویدا رامدەكىشى ، منىش ئەوہ دوای كەوتوم ھا... ھا... ھا... برادەرى خوشەويست ... ئەرى تائىستا پوينەداوہ لەگەل شىتتىكى خوشبەختدا بەرەورپو ببىەوہ ؟ ھا ؟ جوان سەيركە ! لەبەرامبەر خوتدا بونەوەرئىك دەبىنى كە خوشبەختىكەى ھىندەى نەخاياند ، ھىچ شتىك لە سىماى مندا بەدى ناكەيت ؟

: با ... برىك پىتەوہ ديارە ... كە ...

: بابە گيان ئەمن بوخوم دلنىام كە ئىستا سەر و سىمام گەمژەيى لى دەبارى ! ھەيف ئاوينەم پىننىە دەنا زۆر بە باشى سەيرى دەم و فلقي خوم دەكرد ، بەللى خەرىكە گەمژە دەبم ، ھا... ھا... ھا...

بەشەرەفم ھەر ئىستاكە ئەوہ بەنيازى ئەوہم بچم مانگى ھەنگوينى بەخوشى و شادى بەسەر بەرم ! ئىستاش ھەر بەسەگىبام نازان ؟

: بو ژنت ھىناوہ ؟

: ئا ، ئەمرو ! چىت لى بشارمەوہ ھاورپى خوشەويست ! ئەمرو دوای ئەوہى گرىبەستى ھاوسەرى و ئەمانەم تەواو كىرد ، يەكسەر لەگەل ھاوسەرەكەمدا سواری شەمەندەفەر بوين !

لەم كاتەدا ئامادەبوانى نىو شەمەندەفەرەكە ھەمويان پىرۆزىبايى لى دەكەن و دەيدەنە بەر پىژنەى پرسىاران .

پیتەرپترۆفچې ، بەپىكەنىنەوہ دەللى: ئەھا ... ئەوہ بوپە ئاوا خوت رازاندوتەوہ !

: بو خو فرىودانىش ھىندەم گوللو لەخوم داوہ ، تا بىنەقاھا ھەست بە شادى و خوشى دەكەم . نەپەژارەيەك ! نە دلەكوتەيەك ! نە بىرىكى خراب ! ... تەنيا ھەست بە ... ھەست بە شتىك دەكەم كە خوشم نازانم چ ناويكى لى بنىم ... بۆنمونه ھەستكردن بە خوشبەختى ... لە ژيانمدا ئەوہندە شاد و خوشبەخت نەبومە !

وەكو نىشانەى ھەستكردن بە چىژ و خوشبەختى ، چاوەكانى لىك دەنى و سەرى بادەدا و درىژەى دەداتى: ئەگەر ئىستا بگەپىمەوہ نىو فارگوئىكەى خوم ، لەگەل بونەوەرئىكدا بەرەورپو دەبمەوہ كە لە تەنىشت پەنجەرەكەوہ دانىشتوہ و سەرتاپاي جەستەى وابەستەى منە ،

قژکال ... سه روسیمایه کی جوان و وردیلانه! دهست و په نجه یه کی جوان و له بار! نه وه ، گیانی منه ، فریشته ی منه ، عیشقی منه ، نارامی گیانی منه ، نه و قاچانه ی نازانم بو هینده جوانن خودایه ! نه و قاچه خاوین و جوانانه ی نه و له کوږ و نه م قاچه بوگه نانه ی نیوه له کوږ! قاچه کانی نه که هر له (میناتور) ږک ، به لکو له سیجر و نه فسون ده چن! حه زم لږیه نه و قاچه جوانانه ی بخوم. نیوه که هر خه ریکی باسی (ماته ریالیزم) ن جگه له شیکردنه وه و جیاکاری ، له هیچ شتیکی تر ، تیناگه ن! چ کارتان به م قسانه یه ه ی په به نی می شک و شکنه ! نه گهر هاتو روژنیک ژنتان هینا ، یادیکی من بکه نه وه و بلین: (نای ئیفان نه لیکسیو فیچ یادت به خیر!). باشه هاوړپیان ... نه من ئیدی ده بی پرؤم و فارگو نه که ی خوم بدو زمه وه ، بیرتان نه چیت له ویدا که سیک به نیگه رانیه وه چاوه پوانی گه پانه وه مه ... له بیرکردنه وه دایه و خه ریکه چیژ له چرکه ساتی بینینه وه ی من وهرده گری ... پیکه نینه که ی چاوه پوانم ده کات ... ده پوم و ده چم له ته نیشتی وه داده نیشم و به م دو په نجانه چه ناگه جوانه که ی ده گرم ... و

دواتر ئیفان سه ریږک ده له قینئ و به هه ستيکی لیوانلیو له خوشحالیه وه ، دريژه ی ده داتی: دواتر سه رم ده خه مه سه ر شانه نه رمه کانی و ده ستيشم ده خه مه نیو قه دی. ده زانی له و حاله تانه دا چ بیډه نگیه که دروست ده بی ... که شیکي شاعیرانه ... ناماده م له چرکه ساتیکی له و

شپوه یه دا هه مودونیا له ئامیز گرم ، پیتهر پترو فیچ موله ت هه یه له ئامیزت گرم

هه ردو ئاشنا له نیو پیکه نینی گه شتیاراندا باوه شیان به یه کدا کرد . دواتر تازه زاوا دريژه ی ده داتی: به لام کاتی مروږ دیت بو نیشاندانی گه مژه یی خو ی ، یان وه ک پومان نوسه کان ده لږن: (بو زیاتر خو فریودان) ، ده چیته فروشگای و یستگه و دوسی په رداخ کو نیاک هه لده دا ، ئیدی لیره دا شتی که له نیو دل و می شکیدا سه ره لده دا که له نیو چیرو که کانیشدا نانوسرین. من مروږیکی بچوک و بی بایه خم ... به لام له گه ل نه و ه شدا هه ست ده که م هیچ به ریه ستيکم له به رده مدا نیه ... ناماده م ته واوی دنیا له باوه ش بگرم!

شادی و سه رخوشی نه م تازه زاوا خوشبه خته ، ورده ورده گه شتیارانی نیو فارگو نه که ش ده گریته وه و خه ویان ده رپه ویته وه و هر زور به زوی ، له بری گو یگریک ، پینچ گو یگری لی کو ده بیته وه .

به و په ری بی ئوقره ییه وه دانیشته وه و ده سته کانی هه لده شه قینئ و که ف به لالغاوه یدا دیته خوارئ و بی پسانه وه قسه ده کا .

هینده به سه که نه و زه رده یه که بیته سه ر لیوانی ، تا نه وان له قاقای پیکه نین بدن .

: گرینگ نه وه یه مروږ زور بیر له شته کان نه کاته وه ، کاکینه ! سندان له جیاکاری و شیکردنه وه دا ، نه گهر حه زت له خواردنه وه یه برؤ بو خوت بخوره وه و هینده قسه له باره ی سود و زیانه کانی خواردنه وه وه مه که ... سندان له فله سه فه و ده رونا سئ ...

لەم کاتەداپشکێنەری شەمەندەفەرەکە بە بەردەمیاندا دیت ، تازە زاوا پوی تێدەکا و دەلی: ئەرئ کاکای بەپێژ زەحمەت نەبی ئەگەر چوینە فارگوونی ژمارە (۲۰۹) ژنیککی لێیە کلاوێکە ی بالەندە یەکی دەسکردی پیوێ لکێنراو ، پێی بلێ من لێرەم .

: ببورە ئیمە فارگوونی ژمارە (۲۰۹) مان نیە ، (۲۱۹) مان هەیه .

: با (۲۱۹) بیت چ جیاوازیەکی هەیه ، پێی بلێ نیکە رانی مێردەکەت مەبە و هیچ گرفتیککی نیە .

دواتر سەری دەخاتە نیو دەستەکانی و دەلیت: مێرد ... خانم ... زۆر دەمیکە؟ لەکە یەو؟ مێرد ... ها... ها... ها... ئاخەر بە منیش دەلێن مێرد؟ بو ئەوێ باشم وەبەر قامچیانم دەن ، من گەژم! بەلام ئەو تا دوینیش کچیککی عازەب بو ... هەرگیز باوەر ناکەم! یەکیک لە گەشتیارەکان دەلی: بەراستی لەم سەردەمەدا بینینی کەسیکی خوشبەخت ، وەک بینینی فیلیکی سپیە .

ئیقان ئەلیکسیفیچ - کەپیللویکی نوک باریکی لەپێدا یە - قاچەکانی پادەکیشی و دەلی: راست دەکە ی ، بەلام ئەمە تاوانی کێیە؟ ئەگەر کەسیکی خوشبەخت نیت ، جگە لە خۆت کەسی تر تاوانبار مەکە! بەلی! مروۆ بو خۆی خوشبەختی خۆی بنیاد دەنی و دروستی دەکا ، چ بەریەستیکت لەبەر دەمدایە؟ تۆش دەتوانی خوشبەخت بیت! بەلام ناتەوێ و سەر سەختانە خۆتی لی دور دەخەیتەو .

: توخوا ئەمەش بوە قسە؟ دە ی پیمان بلێ با ئیمەش بیزانین؟

: زۆر ئاسانە ... ئەمە یاسای سروشتە ، هەمو مروۆئیک لە سەردەمیکی دیاریکراوی تەمەنیدا یەکیکی هەر خوش دەوی ، هەرکە ئەم قوناغەش دەستیپێکرد ، مروۆ دەبی بەتەواوی بونیەو بەرەو پیری بجیت ، بەلام ئیو سەرپێچی لە فەرمانەکانی سروشت دەکەن و چاوەروانی چەند

شتیکن لە ژياندا. دواتر ... خو لە یاساشدا هاتوێ کە هەمو مروۆئیک تەندروست و ئاسایی دەتوانی زەماوێند بکا ، با پیتان بلیم مروۆ تا زەماوێند نەکا خوشبەخت نابیت. هەرکاتی هەل و مەرجهکە گونجاو بو ، دەبی زەماوێند بکری ، خو دواخستن کاریکی باش نیە ... بەلام ئیو ناتانەوێ ژن بینن! هەموتان چاوەروانی چەند شتیکن! ئیو بو خوشتان دەزانن لەکتیی ئاسمانیدا هاتوێ کە شەراب دلی مروۆ شاد دەکا ... ئەگەر شاد و خوشبەختی و بتهوێ شادترین بیت ، دەبی بجیتە فروشگایەک و دوسی پەرداخ هەلدە ی ، مروۆ لە جیات ی ئەوێ قسە ی گەر و فەلسە فی بکا ، دەبی بەراورد لە نیوان شتەکاندا بکا و بیانکاتە سەر مەشق و نمونە یەک بوخوی ! بژی نمونە !

: تۆ دەلی مروۆ خۆی خوشبەختی خۆی بنیاد دەنی ، سندان لەم بنیادنانە دا ، کە هەمو خوشبەختیەکی بەهوێ ددان ئیشە یەکەوێ یان بەهوێ خەسویەکی خراپەوێ ، لەبەین چیت . ئیستا ئەگەر شەمەندەفەرەکەمان توشی پیکدادان بیست ، بوئەنمونه وەک پیکدادانەکی چەند سال لەمەوبەری ویستگە ی (کوکو یو فکسکایا) ،

ئەوسا دلتىيام لەسەر ئەم قسانەت نامىنى و وەك دەللىن لە ئاوانىكى تر دەخوينى...

تازە زاوا ، بە ناپازىبونەو وەلام دەداتەو: وانىە ! خۆپىكدادان ئەوپەرى سالى جاريك پودەدا ، من بەشەحالى خۆم هيچ ترسيكەم لەم جوړە پوداوو كارەساتانە نىە ، چونكە هيچ هوكارىك نايىنم بو پودانى ئەم جوړە كارەساتانە ، جگە لەووش زوړ بەدەگمەن شتى لەو چەشنە پودەدەن ، بەگوږى بابى ، چ دەبى با بى! هەرنامەوى گويم لەو قسانەش بىت ، باشە برادەرىنە خەريكين دەگەينە ويستگەى داهاو.

پيتەر پتروفيچ دەپرسى: ئەرى بەراست پىت نەگوتم نيازى كويت هەيه ؟ دەچيە مۆسكو يان بەرەو باشور دەچيت ؟

: ئۇمن ئەو لەمۆسكوو بەرەو باكور دەپۆم ، باشورى چى ؟

: ئى خۆ مۆسكو باكور نىە ؟

: دەزانم ! ئىمەش نيازى پتروسبوڤرگمان هەيه .

: ئى خۆ ئىستا ئىمە بەرەو مۆسكو دەچين !

تازەزاوا سەرسام و حەپەساو دەپرسى: بەرەو مۆسكو دەپوين ؟

: سەيرە ... بليتى كويت بپيوه ؟

: پتروسبوڤرگ .

: چاكەوابى پيروژ بايت لى دەكەم ! بە پىچەوانەو سوار بويت .

بو ماوہيەكى كەم ، بىدەنگى داياندەگريت ، تازە زاوا ھەلدەستى و نىگايەكى سەرخوشانەى دەوروبەرى خوى دەكات .

پيتەر پتروفيچ ، وەك پونكردەنەو ەيەك دەلى: بەلى ھاوپى خوشەويست ، كەوابى لەويستگەى بولگويا شەمەندەفەرەكەت لى گوږاوه و سواری شەمەندەفەريكى تر بویت ، ديارە بەو دوسى پەرداخە بىرت کردۆتەو و بپيارت داوہ سواری شەمەندەفەريكى پىچەوانەى ئاراستە بىت !

تازە زاوا پەنگى بەپوخسارەو نامىنى ، سەرى خوى دەخاتە نيو ھەردو دەستەکانیەو و بەبى ئارامیەو بەنيو فارگوڤنەكەدا دىت و دەچى و دەلى: ئای كە بەدەختەم ! ئىستا چى بكەم ؟ قورى كوى بەسەر خۆمدا كەم ؟

گەشتيارانى نيو فارگوڤنەكە دلى دەدەنەو: گرینگ نىە ... تەلەگرامىك بو خانمەكەت بنيرە ، ھەركە گەيشتىنە يەكەم ويستگەش سواری شەمەندەفەريكى خيرا بە و لەوانەيە بگەيتەو خانمەكەت .

تازەزاوا كە (بنيادنەرى خوشبەختيەكانى خويەتى) ، بەگريانەو دەلى: شەمەندەفەرى خيرا ! پارەى شەمەندەفەرى خيرام لەكوى بو ؟ جزدانى پارەكەم لای ژنەكەمە .

گەشتيارەكان بەپىكەنين و فسكە فسكەو لە ناو خوياندا ھەندىك پارە كۆدەكەنەو و دەيدەنە دەست تازە زاواى خوشبەختەو .

زاوا و خه زوور

(چپرۆكئىكى سهرده ميانه)

له ميوانداریه كى ئاههنگ و سه مادا كه له شارۆچكه يه ك سازيان كردبو ،
ئاشنايه ك پرويكرد (پيته رپتروفيچ ميلكين) و گوتى: بيستومه ده لئين
به نيازى ژن بينى؟

: به چيدا دياره نيازى ژن هينانم ههيه ؟ چ گه مژهيه ك ئهم قسهيهيه
پى گوتوى؟

: هه موان واده لئين ، خو دياريشه كه وايه ، بوچى ليمانى دهشاريه وه
بابه ؟ تو پيتوايه ئيمه له گوئى گادا نوستوين ! باش له نياز هكانت -
كه وهك پوژى پونن - تيگه يشتوين هه ... هه ... هه ... خودياره
جه نابت هه ره به يانپرا تا ئيواري له مالى كوئندراشكين نايه دهري ،
نيوه رو و ئيواره له وى نان دهخوى و پومان دهخوينيه وه و جگه له (
ناستينكا كوئندراشكينا) ، پياسه له گه ل كهسى تر دا ناكه يت و ته نيا
چه پكه گول بو ئه وه ده بهيه ... كاكه ... هيج شتيك له چاوى ئيمه ون
نابى. دوئينى به ريز (كوئندراشكين) م بينى گوتى: خه ريكين قسهيه
له سه ره دهكه ين ههركه گهراينه وه شار ، خه ريكي پيخستنى كاروبارى
زه ماوه ندهكه ده بين ... باشه ئهمه چى تيدايه ؟ خوابكا وابى ،
باوه رت هه بى به شى زورى له بهر كوئندراشكين ئهم زه ماوه ندهم

پيخوشه ، داماو ههوت دانه كچى هه ن ، ههوت دانه ! ئهمه
گالتهيه ؟ خوا بكا هه ريه كيكي شيان به پيو رپى خويه وه بروت ...
ميلكين ، له ميشكى خويدا ده يگوت : (به نه فرهت بى ئهمه دهيه مين
كه سه له بارهيه زه ماوه ندى من و ناستينكا وه قسه م له گه لدا دهكا !
تينگه م ئهم خه لكه بوچى به م شيوهيه بير دهكه نه وه ! دلنيام هه ر
له بهر ئه وهيه كه پوژانه له مالى ئه واندا نان دهخوم و پياسه له گه ل
ناستينكا دا دهكه م ... هه تا ده رفهت ههيه ، ده بى كوئايى به م قسه و
قسه لوكانه بينم ، گه رنا كاتى به خوم دهزانم ئه وه خودا نه ناسانه
رايه خى زه ماوه ندم بو راده خه ن. ده بى سبهيه سه ريك له وه
كوئندراشكينه گه مژهيه بدهم و له و بارهيه وه قسهيه له گه لدا بكه م و
هه نديك شتى بو پون كه مه وه ، با له خورا شت ريك نه خا و دلى خوى
به م زه ماوه نده خوش نه كا و دواتر ... خودا حافيزى لى بكه م .
سه ره له به يانى پوژى دواتر ، ميلكين به شهرم و جو ريك له ترس و
دولايه وه به ره و فيلاكهيه كوئندراشكين ، كارمه ندى پله شه شى
ده ولت ، وه پى كهوت و چوه ژوره كه يى و خاوه ن مال به پيريه وه
چو و به خير هاتنيكى گهرمى كرد: سلاو له پيته رپتروفيچ !
ته ندروستيت چونه ؟ چيه ! ده لئى نيگه رانى ؟ هه ... هه ... هه ...
ناستينكا ئيستا ده گه رپته وه ... چوه سه ريك له خيزانى گو سيف بدا .
ميلكين ، به شهرمه زاريه وه برىك چاوه كانى هه لگو فين و

به منجه منجه وه گوتی: له پاستیدا ... بو دیده نی ناستینکا نه هاتوم ... هه ندیک کارم به به پیزته ... ده مه وی هیندیک قسه ت له گه لدا بکه م ... ئاخ ... شتیک چوه نیو چاوم ...

کوئندراشکین سه یزیکێ کرد و گوتی: ده ته وی له باره ی چیه وه قسه م له گه لدا بکه ی؟ ... خو ئه مه پیویست به شهرم ناکا ، پیاو نابێ هه ست به شهرم وخه جاله تی بکا ! ئاخ له ده ست گه نجانی وه ک ئیوه ! له مه به سه ته که ت گه یشتوم ، ده زانم ده ته وی چ بلێی ... له پاستیدا ده بو ده میک با ...

: له پاستیدا ... شته که وایه و ده بی ... هاتوم خودا حافی زیت لی بکه م ... سبه ی نیازی پویشتم هیه ...

کوئندراشکین حه په سا و چاوه کانی زه ق بونه وه وپرسی: لی ره ده پو ی؟ : به لی ... ده بی له خزمه تتان ... ئه گه ر مو له ت هه بی ... زوړ سوپاسی ئه و میوانداری و دلفراوانیه تان ده که م ... به پاستی کچه کانت زیاد له ئه ندازه میهره بان و پیکوپیکن ... هه رگیز ئه و کاتانه م له بیر ناچنه وه که له گه ل ئیوه دا به سه رم برد ...

خاوه نمال ، نیوچاوانی گرژ کرد و قسه کانی به میلکین بری و گوتی: مو له تم بده یه ... به پاستی ئه من هه یچ سه ر له م قسانه ی تو ده رنا که م ، ئه لبه ته هه یچ گومانیک له وه دا نیه هه مو که س ئازاده و مافی خو یه تی بو کو ی ده پوا ... تو ش هه ر کاریک پیت خو شبی ده توانی بی که ی ، به لام خه ریکی به هه له دا ده چی و ئه مه ش کاریکی ئابرومه ندانه نیه ! : من ... من تینا گه م له به رچی به هه له دا ده چم؟

: ته واوی ئه م هاوینه ت له مالی مندا به سه ر برد و خواردت و خواردته وه و هیواو ئومیدت خسته دلمانه وه و له به یانیه وه تا ئیواری جرت و فرتت بو له گه ل کچه کانمدا و ئیستاش ده لیی خودا حافی ز؟ : به لام من ئومیدم نه خستو ته دلی که سه وه .

: پاسته که به فه رمی نه هاتو یته داخواری ، به لام به په فتارته وه دیاربو مه به ست چیه ، هه مو پوژی نانی نیوه پو و ئیواریت له مالی مندا ده خوارد و تا ده تتوانی ده ست له نیو دهستی (نادیا) ، ده گه پرایت و پیاسه ت ده کرد ... ئایا ئه م کارانه بی مه به ست ده کرین؟ ئه وه ته نیا زاوایه که ده توانی سی ژمه له مالی خه لکیدا نان بخوا ، ئه گه ر تو داخواری که نه بای! پیتوایه هه مو پوژی بو نانی نیوه پو و ئیواری بانگم کردبای؟ ئه م جوړه قسانه هه رگیز ناچنه می شکی منه وه ، ده بی هه ر ئیستا بییه پیشی و کاره که پیکبچه یی ، گه رنا ... گه رنا ... : بروانه ... ناستینکا ... کچیکی له ئه ندازه به ده ر میهره بان و له بار و جیگای پیزه ... هاوسه ریکی له و باشتر ... به لام له پاستیدا من و ئه و نه مانتوانی لی ک تی بگه یی .

کوئندراشکین به پیکه نینه وه گوتی: هه ر ئه وه نده ؟ به س له به ر ئه وه نده ؟ بو هه مو دونیا بگه ریی ژنیکت ده سده که وی وه ک میرده که ی بیربکاته وه ؟ ئاخ له ده ست گه نجی وه ک ئیوه ! هه ر ئه وه نده ی بیریک به می شکتاندا هات ئیدی ناتوانن به و ئاسانیه له می شکی خو تانی وه ده ر نین ! هه ... هه ... هه ... مرو ژ سه ری لی تان سو رده می نی ... ئه مو لی کدی تینا گه ن ئه مه هه رگرفت نیه ، ته نیا

ئەو ەندە بەسە يەك سال پىكەو ە بژين ، ئىدى تەواۋى ئەم ناھەموارى
و لىك نەگە يىشتانە لەبەين دەچن. بۆنمۇنە شەقامىكى تازە
دروستكراۋىش ناكرى گالىسكەى تىدا لىخوپى ، بەلام دواى ماو ەيەك
تادەتوانى لىخوپە .

: قسەكانت راستن ... بەلام ... لەوانەيە من شياۋى ناستىنكا ...

: نانا ... ەەر زۆرىش شياۋى ... قسەى بەلاش مەكە ... تو
گەنجىكى زۆر باشى .

: بەلام لىرەدا شتىك ەيە ، تو ئاگادارى ژيانى من نىت ، كاكە من
كەسىكى ەژار و دەسكورتم ...

: ديسان قسەى بەلاش ... خو ەرنەبى مانگانە موچەيەكت ەيە و
ئەمەش بەسە و زۆر سوپاس بوخودا ...

: بەلام ... من ەرەقخورم ... گىرودەبوم .

خاوەنمال دەستى پاۋەشاندىن و گوتى: ئەم قسانە چىن؟ ئەمن تا
ئىستايەك جارىش بە سەرخوشى نەمدىۋى ، جگە لەمەش ، تو
گەنجىكى! با بشخوۋىتەو! منىش لە سەردەمى گەنجىدا ، نەك ەەر
خواردنەو ، بەلكو زىادەپەيشم دەکرد... گەنجىتتە ئىدى ...

: بەلام ئەو ەى من خواردنەو ەيەكى ئاسايى نىە ، بەلكو ئالودەبونە
... ئالودە بون بە خواردنەو ، شتىكى بوماۋەيى بنەمالەكەمانە .

: باۋەرناكەم ... چلى گول و ئالودەيى؟ ەرگىز باۋەرناكەم .

: كاكە راستىكەى جگە لەئالودەيى ، ەندىك كەردەو ەى نەشياۋى
ترم ەن ، پياۋى ەق و حىساب و ...

: بەرېزم كى ەرنەگى؟ ە ... ە ... ە ... پىتۋايە سەرم
سوپماۋە ؟

: ئاخىر تا چارەنوسم پون نەبىت ناتوانم ژن بىنم ... راستىكەى تا
ئىستا ئەمەم لى شاردبويەو بەلام ئىستا ناچارت كردم باسى بكەم
... فايلى تۆمەتى دزىم ەيە و بپيار وايە بەم نزيكانە دادگايى بكرىم .
كۆندراشكىن بە وپ و گىژىەو ەپرسى: دادگايى؟ ئەمەيان شتىكى
تازەيە ... نەمدەزانى ... ەقى خوۋتە ، تا چارەنوست ديار نەبى ،
نابى ژن بىنى ...

: چەندت دزى؟

: ۱۴۴ ەزار پۆل .

: پارەيەكى كەم نىە ... بەراستى فايەلەكت بۆنى سىبىرياي لىدى ...
لەوانەيە ژيانى كچەكەم پىپى لەبەدبەختى و كوپرەو ەرى ... بەلى ،
كەوابى بەم حالەو ەيچ ناكرى ... خوات لەگەل .

مىلكىن ، ەناسەيەكى ئاسودەى ەلگىشا و دەستى بو كلاۋەكەى
درىژ كرد ... كۆندراشكىنىش دواى برك بىدەنگى ، گوتى: ئى باشە
خو ناستىنكا توى زۆر خوش دەوى! كەوايە بوچى لەگەل تودا نەيەتە
سىبىريا؟ خو عىشق و خوشەويستىش بى فىداكارى و لەخو بوردويى
شتىكى بى مانايە! جگە لەو ەش (تۆمسك) شارىكى زۆر بە بەرەم و
بەرەكەتە. ژيان لە سىبىريا چەند بەرابەر لىرە خوشتر و باشترە ،
بەخودا ەاتبا و مندالم نەبان دەپويشتىم و بوخوم لەوى دەژيام .
دەو ەرە دەى دەو ەرە با زەماۋەندەكە رىكخەين .

میلکین ، له میښکی خویدا بیرى كرده وه : (ئهم شهینانه ئامادهیه
له بهر سوك كردنى بارى خوئى ، كچه كهى بداته هه موو پیس و
چه په لێك).

: ئاخر كاكه هه ر ئه وه نده نیه ! هه ندیک شتى تریش هه ن ده بئى پیئى
بلیم ... جگه له و فایله ، فایلى ساخته کاریشم هه یه .

: جا ئه مه چ جیاوازیه ك دروست ده كا ؟ دو تۆمه ت هه ر یه ك سزایان
هه یه .

: تف !

: بوچى تف ؟

: له بهر ئه وه ی ... گوئى راگره من ئیستاش هه مو شته كانم پینه گوتوى
... ناچارم مه كه گه وره ترین نهینى ژيانى خۆم بدرکینم ...

: زانینى پاز و نهیینه كانى تو چ ده ردیکى من ده وا ده كا ؟ ئه مانه
قسه ی به لاشن برا !

: كاكه قسه ی به لاش نین ! ئه گه ر برێك هیدى بیت و بزانی من كیم ...
ئه وسا له برى ئه وه ی كچه كه تم بدهیتى ، پشتم تیده كه ی ... من ...
دورخراوه یه كى هه لآتوم .

كوئندراشکین ، بهم قسه یه وه ك ئه وه ی مار پیوه ی دابى ، شیوا و
له جیگای خوئى هه ستا و برێك له میلکین وه دوركه وت ، ماوه یه ك به و
شیوه یه بئى جو له مایه وه و تییراما ، ئه مجار خوئى خسته سه ر
كورسیه كه و به دهنگیكه وه كه بئى ئومیدى تیدا به دى ده كرا ، گوتى :
هه رگیز بیرم بوشتیكى له م چه شنه نه ده چو ... ئه من مارم له باخه لئى

خۆمدا پهروه رده كرد ، فه رمو بو ده رى ، نامه وئى چاوم به چاوت
بكه وئى . میلکین کلاوه كهى هه لگرت و له خوئشى ئه و سه ركه وتنه ی
وه ده ستى هیئابو ، به ره و ده رگای ده رى وه رى كه وت ...

به لām له و ساته دا كوئندراشکین گوتى : راوه سته په له مه كه ، ئه دى
چۆنه تا ئیستا ده سگىریان نه كرده یه وه ؟

: هه روا به ئاسانى ناتوانن بمگرنه وه ، ناوى خۆم گوپیوه .

: ئه ها ... وه لاهى له وانه یه تا كوئایى ژيانیشته نه توانن په ی به م

نهینیه به رن و بتدوژنه وه ، په له مه كه ... تو گه نجیكى باشى ...

ده زانم ماوه یه كى زۆریشه تو به ت كرده ... كورپه ده په نا به خوا ، چ
ده بئى باببى ، كیشه نیه ، وه ره پیئشى .

میلکین سه رتا پای جه سته ی ئاره قه ی لئى نیشت ... نه یده زانى چ
درویه كى له مه گه وره تر بدوژیته وه ... بیرى بو هیچ شتیک نه ده چو
... چاره نه مابو جگه له وه ی بئى هیچ لیكدانه وه و ئاماده كاریه كى
پیشوه خته ، تا تینى تیدایه پاكا وخوئى پزگار كا ... خوئى ئاماده كرد
له ده رگاوه فره تى لئى بكا .

به لām له و ساته دا بیرىكى به میشكدا هات ... گوتى : كاكه گرفتیکى
تریشم هه یه ... ئه گه ر راستیه كه یته ده وئى من شیتم ! ... خوشت
ده زانى شیت به كه لکى ژن هیئان نایه ...

: باوه رپناكه م ... شیت و ئه م قسه به جیئانه ؟ ! .

: له قسه كه ته وه دياره كه شاره زاييه كي ئه وتوت له و باره يه وه نيه ،
هينديك كه س حاله تي شيتيان جار جاره ، ئه وكاتانه ي كه ئاساين ،
هيچ كه س هه ستيان پيناكا .

: پيموانيه ئه م جوړه شيتيه له تودا هه بي ، پيم خوش نيه له م
باره يه وه قسه بكه يت .

: ئه دي چ بكه م؟ كه باوه ږم پينه كه ي ناچارم راپورتي دكتور
بوينم .

: راپورتي دكتورم قبوله ، به لام قسه كاني تو نه خير .

: ئي باشه ، كه وايه دواي نيو كاتزميري تر ديمه وه و راپورتي
پزىشكت بو دينم ... خود احافيز

* * *

ميلكين ، ئه مه ي گوت و به په له كلاوه كه ي هه لگرت و به خيرايي
له ده رگا كه وه ون بو ، نزيكه ي پينچ خوله ك دواتر گه يشته لاي دكتور
(فيتيوډ) ي ناسياوي ، كه ئه و يش چه ند خوله كيك له وه و به ر له گه ل
ژنه كه يدا ببوه دمه قالتيان .

كاتي ميلكين گه يشته ئه وي ، خهريك بو قژي دادينا . ميلكين پوي
كرده ناسياوه كه ي و گوتي دؤستي خوشه ويست ! داواكار يه كم هه يه !
فريام كه وه ! ده يانه وي په رو بالم بكه ن و توشي ژن هينانم كه ن ...
بو خو ږگار كردن گوتومه شيم ... تو ده تواني به سود وه رگرتن له

ږه وشي (هامليت) ... ئه ها ... ده زاني مه به ستم چيه (ناكري
شيته كان ژن بينن) ... هاوپي خوشه ويست ! به پشت به ستن به م
راستيه دمه وي راپورتيكم بو بنوسي .

دكتور پرسى : ناته وي ژن بيني ؟

: به هيچ شيوه يه ك .

دكتور ، به دهم شانه كردني قژيه وه ، گوتي : كه واته هيچ ! كه سيك
نه يه وي ژن بيني ، نه ك هه ر شيت نيه ، به لكو وشيار ترين و زيره ك ترين
كه سي سه ر پوي زه ويه ... به لام ئيه ... ئه گه ر هاتو ږوژيك له ږوژان
له سه ر ئه م بوچونه ي ئيستات نه ماييت و حه زت ليو ژن بيني ، ئه وسا
وه ره وه بولام تا ده سبه جي راپورتي شيتيه كه ت بنيمه ناو ده ست
... ئه وسا هيچ شك و گومان يكم ناميني كه شيت بويته .

چيروكى بى ناو نيشان

خوره تاو له سه دهى پيښه ميشدا - دروست وهك ئه مړو - به يانيان له لايه كه وه سهرى دهر دينا و نيوارانيش له لايه كى تره وه ون ده بو. به يانيان يه كه مين زهردهى خوره تاو ، له گهل شه ونمى سهر پوى گول و گياكان ، ماچى ئالو گوړ ده كرد و زهوى تين و تاوى به بهردا ده هاته وه. له گهل ئه مه شدا ، هه موشوئينك پرده بو له شادى و ئوميد ، سهر له نيوارانيش هيورى و ئارامى خوئى وه ده ست دينا يه وه و خوئى له نيو تاريخيه كى بيزار كهردا ده شارده وه.

پوژ وه كو پوژانى تر و شه و يش وهك شه وانى تر بون. به ده گمه ن هه وريك به ئاسمانه وه به دى ده كرا كه پيچ وخول بدا و بيكا ته گرمه و بو له ، يان نه يزه كيك له بيزارى و نيگه رانيدا بكشى. يان راهيبكى په نگ په ريو ، به هيواشى بچيته لاي هاوپيكانى ترى نيو ديره كه و بكه و يته باسى نه وهى گوايا برېك له ولاى ديره كه وه به وريكي بينيوه. هه رنه وهنده و ئيدى پوژ وهك پوژانى تر و شه و يش وهك شه وانى تر بون.

راهيبه كان كاريان ده كرد و نويژيان ده كرد و له ده رگاي خودا وهند ده پارانه وه و نزا يان ده كرد. به لام پيرى ديره كه يان ، ئورگى ليده دا و ئاوازي داده نا و به زمانى لاتينى شيعرى ده خوئينده وه ، توانايه كى

له پاده به ده رى هه بو ، نه وهنده به جوانى ئورگى ليده دا ته نانه ت راهيبه به ته مه نه كانيش - كه قاچيان به ليوى گوړه وه بو و به ئاسته م هه ستى بيستنيان ما بو - كاتى گوښيان له موزيكه دلگيره كهى بوايا ، نه ياننده توانى خوړاگرن و فرميسكيان به چاواندا ده هاته خواري. هه ركاتى له باره ي شتيكه وه قسه ي بو كردبان ، ته نانه ت بابيه تيكي ئاسايى له وينه ي پوهك و گيانله به ره كان ، يان له باره ي ده رياه وه ، مه حال بو فرميسك به چاويانه وه ، يان زهرده خه نه يه كى له بار به سهر ليويانه وه ، به دى نه كه يت.

له هه ل مه رجيكى له م شيويه دا ، مروځ وا هه ستى ده كرد چه ند ژييه ك ، له چه شنى ژييه كانى ئاميريكي موزيك ، له پوچيدا ده زرينگينه وه. هه ركاتى حاله تيك ، ده روى داگرتبا ، جا چ شادى چ غم وخه فته ، يان له باره ي شتيكي ترسناكه وه قسه ي كردبا ، به هره يه كى به جوش و كهف و كول ، سهرتاپاي جهسته ي ده گرتنه وه ، دلوپه فرميسكه كان له چاوانيدا ده دره وشانه وه و پوخسارى سور هه لده گه را و وهك هه ور ده يگرماند. راهيبه كان له ساتى گوښرتنياندا وايان هه ست ده كرد ئيستا نايستا به هره به خشى پيرى دير ، گيانيان ده كيشى.

پيرى دير ، له م كات و ساته به شكويانه دا ، هيژو توانايه كى زورى به كار دينا. كاريگه ريه كى گه وړه ي له سهر ده روى راهيبه كان جيده هيشت. هيڼده به س بو فه رمانى پيكر دبان خوتان هه لده نه ده رياه ، تاوه كو هه مويان بى چه ند و چوڼ ، فه رمانه كه يان جيبه جى كردبا.

نه‌واو سوؤزی موزيك و نه‌و سرودانه‌ی له ستایشی په‌روه‌ردگار و زه‌وی و ئاسمانه‌كاندا ده‌یچرین ، ببوه سه‌رچاوه‌ی شادی و ئومیدی راهیبه‌كان. جارجاریش له ژیاڼی یه‌ك ریتم و بی‌گوږانکاریاندا ، ده‌بوه هوکاري نه‌وه‌ی له دره‌خت و خه‌زان و به‌هاریش زویر و دلگیر بن. به‌لام له هه‌مو حاله‌ته‌كاندا ، پیویستیان به‌ بلیمه‌تی و لی‌هاتویی پیره‌که‌یان هه‌بو.

ده‌یان سال‌ تی‌په‌ریوه و ژیان له‌م دیره‌دا ، روژی هه‌روه‌ك روژانی تر و شه‌ویشی هه‌روه‌ك شه‌وانی تره‌. جگه‌ له‌ بالنده و دپنده‌كان ، هیچ بونه‌وه‌ریکی زیندو قاجی نه‌ده‌خسته نی‌و نه‌م دیره‌. نزیکترین ئاوه‌دانیش ، نزیکه‌ی سه‌د فرست له‌م دیره‌وه دور بو ، که‌ریگا‌که‌ی به‌نی‌و بیابانیکی وشك و برینگدا تی‌ده‌په‌ری. ته‌نیا نه‌وکه‌سانه‌ی له‌خو‌یان بی‌زاریان ، یان ژیاڼی خو‌یان به‌هه‌ند نه‌گرتبا و ده‌ستیان له‌ خو‌شی و شادیه‌کانی ژیان هه‌لگرتبا ، ریگای نه‌م بیابانه وشك و برینگه‌یان ده‌کوتایه‌وه و خو‌یان ده‌گه‌یانده نه‌م دیره ، بو‌نه‌وه‌ی پاک ببه‌وه و ببه‌ راهیب.

کاتی شه‌ویکیان ، پیاویکی شارنشین ، به‌نده‌یه‌کی گونا‌هکاری ئاسایی ، که‌پیده‌چو گیانی خو‌ی زو‌ر خو‌ش بو‌ی ، که‌وته لی‌دانی ده‌رگای دیره‌که بو‌نه‌وه‌ی ده‌رگای لی‌بکه‌نه‌وه. راهیبه‌کانی نی‌و دیره‌که‌هه‌په‌سان. کاتی کابرای شاری وه‌ژورکه‌وت ، به‌رله‌وه‌ی بجیته‌لای پیری دیر و داوای ن‌زای خیری لی‌بکا و ده‌ست به‌ ن‌زا و پارانه‌وه‌کانی

بکا ، داوای نان و شه‌رابی کرد. کاتی لی‌یان پرسى: چونه‌وا له‌شاره‌وه ریگای که‌وتوته نه‌م بیابانه چوله‌؟ نه‌ویش وه‌لامی دانه‌وه که‌ گویا له‌ پاو بوه و بریك له‌ نه‌ندازه‌ی ئاسایی زیاتری خواردوته‌وه و به‌و هو‌یه‌شه‌وه ریگای هه‌له‌ کردوه. کاتی راهیبه‌كان داوایان لی‌کرد لایان بمی‌نیته‌وه و ببیته‌ راهیب و رو‌حی خو‌ی پرگار بکا ، به‌م قسه‌یه زه‌رده‌یه‌ك گرتی و گو‌تی: من هاوتای نی‌وه نیم.

داوای نه‌وه‌ی که‌ تی‌ری خوارد و خوارده‌وه ، زو‌ر به‌ وردی هه‌لی‌وانیه سه‌رتاپای نه‌و راهیبه‌نه‌ی که‌ چوار ده‌وره‌یان لی‌دبو و سه‌ریکی بادا و گو‌تی: (نی‌وه‌ی راهیب چ ده‌که‌ن؟ به‌س ده‌زانن بخو‌ن و بخو‌نه‌وه ، نه‌مه‌یه ریگای پرگار بونی رو‌ح؟ بریك نه‌قل و ئاوه‌زتان بخه‌نه‌کار و بیرکه‌نه‌وه! لی‌ره بی‌خه‌م و خه‌یال لی‌ی دانیشتون و پال‌تانداده‌وه و ده‌خو‌ن و ده‌خو‌نه‌وه و بیر له‌ هیچ شتیکی تر ناکه‌نه‌وه ، به‌لام نی‌ستا که‌سه نزیکه‌كانتان له‌په‌نايه‌کدا ده‌مرن و ده‌چنه‌ دۆزه‌خه‌وه! برۆن باب‌ه ... نه‌وه باسی چ ده‌که‌ن؟ برۆن چاویک به‌شاردا بگی‌رن و سه‌یرکه‌ن بزائن چ پوده‌دا؟ هی‌ندیك خه‌لك له‌په‌نايه‌کدا له‌برسان ده‌مرن و له‌ هه‌مانکاتیشدا ، هه‌ندیکی تر جیگا‌ نیه‌پاره‌ی تی‌که‌ن و خو‌یان له‌نی‌و فجق و فجوردا ونکردوه و پارویان که‌وتوته‌ پونه‌وه. مرو‌قه‌كان نه‌ئیمانیاڼ هه‌یه نه‌پاستیش! نه‌مه کی‌یه ده‌بی‌ هی‌مه‌ت بکات و پرگاریان بکات؟ نه‌رکی سه‌رشانی کی‌یه ، به‌ئاراسته‌یه‌کی دروست ، پ‌ن‌مایان بکا؟ ئایا نه‌مه نه‌رکی که‌سیکی هه‌میشه مه‌ستی

وهكو منه؟ وادهزائن خوداوهند ئه و پوچه ساده و دلّه ميههه بان و
ئيمانهى له بهر ئه وه پييه خشيون تا له نيو ئه م چوار ديواره دا ليى
دانيشن وپالده نه وه؟).

هه چهنده كا برائى شارى ، سه خوشي پيوه دياربوو و ريز و
نه زاكه تيشى خستبو وه لاوه ، به لام سه ربارى ئه مهش كاريگه ريه كى
ئيچگار گه وره ي له سه ر دل و ده روني پيرى دي ره كه جي هشت.
دواتر ، پيرى دي ره هه نديك پونكر نه وه و پينمايى دايه موريله كانى و
به ره نكيكى سور هه لگه پاوه وه ، گوتى: براكانم ، قسه كانى راست بون
، راست ده كا ئيست مروفه لانه واز و بيده ره تانه كان ، به هو ي بى
توانايى ولاوازي ئيمانپانه وه ده كه ونه نيو زه لكاوى كفر و گونا هه وه و
ده مرن. له ساته وه ختيكى ئاوا ناسكيشدا ، ئيمه ده ستمان خستوته
سه ر ده ست و وهك ئه وه ي ئه م شتانه هيج په يوه نديه كيان به ئيمه وه
نه بيت. من پيم باشه وه پى بكه وم و بچه شار و بپوم به لكو عيساى
مه سيح - كه خه ريكه له بير ده چيته وه - به يئمه وه يادى ئه و خه لكه .
پيرى دي ره ، زور به سه ختى كه وتبو وه ژير كاريگه رى قسه كانى كا برائى
شاريه وه ، سه رله به يانى پوژى دواتر دارده سته كه ي هه لگرت و
خودا حافيزى له موريله كانى كرد و به ره و شار ، كه وته پى.
به م شيوه يه راهيبه كان ، له شيعر و موزيك و وتاره كانى پيره كه يان بى
به ش بون. نزيكه ي دو مانگ بو ، پيره كه يان جي هشتبون.
زور بيريان ده كرد ، به لام هيشتا ديار نه بو بگه ريته وه .

سه ره نجام له كو تايى مانگى ئه يلولدا دهنگى ته قه ته قى دارده سته كه ي
كه وته به ر گو ي موريله كانى. به ره و پيرى چون و دايانه به ر پيژنه ي
پرسياران. به لام پير له برى ئه وه ي به بينينى موريله كانى شاد و
خوشحال بيت ، دايه پرمه ي گريان و هيجى نه گوت.
راهيبه كان ، پيرى خو يان زور به كزى و ماتى هاته به رچاوان ،
پوخسارى ماندو و ژاكاوى ، خه م و خه فته و كو له وارى تي دا به دى
ده كرا ، ئه وكاته ي له پرمه ي گرياندا ، شيوه ي زياتر به كه سيك ده چو
كه سو كايه تيه كى گه وره يان پيكر دى.
راهيبه كانيش ده گريان و به قورگى پر له گريان هه وه له هو كاري
گريان هه كيان ده پرسى. به لام پير ، دواى ئه وه ي هه نديك هيدى بو وه
، چوه ژوره كه ي خو ي و ده رگاى له سه ر خو ي داخست.
تاحه وت پوژان له ژورى نه هاته ده رى ، نه نانى ده خوارد ، نه ناوى
ده خوارد وه ، نه ئورگى لي ده دا ، هه ر ده گريا. هه ركاتى راهيبه كان
هاتبان له ده رگا يان دابا و ليى پارابانه وه بيته ده رى و له و خه م و
خه فته پرگاريان كا ، له گه ل بي ده نگيدا به ره و پو ده بونه وه .
سه ره نجام پير ، له ژورى هاته ده رى ، راهيبه كانى له ده ورى خو ي
كو كرده وه و به چاوانى پرله گريان و دهنگيى غه مناكه وه - كه
تاراده يه ك بق و قينيشى پيوه ديار بو - ئه وه ي له و سى مانگه دا
بينيبوى ، سه ر هتا به دهنگيى ئارام و چاوانى پيكه نيناويه وه ، له
سه ر هتاى گه شته كه يه وه ده ستي كرد به گي رانه وه: كه چون به ديژايى
ريگا بالنده كان بو يان ده خو يند و چون جوگه له ئاوه كان شو ره

شوپړيان ده كړد و چوڼ هيووا و ئوميدى جوان ، پوځ و گيانيان وه سها دينا ، چوڼ خووى وهك سهربازيك ده هاته بهرچاوان به پيدا بپوات و باوه پرى ته واوى به سهر كه وتن هه بى و به ره و مهيدانى جهنگ بپوا. چوڼ ليړه وه تا شار بپرى كړد بووه و سرودى گوتبون و شيعرى خوښد بونه وه و هه سستى به دورى پيكاكه نه كړدبو.

به لام ههركه گهيشته سهر باسى ئه وهى كه گهيشته شار و هه لسوكه وت و قسه كړدن له گه ل شارنشينه كاندا ، دهنكى له رزهى تيكه وت و چاوه كانى بريسه كاندا و پق و قين سهر تاپاى جهستهى گرته وه. ئه وهى له شار بينيپونى و بهرچاوى كه وتبون ، پيشتر له ژيانيدا شتى واى نه ديپو ، ته نانه ت پيگهى به خووى نه دابو له ميښكى خوشيدا به رجه سته يان كا.

له وى ، له شار ، بو يه كه مجار له ژيانيدا هيز و تواناى شهيتانى چه په لى به چاوه كانى خووى بينيپو. دركى ، به فرت وفيل و حيله بازيه كانى هيزى شه پ و خراپه كارى و لاوازى و ترسنوكى مروځ ، كړدبو. بو به دبختى ههركه ده گاته شار و ده چيته يه كه م ماله وه ، ده بينى (قه حبه خانه) يه ، كه تيايدا نزيكه ي په نجا پياوى ده وله مهنه ، زياد له پاده خوارد بويانه وه و به سهر خوښى گورانپان ده گوتن ، قسه كانيشيان ئه وه نده دور له په وشت و نه فرتي بون ، موى جهستهى هه مو مروځيكي باوه پردار و له خوا ترسيان گرځ ده كړده وه. ئه م بونه وهره بزيو و شاد و زياد له پاده نازدانه ، نه له خودا ده ترسان و نه له شهيتان و نه له مردنپش ، هه رچى پپيان خوښ

بوايا ده يانگوت و ده يانكرد. ههركه له سهر مامله يه كى شه هوانى ريكه وتبان ، ئه وا لييانده دا ده پويشتن.

شه رابه جوان و خاوينه كه شيان پريشكى داويشتن و هه لده چو. پيده چو زور شيرن و به تام بيت چونكه دواى هه ر جاميك كه هه ليانده دا ، پيده كه نين و زياتر حه زيان ده چوه سهر خواردنه وه. شه رابه كه يان به دهم مروځه وه پيده كه نى. هه ركاتى لييان ده خوارده وه پريشكى داويشتن و هه لده چو ، له مه وه بو ت دهرده كه وت كه چ جوانى و فرت و فيليكي شه يتانيانه ي له شيرپنى خويدا هه لگرتوه.

پيرى دير ، كه له پقان فرميسكى به رده دانه وه ، هه روا له باره ي ئه و شتانه ي ديتبونى ، قسه ي ده كړد. ده يگوت ژنيكى هه رزه و پوت وقوت ، له سهر ميژيك له نيو كومه ليك پياوى مه يخوردا پراوه ستابو و پياوه كانيش به ده وريدا ئه لقه يان به سستبو. ئه سته مه مروځ بتوانى ديمه نيكي له مه جوانتر و دلفريوين تر له ميښكى خويدا بنه خشيني ، يان شتيكى له و چه شنه له سروشتدا به دى بكا. ئه و ماره ژه هراويه ، ئه و كچه قز دريژ و گهنم پهنه ، كه چاوو برويه كى په ش و ليوه كانى گوتن بون ، بى شهرمانه ددانه سپيه كانى دهرده خستن ، به شيوه يه ك پيده كه نى ، ده تگوت نيازى ئه وهى هه يه بللى: (بپوانن چه نده بى شهرم و دلفريتم). ئه و مت و موروه زپرانه به سهر شان و مليدا هاتبونه خوارى. جهسته ي نازدارى ، ناماده نه بو له نيو جل و به رگه كانيدا خووى بشاريته وه و ده تگوت سه وزه گياى به هارانه زه وى شه ق ده كا و له ژير خاكه وه سهر دهردينى. ئه و ژنه هه رزه و بي شهرمه

، شهرابی دهنوښی و گوزانی دهگوت و هرچیهکیان حهزبان لیښوایه
خوی دهخسته بهردهستیان.

پیری دیر هه روا قسهی دهکردن و دهستی پادهوهشانندن. لهبارهی
پیشبرکئی ئهسپسواری و شهپهگا و شانۆ و کارگهی وینهکیشان ،
واتا ئه و شوینهی پهیکهریان لی دروست دهکردن و لهسه ر جهستهی
پوتی ژنان ، تابلوی هونهریان دهکیشا.

پیری دیر ، بهزمانیکی ساده و پون و پړئاواز ، به تاسوقهوه قسهی
دهکردن ، دهتگوت دهیهوی پیشه بهسه ر ژیهکدا بیئی که لیی ون
بوه و بوی نادۆزیهوه ...

پراهیبهکانیش ، مات و سهراسیمه ، سهراپای جهستهیان ببوه گوی ،
لهئه نجامی هه لچونی ههست و نهستیاندا ، خهريک بو هه ناسهیان
پادهوهستا ...

سهره نجام پیری دیر ، دواي گيرانهوهی تهواوی فرت و فیلهکانی
شهیتان و بریسکهی خه له تیینه ری هیزی شه پ و خراپه کاری و دیمه نه
دلپفینهکانی جهستهی ژن ، شهیتانی به نه فرهت کردو به ره و
ژوره کهی خوی پویش و ون بو ...

به یانی زو کاتی له خه وهستا و له ژوره کهی خوی وه ده رکهوت ، هیچ
کام له پراهیبهکانی بهرچا و نه کهوت ، هه ره مویان به ره و شار فره یان
لیکردبو.

هاوینه واریه کان

تازه بوک و زاویه ک ، به دریژی هیلی شه‌م‌نده‌ری نریک
هاوینه‌واره‌که ،خه‌ریکی پیاسه‌کردن بون.

پیاوکه ، دهستیکی لهکه مه‌ری ژنه‌که ئالان‌دبو و ژنه‌که‌ش خوئی به‌وه‌وه نوسان‌دبو. هه‌ردوکیان هه‌ستیان به شادی و خوشییه‌کی ژۆر ده‌کرد.

نیوه مانگ ، له ئاسمانه وه سهیری دهکردن و نیوچاوانی خوئی گرژ کردبو و خه م و خه فته له روخساریدا به دی دهکرا ، پیده چو ، ناخ بو سه رده می لاویتی خوئی هه لکشی و ئیژه یی به م دوانه به ری.

ههوا ، بى جۆله و بۆنى گۆله كۆيۆه كانى ليدىهات ، له ولاى هيللى
شه مه نده فەرەكەوه ، دهنكى بالندهك بىسترا...

ژنه گوتی: ساشا چەندە خوښه! بەراستی دەلێی خەون دەبینم!
 بپوانه ئه‌و بی‌شه‌لانه بچوکه! چەندە ئارامکەرە! بپوانه ستونی
 تەله‌گرافەکان! چەندە پێک و جوانن! ببینه ساشا! ئەمانە ژێانیان
 بەم شوێنە بەخشیوه! مانای ئەو هیه لێره‌ش ژیان هیه ...
 پیشکەوتن هیه ... مەگەر توو ئه‌و کاتانه‌ی شەنبە دەنگی نەرمی
 شەمەندەفەرت بوو دێنی، هەست بە خوښحالی ناکە؟

: بهائی راست دہکےیت ... ئہری دہستہکانت بوّ وا گہرم داہاتون! ...
ئہری بوّ ئیواری حیمان ھہہ بیخوین؟

٢٥٣

: حیثیتی گیایی و مریشك ... مریشكه كه به‌شی ه‌ردو کمان ده‌کا ،

جگه له وهی له شاریشه وه هه ندیک ماسی ساردینیان بو ناردوین .
نیوه مانگه که ، وه ئه وهی بوئی به شتیکی تفت و ناخوشه وه
کردبی ، پوی خوئی له پشت هه وره کانه وه شارده وه ، دیاربو خوئی
و شادی مروقه کان ، ئه وی خسته بوو یادی جیگه و نوینه ته نیا که ی
خوئی له ویدی جه نکه ل و ده شته کانه وه ...

: ئۇو شەمەندەفەر ئىك خەرىكە بەرەو ئىرە دىت.

سى چاۋى بلىڭ سەدارى شەمەندەفەرى لۇكۇمۇتېڭ ، لەدۇرپا
 ۋەدەر كەۋتەن. سەرۋىكى لىقى ۋىستىگە كە چۈە سەر سەكۈكە ،
 لەھەردولاي ھىلەكەۋە چىراي رېنمايى داگىرسان ، ساشا بەباۋىشك
 دانەۋە ، گوتى: ئەم شەمەندەفەرە بىرۋات ، ئىمەش دەگە رېننەۋە
 مالى. بەرۋاستى ژيانىكى زۆر خۇش بەسەر دەبەين ، ئەۋەندە خۇشە
 كەباۋەر ناكىرى.

شہمہ نندہ فہرہ پڑھ کہ ، بیدہ نگ ، تا ناستی سہ کو کہ چوہ پیش و
راہہ ستا .

سەر و سیمای خه‌والۆی گه‌شتیاران و کلاوه‌کان و شانەکان - که له‌یه‌نچه‌ره‌که‌وه دیاریون - که‌وتنه‌ حوله‌...

له نيو فارگوټيځدا ، دنگيځ هاته بهرگوۍ كه دهیگوت: (ئوها قاریا و مېردهكهۍ! هاتونه یېشوازیمان! ئهوهتان.

دو کچولہی بچوک ، له فارگوټيک ځانته درې وځويان به ملي قارياو هه لواسی. دواي نه وان سهر و سيمای ژنيکی قه له وي به ته مه ن

وپیایوکی بالا به رزی لاواز و دوی ئه وانیش دو قوتابی قوناغی ناوه ندی ، به خوین و جانتا کانیانسه وه و دوی ئه وانیش خزمه تکاره که یان و سه ره نجام دایه گه وره یان ، یه که به دوی یه کدا ، وه ده ره که وتن .

پیایوه که ، له کاتی کدا که دهستی ساشای دهگوشی ، دهستی به قسان کرد: ئه وه هاتین کاکه ! پیماویه زورت چاوه پری کردین ! ئاخو له بهرئه وهی مامت تا ئیستا نه هاتوته لات ، چه ندت جنیو پیداه ! مندالینه ! کولیا ، کوستیا ، نینا ، فیفا ، وهرنه ئیره ... دهستی مامه ساشا ماچ که ن ! هه مو له هه مو هاتوین تا سی چوار پوژان لاتان بمینینه وه ، هیوادارم جیگاتان لی ته نگ نه که یین ، ها ؟ راستیه که ی بلای ، شهرم مه که ...

ژن و میردی خوشحال ، به بینینی مامه و خیزانه که ی ، ترسیان لی نیشته . ئه و کاته ی مامه قسه ی ده کرد و ساشای ماچ ده کرد ، شتیکی له م چه شنه به میشتکی ساشادا هات : (خوی و ژنه که ی ، ههرسی ژوره که و سه رینه کان و به تانیه کان ده خه نه به ده دهستی منداله کانیانسه وه . ماسی سه ردین و چی شته گیاییه که ، له چاو تروکانی کدا ده خوری . ئاموزاکان ، چی گولی باخچه که هه یه هه لیده که نن ، شته کان به سه ره شه که دا په رش و بلاو ده که نه وه و ده یکه نه هات و هاوار و قیزه قیزیک ، ئه و سه ری دیار نه بی . ئاموژنیش

، له به یانیه وه تا ئیواری له باره ی نه خوشیه که یه وه ده دوی و به ده وهام ده یلیت و ده یلیته وه که به په چه له که له به ماله ی (باروئ فوئ فنیتیش) ه و له خیزانی ئه ودا چای کردوته وه ساشا ، به چاوانیکی نه فره تیه وه ده یروانیه ژنه که ی و ده یگوت : سندانان لیدا ! هاتون بینه میوانی تو !

قاریاش - که پهنگی به پوه وه نه مابو - بهرق و تورپیه وه ، وه لامی دایه وه : نه خیر ، ئه مانه میوانی توئ ، خزم و کهس و کاری توئ ، نه که هی من ! ئه مجار پوی کرده میوانه کان و زه ده ده خه نه یه یه کی هینایه سه ره لیوه کانی و گوتی : فه رمون فه رمون ، تکا ده که م فه رمون !

نیوه مانگه که ، جاریکی تر خوی له نیو په له هه وره کان هینایه ده ری ، ده تگوت له خوشی ئه وه ی که هیچ خزمیکی نیه ، پیده که نی . ساشاش پوی خوی و هرسوپاند بو ئه وه ی پوی ترش و تالی خوی له نیگای میوانه کان بدزیته وه و هه ولیده دا به ده نگیکی به سوژ و پر له خوشه ویسته وه قسه بکات ، بویه گوتی : فه رمون ، میوانه خوشه ویسته کان فه رمون .

ناکامی

(ئیلیا سیږگیوڤیچ پیپلوڤ) و (کلیوڤاتراپتروڤنا) ی ژنی ، له ویدیو ده رگای ژوره که وه گوښیان پراگرتبو ، دیاربو له ژوره بچوکه که دا ، دو که س له باره ی عیشق و خوښه ویستی وه ددوان ، نه و دو که سه ، یه کیان (ناتاشا) ی کچیان و نه ویترا (شچوپکین) ی ماموستای فیرگه ی شارکه بو.

پیپلوڤی باوکی کچه ، له خوشیان هه مو جه سته ی ده له رزی ، ده سته کانی لیک ده سوی و له ژیر لیوه وه به سرته گوتی: خه ریکه دم بو قولابه که ده با ، ژنه که تو ده بی هه مو هوښ و بیرت کوکه یته وه و هه رکه قسه کانیاں گه یشته سهر باسی عیشق و خوښه ویستی ، ده بی بی دواکه وتن (شه مایلی قه دیسان*) له دیواره که داگریه خواری و به پراکردن بچین پیروژبايیان لی بکه یین ... ده بی خافلگریان بکه یین ... ده بی دروست له و ساته دا بگه یینه سه ریان ... نزای به خیریان بو بکه یین ... نزای به خیر، به شیکه له کاره پیروژه کان ، که سیک نزای به خیری بو بکری ئیدی هه رگیز ناتوانی خو ی له ژیر باری هاوسه رگیری ده ربینی ... کاتیکیش بیهوی پرو بیانو بیښته وه ، نه و ده بی له دادگا ئاماده بی.

له م کاته دا ، له ژوره بچوکه که دا شچوپکین خه ریکبو ده نکه شقارته یه کی به پانتول که یدا ده هینا بوته وه ی دا یگریسینی ، قسه ی بو

ناتاشا ده کرد و ده یگوت: واز له م په فتارته بیښه ، من هیچ کاتیک نامه م بو تو نه نویسه !

ناتاشا که به دم قسه کردنه وه جار جار له ئاوینه که دا سه یړیکی خو ی ده کرد ، وه لامی دایه وه: تو وات گوت و منیش باوه پم پیکردی! یه کسه ر خه تی تو م ناسیه وه! تو مروښکی سه یری! ماموستی فیرگه ی خوشنوسیت و نه مه ش خه ته که ته؟ چون ده کری به و خه ته جوانه وه خه لکی فیری خوشنوسی بکه ی؟

: هم ... جا نه مه چ شتیکی گرینگی تیدایه؟ له فیړکردنی خوشنوسیدا ، خوشنوسین گرینگ نیه ، گرینگ نه وه یه فیړخوازه کان له کاتی وانه دا نه یکه نه پروژی خو یان ، کاتی ده بینم فیړخوازه کان له کاتی وانه دا خه ریکی قسه کردن ، راسته که هه لده گرم و ده که ومه ویزه یان ... ئیدی خه ت جوان بی یان ناشیرن ، چ جیاوازیه کی هه یه؟ من دلنیا م خه تی جوان واتا قسه ی قوړ و به لاش! بو نمونه (نیکراسوف) تا خواحه زکا خه تی ناخوښ بو ، به لام نوسه ریکی باش بو. من بو خوم نمونه ی خه تی نه وم له کو به ره مه چاپ کراوه که یدا بینوه.

: به لام جیاوازی تو و نیکراسوف ئاسمان و پیسمانه ... دواتر دریژه ی دایه: نه گهر نوسه ریک بیته داخوایم ، نه وای دودلی شوی پی ده که م ، بو نه وه ی وه ک یادگاریه ک ، به چه پ و راستدا شیعرم بو بنوسی.

: ئنجا خو نه وه هیڼده قورس نیه؟ منیش ده توانم شیعرت بو بنوسم.

: له باره ی چیه وه؟

: له باره ی عیشق و ... هسته کان و . چاوه کانت و ... شیعرى وات
بو بنوسم! سه رسامت بکا ... فرمیسک به چاوه کانتدا بیته خواری!
نهری به راست نه گهر شیعرت بو بنوسم ریگام پی دهدهیت دهستت
ماچ بکه م؟

: گوتم ده بی خودایه چ بلیت؟ بی شیعر و نیستاکهش ده توانیت.

شچوپکین ، له جیی خوئی جولاً و به چاوانی له خوشیان دهریه ریوه وه ،
لیوه کانی به دهسته کانی ناتاشاوه نوساند ، که بوئی سابونی
زهردینه ی هیلکه ی لی ده هات.

له م کاته دا پیلوڤ ، که پهنگی وه که به فرسپی ببو ، ئانیشکیکی
کوتایه که له که ی کلیو پاترای ژنی و به په له دوگمه ی چاکه ته که ی
داخست و گوئی: خیرابه ، شه مایل ، شه مایله که له دیواره که
بکه ره وه ، پاکه ، ده ی خیراکه . بو خوشیی بی نه وه ی کات به فیرو بدا
، دهرگاکی کرده وه و دهسته کانی به ره و ئاسمان به رز کرده وه و
له کاتی که به چاوانی پر فرمیسکه وه لی که دا لی که دا برژانگی ده پرکاند ،
گوئی: پیروژتان بیت گه نه کان! ... نزای به خیرتان بو ده که م ...
گه نه خوشه ویسته کان ... خودای گه وره خوشبه ختتان بکا ...
وه چه ی زور بخه نه وه ...

کلیو پاترای ژنیشی - که له خوشیان ده گریا - گوئی: من ... منیش
نزای به خیرتان بو ده که م ... به ئومیدی خودا شاد و خوشبه خت
ده بن و پیکه وه پیر وخه رو ده بن!

دواتر رویکرده شچوپکین و گوئی: تو ، تاکه سه رمایه ی ژیانم ، واتا
کچه خوشه ویسته که م لی دهستی ... توخوا ئاگات لی بیت و
له گه لیدا میهره بان به ...

شچوپکینیش که له ترسان و له سه رسامیدا چه په سابو و ده می
داچه قاندبو ، شه به یخونه که ی دایک و باوکی کچه ، هینده له پر و
چاوه پروان نه کراو بو ، نه یتوانی هیچ قسه بکا .

له حالیکدا له ترسان هله ده له رزی ، له میشکی خویدا له بیرکرده وه دا
بو: (نه ی هاوار چوئ که وتمه ته له وه ! چوئ خافلگیریان کردم ! کارم
ته واوه ! مه حاله بتوانم له م کیشیه خوم دهر باز که م !) .

ناچار سه ری بو هل و مهرجه که دانواند ، تا شه مایله که ی
به سه ردابینن ،

ده یویست بلیت: (باشه پازیم) .

باوکی ناتاشاش به دهم گریان وه گوئی: نزا ... نزای به خیرتان بو
ده که م . ناتاشا کچم برو له ته نیشتی وه راوهسته ... پتروڤنا نه و
شه مایله بده ره من ...

به لام له م کاته دا باوکه له گریان که وت و له پقان سور هه لگه را ،
به وپه ری بق و تورپه ییه وه روی کرده پتروڤنا و گوئی: هه ی گه مژه !
که لله پوچ ! سه یرکه له جیاتی شه مایل جیت داوه ته ده ستم !

: ئەى ھاوار خودايە ئەمە چيە !

شچۆپكىن ، بەنىگايەكى پىرلە ترسەوہ ، پوانىيە شەمايلەكە و
تىگەيشت پىزگارى بوہ . دايك و باوكى ناتاشا ، لەپەلەپەلى و
هەللەداوانى خويان ، لە برى (شەمايلى پىرۆز) ،

ويىنەى (لاژىچىنكوڧ) ى نوسەريان لە ديوارەكە كىرەبووہ و ھىنابويان
.

پىپىلوڧى پىر و كلىوڧاتراپىرۆڧناى ژنى ، بەويىنەكەى دەستيانەوہ ،
شەرمەندە و خەجالەت ، پاوہستابون و تاسابون .
لەم نىوہدا كاكى مامۆستا كەزانى ھەللەيان كىردوہ و ھەل و
مەرچەكەش لەبارە ، بەدەرفەتى زانى و بى دواكەوتن قوچاندى .

(شەمايل*) ئەوپارچە تەختەيەيە كە قەدىسەكان بەھەلكۆلەين نەخش
و نىگار و ويىنەى لەسەر دروست دەكەن و دواتر بە ھۆى كاغەز ، يان
ئاوريشمەوہ ويىنەكەى لىوہردەگرنەوہ .

نه زانی

گه نجیکی قژکال ، که پوخساریکی لاواز و پهق و وشکی هه بو و ئیسکه کانی گوتای دهرپه پیبون و بالتویه کی چهرمی دریژی له چه ند لاهه درپای له بهردابو و پیلایکی لبادی پهرشی گهره ی له پیدابو ، پاره ستا تا دکتوری نه خوشخانه که کاره کانی خوئی ته واکرد و به ره و ئاپارتمان هه ی خوئی وهری کهوت ، به ههستیکی تیکه ل به ترس و شه رمه وه ، له دکتور نزیك بو وه و گوتی: تکایه کم هه یه قوربان!

: چیت دهوئی؟

گه نه که ناوله پی دهستی له سه ره وه بو خوارئ به لوتیدا هیئا و چاوی له ئاسمان بری و گوتی: داواکاریه کم هه یه ... دکتوری به ریز! برابیه کم نیوی (فاسیا) یه مه به ستم ئه و ئاسنگه ره ی گوندی (قارقارنی) یه ، له نه خوشخانه که ی ئیوه دا ، له ژوری تاییه ت به چاره سه رکردنی زیندایه نه خوشه کاند ، خه واندویانه ...

: ئی باشه ، مه به ستنت چیه ؟

: ئاخر من برای فاسکام ... باو کم دو کورپی هه یه یه کیان ئه و فاسکایه یه ، دوه میشیان منم ، من ناوم (کیریلا) یه ... سی خوشکمان هه ن ، فاسکا خاوه ن ژن و ماله ... مندالکی بچوکی هه یه ... هه مویان ناخوری کارنه کهرن ... دو سی سال ده بی کوره ی

ئاسنگه ریه که مان به که لکی کارکردن نایه ت ، من بوخوم له کارگه یه کی دروماندا کار ده کم ... باو کیشم ئیدی توانای کارکردنی نه ماوه ، هچی بو ناکری ، ته نانه ت ناتوانی که وچکه چیشتیکیش به جوانی بو ده می خوئی به ری ...

: ئیستا تو چیت له من دهوئی؟

: وهره ئه و چاکه یه بکه و فاسکا ئازادکه .

دکتور ، به سه رسوپمانه وه سه یریکی کیریلای کرد و بی ئه وه ی یه ک قسه بکات ، لییدا پویشیت.

گه نه که خیرا پویشیت وپیشتی پیگرت و وه ک نیشانه ی ریز - که ئه وه نده ی نه مابو سه ری له پیلاره کانی دکتور بدا - خوئی نوشتانده وه و به برژانگ پروکاندن و ده ست هیئان به لوتیدا ، تکای له دکتور کرد: دکتوره باش و میهره بانه که م! توخودا واز له و فاسکایه بیته و لیی گهری با بیته وه مالی ، تاماوم نزای خیرت بو ده که م! توخودا کاکی دکتور لیی گهری با بیته وه مالی! ئاوا برپا هیئنده ی پی ناچی هه مومان له برسان ده مرین! دایکم له به یانیه وه تا ئیواری ده گری! ژنه که ی فاسکاش به رده وام شین و گریانیه تی ... گوزه رانمان زور ناله باره ! ... خودا بمکوژی ئه گهر درو بکه م! ... دکتوره میهره بانه که م ، توخوا ئازادیکه !

دکتور به رقه وه سه یریکی کرد وپرسی: ئه ری تو شیتی یان گه مره ی؟ ئاخر من چون ده توانم ئازادیکه م! مه گهر نازانی ئه و زیندانیه ؟

کیریل له پرمه ی گریانیدا و به دهم فرمیسک پښتنه وه گوتی: وازی لی
بیڼه بابچیته وه مالئ.

: تف له تو ه تیوی گه مژه! من کوا مافی ئه ودم هه یه ئازادیکه م؟ بو
پیټ وایه من بهرپرسی زیندانه؟ هیناویانه ته نه خوځخانه بو ئه وه ی
چاره سهری بکه م ، منیش ئه وه خه ریکی چاره سه رکړدیم ، وه ک چوڼ
ناتوانم تو بخمه زیندانه وه ، ئاواش مافی ئه ودم نیه ئه و ئازاد بکه م ،
تو زور گه مژه ی ها!

: ئاخر ئه و برایه ی منیان هه ر له خوږا خستو ته زیندانه وه! جگه له م
جاره پیښتیش سالیک له زیندانه بو! ئه دی ئه مه ی ئیستا چیه!
بوچی ده بی زیندانی بکه ن؟ ئه گه رکه سیکی کوښتوه یان ئه سپی
خه لکی دزیوه به هه ر حال! به لام چوڼ ده بیټ له سهر شتی پر وپوچ
خه لک بخه نه زیندانه وه!

: قسه که تم قبوله ، به لام پیښم گوتی من هیچم له ده ست نایه .

: فاسکا منداله لادییه کی ساده یه ، خوښی نازانی له سهر چی
خستویانه ته زیندانه وه ، جه نابی دکتور! ئه و پوژه فاسکا سهر خوځ
بو ، هیچ ناگای له خوئی نه بو ، ته نانه ت له بیرمه زله یه کی کیشا
به بناگوئی باوکمدا و دهموچاوی خوښی کیشا به لقه داریکدا و خوینی
پیدا هاته خواری. دو مندالی گه رکه که مان چونه بنده سستی و هه واو
ناره زوی توتنی تورکی له که لله ی دابون ، چون له بن گوئیان خویند و
پازیانکړد له گه لیاندا بجپته دوکانی کابرای ئه رمنی و دزی لی بکه ن.
ئه و فاسکا گیزه ش - که سهر خوځ بو - پازی ببو و له گه لیاندا چوبو

قفلی دوکانه که یان شکاندبو و وه ژورکه وتبون و چی که ل و په لی
دوکانه که هه بو هه مویان تیځ وپیځ دابو ، هیچ شتیکی ساغیان تیډا
نه هیښتبو. چی بتل و شوشه هه بو شکاندبو یان ، چی ئارد و خوئی
هه بو پښتوبیان ، سهر خوځ بون ئیدی! خو ئاگایان له خوئیان
نه بوه! ئیدی له وکاته دا سهر که لله ی سهر پاسه وان په یدا ده بی ...
سهره تا زوریان هینان و بردن ، دواتر په وانه ی لای لیکوله ریان کړدن ،
بی ئه وه ی لییان بیرسونه وه ، سالیکی په به ق له زیندانه بون ، تا
هه فته ی پابردو ، واتا هه ر ئه و چوارشه ممه یه ی پابرد ، هه رسیکیان
بردنه شار و دادگایان کړدن ... به رده وام سهر یازیکي تفهنگ
به ده ستیشیان له گه لدا بو ، خه لکیکی زوړیش هاتنه دادگا و شاهیدیان
له سهر دان ، گه رچی فاسکا تاوانه که شی له وانی تر سوکتر بو ، که چی
سزای سی سال زیندانیان به سهر دا سه پاند ، دوانه که ی تریش یه کی
دوسال . ئاخر له بهر چی؟ توخودا ئه مه له بهر چی؟

: جاریکی تریش دوباره ی ده که مه وه: ئه م کیښانه هیچ
په یوه ندیه کیان به منه وه نیه و من هیچم پی ناکړی ، بو خوت بریو بو
لای سهر وکی ...

: چومه لای ئه ویش! چومه دادگا و داواشم پیښکه ش کړد ، هه ر
لیښیان وه رنه گرتم! دواي ئه وه چومه لای سهر وکی که لانته ری و دواي
ئویش چومه لای لیکوله ر ...

هه مويان ده لښ: (په يوه ندى به ئيمه وه نيه). ئه دى پيم نالښ
په يوه ندى به كى وه هيه؟ به لام له م نه خوشخانه يه دا ، تو پله
وپا يه له هه موان به رزتره ، نه وه دى حه زت لښى ده توانى بېكه ت.

دكتور ئاھيكي هه لكيشاو گوتى: به خوا گه مژه دى! كاكه! با پيت بلښ
، هه ركاتى ده سته دى دادوه دى ، تاوانبارى كه سيكي سه لماند ، ئيدى
نه كه سه روكى كه لانت هرى ، پاريزگار و ته نانه ت وه زيريش هيچى
پينا كرى ، ئيدى له خورپايى خوت ماندو مه كه! چيتر ئه م ده رگا و نه و
ده رگا مه كه و هيچ سوديكي نيه!

: بو تو واده زانى كى سزى زيندانى به سهر فاسكادا داوه؟

: به ريزانى ده سته دى دادوه دى ...

: كام به ريزان؟ نه و لادييان هى ليړه بون؟ نه ندرى گوريوڅ و
نه ليو شكاى به راز؟

: باشه به سه ، ئيدى من توانم نه ما ، كاتم نه ما ... نه مه دى گوت و به
ده ست هه لسه قانده وه به ره و ئاپارتمان هى خوى ، كه و ته پرى.

كي رىلا ، حه زى لښو دوى بكه وى ، به لام له م كاته دا ده رگاى
ئاپارتمان هى كه به توندى داخرا و فريا نه كه و ت.

چه ند خوله كيك ، بى جوله ، به سهرى روت ه وه له ناوه راستى حه وشه دى
نه خوشخانه كه دا راوه ستا . چاوانى برينه ده رگاى ئاپارتمان هى كه دكتور
و ئاھيكي قولى هه لكيشا و پشت مى خوراند و به ره و ده رگاى
ده ره وه دى نه خوشخانه كه ، كه و ته پرى.

كاتى گه يشته كو لانه كه ، له به رخويه وه و به نارازي بونه وه ، گوتى:
ئه دى بچه لى كى؟ ده چمه لى هه رچيه كه ده لى: (په يوه ندى
به من ه وه نيه) ، نه دى په يوه ندى به كي وه هيه؟ نه دى خو له خورپايى
نه يانگوتوه: (بو نه وه دى كار ه كانه بچنه پيش ده بى سميله كانه چه ور
كه يت) ، نه و كاته دى دكتور قسه دى ده كرد چاوى هه ر له نيو ده ستم بو
، وايد ه زانى پينجيه كم بو ناماده كرده . نا برا! نه گه ر پيوست بكا
ده چمه لى پاريزگار و له ویش ده پاريمه وه.

له حال كدا ، بى نه وه دى پيوست بكا ، جار جار ئاورپكى له دواوه دى
خوى ده دا يه وه ، شل و شه كه ت و بى توانا ، مى شه قامه كه دى گرت.

ديار بو بىرى له وه ده كرده وه كه دوى نه مه چى بكا؟

گه رچى به فر هيشتا به شه قامه كانه وه مابو ، كه چى كه ش و هه واكه دى
زور سارد نه بو ، به فره كه له ژير قاچيدا كرت ه كرتى ده كرد.

له به رامبه ريدا شار يكي بچو ك ديار بو ، هه رپينسه د مه تريك لييه وه
دور بو ، برا كه يان له وى زيندانى كرده بو ، شاره كه له سهر گرديك
دروست كرابو.

له لای راستى شاره وه ، بيناى زيندانه كه ، به سهر بانه شيروانيه
سوره كه دى و بورجى چاوديري كه يه وه ، په ش ده چو وه . له لای
چه پيشه وه دارستانىك ، كه به فر گه لاكانى داپوشيبو ، ده هاته
به رچاو.

بيدهنگى هه مو شوينيك و هه مو شتيكى گرتبو وه ، ته نيا پيره مي رديك
به نيو بالئويه كى ژنانه و كاسكي تتيكى گه وره وه ، له پيشيه وه

ههنگاوی دهنان و بهردهوام دهکۆخی و وهحەى له مانگایهك دهکرد

که دابویهپیش خوۆی و بهروه شار دهیبرد.

ههركه گه‌یشته پیره‌مێرده‌كه ، گوتی: سلاو باوكه.

: سه‌رچاو ...

: ئه‌وه ئه‌و مانگایه ده‌به‌يته شار بیفرۆشی؟

پیره‌مێرده‌كه به بی‌ تواناییه‌وه وه‌لامی دایه‌وه: نا ، هه‌روا ...

: خه‌لكی ئه‌م شاره‌ی؟

ئیدی پێكه‌وه كه‌وتنه قسه .

كێریلا ، به‌سه‌رهاتی خوۆی ، تا ئه‌و شوێنه‌ی چوون چووته

نه‌خووشخانه‌كه و چ قسه‌یه‌کی له‌گه‌ڵ دکتۆردا کردوه ، هه‌موی بو

پیره‌مێرده‌كه گێڕایه‌وه .

كاتی گه‌یشته‌ن شار ، پیره‌مێرده‌كه گوتی: ئاخ‌ر كۆ گوتی ئه‌م شتانه

په‌یوه‌ندیان به دکتۆره‌وه هه‌یه ؟ راسته هه‌مویان ده‌وله‌مه‌ندن ، به‌لام

ئه‌و زانیاریانه‌ی هه‌يانه ته‌نیا به‌كه‌لكی نه‌خووشه‌كان دیت ! ده‌نا

داویان لی‌ بکه‌ی له‌كارێكدا رێنماییه‌ت بکه‌ن ، دۆش داده‌می‌نن. ده‌بی

بو ئه‌م جوړه کارانه ، بچیته لای ئه‌و به‌رپرسانه‌ی په‌یوه‌ندیان به‌م

کێشانه‌وه هه‌یه ، تو گوتت چومه‌ته لای دادوهر و سه‌روکی كه‌لانتەری

... ئه‌وانیش ده‌ردی تو‌یان پی‌ ده‌وا ناکری.

: ئه‌دی بچمه لای کی؟

: بو کێشه و گرفته‌کانی خه‌لكی گوند ، به‌رپرسیکی زو‌ر گرینگ هه‌یه

، دادوهری دایمی ، نی‌وی (سینو‌کو‌ف) ه .

: ئه‌وه ده‌لێی كه له (زول‌وتو‌ف) ه .

: ئای ده‌م خووش ، ئه‌و بو‌تو له‌هه‌مویان باشت‌ره ، ئه‌گه‌ر کێشه‌كه

په‌یوه‌ندی به کاروباری دێهاته‌یه‌که‌نه‌وه هه‌بی ، ئه‌وا دل‌نیا به سه‌روکی

که‌لانتەریش ناتوانی قسه له قسه‌یدا بکا.

: زو‌ر دوره برا ... ئه‌گه‌ر به‌هوی بچم ده‌بی سی‌ فرسه‌خ رێگا بېرم.

: ئه‌وه‌که‌سه‌ی ناچار بیت ، ئاماده‌یه نه‌ك سی‌ فرسه‌خ به‌لكو سه‌د

فرسه‌خیش بېری.

: راست ده‌که‌ی قسه‌که‌ت دروسته ... داواکاری بو‌ بنوسم؟

: له‌وی پیت ده‌لێن چی بکه‌ی ، ئه‌گه‌ر پێویستی به داواکاری بیت ،

له‌وی پیت ده‌لێن و داوا نوسه‌كان خێرا بو‌ت ده‌نوسن ، ئه‌م جوړه

دادوهرانه هه‌میشه داوانوسی خو‌یان هه‌یه .

کێریلا له‌پیره‌مێرده‌كه جیا‌بو‌وه ، چه‌ند خوله‌کێك له ناوه‌راستی

مه‌یدانه‌که‌دا ، پاوه‌ستا . له فک‌ران پا‌چو ، دواتر شاری به‌جیه‌یش‌ت و

ب‌پ‌ری‌ایدا ب‌چیت‌ه زول‌وتو‌ف.

دوای پینچ پوژ ، کاتی دکتۆر له‌سه‌ردانی پوژانه‌ی نه‌خووشه‌کانی بو‌وه

و ویستی ب‌چیت‌ه‌وه ئاپارتمان‌ه‌که‌ی خو‌ی ، جارێکی تر له‌ناوه‌راستی

حه‌وشه‌ی نه‌خووشخانه‌که‌دا له‌گه‌ڵ کێریلا دا ر‌وبه‌رو بو‌وه .ئ‌ه‌م‌جاره‌یان

گه‌نجه‌که به‌ته‌نیا نه‌بو ، پیره‌مێردی‌کی لاواز و ر‌ه‌نگ په‌ریوی له‌گه‌ڵ‌دا

بو - که‌جار جار سه‌ری‌کی باده‌دا و بی‌ ئه‌وه‌ی خو‌ی مه‌به‌ستی بیت

مل‌چه مل‌چی ده‌کرد.

: دکتوری به پیز ئه مجاردهش داوات لی ده کهم! ... ئه مجاردهیان له گه ل
باوکمدا هاتوینه ته خزمهت ، وهره مهردی خوابه و فاسکا ئازادکه ،
چومه لای دادوهری دایمی به لام هه ئاماده نه بو قسه شم له گه لدا
بکات و گوتی: (برو لاچو له بهرچاوم).

پیره مپردیش ، له حالیکدا که به له رزه له رز بروکانی ده بردنه سه ری ،
به بلمه بلمیکه وه ، گوتی: به زهیت هه بی جه نابی دکتور ، ئیمه
خه لکیکی هه ژار و به دبه ختین ، بو مان ناکری چاکه ی تو بدینه وه ،
به لام ئه گه ر هه زت لی بی ، ئه وا چ فاسکا چ کی ریلا ، ئاماده ن کارت بو
بکه ن ، بو نوکه ری ده یاننیرمه خزمهت.

کی ریلاش به شیوه یه ک دهستی خو ی به رز کرده وه ده تگوت ده یه وی
سویند بخوات ، گوتی: ئه ره وه لا ئاماده م کارت بو بکه م توخوا
ئازادیکه ، خوشکه که مان و خیزانه که ی فاسکاش خه ریکن له برسا
ده مرن! بی پسانه وه ده گرین. گه نجه که ، به حه په ساویه وه سه یریکی
باوکی کرد و دواتر قو لی گرت و هه ردوکیان به یه که وه خو یاندا به سه ر
قاچه کانی دکتوردا و پاپانه وه. دکتور هه ندیک دهستی پاوه شاندا و
دواتر بی ئه وه ی ئاو پر له دواوه ی خو ی بداته وه ، به خیریای خو ی کرد
به ئاپارتمان ه کهیدا.

دزهکان

(یوگوټوډ) ی یاریده دهری دکتور - که پیاوړی دنیا به همد نه گرو
بېباک بو و له سه رانسه ری ویلايه ته که دا ناوبانگی به مېخوړی و قسه ی
بی سهر و بهر دهر کردبو - له پوژنکی پشوی نایینیدا ، بو کرپنی
هیندیک پیداوېستی نه خوشخانه ، چوبوه گوندی (پېپینو) و دهمه و
نیواره ش خه ریکی گه رانه وه بو بهر و نه خوشخانه که .
دکتوری نه خوشخانه که ، بوئه وه ی زو بگه رپته وه مال ، باشتترین
ئه سپی خو ی دابویه .

ئه وده مه ی بهر و پېپینو وه پیکه وت ، که ش و هه واکه ی خراپ نه بو ،
به لام دهوروبه ری کاترمیر هشت ، زریانکی توند دهستی پیکرد ،
له حالیکدا ئه وپه ری هشت فرستی زیاتر نه مابو بگاته وه مالی ،
پیکه که ی ون کرد .

نه یده زانی نه جلّه و بو ئه سپه که ی شل کا و برپوا ، نه خویشی پیکه که ی
ده دوزیه وه . ئه لالاخوایی ملی پیکه که ی گرتبو ، بهم شیوه یه دو
کاترمیر بهرده وام بو ، ئه سپه که شی ماندو و شه که ت ببو و خه ریکبو
سهرما رهقی ده کرده وه . ملی پړی نه ده گرت و حه زی لېبو ، بهر و
پېپینو بگه رپته وه .

به لام سه ره نجام له نیو ئه م به فرو باران و بایه به هیزه دا ، گوئی
له دهنگی وه پینی سهگ بو و هندیك دورتریش ، په له یه کی سوری

توخی بهرچاو که وت ، ورده ورده دهرگا و دیوارکی حه وشه ی بهرزی
- که بهرپز بزماری نوک تیژیان له سه ری چه قاندبو - بهرچاو که وت .
بایه کی به هیز ، ته م و مژه که ی له بهرچاوی پامالی و له جیگای په له
سوره که ، خانویه کی بچوک - که سه ربانه که ی به زهل و قامیش
دپوشرابو - وه دهرکه وت .

له یه کیك له و سی په نجه رانه ی خانوه که ، یه کیکیان په رده یه کی
سوری پیداهه لواسرابو ، گری چرایه کی لیوه ده بینرا . ئه مه چ
ژیانیکه ؟

یاریده دهری دکتور وه بیری هاته وه له لای راستی جاده که ، له دوری
حه وت هشت فرستیک دور له نه خوشخانه که وه ، ده بی
کاروانسه راکه ی (ئه ندری چیریکوډ) بیت .

هه روه ها بیری که و ته وه : دوی کوژرانی چیریکوډ له لایه ن
گاریه چیه کانه وه ، کاروانسه راکه ، پیره ژن وکچه که ی واتا (لیوبکا) ،
به پړوه یان دهربرد ، که جاریکیان سال و نیویک له وه بهر ، بو
چاره سه ری نه خوشی ، پیکه وه هاتبونه نه خوشخانه .

کاروانسه رای چیریکوډ ، ناوبانگیکی زور خراپی هه بو له ناوچه که دا .
تیپه پین بهم ناوچه یه دا ، به و درهنگی شه وه ، چ به سواری چ
به پیاده یی ، زور جیگای مه ترسی بو ، به لام چاره یه کی تر نه بو .
یاریده دهری دکتور ، دهستیکی به دهمانچه که ی ناو جانتا که یدا هیئا
و چهند جاریک دهسکی قه مچیه که ی کیشا به په نجه ره که دا ...

کوڅخه يه کی توندی کرد و بانگی کرد: کی لیریه؟ پیره ژن دهرگام لی بکه نه وه ، بابیمه ژورئ هندیك خوّم گهرم که مه وه .

نزیکه ی ده سهگ - که همویان پرهش یان سپی بون - به وهرینه وه هیرشیان بو . ئه سپه که هیئا ، یاریده دهر به پروانیك ، گهره ترین سهگی دیاری کرد و قامچیه که ی هه لسوراند و تا هیزی تیدابو کی شای به پشتیدا ، سهگ که هه ردو قاچه کانی دواوه ی نایه سهر زهوی و لوتی کرده ئاسمان و ده ستیکرده قروسکاندن.

یاریده دهر ماوه یه کی باش له ویدیوی په نجه ره که وه مایه وه ، چهند جارک به ده سکی قامچیه که ی کی شای به په نجه ره که دا ، سهره نجام له دیوی حه وشه که و ئه و به فره ی له به رده رگا که دا که له ک ببو ، قه دو قیافه ی ژنیک ، که خو ی له شالیکه وه پیچابو و فانوسکی به ده سته وه بو ، وه دهر که وت.

یاریده دهری دکتور ، گوتی: نه نه گیان لیم گهری بابیمه ژوره وه ، هندیك گهرم ببه وه ، نیازی نه وه م هه بو بجه وه نه خوشخانه ، که چی پښاکه م هه له کرد. که شو هه واکه ی زور ناله باره ، مه ترسی نه نه ، که سیکی نامو نیم. خو مانه م .

ژنه که ، به رقه وه وه لامی دایه وه: نه وه ی خو مانه ن وا له ژورین ، بانگی شتی هیچ نه ناسیکیشمان نه کردوه ، نازانم بوچی که وتویه کوتانی نه و دهرگایه ! خو دانه خراوه !

یاریده دهری دکتور هاته ناو حه وشه که و له به رده م دهرگای ژوره وه دا پراوه ستا و گوتی: نه نه ! به پیاوه که ت بللی با بیت نه سپه که م بو ببه ستنه وه .

: نه نه ی چی؟ کوا من نه نه م!

له راستیدا ، نه نه نه بو ، نه و کاته ی خه ریکی کوژاندنه وه ی فانوسه که بو ، بو ساتیکی که م پوخساری پوناک بووه و یاریده دهر چاوی به برو پره شه کانی که وت و لیوبکای ناسیه وه .

ژنه گه نجه که ، نه و کاته ی ده یه ویست بیته وه ژورئ ، گوتی: پیاوی چی؟ هندیکیان مه ست و سهرخو شن و نه وانی تریش له به یانیه وه چونه ته رپپینو و هیشتا نه گه پراونه ته وه . پوژانی پشو ...

کاتی یاریده دهر ، له ژیر ساپیته ی به رده م ژوره که دا ، خه ریکی به ستنه وه ی نه سپه که ی بو ، گو ی له دهنگی حیه ی نه سپک بو . له و تاریکه دا ، نه سپکی بیی که زینیکی قه و زاقیانیه ی پیوه بو ، بویه تیگه یشت جگه له لیوبکا و دایکی ، ده بی که سیکی تریش له ژوره وه بی.

دواتر زور به هیواشی زینه که ی له سهر پشتی نه سپه که هیئا به خوارئ و له گه ل نه و که ل و په لانه ی له رپپینو کربونی ، له گه ل خویدا بردنیه ژورئ.

نه و ژوره ی چوه ناوی ، زور پان و به رین بو . هالاویک په نگی دابووه . نه و هه ش نیشانه ی نه وه بو ، ماوه یه که له وه و به ر ، زهویه دارینه که ی ژوره که یان شوشتبو .

له پشت میزه که وه ، له بهردهم شه مایلی قه دیسه کان ، پیاویکی لادیی پره قه لای بالاً ماماوه ندی - که پیشیکی که می هبو و کراسیکی سوری له بهردابو - دانیشتیو. ئەمه (کالاشنیکوڤ) ی که له که باز و ئەسپ دزی به ناوبانگ بو. باوکی و مامی له (بوگالیوکا) مه یخانه یان هبو و هه رکاتیکیش به دهره تیان زانییا و بویان هه لکه وتبا سلیمان له کرپن و فروشتنی ئەسپی دزراو نه ده کرده وه.

کالاشنیکوڤیش تا ئەوده مانه ، چه ند جارێک هاتبوه نه خوشخانه ، ئەلبه ته نه که له بهر نه خوشی ، به لکو ده هات له باره ی ئەسپه وه قسه ی له گه ل دکتوردا ده کرد ، ده یویست بزانی ئایا دکتور ئەسپی فروشتنی هه یه ! یان ئاخو حه زی لایه ئەسپه شییه که ی له گه ل ماینیکی زهرددا بخاته پیشبرکپوه ؟

به لام ئیستا لیره ، به بونه ی جه ژنه وه پوتی له سمیله کانی هه لسویبو و گواره یه کی زیوی کردبوه گوئی و نیوچاوانی بویه که هی نابوو و ده می داچه قاندبو و سهیری کتیبیکی په پوتی وینه داری گه وره ی ده کرد.

له ته نیشته سو به که ، پیاویکی تری لادیی ، له سه ر زهوی ژوره که پاکشاوه و پوخسارو شاننه کانی خوئی به پارچه یه کی چه رمین ، داپوشیوه و پیده چی خه وتبی. به فریلاوه نوییه کانی - که پاژنه کانی ده دره وشانه وه - ته پکردبو و له سه ر زهوی ژوره که که وتبو و پره ش ده چوووه.

کالا شنیکوڤیش هه رکه یاریده ده ری دکتوری بینی ، سلاوی لی کرد.

یاریده ده ر ، له کاتیکدا ناوله پی خوئی له ئەژنوکانی ده خشانده ، گوتی:

چ که ش و هه وایه که ؟ ناوالم پریوه له به فر ... ته نانه ت ناو ئیسکه کانیشم ته پبونه ، ده مانچه که شم ئەوه هه ر هه یچ ...

ده مانچه که ی ده رهینا ، هه ندیک هه لیسوپاند و دوباره خستیه وه نیو جانتا که ی.

ده رهینانی ده مانچه که ، هه یچ سه رنجی کالاشنیکوڤی رانه کیشا و هه روا بهرده وام بو له سه ر سه یرکردنی کتیبه وینه داره که ی ده ستی.

: چ که ش و هه وایه کی سه خته ! ... پریگاهم ون کرد ! هاتبا و گویم له وه پینی سه گه کان نه بویا ، هه ر په ق ده بومه وه و ده مردم. ئەری پیتان نه گوتم خاوه نمال له کوپیه ؟

کالاشنیکوڤ وه لامی دایه وه: پیره ژن چوته پپینو و که که ش لیره یه و خه ریکی سازکردنی نانی ئیواره یه ...

بیده نگیه که هه مویانی گرته وه.

یاریده ده ری دکتور ، که له سه رما هه لده له رزی ، فوی ده کرده نیو دهسته کانیه وه و ئاوی لوتی هه لده کیشایه وه و باسی ئەوه ی ده کرد به چ حالیک خوئی گه یاندوته ئەوی و تین و توانای تیدا نه ماوه و خه ریکبوه په ق بیته وه.

له نیو حه وشه که دا ، ده نگی وه پینی سه گه توتکه نه گرتوه کان ، هه روا دریزه ی هه بو.

بیده نگی ژوره که ی گرتبوووه.

ياريددهر ، خوځى خسته حاله ټيكي جديوه وپرسى: ئهري پيموځي
تو خه لكي كاليوگا نيت! وايه؟

: بوځي! خه لكي ئه وځم.

ياريددهر له بهر نه وهى هيچ شتيكي تر نه بو خوځي پيوه بخافليښي ،
كهوته بيركردنه وه له باره ي نه و ناوايييه وه: (بو كاليوگا كه وتوته نيو
دوليكي قول وه ، كاتي مروځ له شه ويكي مانگه شه ودا به جاده
سهره كيه كه دا ټيپه رده بڼي ، سهره تا سهر يكي بهر پي خوځي دواتر
سهر يكي نيو دوله كه دواتر سهر يكي ناسمان ده كا واهه ست ده كا
مانگي چواره به ليواري كنده لانتيكي هه زار به هه زاره وه هه لواسراوه
و نه وي نه وسهر ي دونيايه . نه و جاده يه ي ده چي ته بو كاليوگا ، زور
ته سك و تروسك و پر له پيچ و بادانه ويه . هه ركاتي نه خوشيه ك -
كه خه لك له يه كتر وه بيانگرتايه ته وه - سهر ي هه لدا ، يان بو كوتان
هاتبايه بو كاليوگا ، به دريژايي ريگا ، له ترسي گرتنه وه ي نه خوشيه كه
، ده بو پر به قورگي هاوار بكا .

خه لكي گوندي بو كاليوگا له كاري باخه واني و دزيني نه سپدا
ناوبانگيكي زوريان هه يه . باخه كانيان زور پر به ره مه . له وه رزي
به هاردا ، سهر تا پاي دره خته كانی گونده كه ، له بهر شكوفه ي
داره هه لوژه كان سپي ده چنه وه . هاوينا نيش نه وه ستليك هه لوژه به
سي كوبيك ده فروشن! سي كوبيك بده و ستليك هه لوژه بچنه .
ژنه كانيشيان نازدار و تيرن . هه زيان له خو رازاندنه ويه و ته نانه ت له

پوژه ناساييه كانی ژيانيشياندا ، هيچ كاريك ناكه ن و له بن ديواريك
كوډه بڼه وه و سهر ي يه كتر ده نوځن).

سهره نجام دهنگي پي هاته بهرگوي ، ليو بكا ، كچيكي ته مه ن نزيكه ي
بيست ساله ، كه كراسيكي سوري له بهر دابو ، به پيخواسي هاته
ژوره وه ...

سهر يكي ياريددهر ي دكتور ي كرد و يه ك دوجار به مسهر و نه وسهر ي
ژوره كه دا هاتوچوي كرد و ههنگاي دريژي ده نان . پويشتنه كه ي
ناسايي نه بو ، به لكو سينگي ده رپه راندبو و ههنگاي دريژي ده نان .
پيده چو هه زي له وه بي به پيخواسي به سهر زه ويه تازه شو راوه كه دا
شلپه شلپ بكا ، بو يه پيلاوه كانی دانابي .

كالاشنيكوځ له ژير ليوه وه - كه ديار نه بو به چي؟ - پي كه ني و به
ناماژي په نجه ، ليو بكا ي بانگ كرده لاي خوځي و ههركه له ميژه كه
نزيك بووه ، وينه ي (ئيليا*) پيغه مبهري ، نيشاني ليو بكا دا ، كه
سواري خيشكه يه ك بوه و سي نه سپ رايده كي شتن و هه وساري
نه سپه كانی گرتوه و نه سپه كانيش له حاله تي چوار ناله دا ، خه ريكن
به ره و ناسمان ده فرن .

ليوبكاش نانيشكي خسته سهر ميژه كه و قرژه كال و هونراوه كه ي كه
له كوتاييه كه يدا به پارچه په رويه كي سوري بچوك ، به سترابو ، به سهر
پشته مليدا هاته خواري و خه ريكو له زه وي ده خشا .

ليوبكا له ژير ليوه وه پي كه ني و كالاشنيكوځيش گوتي: وينه يه كي
جوانه ! دواتر دهسته كانی به شيوه يه ك گرت ، كه ده تگوت ده يه وي

له بری ئیلیا پیغه مبهه ، ههوساری ئهسپه کان بگری. جاریکی تر دوباره ی کرده وه: وینه یه کی زور جوانه !
 بایه که ، ته نانه ت له نیو سو به که شدا گفهی ده هات ! له ده ره وه ش دهنگی هاشه یه که هات و پاشان زیقه یه که به رزبو وه ، ده تگوت یه کی که له سه که کان مشکیکی گرتوه .

لیوبکا گوتی: ئای خودایه دیسان جنو که کان پهیدا بونه وه !
 کالاشنیکو ف گوتی: جنو که ی چی بابه ! دهنگی بایه . دوا ی ماوه یه که بی دهنگی ، پویکرده یاریده ده ری دکتور و پرسى: ئه ری ئوسپ فاسیلیج ! له پوانگه ی که سان ی وه که ئیوه دانا و زانا وه ، ئه م جنو که و شتانه ، راستیان تیدا یه ؟

یاریده ده ری دکتور ، شانیکى هه لته کاند و وه لامى دایه وه: (چیت پی بلیم برا ! ئه گهر له پوانگه ی زانسته وه لئی بپوانین ، بونی جنو که و ئه م شتانه جگه له خه یال و ئه فسانه ، هیچی تر نین. به لام ئه گهر به شیوه یه کی ئاسایی ، وه که ئه وه ی که من و تو لی ره دانیش توین ، قسه ی له باره وه ده که یین ، ده بی بلیم به لئى جنو که هه یه . به کورتی ... ئه من یه که بار ی خو م ئه زمونی کی زورم له ژياندا هه یه ... هه رکه خویندنم ته و او کرد وه یاریده ده ری دکتور په وانه ی له شکری سواره یان کردم و چهند شه ر و شو پم دیت و مه دالیای خاچی سورم وه رگرت و به لام ئیدی ئه وه بو دوا ی ریکه وتننامه ی (سان ستیقانو*) ، گه پامه وه پوسیا و به هو ی ئه و گه پان و سورانه زوره وه ده توانم بلیم شتی وام به رچا و که وتوه که خه لکی ئاسایی له خه ونیشدا نه یان بینیه !

جار ی واهه بو ه جنو که شم بینیه ! ئه لبه ته نه که ئه و جنو که یه ی قوچ و ئه مانه ی هه یه - خو ی له بنه په تدا بونی ئه م جو ره جنو که یه قسه ی قوپه - به لکو شتی کی له شیوه ی جنو که .
 کالاشنیکو ف پرسى: له کو ی؟

: له زور شو یین ! ئه گهر زور دور نه که وینه وه ، گو یی شه ی تان که پ بی ، هه ر لی ره دیتم ، له بهر ئه م ده رگایه ! له بیرمه ده مو یست بو کوتانی مندا لان بجمه (گولیشینو) ، وه که هه می شه دریشکه یه کی سو کم هه بو ، ئه سپی کی چاک و هه ندیک که ل و په لی پیویست و کاتر می ره وه ندیک شتی تر ... به ری دا ده ریو شتم به لام روحم هات بو ه کونه لوتم ... زور ده تر سام له وه ی توشی دز و چه ته بم .

خو ت ده زانی له م ناوچانه دا خو پری و تو پری چه نده زوره !
 بهر له وه ی بگه مه (ته لانه مار) ، خوا به نه فره تی کا ، بهر له وه ی شو پیمه وه خواری ، سه یرم کرد که سی که به ره و پوم دئ ، چا وه کانی ره ش ! پرچی ره ش ! سه روچا ویشی ره ش ده تگوت غه لو زه ... هاتو له لای چه په وه ریشمه ی ئه سپه که می گرت و گوتی: (پا وه سته). دوا ی ئه وه ی سه یری کی ئه سپه که و دواتر سه یری کی خو می کرد ، ریشمه ی ئه سپه که ی به ردا و بی ئه وه ی قسه یه کی ناخوش بکات ، پرسى: (ده چیه کو ی؟).

دانه کانی دیاربون ، بق و تو په یی له چا وه کانی ده بار ی ... له دلی خو م دا گوتم: (ئه م گالته جا ره چیه ؟). دواتر پوم تی کرد و وه لام

دایه‌وه: (دکتورم ده‌چم گه‌مژده‌کان ده‌کوتم! به‌لام نه‌مه چ په‌یوه‌ندیه‌کی به‌تووه‌هه‌یه؟).

له‌وه‌لامدا گوتی: (ده‌که‌وايه منیش گه‌مژده‌م ،بمکوته).

دواتر یه‌کسه‌ر قولی هه‌لکرد و تا به‌ر لوتم دریزی کرد.

منیش به‌باشم نه‌زانی له‌گه‌لیدا بکه‌ومه‌هوت و هه‌شت ، بو‌ئوه‌ی له‌کول‌خومی بکه‌مه‌وه ، کوتام .

دواتر کاتی سه‌یری ده‌رنیه‌که‌م کرد بینیم ژه‌نگی گرتوه .

له‌م کاته‌دا ، نه‌و لادییه‌ی له‌ته‌نیشت سندوقه‌که‌وه‌خه‌وتبو ، هه‌ندیك نه‌ملا و نه‌ولای کرد وپه‌لاسه‌چه‌رمینه‌که‌ی له‌سه‌ر خو‌ی لادا .

یارمه‌تیده‌ری دکتور کاتی چاوی به‌پوخساری که‌وت ، تیگه‌یشت که‌ له‌گه‌ل‌ه‌مان نه‌و پوخساره‌ی له‌ته‌لانه‌مار بینیبوی ، پوبه‌پو‌بوته‌وه .

حه‌په‌سا!

کابرا ، سه‌ر و پيش و چاوه‌کانی په‌ش ده‌چونه‌وه ، ده‌تگوت غه‌لوزن. جگه‌له‌مانه‌ش ، په‌له‌یه‌کی په‌ش ، به‌نه‌ندازه‌ی ده‌نکه‌نوکیك ، به‌سه‌ر گونای په‌شی تاوه‌سوتیه‌وه ، به‌دی ده‌کرا.

کابرا نیگایه‌کی گالته‌جارانه‌و پر له‌ته‌وسی گرته یارمه‌تیده‌ری دکتور و گوتی: پيشمه‌ی نه‌سپه‌که‌م له‌لای چه‌په‌وه‌گرت ، تا ئیره‌قسه‌کانت راستن ، به‌لام سه‌باره‌ت به‌کوتانه‌که‌درو ده‌که‌ی کاکي به‌پرز! جگه‌ له‌وه‌ش نه‌و پوژه‌به‌هیچ شیوه‌یه‌ک باسی کوتان نه‌و شتانه‌له‌نیوان من و تودا نه‌کرا.

یارمه‌تیده‌ری دکتور سور هه‌لگه‌پا و ده‌ست وپی‌ی خو‌ی ون کرد و وه‌لامی دایه‌وه: ئی خو‌من قسه‌م له‌باره‌ی تووه‌نه‌کردوه! مرو‌قی خه‌وتو کوا قسه‌ده‌کا؟

یارمه‌تیده‌ری دکتور ، پیشتر هه‌رگیز نه‌م لادییه‌پوخسار تاوه‌سوته‌ی له‌نه‌خوشخانه‌نه‌بینیبو ، نه‌یده‌زانی کی‌یه‌و چ کاره‌یه؟ ئیستاش که‌سه‌یری ده‌کرد ، له‌میشتکی خویدا به‌قه‌ره‌جی شوبه‌اند.

کابرای لادیی ، له‌جیگای خو‌ی هه‌ستا و به‌ده‌م باویشك دانیکی به‌رزوه‌ه ، چه‌و لای لیوبکا و کالاشنیکو‌ف و دانیش و له‌گه‌لیاندا که‌وته‌سه‌یرکردنی وینه‌کانی نیو‌کتیبه‌که‌هه‌کاره‌کانی به‌زه‌یی و شه‌رخوازی ، له‌پوخساره‌خه‌والوه‌که‌یدا به‌دی ده‌کران.

لیوبکا پوی تی‌کرد و گوتی: گوی بگره‌(میریک)! نه‌گه‌ر نه‌سپیکی ئاوام بو‌بینی سواری ده‌بم و ده‌چمه‌ئاسمان.

کالاشنیکو‌فیش گوتی: پیگا به‌مرو‌قه‌گونا‌ه‌کاره‌کان نادری بچنه‌ئاسمان ... نه‌وی جیگای قه‌دیه‌سه‌کانه‌.

دواتر لیوبکا می‌زی نانی ئیواره‌ی ئاماده‌کرد ، پارچه‌یه‌کی گه‌وره‌ی قاورمه‌ی به‌راز ، هه‌ندیك خه‌یارشور ، قاپیکی دارینی پر له‌گوشتی جنراو ، تاوه‌یه‌کی پر له‌گوشتی گا و که‌له‌م - که‌هیشتا چه‌چزی لی‌ده‌هات - ده‌به‌یه‌کی پر له‌قودکاش له‌سه‌رمیژه‌که‌دانرا ، کاتی په‌رداخه‌کانیان پرده‌کرد ، ژوره‌که‌پر ده‌بو له‌بو‌نی تو‌یکلی پرته‌قال.

کاتی یاریده‌ده‌ری بینی کالاشنیکو‌ف و میریکی تاوه‌سوت ، پیکه‌وه‌که‌وتونه‌قسه‌و لای لیناکه‌نه‌وه‌و بایه‌خی پیناده‌ن ، وه‌ک نه‌وه‌ی نه‌و

هەر له و ژوره ش نه بى ، زۆر دلته نگ بو . حەزى لىبو له گه لىاندا بکه وىته قسه و بخواته وه . ئه گهر دهر فەتیش هەبىت هەندىک له گه ل لىوبکادا سەربزىوى بکا . - که له کاتى ناخواردنه که دا چه ند جارىک هاتبوه ته نىشتى و به رپکه وتیش چه ند جارىک شانە جوانه کانى لى خشانده و دەستى کيشابو به رانه پر و تورته که ی خویدا .

لىوبکا ، کچىکى ته ندروست و دەم به خەنده و بزىو و بى ئارام بو . جارى داده نىشت ، جارى هەلده ستا ، ئەو کاتانه ی که داشنىشتبو ، وه ک مارمىلکه بو ئەملا و ئەولای خوێ دەسورا و له مه شدا هەمو جارى ، چوکی يان ئانىشکى ، له دکتور دەدا .

يارىده ده رى دکتور ، دلگىر بو له وه ی که لادىيه کان دواى خواردنه وه ی په رداخىک فودکا ، ئىدى ده ستىان بو درىژ نه کردبو وه ، ئەویش له گه ل ئەم حاله تدا رانه هاتبو و فیر نه بو به ته نىا بخواته وه . به لام له گه ل ئەوه شدا نه يتوانى خوێ راگرى و په رداخى دوهم و سىيه مىشى خوارده وه ، هەمو گوشت گایه که شى خوارد .

بوئەوه ی ئەوان خوێ لى ته رىک نه گرن و بتوانى جىگای خوێ له ناویاندا بکاته وه ، بىرى کرده وه پىياندا هەلبدات و ستایشیان بکات ، به و مه به سته گوتى : ئافه رىن کوپانى بوگالىوکا ! ئەمه ی گوت و سه رى له قاند .

کالاشنىکوڤ پرسى : بوچى ئافه رىن ؟

: له بهر ئەسپ ! له بهر ئەوه ی له دزىنى ئەسپدا لىهاتو و به توانان .

: جا ئەمه ئافه رىنى بوچیه ؟ کو مه لىک دز و ئاره قخورن ...

مىرىک ، که تا ئەو ساته هىچ قسه يه کى نه کردبو ، گوتى : ئەو سه رده مه رپوشت ، لهو ئەسپ دزه لىهاتوانه ته نىا (فیلیا) له ژياندا ماوه ، ئەویش پىربوه و چاوى هىچ نابىنى .

کالاشنىکوڤ فیش به ئاخ هەلکيشانه وه گوتى : به لى ، ته نىا فیلایا له ژياندا ماوه ، ته مەنى حەفتا سال ده بى ، په نابهره ئەلمانیه کان چاوىکيان کویر کرد ، چاوه که ی تریشى تىن و سوماى نه ماوه . کاتى خوێ هه رکه سه روکی پولیس چاوى به فیلایا بکه وتایه ، هاوارى ده کرد : (شامىل*) . ئىدى له مه وه لادىيه کانیش به شامیل بانگیان ده کرد . به لام ئىستا له (فیلیا کویره) بترازى ، هىچ ناویکى تری نه . به لام هه رچه ک بىت مروڤىکى زرىنگ و وریا بو .

شه ويکیان له گه ل خوالىخوشبو (ئەندرى گرىگوړىچ) ی باوکی (لىوباشىن) ، چوبونه نىو له شکرىکى سواره وه ، که له (رۆژ نوڤۆ) خىوه تیان هەلدا بو ، بى ترس و سلکردنه وه له سه ربازەکان ، نو دانە له باشتىر ئەسپه کانى لى دزىبون .

رۆژى دواتر ، ئەو ماله دزىاریه ی به نرخی بىست پۆل به (ناخونکا) ی قه ره ج فروشته وه . به لام ئەم دزانه ی ئىستا ته نىا توانای دزىنى ئەو ئەسپانه یان هه يه که خاوه نه کانىان سه رخوشن يان خه وتون . ئىدى به جارىک شولای لى هەلده کيشن و پىلاوه کانیش له پى کابرای سه رخوش و داماو ، ده ردینن . ئىدى هەلپه و ته ماح ده یانگرى و هه ر به و ئەسپه دوسه د فرستىک ، له و شوینه دور ده که ونه وه و به مه به ستى فروشتن ، ده يبه نه مه يدانىک و له ویش ئاگایان له خویان

نامېنى ، وهك كابرأى يه هودى ، هينده چهنه بازى دهكهن ، كاتيك به
خويان دهرانن پوليس دهگاته سهرىان و ئيدى ئه مانيش دهيكه نه هات
و هاوار و هوسه . زور پيسن .

: ئه دى ميريك؟

: ئى خو ميريك خه لكى گونده كهى ئيمه نيه ! خه لكى لاي (خاركيف)
ه ، خه لكى (ميرچيم) ه ! به لام له پوى وريايى و زرينگيه وه
، پيوست به قسه ناكا و مروقيكى باشيشه .

ليوبكا ، نيگايه كى شاد و شهيتانانهى گرتي ميريك و گوتى: ئه دى!
خو له خورايى نه بو كه مروقه باشه كان گرتيان و سه هوآلى سهر
ده رياچه كه يان شكاند و خستيانه ناوى .

ياريده ده رى دكتور گوتى: چون؟

ميريك ، زهرده يه كى كرد و وه لامى دايه وه: هه روا ... فيليا ، سى
ئه سپى له كرچيه كانى (سامولوفكا) - كه هه مويان له سهرمه زه بهى
(مولوكان) ن - دزى . بيست كرچيكاريشيان هه بو ... يه كيكيان له بازار
منى بينى و گوتى: (ميريك وهره بزانه له مهيدانى چ ئه سپيكيان
كرپوه!) . منيش زورم پى سهر بو! چومه لايان ، ئيدى هه
ئه وندهم خوشبو گه يشتمه ئه وى! به سى كه س ده ريان ليدام و
ده ستيان به ستم و برديانمه سهر ده رياچه كه و گوتيان: (ئيسا
نیشانته ده دهن ئه سب دزين چونه) .

كونيك له سهر سه هوآلى ده رياچه كه هه بو ، ئه وانيش دو مه تر ئه ولا تر
، كونيكى تريان تيكرد و دوايى هه بليكايان هينا و له بن باليان به ستم

و سهره كهى تريشيان له دارىكى خوار به سته وه بو ئه وهى له كونيكى
بهاون و له كونه كهى تره وه ده رى بيننه وه ، دواتر داره كه يان خسته
نيو كونه كه و رايانكيشا . ئيدى به خوم و بالتوى چه رم و پياللاه وه
كه وتمه نيو كونه كه ، ئه وانيش به سهر سهرمه وه پاوه ستابون و
به شق و كلكه ته ور ، سهرىان خستمه ناو ئاوه كه وه و دواتر
داره كه يان رايانكيشا و له كونه كهى تره وه ده ريان هينام .

ليوبكا ، وهك ئه وهى زور سهرماي بيت ، هه لله رزى و خوى كزكرد .
ميريك ، دريژه دايه : يه كه مجار خهريك بو له سهرما شيت بم ، كاتى
ده ريان هينام ، جگه له وهى له سهر شه خته كه دريژيم ، هيچى ترم
پينه ده كرا .

مولويه كان ، به دار و تيلآ كه وتنه داركارى كردنم ، له سهر چوك و
ئانيشكه كانيان دهادام ! ئاي خودايه چ ئازار و به دبختيه كم بينى!
تا شل و كوت بون ، تيبانه لدام و پاشان ليداندا رويشتن ... هه مو
ئازاي جه ستم له تاو ئازارى تبه لدان و سهرما ، ده تريواند . سهرما
جل و بهرگه ته په كانى بهرمى به ستبو ، ده تگوت پارچه يه ك
شه ختن . هه رچونيك بو له جيگاي خوم هه ستم ، به لام تين و تواناي
رويشتنم نه مابو . باش بو له و كاته دا ، ژنيك - خوا خيرى بنوسى -
به خوى گاريه كه يه وه ، به ويدا هات و فريام كه وت و هه لى گرتمه وه .

ياريده ده رى دكتور ، له ماوهى ئه م قسانه دا ، چوار تا پينچ په رداخ
قودكاي خواره وه . دلى خوشبو كه ئيدى ئه ويش ده توانى وهك ئه وان

پوداویکی سهر و نائاسایی بگپرتته وه و بیسه لمینن کهنه ویش بویر
نه ترسه و سل له هیچ شتیک ناکاته وه ، گوتی: به لام لای نیمه له
ویلایه تی (پینزا) ...

به لام له بهرته وه ی زوری خواردبووه ، یان بو یه یه له بهرته وه ی که
یه ک دوجار به درو یان خستبووه ، میریک و کالاشنیکوژ ، هیچ
گرینگیه کیان به قسه کانی نه دا و ته نانهت وه لامی پرسیاره کانیشیان
نه ده دایه وه و پیکه وه به قولی چوبونه نیو گفتوگووه ، وه ک نه وه ی
نه و هر له و ژوره ش نه بیت.

یاریده دهر ، زور نیگه ران بو به م په فتاره یان و ده ترسا.

په فتاری جدی و ژیرانه ی کالاشنیکوژ ، مروقی ده خسته یادی
که سانی ژیر و تیگه یشته وه ، زور له سه رخو و هی دی قسه ی ده کرد و
هر جاریکیش به دهم قسه کردنه وه باویشکی دابا ، خاچیکی له سه ر
ده می خو ی ده کیشا ، به و حاله شه وه که س نه یده توانی بزانی که چ
دزیک بیبه زه بیبه و چون خه لکانی هه ژار و داماو پوت ده کاته وه و
چه ند جاریکیش له سه ر نه م کرده وانه ی خراوه ته زیندانه وه و
کومه لگاش داواخوازی نه وه یه په وانه ی سیبریای بکه ن. به لام باوکی و
مامی - که نه وانیش وه ک خو ی دز و چه تن - به زه بری ریشوه و
به رتیل ، نه یانه یشته وه دوربخریته وه.

میریک ، هه ولی ده دا خو ی به ئازا و چه له نگ نیشان بدات و هرکه
بینی کالاشنیکوژ و لیوبکا ستایشی ده که ن ، بو یه نه ویش خو ی وا
نمایش ده کرد و جارجار دهستی ده خسته که مری و جارجار سینگی

خو ی دهرده په پاند و هه ندیک جاریش به شیوه یه کی وا خو ی دینا و
ده برد ، کورسیه که ی ژیری ده که وته قرچه قرچ ...

دوای نان خواردن ، کالاشنیکوژ پویکرده شه مایلی قه دیسه کان و
دهستی کرد به نزا وپارانه وه و دهستی خو ی دایه دهستی میریک و
نه ویش که وته نزاکردن و دهستی کالاشنیکوژی گوش.

لیوبکاش دهر و شته کانی کوکرده وه و میزه که ی سپیه وه و دواتر
هه ندیک نانی شیرنی نه عنایی و کاکله گو یز و دوتل شه رابی شیرنی
هینا و له سه ر میزه که ی دانان.

کالاشنیکوژ به دهم لیدانی پیکه کانه وه ، گوتی: نه و سه رده مه ی که
(نه ندی گریگوریچ) - خوا لی خوشبی - له ژياندا مابو ، جاری وابو
لیره ، یان لای برایه که ی ، مارتین ، کو ده بوینه وه ، ئای خودایه
نه وانه چ مروژیک بون! چه نده قسه خوش بون! هه مومان
کو ده بوینه وه! مارتین ، فیلیا ، فیودور ستوکوتی ، هه مو شتیک به
پیکوپیکی ده چوه پیش ، چه ند خوشمان پاده بوارد! چه نده خوشبو.
لیوبکا چوه دهری و دوای ماوه یه کی که م گه پایه وه ژوری ،
سه رپوشیکی سوری له سه ر کردبو و ملوانکه یه کی کردبوه ملی ،
گوتی: برونه میریک! بزانه نه مرو کالاشنیکوژ چی بو هیناوم!

دواتر ، له ئاوینه که دا سه یریکی خو ی کرد و بو نه وه ی ملوانکه که ی
ملی بزینگیته وه ، یه ک دوجار سه ری وهرسو پاند و دواتر دهرگای
سندوقه که ی کرده وه و کراسیکی سوری به گولی سور و شین
نه خشاوی - که چه شنی کاغه ز خسه خشی ده هات و ورینجه ی

دهدايه وه - هينايه دهري و دواتریش سهريوشیکی سورمهیی
دهرهینا. بهدهم پیکه نینه وه شتهکانی نیشاندان و لهخوشی
هه بونی گه نجینه یه کی لهو شیوه یه ، نهیده زانی چی بکات و مات و
حهیران ببو.

دواتر کالاشنیکوڤ (بالایکا*) یه که ی پیکخست و دهستیکرد به ئاواز
ژهنین.

یاریده دهري دکتور ، هه په سابو و نهیده زانی ئه و ئاوازی کالاشنیکوڤ
دهیژهنی ، ئاوازیکی شاده یاخود هه مبارانه یه ! بهلام خه میکی زوری
لینیش و بوغزی گریان له گه روی گیر بو ، جاری واش هه بو شادی
دایده گرت.

له ناکاو میریک له جیگای خوئی بلندبووه و چهند جاریک پاژنه ی
پییهکانی له زهوی کوتا و دواتر دهستهکانی لیک بلاوکردن و
له سه ریانه ی پییهکانی هه تا لای سوپه که و له وپوه تا لای سندوقه که
پویش و سه ره نجام وهک سوپسکه خوئی هه لدا بو ئاسمان و پاژنه ی
پییهکانی له هه وادا له یه کدا و سه مایه کی له چه شنی سه مای
قه وزاقهکانی دهستپیکرد.

لیوبکاش هه ندیک دهستهکانی خوئی ته کاندان و قیژه یه کی بیباکانه ی
کرد و له گه ل میریکدا که وته سه ماکردن. سه ره تا وهک چون دزیک
له که سیک نزیک ده بیته وه و دهیه وی له پشته وه تییسره وینی و دواتر
چه شنی دوپشکه یه که به ره و لای میریک پویش و پاژنهکانی وهک

میریک ، لیکدا لیکدا ده کوتا به زه ویدا ، دواتر وهک فرفرپوکه به ده وری
خویدا سوپا و هه وا چوه نیو کراسه که یه وه و بلاوی کرده وه.
میریک ، له حالیکدا نیگایه کی تژی له رق و قینی گرتبوه ئه و و
ددانهکانی وه ده رکه وتبون ، له سه ر چوک ، به ره و لای پویش و
دهتگوت نیازی هه یه به قاچه ترسناکهکانی پان و پلیشی کاته وه ،
به لام لیوبکا هه ستایه سه ر پییان و سه ری بو دواوه چه مانده وه و
دهستهکانی وهک بالی بالنده یه که لیکده دا و قاچهکانیشی به ئاسته م
به ر زهوی ده که وتن.

یاریده دهري دکتور ، هه ستا و چوه سه ر سندوقیک دانیش و به ده م
سه ریکردنی سه مای ئه و دوانه وه ، به خوئی گوت: (ئاه ... ئه م کچه
ده لئی یه که پارچه ئاگره ! چه نده به جوش و خرۆشه ! ئه گه ر مروڤ
هه مو دارونه داری خوئی بخاته به ریپی هیشتا که مه ...).

ههستی به خه م و خه فه تیکی زور ده کرد که ده بیینی یاریده دهري
دکتور و که سیکی سادهنیه ، چاکه تی له به ردایه و زنجیریکی پيدا
هه لواسراوه و سه ریکی زنجیره که کللیکی ئالتونی پیوه به ستراره .
نه ده کرا له جیگای ئه مانه کراسیکی سورمه یی و له جیاتی قایشی
که مه ره بندیش ، هه بلیک به پانتوله که یه وه بی؟

ئه گه ر یاریده دهري دکتور نه بایه ، ئه و دهیتوانی بی هه سترکردن
به شه رم ، گورانی بلایت و سه ما بکات و بخواته وه و وهک میریک
دهستهکانی له که مه ری لیوبکا بئالینی ...

به هوئی سه مای نه مانه وه ، كه لوپه له كانی نیو په فه كه زرينگه
 زرينگیان لیوه دهات و گړی مؤمه كهش بهرز و نرمی ده كرد.
 سهړپوشه كه ی لیوېكا كه وته سه زهوی و ملوانكه كه شی پسا و
 دهنكه كانی به سه زهوی ژوره كه داپه رش و بلاو بونه وه. ده كرا بلئی
 له و شوینه دا له بری لیوېكا ، هه وړیكي په ننگ سور سه مای ده كرد و
 پیچی ده دا و جوته چاویکی په ش ده بینرا كه ده دره وشانه وه.
 میریکش نه وه نده به گه رمی سه مای ده كرد ، مروژ واید ه زانی نیستا نا
 نیستا ده ست و قاجه كانی لیده بنه وه.
 سه ره نجام میریک ، بود و اچار قاجه كانی کیشا به زه ویدا و بیجوله
 له جیگای خوئی چه قی ...
 لیوېكاش ، شل و شه كه ت ، به هه ناسه برکیوه ، وهك نه وهی پالی به
 ستونیکه وه دابی ، سه ری خسته سه رسینه ی میریک و میریکش
 له باوه شی گرت و چاوی برینه چاوانی و به ده نگیکی پر له سوز و
 خوشه ویستیه وه ، به گالته گوتی: نیدی نیستا ده زانم نه و پیره ژنه ی
 دایکت پاره كانی له کوئی شاردو ته وه ! ده یكوژم ! گوژشاو گوژ سه ری
 توش ده بریم ! دواتر كاروانسه ركه شتان ده سوتینم ... خه لكیش
 واده زانن له ناگره كه دا سوتاوی ، منیش پاره كانتان ده به م و بوخوم
 ده چمه (كوېبان) و له وئی بوخوم په وه نه سپ و میگه له مه ر و بز
 به خپو ده كه م ...
 لیوېكا وه لامي نه دایه وه ، ته نیا به به زه ییه وه پوانیه نه و وپرسی:
 نه ری میریک! ژیان خوش ده گوزه ری له كوېبان؟

میریک وه لامي نه دایه وه ، به لكو به ره و لای سندوقه كه چو و له سه ری
 دانیش و كه وته بیركردنه وه ، پیده چو بیر له كوېبان بكاته وه.
 كالاشنیکوژیش ، له جیگای خوئی هه ستا و گوتی: نیدی من ده بی
 برؤم! نیستا فیلیا چاوه پوانمه ، خودا حافیز لیوېكا.
 یاریده ده ری دكتور چوه حه وشه كه ، ترسی نه وهی هه بو كالاشنیکوژ
 له بری نه سپه كه ی خوئی سواری نه سپه كه ی نه و بیت.
 كړیوه هه روا به رده وام بو.
 هه وره سپیه كان ، كه لبه دریژه كانیان له بنه بنچك و گیایه كان گیر
 كړبو ، له ئاسمانه وه به خیرایی نزم ده بونه وه. له ویدیو حه وشه كه ،
 له ده شته كه دا ، كفنپوشه سپیه كان له هه وادا ده سورپان و ده هاتنه
 خوارئ و دوباره هه لده ستانه وه بووهی ده سته كانیان راوه شیئن و مل
 له بهر ملی یه كتر بنین. چ بایه کی به هیزی ده هات! بنه داره
 بچوكه كانی وهك توس و هه لوژه ، توانای لاواندنه وهی نه م بایه یان
 نه بو. لار ده بونه وه و سه ریان ده گه یشته وه زهوی و ده گریان و
 ده یانگوت: (خودایه ! نیمه چ تاوانیکمان هه یه كه به م شیوه یه
 نیمه ت به زه ویه وه به ستوته وه و ئازادمان ناكه ی؟).
 ده رگاكه ، تاکیکی كرابووه ، كومایه کی گه وره ی به فر له بهر
 ده رگاكه دا دیار بو.
 كالاشنیکوژ ، سواری نه سپه كه ی بو و به ده نگیکی تونده وه هاواری
 كرد: هه یها ... بكه وه ری حه یوان.

ئەسپە گچكە و قاچ كورتهكەي ، كەوتەپى ، تابەر زىگى لەزەوى دەخشا . كالاشنىكوڭ خويشى لەبەفردا سىي دەچۆۋە ، پويشت و ھەر زوو لەبەرچاۋان بىز بو .

يارىدەدەرى دكتور گەپايەۋە ژورى و ليوبكاي بىنى خەرىكى كۆكردنەۋەي دەنكەكانى ملوانكەكەي بو .

مىرىك لەژورەۋە نەمايو .

لەسەر نىمكىتەكە پاكشا و بالتۆ چەرمە كورتهكەي خستە بن سەرى خوى و بەخوى

گوت : (خودايە ئەمە چ كچىكە ؟ يەك پارچە ئاگرە ! ئاخ ! ئەي خۆگە مىرىك لىرە نەدەبو !) .

ليوبكا ، بەتەنىشت نىمكىتەكەۋە ، ھەروا خەرىكى كۆكردنەۋەي دەنكەكانى ملوانكەكەي بو ، ھەستى يارىدەدەرى دەبىزۋاند .

يارىدەدەرىش لەمىشكى خويدا بىرى لەۋە دەكردەۋە ئەگەر ھاتبا و مىرىك لەۋى ئەبا ھەلدەستا و ليوبكاي لەئامىز دەگرت و دوايى چ دەبو بابى ! كچە و پى ناچى بىۋەژن بى ! خۆ ئەگەر بىۋەژنىش بىت ، ئەم مەكۆ و پەناگەي دىزى وچەتەيىيە ، شوئىنىكى ئەۋەندە شايستەيە ؟ ليوبكا دەنكەكانى كۆكردنەۋە و چوۋە دەرى .

مۆمەكە ، بەرەۋ كۆتايى دەچو وخەرىكىو كاغەزى ژىر مۆمدانەكە بسوتىنى .

يارىدەدەرى دكتور ، بەخىرايى شقارته و دەمانچەكەي لەبەردەم خوى دانان و خوى بۆكۆرئانەۋەي مۆمەكە ئامادەكرد .

گەرەكەي چاۋى مروڭى ئازار دەدا و ئەۋ تارمايى و سىبەرانەي بەھۋى ئەم پتەپتەۋە لەسەر پەفەۋ ساپىتە و زەۋى ژورەكەدا دروست بىون ، لەشىۋەي چەندپەلەيكەدا دەھاتن و دەچون ، كەتيايدا وادەھاتە بەرچاۋ : ليوبكاي پتەۋ و سىنگ بەرز ، جارجار ۋەك فرفرۆكە خوى دەسوراندەۋە و جارجارىش لە ئەنجامى ماندوئىتيدا ھەناسەپرېكى پىدەكەوت ...

يارىدەدەرى بەخوى گوت : (ئەي خۆزگە لەم ساتەدا ئىزرائىل پەيدادەبو و پوڭى مىرىكى دەكىشا !) .

سەرەنجام مۆمەكە ، دوايىن پتەپتى خوى كرد و كۆڭايەۋە . كەسيك - كەپىدەچو مىرىك بى - ھاتە ژورەۋە و لەسەر كورسىيەكە دانىشت و مژىكى لەپايپەكەي دا و پوخسارە لەبەر خور سوتاۋەكەي و خالەپرەشەكەي گۆناي بو ساتىكى كەم پوناك بونەۋە .

يارىدەدەرى ، لەبەر بوئى ناخوشى توتنەكەي مىرىك ، گەروى بەخورشت ھات و گوتى : بەپاستى توتنىكى خراپت ھەيە ! نەفرەت لەم توتنە ! حالى مروڭ دەشىۋىنى .

مىرىكىش دواي ماۋەيەك بىدەنگى ، ۋەلامى دايەۋە : گولەجوى كىۋىم تىكەل كىردەۋە ، بو سىنگ زور باشتەرە .

پاشان پايپەكەي لەدەمى كىردەۋە و چەند جارىك فتى كرد و چوۋە دەرى .

نزيكهي نيو كاڙير ٽيپه پي ، له ناکاو له دالانه که دا پوناکيه ک
دره وشايه وه و ساتيک دواتر ، ميريك به کلاويک و بالتويه کی چه رمی
کورته وه ، به دواي ليوبکا دا هاته ژورئ.

ليوبکا به پارانه وه ده يگوت: ميريك ليږه به ! مه پو!

: نا ! ليوبکا ده بي بروم ، وازم ليبينه .

ليوبکا ، به دهنگيکی نهرم وپرسوزه وه گوتی: ميريك ! گوئ بگره ! من
ده زانم پاره کانی دايکم ده دوزيته وه ، ده زانم هردوکيشمان ده کوژيت
و ده چيته کوبان و له گهل کچانی تر دا ده که ويته دلداري ، به لام
گرينگ نيه ! خوداپشت وپه نات بي ، من ته نيا تکايه کم له تو هيه :
مه پو و ليږه بمينه وه .

ميريکيش به دهم توندکړنه وه کی که مهر به نده که يه وه ، وه لامی
دايه وه : نا ! حه زم له پويشته ، پيم خوشه بروم بگره پيم ...

: ئی خو هيچت نيه پي بگره پي ... به پييان هاتيه ئيره ! ده ته وئ
به چی بگره پي؟

ميريك ، خوئی چه مانده وه و شتيکی به گوئی ليوبکا دا چرپاند و
ئو ویش سه يريکی ده رگای ژوره که کی کرد و به گريانه وه گوتی:
شه يتانی چه پهل ! نوستوه .

ميريك ، ليوبکای گرته ناميز و ماچيکی گهرمی کرد و پويشته
دهره وه .

ياریده دهر ، به په له ده مانچه که کی خسته گيرفانی و به دواي ئه ودا
چه دهرئ.

ليوبکا له پارانه وه که بو و له پر ده رگای داخست و خوشی
له به رده گاکه دا پاوه ستا . ياریده دهری دکتور گوتی: پيگام به رده
بروم ! بوچی ده رگاکه ت داخستوه ؟

: ده پوئی چ ده که ی؟

: ده مه وئ بروم سه يريکی ئه سپه که م بکه م .

ليوبکا ويستی هه نديک نارامی بکاته وه ، سه يريکی سه رتا پای بالای
ياریده دهری کرد و ، به مه کره وه گوتی: ئه سپه که ت؟ تو سه يری من
بکه نه که ئه سپه که ت ...

دواتر چه مایه وه و ده ستيکی به کليله زيړاو کراوه به زنجير
به ستراوه که کی چاکه ته که کی دکتور دا هينا .

ياریده دهر گوتی: ليم گه پي بروم ! گه رنا سواری ئه سپه که م ده بی و
دهر وا .

دواتر هاواری کرد: پيگه م به رده شه يتان . دواتر به وپه پي رق و
توره ييه وه مستيکی کيشا به شانيدا و به هه مو هيژ و توانايه وه
په لاماری ليوبکای داو ويستی له به ر دهم ده رگايه که لايدا ، به لام ژنه
ده تگوت جه سته يه کی ئاسنينه و قورس و قايم خوئی به ده رگاکه وه
چه سپانده بو .

ياریده دهر ، شه که ت و ماندو ، هاواری کرد: پيگه م به رده ! واپيت
ده ليم دهر وا .

: بو کوی دهر وا؟ مه ترسه ناروا .

له کاتیکدا که هه ناسه برکێیه کی توندی پیکه وتبو ، دهستی به شانی
خویدا دههینا ، دیاربو ئازاری هه بو.

جاریکی تریش سهیریکی سه رتا پای بالای یاریده ده ری کرد و سور
هه لگه را و یکه نی و

گوتی: مه پۆ دله که م ... به ته نیایی دلته نگ ده بم.

یاریده ده ر ، سهیریکی چاوه کانی لیوبکای کرد و دوا ی ماوه یه ک
پاوه ستان ، باوه شی پیداکرد ، لیوبکاش هیچ ناره زایه تیه کی نه نواند.

: ده به سه واز له م کاره شهیتانانه یه بینه ! ریگام بهرده بابروم.

لیوبکا هه روا به بیده نگی له جیگای خو ی پاوه ستابو.

: به لām گویم لیبو به میریکت ده گوت خوشمده وئی.

: ئنجا چیه ! باواشم گوتی ... دل شه رته و دل ده زانی کیم
خوشده وئی.

دواتر جاریکی تر دهستی بو کليلة زیړا وکراوه که درێژکرد و گوتی:
ئه مه م بده ری ...

یاریده ده ر ، کليلة که ی له زنجیره که کرده وه و دایه دهستی.

له پر کچه سهیریکی هه لکیشا و گوئی راگرت ، ئه مه به تیروانیی
دکتور ئه م نیگایه زۆر سارد و سړ و بی گیان بو.

له ناکاو ئه سپه که ی وه بیرهاته وه و زۆر به ئاسانی لیوبکای له بهرده م
دهرگا که لادا و ده رگا که ی کرده وه و پایکرده ناو حه وشه که . له ژیر
سایه بانی ده رگا که ، به رازیک نوستبو و مشه مشی ده هات ،
مانگایه کیش قوچه کانی له دیواره که ده کوتا . یاریده ده ر شقارته یه کی

داگیرساند و به رازه که و مانگایه که و ئه و سه گانه شی بینی که ، له گه ل
داگیرسانی شقارته که دا ، به وه پینه وه هیرشیان بو هینابو . به لām
ئه سپه که شوینه واری دیار نه بو.

له حالیکدا هاواری ده کرد و دهسته کانی هه لده شه قاندن و هه ولی ده دا
سه گه کان له خو ی دورخاته وه ، جاری وابو ، تا سه رچوکی ده که وته
ناو قولتیک ، که پرېبو له به فر و به خیرای خو ی ده ردینایه وه ، خیرا
به ره و ده رگای ده ره وه پایکرد.

له و تاریکیه دا هه لپروانی ، زۆر به جوانی سهیری کرد ، جگه له به فر ،
هیچ شتیکی تری به رچاو نه که وت .

په ره به فره کان ، له هه وادا ده سوران و شکل و شیوه ی زۆر شتیان
نمایش ده کرد ، جاریک له شیوه ی دهم و لیوی سپی هه لگه راوی
مردویه ک ، که زه رده خه نه یه ک به سه ر لیوه کانیه وه مه ییبی ، جاریک
وه ک ژنیک ده هاته به رچاو ، به جل و به رگیکی مه لمه له وه سوار
ئه سپیکی سپی بو و له تاریکایی شه ودا خستویه تیه چوارناله . جاریک
له شیوه ی په وه قولینگیکی سپیدا بون که به بال لیکدانه وه
به سه ر سه ریدا له فریندا بن.

یاریده ده ری دکتور ، له تاو سه رما و له پقان هه لده له رزی.

له خه فته ی ئه وه ی که نه یده زانی چی بکات و چاره نوسی چیه ، چهند
فیشه کیکی به سه گه کانه وه نا ، به لām به ریان نه که وت. پاشان
به خیرایی به ره و ژوره وه گه رایه وه .

کاتی گه‌یشته دالانه‌که ، گوئی له‌ده‌نگی پێیه‌ک بو که‌خیرا له‌ژوره‌وه هاته‌ده‌ری و به‌توندی ده‌رگا‌که‌ی پێوه‌دا.

ژوره‌که‌ تاریک بو ، به‌سپایی پالێکی به‌ده‌رگا‌که‌وه‌ نا ، به‌لام داخرابو ، دواتر له‌حالی‌کدا که‌ لی‌کدا لی‌کدا شقارته‌ی داده‌گیرساند ، گه‌رایه‌وه دالانه‌که ، له‌ویوه‌ چوه‌ چیش‌تخانه‌که‌ و له‌ویش‌ه‌وه‌ چوه‌ ژورێکی بجوکه‌وه - که‌ ئه‌مه‌سر و ئه‌وسه‌ری دیواره‌کانی جل و به‌رگی ژنانه‌یان پێدا هه‌لواسرابو - و بوونی گول‌ه‌ گه‌نم و شوی له‌ژوره‌که‌ ده‌هات. له‌گوشه‌یه‌کدا ، به‌ته‌نیش‌ت سو‌به‌که‌وه ، جیگا خه‌ویک دیاربو ، پێده‌چو ئه‌مه‌ ژوری پیره‌ژنه‌که‌ی دایکی لیو‌بکا بی‌ت.

له‌وی‌را چوه‌ نیو ژورێکی ترو له‌گه‌ل لیو‌بکا‌دا به‌ره‌وه‌بو بو‌وه‌ که‌له‌سه‌ر سندوقێک درێژ ببو و به‌تانیه‌کی له‌ چل پارچه‌ دروست‌کراوی په‌نگاو‌په‌نگی به‌خویدا دابو و خو‌ی کرد‌بوو خه‌و.

یاریده‌ده‌ر به‌ده‌نگی‌کی تونده‌وه‌ پرسى: کوا ئه‌سه‌په‌که‌م له‌ کو‌ییه‌؟ لیو‌بکا له‌جی‌گای خو‌ی جو‌له‌ی نه‌کرد. یاریده‌ده‌ر ، به‌تانیه‌که‌ی له‌سه‌ر لا‌برد و به‌ده‌نگی‌کی توند‌تره‌وه‌ پرسى: له‌گه‌ل تو‌مه‌! ده‌لێم کوا ئه‌سه‌په‌که‌م؟

دواتر جاری‌کی تر هاواری کرد: وه‌لامم به‌ده‌ره‌وه‌ شه‌یتانی نه‌فهره‌تی! لیو‌بکا له‌جی‌گا‌که‌ی راست‌بو‌وه‌ و له‌سه‌ر چو‌ک دانیش‌ت ، به‌ده‌ست‌ی‌کی ده‌یویست یه‌خه‌ی کراسه‌که‌ی بگری‌ت و به‌ده‌سته‌که‌ی تریشی ده‌یویست به‌تانیه‌که‌ بگری‌ت ، پالێ به‌دیواره‌که‌وه‌ دا ... ترس و توقین

به‌پوخساریه‌وه‌ دیاربو ، چاو‌ه‌کانیشی چه‌شنی گیان‌له‌به‌ریک که‌ که‌وتبی‌ته‌ته‌له‌وه ، چاو‌دی‌ری هه‌مو جو‌له‌یه‌کی یاریده‌ده‌ری ده‌کرد.

یاریده‌ده‌ر هاواری کرد: پێم بلێ ئه‌سه‌په‌که‌م له‌کو‌ییه‌! ده‌نا به‌خودا ده‌تکوژم.

لیو‌بکا ، به‌ده‌نگی‌کی گیراو‌ه‌وه‌ ، وه‌لامی دایه‌وه‌: برۆ‌ده‌ری سه‌گه‌پیس.

یاریده‌ده‌ر ، ده‌ستی له‌یه‌خه‌ی گیرکرد و دواتر نه‌یتوانی دان به‌خویدا بگری‌ت و توند ئامیزی تیوه‌ری‌نا. لیو‌بکا‌ش له‌پقا نه‌یده‌زانی چی بکا و هه‌رچو‌نێک بو خو‌ی له‌ باوه‌شی هینایه‌ ده‌ری و ده‌ستی خو‌ی له‌ده‌ستی راپسکاند و مستی‌کی کیشا به‌ته‌پلی سه‌ریدا.

یاریده‌ده‌ر له‌تاو ئازاری مسته‌که‌ ، گیژ و و‌ر بو ، هاشه‌هاشی‌کی هه‌راسان‌که‌ر به‌نیو می‌شکیدا ده‌گه‌را ، هه‌نگاوێک کشایه‌ دواوه‌ و له‌و ساته‌دا مستی دوه‌میش سه‌ره‌وێنرا به‌ناوچه‌وانیدا.

به‌له‌تردانه‌وه‌ ، گه‌یشته‌ ده‌رگا‌که‌ و له‌حالی‌کدا بو‌ئه‌وه‌ی به‌رنه‌بی‌ته‌وه‌ ، چنگی له‌شیپانه‌ی ده‌رگا‌که‌ گیر کرد‌بو ، به‌ره‌و ئه‌و ژوره‌ پو‌یش‌ت که‌ که‌لوپه‌له‌کانی لی‌دانابون. خو‌ی هاویش‌ته‌ سه‌ر نیمکێته‌که‌ و چه‌ند خوله‌کێک پاکشا ، دواتر قتوی شقارته‌که‌ی له‌گیرفانی هینایه‌ ده‌ری و که‌وته‌ داگیرساندنیان. بێ ئه‌وه‌ی هیچ مه‌به‌ستی‌کی له‌م کاره‌ هه‌بی‌ت ، ده‌نکه‌کانی یه‌که‌ به‌ دوا‌ی یه‌ک‌دا داده‌گیرساند و فرپی ده‌دانه‌ ژێر می‌زه‌که‌ ، تا هه‌ر هه‌مو‌ی ته‌واو کرد.

ئاسمان ، له وديوى په نجره كه وه ديار بوو ، ورده ورده شين ه لده گهړا و دنگى كه له شيره كانيش دهبيستران . به لام ياريددهر هيشتا سهرى ديشا ، دنگى هات و هاوار و خشه خش هيشتا له نيو ميشكيدا پيچى دهخوارد . وهك ئه وهى له تهنيشته هيللى شه مهنده فوره وه دانيشتبى .

هرچى چوڼيك بو توانى بالتو چهرمه كورته كهى بكاته بهرى و كلاوه كهى بكاته سهرى . به لام هرچه ندى كرد نه يتوانى زينى ئه سپه كه و ئه و بهسته كه ل وپه لى ، له رپينو كړيوني ، بدوژيته وه .

جانناكهى به تال كرابو ، دياربو له خوړا نه بو ئه وكاتهى خهريك بو دهاته وه ژورى ، دنگى پيى كه سيكى بيست له ژوره كه دهاته دهري .

به مهبه ستي خو پاراستن له سه گه كان ، مه قاشى سو به كهى له ژورى چيشته خانه كه ه لگرت و دهركا كهى به كراوهى به جي هيشته و چوه ناو خه وشه كه . باران لىي كړد بووه و ئارامى بالى به سهر خه وشه كه دا كي شابو ...

هركه له دهركا كه ئاوابو ، سهرتاسهرى ده شته كهى وهك مردويهك ، هاته بهرچاو . له و سهرله به يانيه دا ، هيچ بالنده يه كه به ئاسمانه وه بهدى نه ده كرا . له خالتيكى زور دور دا ، له م بهر و ئه وبهرى جاده كه ، جه نكه له كه سه ز ده چووه .

ياريددهرى دكتور كه وته بيركړنه وه له وهى كاتى ده گه ريته وه نه خوشخانه ئاخو به چ شيوازيك مامله لى له گه لدا ده كن و چى پيدلئى ؟ حه تمه ن ده بو بير له م شتانه بكاته وه و له پيشدا وه لام بو پرسياره كانيان بدوژيته وه .

به لام ئه م بيركړنه وانه هه رزو لىي تهره بون و ئه وهى به بيرهاته وه كه چوڼ ليوبكا دواى دوه مين مست كه كي شابوى به ناوچه وانيدا ، چوڼ داهاتبووه به تانيه كهى سهر زهويه كه ه لگريته وه و چوڼ له و كاته دا پرچه هو نراوه كهى له زهوى خشا بو .

بيرو هو شى شلوق بيو و به خوئى گوت : (نازانم له بهرچى ده بى له جياتى مروقيكى ئازاد و سهر به ست ، دكتور و ياريددهر و بازركان و كارمهند و لادىيى بونيان ه بى ؟ ئه دى ئه وه نيه له م دنيايه دا بالندهى ئازاد و گيانله بهرى ئازاد و ميريكى ئازاد هه ن ، نه له كه س ده ترسي ن و نه پيوستيشيان به كه سه ! كى ئه مهى داهيناوه كاتى له خه وه سستان به يانيانه و كاتى نانخواردن نيوه پويانه و كاتى خه وتنيش شه وه ؟ كى گوتويه تى دكتور له سهروى ياريددهر وه وهيه و مروژ ده بى له ناو خانودا بژى و تهنيا مافى ئه وهى هه يه ژنه كهى خوئ خوش بوئ ؟ ئه دى بوچى پيچه وانه كه يان راست نه بى ؟ له بهرچى ناكري به روژه وه بخه وى و شه وانه نان بخوئ ؟ خوژگه ده متوانى خوم ه لده مه سهر پشتي ئه سپيك و بى ئه وهى بپرسم ئيره كوييه دهشت و جه نكه ل و كي وه كانم تهى كړدبا و حه زم له كچان كړدبا و گالته م به هه مو شتيك بهاتايه ...) .

مقاشی سوڀه که ی چه قانده ناو به فرده که و ته ویلی نوساند به قه دی سارد و سپی دارغانیکه وه و که و ته بیرکرنده وه له ژیا نه یه ک پیتم و پرپوچ و نه و بره پاره پرپوچه ی که مانگانه وهری ده گری و نه و ژیرده سستی یی و دهرمانخانه ی نه خوشخانه که ، به ته وای حه ب و نه مپول و پاودهر و قوتوه کانیه وه ، له به رچا ویدا بونه مایه ی هیلنج و پشانه وه و نه فرده ت.

به دلگرانیه وه له خو ی پرسى: (نه مه کییه ده لی خوشگوزهرانی گونا هه؟ نه وانه ی نه م قسانه ده که ن ، نه وه ک میریک و کالاشنیکو ژیا ون نه لیو بکاشیان خوشویستوه ، نه وجوره که سانه هه ر خه ریکی سوالکردن بونه و هیچ تاموچیزیکیان له ژیا ون وهرنه گرتوه و ته نیا راهاتون له سه ر نه وه ی ژنه بو ق ئاساکانی خو یان خوشبو ی).

یاریده دهر ، له به ر خو یه وه بیرى ده کرده وه نه گه ر تا ئیستا نه بو ته دز و ساخته چی و ته نانه ت پیرگیش ، نه وه له به ر نه وه یه که نه م کارانه له توانای نه ودا نین و بو ی نه ره خسا وه .

* * *

نزیکه ی هه ژده مانگ به سه ر نه م رودا وه دا تیپه ری ، هه فته یه ک دوا ی جه ژنی پاک ، شه ویکی به هاری ، یاریده دهری دکتور - که ده میک بو له نه خوشخانه دهرکرا بو - بی کار و کاسبی ده گه را و ده سو را ، دهره گانیکی شه و له مه یخانه ی (پپینو) ، هاته دهری.

بی نامانج بی نه وه ی بزانی بو کو ی ده چی ، به نا و کو لانا ندا پیا سه ی ده کرد و ده گه را . کاتی که به خو ی زانی گه یشتبوه ده شته که ، بو نی

به هار ، ده هاته به ر لوتی و نه سیمیکی خوش هه لیکردبو ، شه ویش ئارام و پر نه ستیره بو .

نیگای له ئاسمانه وه بو زه وی گواسته وه ، ئای خودایه ئاسمان چه نده دور و قوله ! چه نده به پانی و به ربلاوی ره شمالی به سه ر دنیا دا هه لدا وه ! .

بیری ده کرده وه: (دنیا دنیا یه کی باشه ، به لام چو ن و به چ هو یه که وه مرو فقه کان جیا وازی و هه لا واردنی له شیوه ی مه ست و وشیار ، کارکه ر و بیکار ، له نا و خو یاندا دروست ده که ن؟ بو چی ده بی وشیار و تیرو پره کان به ئاسوده یی له نا و ماله کانیا ندا خه وتبن و مه ست و برسیه کانیش به که ساسی له ده شت و بیابانه کاندایه سه رگه ردان بن؟ بو چی ده بی نه وه ی کار نه کا ، هیچ وهرنه گری و پوت و ره جال بی؟ کی بناغه ی نه مانه ی دانا وه و چه سپاندویه تی؟ نه دی بو چی گیانه به ر و بالنده کانی دارستان نه کار ده که ن و نه پول و پاره ش وهرده گرن و که چی به دلی خو یان ده ژین و ئازادن؟).

له دوره وه بلئسه یه کی سوری جوان ، له ئاسو گه دا ده بینرا .

یاریده دهر ، ماوه یه کی زور له جیگای خو ی را وه ستا و بیرى کرده وه: (دوینیکه سه ماوه ری خه لکم برده مه یخانه که و به هه دهرمدا ، گونا هه نه م کاره له کو یدایه؟).

دو گاریه ، له جاده که دا و ده رکه وتن و به ته نیشتی دا تیپه رین ، له گاریه ی یه که مدا ، ژنیکی لادیی لی خه وتبو و له گاریه که ی تریشدا پیره میردیک به سه ری پوته وه دانیشتبو ...

ياريدە دەرى دكتور لىي پىرسى: ئەرئى بابە ئوۋە كويىيە ئاگرى
تېبەربوۋە ؟

پىرەمىرد ۋەلامى داپەۋە: ئوۋە خانوۋەكەي ئەندىرئى چىرىكوۋقە ...
ياريدە دەرى ، كەۋتەۋە يادى سال ئىۋىك لىۋەبەر ۋە قسەكانى مىرىكى
ۋەبىر ھاتنەۋە ۋە سوتانى جەستەي بىي گىيانى پىرەئى ۋە لىۋىكاي
ھىنانە بەر چاۋى خويى ۋە ئىرەيى بە مىرىك برد .
دواتر كاتى دەگەپايەۋە بوۋ مەيخانەكە ، بەدەم سەيركىردنى خانوى
خاۋەن مەيخانە ۋە دارفروۋشەكان ۋە ئاسنگەرە دەۋلەمەندەكانەۋە ،
بەخويى گوت: (كارىكى خراپ نىيە پىياۋ بتوانى شەۋىك بەسەر يەكك
لەم دەۋلەمەندانەدا بدات).

(سان ستىفانو*) شارىكى نىزىك لى ئىسلامبول ، كە سالى
۱۸۷۸پىكەۋتننامەي ئاشتى لى ئىۋان دەۋلەتى عوسانى ۋە پوسىي
تزارى تىدا ۋازۇ كرا ۋە كوتايى بەجەنگى يەك سالەيان ئىۋانىان ھىنا .
(ئىلىيا پىغەمبەر*) يەككىگ لى پىغەمبەرانى كۆن .
(شامىل*) پىبەرى سىياسى ۋە ئاينى موسلمانە كىۋنشىنەكانى قەققاز
بو ، كە چەند
شۋېشىكى چەكدارى لى دىرى دەۋلەتى روسيا ھەلگىرساند .
(مولوكان*) پەپىرەۋانى يەككىگ لى بالەكانى ئاينى كلىساي ئەرتوۋدۆكسى
پوسى .
(بالالاىكا*) ئامىرىكى لى شىۋەي سازە ۋە سىي ژىي ھەيە .

لیکولەر

دکتوری شاروچکه و لیکولەری دادگا ، له پوژیککی جوانی به هاریدا ، بو توپکاری جهسته یهك دههاتنه ناوهندی شاروچکه كه .

لیکولەر ، كه پیاویکی ته مه ن نزیكه ی سی وپینچ سالیک ده بو ، سهیریکی پشتی ئه سپه کانی ژیرگالیسکه که ی کرد و گوتی: سروشت پریه تی له دیارده ی سهیر و ناروژشن و ته م و مژاوی ، كه تانیستا مروژ نهیتوانیوه په ی پیببا و بیناسی . مروژ له ژیا نی پوژانهیدا له گه ل دیارده ی وادا به ره وپو ده بیته وه ، سهری سورده مینی و له ئاستیدا دهسته پاچه و کولاره وه . بو نمونه تانیستا بوخوم چه ندین جار بینه ری چه ندین مه رگ و مردنی ته مومژاوی و نارپون بومه ته وه و هوکاری ئه م جوړه مردنانه ش مه گه ر ته نیا خواناسان بتوانن سهری لی دربینن ، ده نا مروژی ئاسایی هه رچه نده زیره کیش بیت ، درک به هوکاره کانی ئه م جوړه مردنانه ناکات. گوئی بگره ، ئه من بوخوم خاتونیکی پوژشنبیرم ده ناسی پیشبینی مه رگی خو ی کرد و دروست ئه و پوژه ی پیشبینی کردبو ، بی هیچ هوکار و نه خوشیه ک ، سهری خسته سه ر سه رین و مرد .

دکتور له وه لامدا گوتی: هیچ پوداویک بی هوکار نابی ، ئه گه ر مه رگیک هه بی ده بی هوکاریکیش هه بی ، به لام من له ئاست پیشبینی ئه و

جوړه ژنانه دا هیچ سه رم سوپنامینی و به لامه وه سهیر نین ، له بهر ئه وه ی ده بینم ته واوی ژنان توانا و به هره یه کی سهیری پیشبینی کردنیان هه یه .

: راسته ، به لام کاکی دکتور ئه و خاتونه ی من باسی ده که م ، شتیکی جیاواز بو ، ئه و توانا و به هره و ئاماده ییه ی تو باسی ده که ی له ودا بونی نه بو ، ژنیکی گه نچ و پوخوش و پرهست بو ، خالی بو له وه هم . هه ست و پوناکی و زانیی و داوینپاکی ، له چاوانیدا بریسکه یان ده دایه وه . ، پوخساریکی جوان و له به ردلان ، هه میشه زه رده یه کی جوانی روسیانه به سه ر لیو و نیگا کانیه وه ، نه خشی به ستبو .

تاییه تمه ندیه دیار و بهرچاوه کانی ژنان هه میشه هه ر یه ک شته : (جوانی) . بالایه کی ریک و له بار ، وه ک ئه و دره خته توه ی به رامبه رمان . چ قژیکی جوانی هه بو؟ ئه وه ی راستی بی من نامه وی وه ک بونه وه ریکی ئاناسایی و ئه فسانه یی به تو ی بناسینم ، به لام ئیدی ئه مانه راستین و نا کرئ نکولیان لی بکه م ، سه ره پای ئه مانه ش ژنیک بو ژیا نی زور به قورسی نه ده گرت ، هیند پوخوش و بزئو بو ، له گه ل هه رکه سیك دانیشتبا ، ئه م دلخو شی و شادیه ی ، بو ئه ویش ده گواسته وه . بونه وه ریکی لیوانلیو بو له هه ستی شادی و به خته وه ری ، که ئه م هه سته ، ته نیا مروژه تیگه یشتو و شاد و ساده کان ، لیی به هره مه ندن . سه ره رای ئه مانه ش ئایا ئه وه هه ستی پیشبینی کردن و

به هره يه ي که تو باست کرد ، ده کړی له ناخی مروځيکی له و چه شنه دا بونی هه بی؟ ئه وپیکه نینی به م قسانه دهات.

گالیسکه که ی دکتور له بهردهم چاله ئاوکدا پاره ستا.

هردوکیان دابه زین و تیر ئاویان خوارده وه ، جهسته پره قیته بوه کانی خوځیان بریک هینا و برد و چاوه پروان بون تا گالیسکه پانه که ئه سپه کان ئاوبدا ، کاتی دیسان گالیسکه که که وته وه پړی ، دکتور پرسى: ئی باشه ئه دی هوکاري مردنه که ی چی بو؟

: مردنیکى زور سهیر بو! پوځيک پیاوړه که ی چوه ژوره که ی ئه و و گوتی: (پیمخوښه ئه م به هاره ی که دیته وه ئه و گالیسکه کونه یه مان بفروشین و گالیسکه یه کی نویتړ و سوکتر بکړین ، ئه و ئه سپه ی که ئیستا له لای چه پی گالیسکه که ی ده به ستین ، بیگوپین و بوچینسکی - ئه سپیکیان به و ناوړه وه هه بو - بخهینه ناوړه پاسته وه). ژنه گوپی له قسه کانی میړده که ی گرت و دواتر گوتی: (ئه وه ی پیت خوښه بیکه ، ئیدی بو من هیچ جیاوازیه کی نیه ، ئه م هاوینه جیگای من گوړپستانه).

میړده که ی شانیکى هه لته کاند و پیکه نی ، به لام ژنه بهرده وام بو له قسه کانی: (باوړم پیبکه ! خو گالته ناکه م ، هر به پاستی دهمه وی پیت بلیم به م زوانه دهمرم).

میړده که ی پرسى: مانای چی! به م زوانه دهمرم!

ژنه وه لامی دایه وه: (واتا دواى ئه وه ی له مندالبون پزگارم بو ، ئیدی دهمرم).

کابرا قسه کانی ژنه ی به هیند نه گرت ، باوړی به م پیښبینی و شتانه نه بو ، جگه له وهش دهیزانی ئه و ژنانه ی که ژیانیکى خوشیان هه یه ، زور چه ز له مه کړ و ناز ده که ن وپیان خوښه خوځیان بده نه دهستی فکر وخه یا لاتی خه مناک و ناخوښه وه.

پوځيکی تر به سهر ئه م پوداوه دا تیپه پړی و جاریکی تر ژنه ، مردنی خو ی له دواى مندالبونه که ی ، له گه ل میړده که یدا هینا یه وه بهر باس. به لام پیاوړه که ته نیا بزه یه کی کرد و وایدانا که هیچ نیه و ته نیا کیښه که ئه وه یه له دل پراوکیدایه و زور هه ست له جهسته و دهرونی خو ی راده گړی و باوړی به فال و پیښبینی و ئه مانه هه یه.

ئیدی ئه م ژنه ، بابته ی مردنه چاوه پروانکراوه که ی ببوه (*idée fixe*)، هه رجاری میړده که ی گوپی به قسه کانی نه دابا ، ده چوه چیښتخانه که و ناخی خو ی بو خزمه تکاره که یان هه لده پښت: (نه نه گیان من ئه وه نده م نه ماوه بمرم ، هر منداله که م ببی دهمرم ، چه ز ناکه م به م زوانه بمرم ، به لام چیبکه م ، ئه مه چاره نوسمه!).

هه ندیک جاریش که ژنی که شیش یان ژنی یه کی که له ئاغاگان دهاتنه لای ، ده چو دهستی میوانه که ی ده گرت و ده یبرده گوښه یه ک و به حاله تیکی جدی و ته نانته بریک توپه یی ، تیکه ل به زهرده خه نه یه کی تاله وه ، له باره ی مردنه چاوه پروان کراوه که یه وه قسه ی بو ده کرد.

بواری پرخنه و نارپه زایشی بو هیچ که س نه ده هیښته وه.

ژنیکی جوان بو ، به لّام له وساته وهی که پیشبینی مه رگی خوئی کردبو ، دهستی له دنیا شوشتبو و به لای خورازندنه ودا نه ده چو ، ئیدی نه کتییی ده خوینده وه نه پیده که نی و نه قسه یه کی له باره ی هیوا و ئاره زوه کانی خوئی وه ده کرد ... جگه له مانه ش ، پوژیکیان له گه ل پوریکیداییکه وه چوبونه گوږستان و پارچه زهویه کی بو گوږه که ی خوئی ده سنیشان کردبو . دوا ی پینج پوژیش وه سیه تنامه ی خوئی نوی .

کاکی دکتور! ده بی ئه وه شت پیبلیم ، ته وای ئه و ماوه یه ی که له باره ی مه رگی وه نزیک که وتوی خوئی وه قسه ی ده کرد ، ته ندروستی که باشی هه بو و ههستی به هیچ ئازاریک نه ده کرد و نه خوشیش نه که وت . خو ت ده زانی مندالبون کاریکی ئه وهنده ساده و سانا نیه ، جاری واهیه ژنه به سه ر منداله وه ده مرئ ، به لّام ئه و ژنه ی من ده یلیم له کاتی مندالبونه کهیدا ، هیچ گرفتیکئی ئه وتوی نه هاته پیش . هیچ مه ترسیه کی له سه ر نه بو .

سه ره نجام ، پوژیکیان میرده که ی چیدی له توانایدا نه ما و له کاتی ناخواردندا توپه بو و گوتی: ئه ری به سه ناتاشا ! نیازت هه یه تاکه ی دریزه به م گه مژه ییته بده ی؟

ژنه له وه لّامدا گوتی: (گه مژه یی؟) ئه م قسانه له ناخی دلمه وه ده که م و توش به جدی وه ریانگره .

پیاوه که شی گوتی: (تو هه ر خه ریکی قسه ی پرپوچ و بیهوده ی! پیмбаشه واز له م فکره مندالانه و گه مژانه یه بیی ، گه رنا زور ده ترسیم له دوایدا خه جاله ت ویه شیمان بیه وه) .

سه ره نجام ئه و پوژه ژنه که ژان گرتی .

میرده که ی باشتترین مامانی شاری بو هیئا . هه رچهنده یه که م زگیشی بو ، به لّام زور به ئاسانی منداله که ی بو ، دوا ی کاژیریک ، که هه ندیک هاتبووه سه ر خوئی ، دوا ی کرد منداله که ی بو بیین ، بو ئه وه ی بیینی .

دواتر منداله که یان هیئا و سه یریکی کردو گوتی: (ئیدی ئیستا ده توانم به دلنیا ییه وه بمرم) . دوا ی ئه مه خودا حافیزی له هه موان کرد و چاوه کانی لینان و دوا ی نیو کاژیر ، پوچی به ره و ئاسمان له شه قه ی بالیدا . تا دوین ساته کانی ژیانیشی بیرو هویشی لای خوئی بو . بو نمونه کاتیک له بری ئاو شیریان دایه ، له ژیر لیوه وه گوتی : (بوچی له بری ئاو شیرم ده دهنی؟) .

به لی دکتور! دروست خوئی چو ن پیشبینی کردبو ، به و شیوه یه چاوی لیکناو مرد .

لیکوله ر ، دوا ی گیرانه وه ی ئه م روداوه ، ئاهیکی هه لکیشا و پرسى: ده فهرمو دکتور! پیم بلئ ئه و ژنه له به رچی مرد؟ دلنیا شت ده که مه وه ، حه زده که ی سویندیشته بو ده خو م ، ئه مه چیرۆکیکی هه لبه سترای زاده ی خه یالی خو م نیه و له راستی راست تره و پویداوه .

دکتور ، هه نديک بيریکرده وه و چاوی له ئاسمان بېرى و گوتى: ده بو تهرمه کهى ببه نه پزىشکى دادوهرى و توپکارى بوکرايا .

: له بهرچى ؟

: بوئه وهى بزانن چ شتيک بوته هوکاري مردنى ! سهره نجامه کهشى ئه وهيه ، ئه و ژنه به هوئى ئه وپيشبينيانه وه نه مردوه ! پيدده چى نيازى خوگوشتنى هه بوبى و ژههرى خواردبى !

ليکولهر به خيرايى به ره و لای دکتور خوئى وهرچه رخاند و گوتى: له سهر چ بنه مايه که گه يشتيه ئه م ئه نجامه ؟

: نه گه يشتمه ئه م ئه نجامه ! به لکو وای بو ده چم . ئه دى په يوه ندى له گه ل ميترده کهيدا چون بو ؟

: هم ... به ته وای نا ! به لام ماوه يه که له دواى زه ماوه نده که يانه وه هه نديک ناکوکى که وته نيوانيانه وه ، که ده کرى به و حاله ته بگوترى هاوپيه تى پيشهاته ناخوشه کان . ئه وهش له وه وه سهرچاوهى گرتبو پوژيکيان ژنيک له گه ل ميترده کهيدا ده بينى ... به لام دواى ماوه يه کهى که م له گوناھى ميترده کهى ده بورى .

: پيمبلى ، ئه م پوداوه چ کاتيک بو ؟ بهر له پيشبيني مردنه کهى بو ؟ ليکولهر ، سه يريکى سهرتاپاي جهسته ي دکتورى کرد و ده يويست له هوکاره کاني ئه م پرسيا ره تيبگات .

دواى ماوه يه که بيدنهنگى ، وه لامى دايه وه : له راستيدا باشم له بير نه ماوه . ئه گهر پوخسه تم بده ي هه نديک بير بکه مه وه ...

دواى ماوه يه که ، کلاوه کهى له سهرى داگرته خوارى و ئاره قهى ته ويلى سپيه وه و دريژه ي دايه : به لى ، بيرم که وته وه ... ماوه يه که له دواى بينينى خيانه تى ميترده کهى ، ده ستي کرد به پيشبيني کردنى مردنى خوئى .

: باش ، ده بينى که ... دواى ئه وهى ميترده کهى خيانه تى لى کردوه ، ئه م ژنه برپيارى خوگوشتنى داوه ، به لام له بهر ئه وهى نه يويستوه ، کوپيه يه که که هيشتا نه هاتوته نيو دنياوه له گه ل خويدا بکوژى ، ئه م خوگوشتنه ي هه لگرتوه بو دواى مندا ل بونه کهى .

: پيموانيه واييت ! ... نابى ، ئه و له گوناھى ميترده کهى خوشببو و به خشيبوى .

: ههر ژنيک ئاوا زو له خيانه تى ميترده کهى خوشببى ، ده بى حه تمه ن مه به ستيکى هه بييت و بيروکه يه کهى له ميشکدا بييت ، ئه گينا ئه و ژنه گه نجان ، هينده به سانايى له گوناھى ميترده کانيان خوشنابن .

ليکولهر ، زورى له خوئى کرد بوئه وهى پيکهنى و حه په سان و سهرسامى خوئى ، له بهرچاوى دکتور بشاريته وه ، به ده م سيفارپيچانه وه ، گوتى : پيموانيه ... جگه له مانه ش ميترده کهى ... به پيچه وانه ي ئه وهى ده بينرا ، زور بى که م و کوپى نه بو ... له راستيدا ... ئه و خيانه ته ي کردبوى پوداويکى سه ير و نه ويستراو بو . ئه و شه وه ميترده کهى به سه رخوشى ده گه رپيته وه مالى و حه ز و ئاره زو تينى بو ديئى و ژنه کهشى تين و تواناي ئه وهى ناييت ... ئيدى ئه ويش په لامارى ژنيکى گه مژه و ناشيرنى ميوانيان - که برپياره

چەند شەۋيەك لايان بىمىنەتتە - دەدا و كارى خوۋى لەگەلدا دەكا .
گەرچى ناكىرى بەمەى كە لەنيوان ژنەى ميوان و كابراى خاوەنمالدا
پويدا ، بلى خيانەتى هاوسەرى ! . ئەلبەتتە ناتاشاش ئەم پوداوەى
بەهەند نەگرت و ماوەيەك دواى ئەو لەگوناھى مێردەكەى خوشبو .
ئيدى هيجيان لەم بارەيەو هيج قسەيەكيان نەكرد .

دكتور گوتى : كەس لەخوڤا نامرى .

: ئەلبەتتە قسەكەت جوانە ... بەلام ناتوانم باوەرپەكم ئەو ژنە خوۋى
كوشتبى . راستيەكەى فكرى لەم شيوەيە ھەرگيز بە مېشكەدا
نەھاتبو ! ... نەك من ! بەلكو بە بىرى كەسدا نەھاتبو ، ئەوخەلكە
كاتى بينيان پېشبينەكەى وەرپاست گەرا ، ھەميوان تاسان . كەس
بىرى بو ئەو نەدەچو خوۋى كوشتبى ! نا نەدەكرا خوۋى كوشتبى !

كاتى گەيشتنە جى و تەنانەت لەكاتى توپكارى تەرمەكەى
بەردەستيشياندا ، ليكۆلەر ، بىرى ھەرلای ئەومردنە سەيرە بو .
بەدەم يادداشت كردنى بوچونەكاني دكتورەو ، بروكاني
ويكدينەتەو و دەست بە نيوچاوانى خویدا دەھينى .

دكتور سەرگەرمى توپكارى كاسەسەريك بو ، ليكۆلەر ليى پرسى :
ئەرى بەراست دكتور ژەھرى وا ھەيە لەماوەى پانزە خولەكدا بى هيج
نازاريك مروڤە بكورئ ؟

: بەلى ھەيە ... بۆنمونه مۆرفين .

: ھەم ... زۆر سەيرە ... بىرمە ھەميشە شتيكى لەو بابەتەى
بەدەستەو بو ... ئيدى گومانم نەما .

كاتى گەراپانەو ، ليكۆلەر زۆر مات و خەمبار بو ، سەرى تالە موەكاني
سميلى بەدەنەكاني دەگرت و لە بيتواناييدا دەكەوتە قسەكردن :
وەرە با دابەزين ! ھەندىك پياسە بكەين ... بېزاربوم لەدانىشتن .
ھەركە مەتريك لەگاليسكەكە دوركەوتنەو ، ليكۆلەر ئەوئەندە ماندو و
بى ھيز بو ، دەتگوت نيازى ھەيە لەبنارەكەو بچيتە سەر لوتكەى
چياكە .

دواى ماوەيەك ، پاوەستا و نيگا ھەپەساوەكاني ، كە بەنيگاي
سەرخوشان دەچو ، برپە دكتور و گوتى : ئاي خودايە ! ئەگەر ئەم
شتە راستى ... نا ، ئەمە كاريكى بېبەزەبيانە و دور لە ويژدانە ،
بويە خوۋى كوشت ، بۆئەوھى كەسيكى تەرمەى بكات ! مەگەر
خيانەتى مێردەكەى ھيندە گەرە بو نەدەكرا بيبەخشي ؟ ئاي
خودايە ! نازانم ئەم فكرە نەفرەتيە چى بو خستتە مېشكى مەوہ
دكتور ؟

دواتر لەئەنجامى خەم و نيگەرانيدا ، سەرى خوۋى خستە نيو ھەردو
دەستىوہ و دريژەى دايە : دكتور ! ئەوھى بو تۆم گيرايەوہ ،
بەسەرھاتى نيوان خۆم و ژنەكەم بو . ئاي خودايە ! باشە دامنا
كەموكوپريم ھەبو ! دامنا سوكاپەتيم پيكرەبو ! پيم سەيرە ، دەبى
مەرگ لە بەخشين و ليخوشبون ئاسانتر بيت ؟ ئەم تەرزە برپاردانەپيى

لاوازی

چەند پوژتیک لە مەوبەر ، خاتو (یولیا فاسیلیوڤنا) ی مامۆستای تایبەتی منداڵەکانم بانگ کردە ژوری کارەکی خۆم.

بەرباریو پارە ی ئەوماوێی بەدەمی کە وانی بە منداڵەکانم گوتبوو .
: فەرمو دانیشه یولیا فاسیلیوڤنا ! وەرە با هەق و حیسابی بکەین ...
لەوانە یە تۆش پێویستت بە پارە بێ ، بەلام ماشە لا ئەواندە ئاشنا یە تیت بە لاوێ گرینگە لە پۆت هەلنایە داوای پارە بکەیت ...
باشە ... مانگانە لە سەر ۳۰ پۆبل پێکەوتبۆین ...

: نەخیر ۴۰ پۆبل ...

: دروست ۳۰ پۆبلی پێک ... من نوسیومە ... هەمیشە هەر ۳۰ پۆبلیشم داوێتە مامۆستای منداڵەکان ... باشە ... دومانگیش کارت کردووە ...

: دو مانگ و پینچ پۆژ ...

: دو مانگی پێک ... نوسیومە ... دو مانگ ! کەواتە ۶۰ پۆژ دەکاتە ۶۰ پۆبل . لە ۶۰ پۆژەشدا ۹ پۆژی دەکەوێتە بەر پشوی یەکشەممەن و ... خو پۆژانی یەک شەممە خۆت لەگەڵ کۆلیادا ماندو نەکردووە

... جگە لە پشودان و گەشت و گەڕان هیچی تەرت نەکردووە ... ۳

پوژیش پشوی جەژن ...

پوخساری یولیا فاسیلیوڤنا لە ناکاو سور هەلگەرا و دەستیکی بو پەپەپە ی کراسەکی برد و چەند جارێک پایوەشاند ... بەلام هیچ قسە ی نەکرد .

: بەلێ سێ پوژیش پشوی جەژن ... واتا لەو دو مانگە ۱۲ پۆژی لی دەرکە ... چوار پوژیش کۆلیا نەخۆش بو و لە جێداکەوت ... لەو چوار پۆژەدا تەنیا بە (قاریا) وە خەریکبۆیت ... سێ پوژیش ددانت دیشا و مۆلەتت لە ژنەکەم وەرگرتبو و تاقیک واتا بەس پاش نیو پۆیان وانیەت بە منداڵەکان دەدا ... ۱۲ و ۷ دەکاتە ۱۹ پۆژ ... ۱۹ کەم ۶۰ دەمیشتەو ۴۱ پۆژ واتا ۴۱ پۆبل ... راستە ؟

چاوی چەپی یولیا فاسیلیوڤنا فرمیسکی تیزا و سور هەلگەرا و چەناگە ی لەرزی ، نیو چاوانی تیکنا و کۆخەکی کرد و ئاوی لوتی هەلکێشایەو ... بەلام مەقی نەکرد ...

: شەوی سەری سالیش ، فەنجانیکت بە ژێرەکیەو لی بەربۆو و شکا ... ئەوەش ۲ پۆبل ، هەرچەندە نرخەکی لەو زیاتر بو - یادگاریەکی خێزانەکەمان بو - بەلام قەیناکا وازی لیبێنە ! جگە لەوەش ئەو پۆژە ی چاودێری کۆلیات دەکرد چو سەر داریک و چاکەتەکی دپا ... ئەویش ۱۰ پۆبلی تر ... جارێکی تریش بەهۆی بێ موبالاتی تۆو کارەکەرەکی پێشومان پێلاوێکانی قاریای دزی ... دەبی وریا بیت و ناگات لە هەموو شتێک هەبی ! خو ی لەبەر ئەو

شتانه يه كه تو مانگانه پاره وهرده گری. له ویش گه پری ... ئه ویش ه
 پۆبل ... پوژی ۱۰ ی کانونی دوه میش ۱۰ پۆبل دایتی ...
 یولیا به نارپه زاییه وه گوتی: من هیچ پاره م له تو وهرنه گرتوه ...
 : ئه ی خو له خو مه وه ئه مه م نه نویسه ؟

: باشه باوایی.

: ۲۷ له ۴۱ دهرکه ، مایه وه ۱۴ ...

ئه مجاره یان هردو چاوی یولیا پریون له فرمیسک ... چه ند دلۆپه
 ئاره قه یه کی درشت سهر لوته راکشاو و پیکه که ی ، داپووشی.
 کچولله ی لانه واز ، به ده نگیکی له رزۆکه وه گوتی: ته نیا یه کجار پاره م
 له ژنه که ت وهرگرتوه ... ئه وه نده و ته واو ... هیچ پاره ی ترم
 وهرنه گرتوه ...

: ئه ها ! ... باشبو وه بیرت هینامه وه ئه وه م ههر نه نویسیو ...
 ئه ویش ۳ پۆبل ! ... ۳ که م ۱۴ ده مینیتته وه ۱۱ پۆبل . هابگره ئه وه
 ۳ پۆبل ئه وش دودانه ۳ پۆلی ، ئه وه ش ۲ ی پۆلی تره ه موی
 ده کاته ۱۱ پۆبل ... فهرمو هه لیگره .

پاره که م بو درێژ کرد.

پاره که ی لیوه رگرم و به په نجه له رزۆکه کانی خستیه گیرفانی
 کراسه که یه وه و له ژیر لیوه وه گوتی: سوپاس.

له جیگا که م هه ستام و به نیو ژوره که دا که وتمه ها توچو کردن ، پق و
 توپه یی سه راپای گرتبومه وه . پرسیم: له بهرچی سوپاس ؟

: له بهر پاره که ...

: ئی خو من کلۆم کردو ته سهرت ! نه فره ت له شه ی تان ! تالانم
 کردوی ! به ئاشکرا دزیم لی کردی ! له بهرچی سوپاسم ده که ی ؟
 : بهرله ئیستا له ههر شوینیک کارم کردبی ئاسته نگیان بو دروست
 ده کردم .

: ئاسته نگیان بو دروست ده کردی ؟ هیچ پیم سهر نیه ! ئاسته نگیان
 بو دروست بکه ن ! سه یرکه یولیا ! گالته م له گه ل کردی ! هه زمکرد
 وانه یه کی تالت بده می ... ههر ۸۰ پۆبله که ی خو ت دده می ...
 هه موی له وپاکه ته دایه ! به لام حه یف مروژ نابی ئه وه نده لاواز و بی
 توانا بیت ! بوچی هیچ نارپه زاییه کت نه نواند ؟ بو ئاوا بیده نگ بویت ؟
 چون ده کری مروژ له م دونیا یه ی ئیمه دا زمانی زهر نه زانی ؟ چون ده بی
 مروژ ئه وه نده داماو و بی توانا بی ؟

یولیا ، زهرده یه کی تالی هینایه سهر لیوانی و منیش توانیم له
 سیمایدا (به لی ده بی) بخوینمه وه ... به هو ی ئه و وانه تاله وه ، داوای
 لیبوردنم لی کرد و ۸۰ پۆبله که م دایه ده ستی . به شه رمه وه سوپاسیکی
 کردم و چوه دهره وه ...

کاتی پویشته ، له دواوه سه یریکیم کرد و به خو م گوت: (سه یرکه له م
 دونیا یه ی ئیمه دا به هیزی و زۆرداری چه نده کاریکی ئاسان !) .

ریشوئله که له سهر داره که فری

(پوداویکی شیوه کوامیدی)

حه زم لییه بگریم!

پیماویه نه گهر بگریم بریک دلم ئاسوده ده بی.

شه ویکی خوش بو . خوّم ریك خستبو ، پرچم شانه کردبو ، گولوم له خوّم دابو ، وهك دۆن جوانیک ده مویست بچمه جیژوان . ئه وه له یه کیک له قیللا هاوینییه کانی (سوکولنیکی) دا ده ژیا . جوانه ، سهرنج پاکیشه ، گه نجه ، سی هزار پۆبل جیازی بوکینییه تی ، ئاستی خویندنی به رزه و شیتانه خوشی ده ویم .

هه رکه گه یستمه سوکولنیکی ، بینیم له سهر ئه وه کورسیه ی که زوری هه ز لیو ، له ژیر دار سنه وه به ریکدا ، دانیشتبو و چاوه پوانی منی ده کرد . هه رکه چاوی به من که وت له سهر کورسیه که ی هه ستا و به شادی و پیکه نینه وه به ره و پیریم هات .

: به راستی زۆر دلپه قی ! چۆن توانیت ئه وه نده درهنگ بیی ؟ نازانی چه ند نیگه ران بوم ؟ ئاخ له دهس تو !

دهسته جوانه کهیم ماچ کرد و به دلکی پر له کوته کوته وه ، له گه ل ئه ودا به ره و کورسیه که چوم .

ئهم هه لچونه دهرونیه م له خوړا نه بو . ئهم دیداره بو من زۆر چاره نوسساز و یه کلاکه ره وه بو ، وهك ده لئین په یوه ندی به مه رگ و ژیا نه وه بو ! ... ئاینده م به م دیداره وه به سترابو وه .

کهش و هه وایه کی خوشی هه بو ، به لام من هه وسه له ی ئه و جوړه شتانه م نه بو .

گه رچی مروّف ده بی له م جوړه ژوانانه دا ، گوی له چه هچه هه وچریکه ی بالنده کان بگری ، به لام من هیه بایه خیکم به ده نگی ئه و بولبوله نه دا که له سهر ئه و داره ی له ژیریدا دانیشتبوین ، ده یخویند .

سه یریکی کردم و پرسى : چیه ! بو ئاوا بیده نگی ؟

: چ شه ویکی جوانه ! ... دایکت ته ندروستی چونه ؟

: خراپ نیه .

: هم ... به لی ... قارقارا پترو قنا ! له راستیدا هه زم لییه هه ندیک قسه ت له گه لدا بکه م ... هه ر به و مه به سته ش هاتومه ته خزمه ت ... گه رچی تانیستا بیده نگیم هه لېژاردبو ! به لام چیتر نه متوانی دان به خوّمدا بگرم و بیده نگ بم .

قاریا ، چاوی بریه زهویه که و به په نجه جوانه کانیشی ، خه ریکی په په ر کردنی گولیک بو . دیاربو ، پیشوه خت دهیزانی له باره ی چیه وه ده دویم .

دواى بریک بیده نگی ، گوتم : باشه ئیمه بوچی بیده نگین ؟ خو مروّف هه رچه ندیکیش شهرم بکا سهره نجام ناچاره ... به هه ست یان به زمان

... له وانه يه ليشم دلگيرى ... به لام پښا چاره يه كى تر نيه ، ده بى بكه وېته قسه كردن.

ديسان بېدهنگ بومه وه . ده بو پرسته يه كى گونجاو بدوژمه وه . چاوه گوره كانى قارياش ده يانگوت: (داماو ، ده قسه بكه ، بوچى نازارم ده ده يت؟).

دواى بړيك بېر كړدنه وه ، دوباره دريژم دايه: نه لېه ته ده بى ، ده ميك بى ه سست به وه كړد بى بوچى ه مو پوژى ديمه ئيره و چاوه كانت نازار ده دم ، ناخر چوڼ ده شى ه سست پينه كړد بى؟ تو به و زرينگيه ي خو ته وه ده بى له ميژبى دركت به ناخى من ... بېدهنگى ...

قارقارا ، ديسان چاوه كانى بريونه وه زهويه كه . په نجه كانى ده له رزين.

: قارقارا پتروځنا!

: قسه بكه گويم ليته .

: من ... ناخر چى بلېم؟ ده لښ پهنكى پوخسار ، نيشاندهرى ناخى مروځه ... خو شم ده وېي و ته واو! ... (دواى ماوه يه ك بېدهنگى) ... ديسان هه ر قسه بكه م؟ زوړم خوشده ويى! نه گهر بچى هه رچى چيروك و روځمانى ناشقانه ي دنيا هه يه كوېكه يته وه و ه مو سوښد و فيداكارى و ناشقېتى پالنه وانه كانيان هه يه ، بيخوينيته وه ... نه مجار درك به كلپه ي ده رونى من ده كه يت ... چيه قارقارا پتروځنا! بو ئاوا بېدهنگ بويت؟

: نه ي چى بلېم؟

: ناكا نيازى نه وه ت ه بى ، وه لامى نه خيړم بده يته وه؟

قارقارا ، چاوى له سهر زهويه كه هه لگرت و پېكه نى.

له دلى خوځدا گوتم: (نه فره ت له شه يتان)

زه رده خه نه يه كى ترى كرد و ليوه كانى جولان و به ده نكيكى كه به ناستم ده بېسترا ،

گوتى: جا له بهرچى نه خيړ؟ زوړ به بى شهرمى و شيتانه ده ستم گرت و ماچم كرد. دواتريش ده سته كه ي ترى ... نافه رين بو قارقارا! چونكه نه و كاته ي ده ستم ماچم كرد ، نه و يش سهرى خو ي به سينگمه وه نوساند.

له وساته دا بو يه كه مين جار هه ستم به جوانى و دره وشاوه ييى موه كانى قژى كرد.

سهرىم ماچ كرد. گرم گرتبو ، ده تگوت سه ماوه ريكيان هيناوه و له ناو دلى منيان داناوه . سهرى هه لېرى و چاوه كانى تيېريم. نه مده زانى چيېكه م ، جگه له وه ي ليوه كانى ماچكه م.

به لام دروست له وساته ي كه قاريا ، له نيو ده سته كاندا بو ، دروست له وساته ي سى هزار پوځل ناماده ي ئيمزايه كى من بو ، به كورتى له و كاته ي له هاوسه ريكي جوان و پاره يه كى خه يالى و ناينده يه كى پون به ته واوى دانيا بوم ، شه يتانى نه فره تى لغاوى له دم م كرده وه و زمانى خستمه جو له ...

حه زمکرد له بهرچاوی هاوسه ری ئاینده مدا خوّم گران بکه م و نیشانی بده م که مروّقیکی چوّم وخواوه نی چ تیروانیین و بیرکردنه وه کم ، به کورتی خوّم نازانم ئەمه چ بیرکردنه وه یه ک بو به میشکندا هات ... هه رکه یه که مین ماچی لیویم کرد ، گوتم: فارقارا پتروّفنا ! ... پیّم باشه بهرله وه ی به لّینی هاوسه ریم بده یی ، به ئەرکیکی په وشتی و ئاکاری خوّمی ده زانم له باره ی هه ندیک شته وه قسه ت له گه لدا بکه م ، مه به ستیشم ئەوه یه سبه ی پوژ بتوانین ... بتوانین بهر بگرین به هه ندیک کیش و حاله تی له یه ک نه گه یشتن ... فارقارا! تو ده زانی من کیّم و چ کاره م؟ من مروّقیکی خوپاریز و ئابرومه ند و زه حمه تکیشم! ... که سیکی خواوه ن سه نگ و قورساییم! ... جگه له وه ش ئاینده یه کی پون و پرشینگدار چاوه پوانمه ... به لام ده ولّه مه ند نیم ... هه ژارم ... نان نیه بیخوّم.

: من ئەوه ده زانم! به لام خوّمه رج نیه پاره و سامان خوشبه ختی بو مروّق بیئی.

: راست ده که ی ... به لام خوّم من باسی پاره م نه کردوه ! من شانازی به هه ژاری و ده سکورتی خوّمه وه ده که م ، ئەو بره پاره ناچیزه ی له پاداشی نویسنه کاندا وه ری ده گرم ، له بهر ا بهر ئەو پاره قه به یه ی ... ئەو پاره قه به یه ی له ...

: تیده گه م ... واز له و بابه ته بیته ...

: من خوم به هه ژاری خوّمه وه گرتوه و له و باره یه وه هیچ هه ست به نیگه رانی ناکه م ، ده توانم هه فته یه کی په به ق نان نه خوّم ... به لام

تو! ... تو! ناتوانی دو هه نگاو به پی برۆی ، ده بی گالیسکه که ت ئاماده بی. تو یه ک! که هه مو پوژێ جل و بهرگیکی نوێ له بهر ده که ییت ، تو یه ک! که به راست و چه پدا پاره ته خشان و په خشان ده که ی ، تو یه ک که له ژیا نندا تامی نه بونی و نه دارییته نه چیشتوه ، تو یه ک که گولیکی له مو دیل که وتوی یه خه و پیرچ ، به کاره ساتیکی گه وره ده زانی ، تیئاگه م چوّن ده توانی ، له بهر من ، ده س له وه هه مو ناز و نیعمه تانه هه لگری؟ ... هم ...

: ئاخو من خوّم پاره م هه یه ... جیاییم هه یه !

: بی سوده ! به چه ند سالیک ئەم پاره یه ده خوری و ده بریته وه ، دواتر: هه ژاری! چاوله ده سستی خه لکی! ریژنه ی فرمی سک و گریان. من خوّم باش ده زانم ده لّیم چی؟ چونکه ده زانم بهر بهر ده کانی له گه ل هه ژاری ، پیویستی به وره یه کی پولایین هه یه ! هه رئه وکاته به خوّم گوته : (باشه من ئەم قسه بیسه ره و بهرانه چین ده یانکه م؟!) .

به لام وا مه سستی قسه کانی خوّم ببوم ، دریژه م دایه : فارقارا پتروّفنا ! جوان بیربکه ره وه ! جوان بیربکه ره وه له وه هه نگاوانه ی به نیازی هه لیا نگری ! چونکه ئەو هه نگاوانه جاریکی تر گه پانه وه یان نیه . ئەگه ر باوه رت به خو ته و متمانه ی ته واوت به توانای خو ته هه یه ، ئەوه پیکه وه هه نگاو هه لده گرین و ئەگه رنا ، لیّم گه ری ، به م کاره ش له وانه یه توّم له ده س بجی ، به لام ئاماده نیم بیمه هوکاری له ده سچونی ئاسوده یی و خوشگوزه رانیته . ئەو سه د پو بلّی مانگانه

به هوئی پینوسه که مه وه دهستم ده که وی ، دهر دیکئی پی دهوا ناکرئی ، به نرخی نه بونه .

ئه مجار هه ستامه سه ری پی و در یژهم دایه : بیربکه ره وه ... فرمی سکی په شیمانی و تانه و سه رکونه کردن و زووپیربون ، هوکاره کانیا ن له هه ژاری و نه داریه وه سه رچاوه ده گری ... من له بهر نه وه ی مروقیکی به شه رفم ، بویه ئه م باسانه ت له گه لدا دینمه گوپی . ئایا تو ئه و هیژ و توانایه له خو تندا به دی ده که یت ؟ ئایا ئاماده ی ژیانیک بژیت که له گه لیدا رانه هاتوی و به ته وای له گه لیدا نامو ییت و له زور پوه وه بچو کترین و یکچونی له گه ل ئه و شیوه ژیانیه ی تودا ، نیه ؟

(یه ک دو خوله ک بیده نگی) .

: به لام ئاخر من جیازیم هه یه .

: چه ندت هه یه ؟ بیست هه زار! سی هه زار! .. ها ... ها ... ها ... یه ک ملیون ؟ جگه له وه ش من هه رگیز مو له تی ئه وه به خو م ناده م ده ست بو مالی که سیکی تر در یژ بکه م ... نا ! هه رگیز! من که سیکم خاوه نی عیزه تی نه قسم !

به و قسانه وه ، چه ند جار یك به ده وری ئه و کورسیه دا سو پر امه وه که نه وی له سه ر دانیشتبو .

قارقارا ، که وتبوه نیو دهریای بیرکدرنه وه .

منیش هه ستم به سه رکه وتن ده کرد .

به خو م گوت : (ئه گه ر پیزی نه گرتبام ، به م شیوه یه نه ده که وته بیرکدرنه وه) .

: له بهر نه وه ده بی به جوانی بیربکه یته وه ! یان ژیان له گه ل من و توانای به سه ربردنی ژیانیکئی هه ژارانه ! یان پاره و سامان ! ... هه لبر ژیره ! ئایا ده ته وی بیربکه یته وه و بریار بده ی ؟ ئایا قاریای من ئه و هیژ و توانایه له خویدا شک ده با ؟ .

ماوه یه کی زور ، به و شیوه یه قسم بو کرد .

بیته وه ی به خو م بزانم چیژم له قسه کانی خو م وه رده گرت . قسم ده کرد و له هه مان کاتیشدا توشی دوفاقیه ک بیوم ، نیوه ی بونم شه ی دای قسه کانی خو م بو و له ناویدا توابوو وه و نیوه که ی تریشم که وتبوه نیو دهریای خه یالاته وه : (په له مه که کچه جوان ! په له مه که ! به و سی هه زار رو بله ی جیازیه که ت ، ده بی بو خو مان به شیوه یه ک بژین ، له چیروکاندا بینوسنه وه ، به زیاده ی ، پاره یه کی که م نیه !) .

قاریا دانیشتبو و گوئی دابوه قسه کانم ... سه ره نجام هه ستا و ده ستی بو در یژ کردم و به ده نگیکه وه که به بیستنی یه کسه ر راجله کیم و چاوم بریه چاوه کانی ، گوتی : سو پاس ! دلۆپه فرمی سکه کان ، به سه ر گو ئایه وه ده دره وشانه وه .

: زور سو پاسی ئه و پاشکاوی و پاستگو ییه ت ده که م ... کار یکی باشت کرد ... ده زانی ... من مروقیکی به ناز په روه رده کراوم ... ناتوانم ... ناتوانم ببه هاوسه ری تو ... ئه مه ی گوت و له پر مه ی گریانیدا .

هه میشه به بینینی گریانی ژنان ده په شو کیم . دوا ی ئه وه ، ویستم هه رچو ئیک بی ، به ریگایه ک له ریگا کان ، ئه و بارودوخه - که

به دهستی خۆم دروستم کرد - ئاسایی بکه مه وه و قهره بوی ئه و قسه
قورانه م بکه مه وه .

قاریا له گریان کهوت ، فرمیسکه کانی سپینه وه و گوئی: راست ده که ی
ئه گهر له گهل تودا زه ماوه ند بکه م ، وه كه ئه وه یه فیلم لی کردبی و
فریوم دابی! ناگونجی له گهل تودا زه ماوه ند بکه م ، من گالیسکه ی
تایبه تی خۆم هه یه ، جگه له نانی شیرن و ماسی گرانبه ها ، هیچی
ترم پیناخوری ، ده م له شووبا و ئه و خواردنه فولکوریا نه ناده م ،
ته نانه ت دایکیشم له سه ر ئه و شتانه سه رکۆته م ده کا ... به لام چی
بکه م خو به ده س خۆم نیه ! ... ناتوانم ده سه به رداری خواردنی باش
بم ، ناتوانم به پی برۆم ... زوو هیلاک ده بم ... جل و به رگیش ئه وه
هیچ! ئه وسا تۆش ناچار نابیییت به شیکی ده رامه ته که ت بو کرینی جل
و به رگی من ته رخا ن بکه یت ... نا ! خودا حافیز ...

به جوله یه کی خه مبارانه ، دهستی راوه شانده و درێژه ی دایه: بو تو
ناشیم! خودا حافیز ...

ئه مه ی گوت و پشتی تی کردم و پویشیت! ...

به لام من چی؟

به وپه ری گه مژه ییه وه له جیگای خۆم چه قیبوم! نه مده توانی بیر
له شتیکی دیاریکراو بکه مه وه . له دواوه ده مروانیه قاریا و زهوی له ژیر
پیمدا ده له رزی .

کاتی به هوش هاتمه وه ، زانیم چ که تنیکم کردوه ! ئه و زمانه
نه فره تیه م چ په ندیکی پیدام! بی ئه وه ی مه به ستم بی ، وه ك گورگ
لوراندم . ده مویست بانگی بکه م: (بگه پتوه).

به لام ورده ورده له بهر چاوم ون بو .

به پرسیواییه وه به ره و مال گه پامه وه ، کاته که ی درهنگ بو ، هیچ
هوکاریکی گواستنه وه م وه گیر نه که وت . بایی ئه وه ش پارهم
له گیرفاندا نه بو دریشکه یه کی پییگرم و بمگه یه نیته وه مال ، ناچار
هه مو تینی خۆم دایه قاچه کانم .

سی پوژ به سه ر ئه م پوداوه دا رابرد ، جاریکی تر چومه وه سوکولنیکی
و گوتیان قاریا نه خوشه و بریار وایه له گهل باوکیدا بجیته پتروسبوزگ
بو لای نه نکى .

چیم پیده کرا؟

ئیسنا له سه ر چارپاکه م پاکشاوم ، قه پ له سه رینه که م ده ده م و مست
ده کیشم به سه ری خۆمدا ، دلم پره ...

خوینهری خوشه ویست ، هیچ نه بی تو وهره پینماییم بکه ! چو ن
بتوانم ئه م قسانه ی خۆم وه رگرمه وه ؟ چی به قاریا بلیم و چی بو
بنوسم ؟

خۆم هیچم به میشکدا نایه ! ریشوله که فری ، ئه ویش چه ند
به گه مژانه .

خەسوو

ئەم پوداوه ، لە بەیانیهکی جوانی مانگێك دواي زەماوهندی (میشیل پۆزیروف) و (لیزا مامونیا) دا ، پویدا.

میشیل پۆزیروف ، دواي ئەوهی قاوهکەي خواردوه ، بەدواي کلاوهکەيدا دەگەرا ، بوئەوهی هەرچی زوہ بەرهو شوینی کارەکەي بکەوێتەپێ.

خەسوی هاتە ژورەوه و گوتی: میشیل! دەمەوئ پینچ خولەکیك لەکاتت بگرم. نیکەران مەبە خوشەویستم ... دەزانم زاواکان حەزناکەن قسە لەگەڵ خەسویاندا بکەن ، بەلام من پیموایە ئیمە لەم پوهوه ... هیچ گرفتیکمان نیە. پەيوەندی من و تو ، پەيوەندی نیوان زاوا و خەسو نیە ، بەلکو ئیمە هەردوکان مروفتیکی ژیر و تیگەیشتوین ... چەند شتیکی هاوبەشیش کۆماندەکاتەوه ... وایە ؟

: فەرمو چ فەرمايشتيكت هەيە دایەگیان؟

: تو پیاویکی ژیر و تیگەیشتوی میشیل! زۆر تیگەیشتوی ، منیش ئەوەندە ناتیگەیشتو نیم ... هیوادارم بتوانین درک بە یەکتەر بکەین. ماوهیەکە بەنیازی ئەوهم قسەت لەگەڵدا بکەم ... بئ پینچ وپەنا ... تو تەواوی پیروزیەکانی دنیا ، بئ پینچ و پەنا ، پیمبلی بەنیازی چ بەلایەک بەسەر کچەکەمدا بیینی؟

زاوا ، لەم قسەيە حەپەسا و چاوهکانی دەرپەڕین.

خەسو ، درێژەي دایە: راستیەکەي دژی ئەوه نیم کە ... هەمو ئەوانە راستن! بەلام نازانم چۆن! زانست و زانیاری شتیکی باشە ، ئەدەبیات ، شتیکی باشە ، شیعر شتیکی باشە ، لەنرخ و بایەخی ئەمانە تێدەگەم ، راستە مروفت حەزی لە ژنیکی خویندەوار و پۆشنیبرە ، لەم شتانهش تێدەگەم ... بەلام زیادپرەوی بوچی؟

: گوتت چی؟ تیناگەم مەبەسست چیه؟

: سەر لەم پەفتارانەت دەرناکەم کە لەگەڵ لیزای کچمدا دەیەکەي؟ راستە زەماوهندتان کردوه ، بەلام ئایا دەتوانی بەراستی بلایی ئەو هاوسەر و خوشەویستی توێه؟ نا! ئەو هاوسەری تو نیە ، بەلکو قوربانیی توێه! بوته قوربانی زانست و کتیب و بیر و بوچونە جوراوجۆرهکانت ... هەمو ئەوانە بەجی خویان ، بەلام بیرت نەچی! لیزا کچمە! لیناگەرێم کچەکەم نابود بکەي! هیشتا مانگێک بەسەر ژیانی هاوسەریتاندا تیپەر نەبوه ، وەک داری لیهاوتە! گوشتی پیوه نەماوه! لەبەیانیهوه تا ئیوارئ کتیب و گوشتاری گەمژانە دەخوینیتەوه و شتیان لیوه دەنوسیتەوه! خوشەویستم ئەمە کاری ژن نیە! نایبەیتە هیچ شوینێک! خەریکە ژیانی لەبەین دەبەي. نە هاتوچۆی کەس دەکا! نەدەچیتە کوپیکی سەما! بەراستی ئەم شتانه جیگای باوەڕ نین! هەمو ئەو ماوهیە نەتەردووتە ئاھەنگیکی سەما! تەنانەت یەک جاریش!.

: بەلئ راستە نەمەردووتە کوپری سەما ، لەبەرئەوهی خوئی حەزی بەم شتانه نیە. ئەگەر باوەڕپیش ناکەیت لەخوئی بپرسە! ... بو ئەوهی

تېږوانىنى خويىت له باره دى داوهت و سهما و هم شتانه وه بو دهركهوئ
 ... ليزا زور پقى له م جوړه كات به سهربردنه بى سودانه ده بېته وه .
 نه گهر ده بيبىنى له به يانيه وه تا ئيواري دهنوسى و ده خوښتته وه ،
 نه وه ئاره زويه كى تاييه تى خويه تى و كه س ناچارى نه كړوه نه مانه
 بكا ... به راستى منيش هر له بهر نه و بير و تېږوانينه جوانانه دى
 خوشمويست . ئيستاش به وپه پرى پړزه وه تكات ليدنه كه م له مولا
 خوت له كاره كاني ئيمه هلمه قورتينه ... نه گهر قسه يه كه ه بى
 بوگوتن ، نه وا ليزا خوئ ده لى ...

: نه وه به راسته ؟ نه و داماوه نابيينى چهنده هه ژار و به سته زمانه ؟
 عيشق زمانى قفل كړدوه ! كاكي به پړز نه گهر من نه بوايام ، نه وه تا
 ئيستا ، به زنجير ده تبه سته وه . تو سته مكارى ، تكات ليدنه كه م
 له مولا په فتارت بگوړه .

: نه و قسانه مه كه ...
 : نه و قسانه نه كه م ؟ پيتوايه قسه كړدن له گهل تو دا مايه دى شانازيه ؟
 نه گهر شته كه په يوه ندى به كچه كه م وه نه بى ، هيچ كاتيك ناماده نيم
 قسه له گهل كه سيكي وه ك تو دا بكه م ! به لام چى بكه م به زه يم
 به كچه كه م دا ديتته وه . داماوه ، بوخوئ پي گوتم له و باره يه وه قسه ت
 له گهل دا بكه م .

: ئيدى نه م قسه يه ت درويه ... دانى پيدا بنى كه درويه كى پون و
 ناشكرايه ...

: درويه ؟ ئيستا پيت ده ليم ! هه دى بيبه زه يى !

نه م هه دى گوت و به په له هه ستايه سهرپى و به توندى ده سكى دهرگاكه دى
 بادا ، دهرگاكه كرايه وه و ميشيل چاوى به ليزاكه دى خوئ كهوت كه
 له بهر دهرگاكه دا پراوه ستابوو و ده سته كاني ليك ده سوى و ده گريا و
 فرميسكى به چاواندا ده هاتنه خوارى .

ميشيل به ره و لاي ليزا رايكرد و گوتى : خو بو خوت گويت
 له قسه كانمان بو ! ده دى وه لامى دايكت بده وه ، با كچه كه دى خوئ
 بناسى .

ليزا ، له ژير ليوه وه و به گريانه وه ، وه لامى دايه وه : دايكم ... دايكم
 راسته كا ... من تواناي نه م جوړه ژيانه م نيه ... له نازاردام ...

: هم ... ناوا ! ... زور سهره ! نه دى بوچى خوت نه م شتانه ت له گهل دا
 باس نه ده كړدم ؟

: من ... من ... ناخر ده ترسام تو په بى ...
 : به لام نه دى هر تو نه بوى له دژى كات به فيرو دان به شتى بى
 بايه خه وه ، قسه ت بو ده كړدم و ده تگوت گوايا منت به هوئ بير و
 بوچونه كانمه وه خوشده وئ ؟ بيژارى خوت له و كه شو هه وا يه دى
 كه پيشتر تييدا ده ژياى ، دهرده برى ؟ خو منيش له و پوانگه يه وه تو م
 خوشويست ! بهر له هاوسه ريمان نه وجوړه ژيانه پړوپوچ و بيهوده يه ت
 به نه فره ت ده كړد ! چ پاساويكت هه يه بو گوړپينى نه و بير و
 بوچونانه ت ؟

: ناخر ... ده ترسام نه مخوازي ... ميشيل خوشه ويستم ... نه مرو
 بمبه بو مالى (ماري پتروفا) ... نه مرو پروژى به خير هاتنيانه .

ئەمەى گوت و خوئى بەسىنگى مېشىلەوہ نوساند.

خەسوى بەدەنگىكى سەرکەوتوانەوہ ، گوتى: خوئى بىنىت؟ واىہ؟

دواى ئەم قسەىہ ، لەژورەکە چوہ دەرەوہ.

مېشىل ، بەنالەنالەوہ گوتى: ئاى کە گەمزەى!.

لىزا ، پرسى: كى گەمزەىہ؟

: ئەوہى کە بەهەلەدا چو.

به‌داواکاری پوژگار

کچ و کوپځي گه‌نج ، له ژورځي ميواناندا ، که ديواره‌که‌يان به‌کاغزي شيني ناسماني داپوځيبيو ، خريکي پاز و نياز بون. کوپځه که ، له به‌رده‌م کچه‌که‌دا چوکي دادابو و سويندي ده‌خوارد. : نازيزه‌که‌م! بي‌تو! بي‌تو ناتوانم بږيم! سويند ده‌خوم به‌راستيمه. به‌ده‌م هه‌ناسه‌برکيوه ، دريژه‌ي دايه: له‌وساته‌وه که توم ديوه ، نارامم لي هه‌لگي‌راوه! ده‌قسه‌بکه! ... وه‌لامم بده‌ره‌وه ، به‌لي يا نه‌خير؟

کچه گه‌نجه‌که ، ده‌مه بچکولانه‌که‌ي کرده‌وه قسه‌بکا. له‌وساته‌دا ده‌رگاي ژوره‌که کرايه‌وه و براکه‌ي له‌ناو ده‌رگا‌که‌وه بانگي کرد: (ليلي) ! تاويک وهره ده‌ري کارم پيټه.

ليلي چوه ده‌ري وپرسی: چ کاريکت هه‌بو؟ : خوشه‌ويستم ببوره که ليم تيکدان ، به‌لام ... من براتم نه‌رکي پيروي برابيه‌تيش واده‌خواري وريات که‌مه‌وه ... ناگات له‌و کوپځي! ... وريابه ... ناگات له‌ قسه‌کانت بي ... پيويست به‌وه ناکا له‌بارهي هه‌مو شتيکه‌وه قسه‌ي له‌گه‌لدا بکه‌ي.

: ناخر به‌نيازه‌بمهيئي!

: من کارم به‌وه نيه ... نه‌وه خوټي که بريار ده‌ده‌ي ، نه‌ک من ... ته‌نانه‌ت له‌بیرت نه‌چي نه‌گه‌ر برياري بشته‌يني ، ديسان ده‌بي ناگات له‌ خوټ بي ... من باشي ده‌ناسم ... له‌و سيخوپه به‌دغه‌سالانه‌يه! هينده به‌سه قسه‌يه‌کي پييلي ، يه‌کسه‌ر ده‌چي راپورت لیده‌دا ... : سوپاس (ماکس)! کاريکي باشت کرد پيټگوتم ... من نه‌مه‌م نه‌ده‌زاني.

کچه‌گه‌نجه‌که ، گه‌رايه‌وه ژوري ميوان.

وه‌لامي کوپځه‌که‌ي به‌(به‌لي) دايه‌وه.

کاڅيريک پيکه‌وه دانيشتن ، ماچيان گوپيه‌وه ، يه‌کتريان له‌ناميز گرت و سوينديان خوارد ... کچه‌گه‌نجه‌که‌ش ، باش ناگاداري خوټي بو ، جگه له‌باسي عيشق و خوشه‌ويستي ، هيچ قسه‌يه‌کي تري له‌گه‌لدا نه‌کرد.

یهك له سییان

(چیرۆکی کۆن و هه‌میشه تازه)

(ئیفان گافریلوڤیچ) ، کورپی یه‌کیك له‌بازرگانه به‌ناوبانگه‌کانی مۆسکۆ ، له‌گه‌ل (نادیا) ی کچی (ماریا ئیفانوڤنا لانگه‌ر) ی بیوه‌ژن ، له‌بالکۆنی یه‌کیك له‌ قیلا هاوینییه‌کانی هاوینه‌واریکدا ، پیکه‌وه راوه‌ستابون.

شه‌ویکی خو‌ش بو ، حه‌یف ومخابن که‌زمانم له‌ئاست ده‌ربهرینی جوانیه‌کانی سروشتدا کۆله‌واره ! ئه‌گینا ده‌متوانی دیمه‌نی ئه‌و مانگه‌ی که‌ تریفه‌ی به‌سو‌زی خو‌ی له‌ودیو هه‌وره‌ پچرپچر و تاریکه‌کانه‌وه ، به‌سه‌ر جه‌نگه‌ل و قیلاکه‌ و پوخساری نادیا دا پڕژاندبو ، به‌جوانی وینا بکه‌م.

هه‌روه‌ها ده‌متوانی وینایه‌کی جوانی خسه‌خشی هی‌دی و له‌سه‌رخو‌ی گه‌لای داره‌کان و چریکه‌ی بولبوله‌کان و شوپه‌شوپی نافوره‌ ئاوه‌کانی ناو حه‌وشه‌که ، بکه‌م.

نادیا ، چۆکی به‌لیواری کورسیه‌که و ئانیشکی دادابه‌وه سه‌ر دیواری بالکۆنه‌که و راوه‌ستابو. نیگای چاوه‌ شه‌هلاویه‌کانی برپی‌بونه جه‌نگه‌له سه‌رسه‌وزه‌که‌ی به‌رامبه‌ریان.

پوخساریشی ، له‌به‌ر تیشکی مانگه‌شه‌وه‌که‌دا په‌شو‌کاوی پیوه‌ دیاربو ، په‌نگی سو‌ری گۆناکانیشی ، له‌شیوه‌ی سه‌مای په‌له‌ کاله‌کان ، خو‌ی ده‌نواند ...

ئیفان گافریلوڤیچ ، له‌دوايه‌وه‌ راوه‌ستاوه و به‌تورپه‌یه‌وه‌ ده‌ست به‌ ریشه‌ ته‌نکه‌که‌یدا دی‌نی.

ئیفان جوان نه‌بو ، شیوه‌ی به‌دایکی ده‌چو ، مرو‌ڤ کاتی دایکی ده‌بینی ، بی ئه‌وه‌ی به‌خو‌ی بزانی ، کاره‌که‌ره‌ لادییه‌کانی وه‌بیر ده‌هاته‌وه‌ . ناوچه‌وانی پان و کورت و ته‌خت بو ، سه‌ر و پڕچیکی ناشیرن و لوتیکی له‌بری ئه‌وه‌ی تو‌زیک قیت بی ، قولیه‌کی پیوه‌ ده‌بینرا ، ده‌نگوت به‌شتیک لێیانداوه . چاوه‌ گچکه‌ و ته‌سکه‌کانی – که‌ به‌چاوی به‌چکه‌پشيله‌ ده‌چون – برپی‌بونه نادیا و به‌ده‌م ئاخ هه‌لکێشانه‌وه ، ده‌له‌رزی و وشه‌کانی دوباره‌ ده‌کردنه‌وه ، گوتی: ده‌بی بمبوری! ده‌مه‌وی هه‌ستی خۆم ... بو‌ به‌پیزت ده‌ربهریم ... بمبوره ... به‌لام هی‌نده‌ دل‌به‌سته‌ت بوم ، نازانم ئاخو‌ ئه‌قل و ئاوه‌زم له‌جیگای خو‌ی ماوه‌ یان نا ... هه‌ستیک له‌ناخمدايه‌ به‌رامبه‌ر تو ، هه‌رچی ده‌که‌م بو‌م ده‌رنابردی. نادیزداپتروڤنا ! به‌ته‌واوی ئاشقت بوم ... ئه‌لبه‌ته‌ ده‌بی بمبوری ... به‌لام ... (ماوه‌یه‌که‌ بیده‌نگی) ... ئه‌مشه‌و سروشت که‌شیکی زو‌ر دلگیر و خو‌شی هه‌یه ...

: به‌لێ زیاد له‌ ئه‌ندازه ...

: چه‌ند خو‌شه‌ مرو‌ڤ له‌که‌ش و هه‌وايه‌کی ئاوا دلگیر و خو‌شدا ، کچیکی وه‌ک تو‌ی خو‌شبو‌ی ... به‌لام من مرو‌ڤیکی به‌دبه‌ختم.

لېږه دا ئاھېكى ھەلکېشا و ھەندېك دەستى له پېشى وەردا و درېژەى
دايه: زوړېش بەدبەختم! توّم خوښ دەوئ! زوړ خەفەت دەخوّم ،
بەلام ... بەلام نازانم تو! نازانم تو چ ھەستېکت ھەيه بەرامبەرم! تو
کچېكى خوئندەوارى ، له خانەدانەکانى ، ھەمو شتېکت خانەدانانەيه
... بەلام من چى؟ کوړى بازگاننېک و بړايەو! واتا ھېچ! سفر!
پاستە دەولەمەندىن و خاوەن پارەيهكى زوړىن ، بەلام کە مروّف
خوښبەخت نەبئ ، پارە چ سوديکى ھەيه؟ پارە لەبەرامبەر
خوښبەختى مروّفدا شتېكى ھېچە... وەك درەختيکى زړە ... من
کەموکورتى لەخوړاکمدا نيه! گاليسکەى تايبەتى خوّم ھەيه! بەلام
ھەست بە بوښايى دەکەم لەژياندا ، ھەست دەکەم ژيانم شتېكى
نوقسانە ... نادېژداپتروّفنا! .

: چیت گوت؟

: ھېچ ... ھېچ شتېك! ئەگەر موّلەتم بەدى حەزەدەکەم ھەندېك شتت
بو! باسکەم.

: فەرمو.

: ئايا دەتوانى منت خوښ بوئ؟ ، (ماوہيەك بېدەنگى) ، لای دايكە
بەپزىرەكەت خوازيښىم كردى! ... بەلام پيى گوتم بړيارى شوگردن له
دەستى خوئدایە ... ئیستا دەلبي چى؟

ناديا بېدەنگ بو. تيشكى سەرنجى گرتبوه خاليكى چر و تاريك ، كە
تارمايى درەختە زل و گەلا جوانەکانى ، بەئاستەم لەيهكتر جيا
دەكرانەو.

دیمەنى سیبەرى پەشى لق و چلئ درەختەکان - كە شنەبايەك
چلەبەرزەکانى سەرەوہى بەھيواشى دەھەژاند - ئەوى بەخوڤەوہ
سەرقال کردبو.

بېدەنگى كچە گەنجەكە ، ئارامى لە ئيقان گافريلوڤيچ ھەلگرتبو.
چاوہەکانى فرميسكيان تيزابو ، دياربو زوړ خەفەتى دەخوارد.
كەوتە بېركردنەوہ: (ئەگەر پيشنيارەكەم پەتكاتەوہ چى بكەم؟) .

ئەم بېركردنەوہ بەنازارە ، وەك زرياننېك ، تەزويەكى ساردى دەھيئا
بەپشتەپانەكەيدا ...

: نادېژدا پتروّفنا! وەرە ئەو چاكەيەم لەگەلدا بكە ... چيتر پوّم
نازار مەدە ... ئەگەر دەمبىنى ئەوئندە پيى لەسەر ئەم داواكارىيەى
خوّم دادەگرم ، ھويەكەى ئەوہيه زوړ زوړم

خوښدەويى ... لەبەر ئەوہى (ماوہيەك بېدەنگى) ئەگەر ... (ديسان
بېدەنگى) ... ئەگەر وەلامم نەدەيتەوہ ، دەمرم.

ناديا ، پوى خوئى بەرەو لای ئەو وەرسوړاند و زەردەخەنەيەكى كرد
... ئەمجار دەستى بەرەو لای ئەو دريژ كرد و بەدەنگيەكەوہ ، كە
كوړە بازگانى موّسكوويى دەخستەوہ يادى خشەخشى گەلاكانى
گولەياسەوہ ، گوتى: زوړ سوپاست دەكەم ئيقان گافريلوڤيچ ...
ماوہيەكە ئاگادارى ئەو عيشقەى توّم و دەزانم كە زوړت خوښدەويّم
... بەلام من ... منيش خوښمەويى ... كاتى ئەو دلەپرسوژ و وەفا
و ميهرەبانەى تو دەبينم! ناتوانم خوښم نەويى ...

ئىشان گافريلوۋىچ ، دەمى كردهوہ بوئەوہى زەردەيەك بىكات ،
بەخوشحالەوہ دەستى بەپوخسارى خويدا دينا ، نەكا ئەوہى
دەبىنى ، خەون و خەيال بىت.

ناديا دريژەى دايە: ئەگەر پيشنيارەكەت قبول بىكەم ، دەزانم دەبمە
خوشبەختترين ژنى دونيا ... بەلام ئىشان گافريلوۋىچ پەلەمەكە ...
ناتوانم ھەر ئىستا وەلامت بدەمەوہ ... چونكە بەرلەوہى برپار بدەم
، دەبى بەباشى رەوشەكە ھەلسەنگىنم و بىرى لىبكەمەوہ ، بوئە
واباشترە ھەندىك چاوەپوان بى.

: دەبى چەند پوژ چاوەپوان بىم؟

: زورنا ... پوژىك ، ئەوپەپى دو پوژ

: ئەگەر ھەر يەك دو پوژ بىت ، ھىچ نىە ...

: ئىستا فەرمو پوژەوہ بو مال ، دواتر بە بون و نەبون ، بەنامەيەك
ئاگادارت دەكەمەوہ ... فەرمو ئىستا پوژ ، بامنىش دەرەفەتىكم ھەبى
بو بىركردنەوہ ... تا بەيانى خودا حافىز ... ئەمەى گوت و دەستى
خوى بو لاي پياوہ گەنجەكە دريژ كرد و ئىشان گافريلوۋىچىش ماچى
كرد.

نادياش سەرى جولاند و ھەوای ماچ كرد و ەك بالندەيەك بالەكانى
لىكدا و لەنيو مانگەشەوہكەدا ون بو ...

ئىشان گافريلوۋىچ ، دواى پويشتنى ئەو ، دوسى خولەك لەشوينەكەى
خويدا مايەوہ و كەوتە بىركردنەوہ. دواتر بەتەنىشت باخچە

پەرلەگولەكەدا ، بەرەو لاي ئەو گالىسكەيەى لە باريكەپيەكەى نيو
جەنگەلەكەدا ، چاوەپوانى بو ، كەوتەپى.

سەربارى ئەو شادى و خوشيە ، جەستەى ھىندە شل و خاوبوۋە ،
دەتگوت تەواوى ئەو پوژە ناچارىان كرده لەنيو مەنجەلىك ئاوى
گەرمدا دانىشى ...

لەخوشيان ، بەدەم پىگاۋە ، پىدەكەنى.

ھەركە گەيشتە باريكە پيەكە ، گالىسكەپانەكەى لەخەوہستاند و
گوتى: ھەستە (تروڤىم)! دەرپوين! پىنج سەكەت حاسل كرد!
تىگەيشتى؟ ھا... ھا... ھا...

* * *

بەلام ناديا ، ھەركە لەئىشان گافريلوۋىچ جودابوۋە ، يەك بەدواى
يەكدا ، ژورەكانى جيھىشت و لەپىگايەكى ترى قىللاكەوہ ، چوہ نيو
باخچەكە و لەكاتىكدا بەنيو درەخت و بنچكەكاندا دەرپويشت ، خوى
گەياندە سەر كوڤرە پىگايەكى تر.

لەوى ، ھاورپى سەردەمى مندالى ، بارون (فلامىر شترال) ، لاويكى
بيست و شەش ساللە ، چاوەپوانى بو.

ئەم بارونە ئەلمانىە ، لاوہ ، خپكەلە ، خوين شيرينە ، تارادەيەك
قزپوتاوہيە ، ئەمسال زانكوى تەواو كرده و بەنيازى گەپانەوہيە بو

ناوچه که ی خویان ، که که وتوتته دهوروبه ری خارکیفه وه و ئیستاش هاتوه خوداحافیزی له نادیا بکا ...

بارۆن ، هه ندیکێ خواردبووه و له سه ر نیمکیتیک دریژ ببو و تییه له کردبو گۆرانیه کی باوی ئه و سه رده مه ی ده گوت.

نادیا به ره ولای پویشته و به هه ناسه برکیوه خو ی به گه رده نیه وه هه لواسی و به ده نگه تیژه که یه وه پیده که نی و دهستی به یه خه و گه ردن و سه ر و پرچی بارۆندا ده هیئا و ده موچاوه ئاره قاوی و چه وره که ی دابوه به رماچ

بارۆن ، دهستی له که مه ری نادیا ئالاند و گوتی: کارئیریکه چاوه پوانتم.

: باشه ئیستا چۆنی؟

: باشم ...

: به نیازی به یانی برۆی؟

: به لێ به یانی ...

: ئه ی نه فره تی ... زۆرت پیده چی؟

: نازانم ...

بارۆن ، ماچیکێ گۆنای نادیا ی کرد و له سه ر چوکه کانی هه لیستاند و له سه ر نیمکیتته که داینیشاند.

نادیا گوتی: ده به سه ... ئه م ماچانه هه لگره بو دوا یی ... کاتیکی زۆرمان له به رده سه ته ... ده بی سه به رته به کړوکی بابته که قسه بکه ی (ماوه یه ک بیده نگه) قالودیا ی نازیم پیت نه گوتم! بیرت کرده وه یان نا؟

: ئه ی چۆن ...

: ئه ی چی بو؟ که ی زه ماوه نده که مان ده که یین؟

بارۆن ، پوی خو ی گرژ کرد و وه لامی دایه وه: چیه؟ دیسان باسی قه وانه کوته که یه؟ هه رنه برایه وه؟ خو دوینی باسی هه مو ئه و شتانه م بو کردی! ... واژه ی (زه ماوه ند) فریده ئه ولاره ... خو دوینیش ئه وه م پیگو تی ... چ پیویست به وه ده کا ئه و شته ی که هه زاران جار له به ره یه وه دواوین ، دیسان قسه ی له سه ر بکه ینه وه؟

: ئاخه خوشه ویستم ... ده بی ئه و په یوه ندیه ی ئیمه ، له کو تاییدا ئاکامیکێ هه بی! بوچی ناتهو ی له مه بگه یته! وایه یان نا؟

: وایه! به لام نه که به هاوسه ری ... ئه و شته ی که سه دان جارپیم گوتوی ، جاریکێ تریش ده یلیمه وه: تو زۆر ساده ی! ده لێی کچوله یه کی سی سالیته! ... ساده یی له قه د و بالای ژنان ده وه شیته وه ، نه که له و حاله تانه ، نازیه که م ...

: که وابی ناتهو ی زه ماوه ند بکه یین! ناتهو ی به مینێ! بی ویزدان! له گه لندا پاستگو به و رک و پاست پیمبلی: ده مه ینی یان نا؟

: نا ... چ پیویست ده کا به دهستی خو م ئاگر له ئاینده ی خو م به رده م! بپوانه نازیه که م! من تو م خوشده و ی ، به لام ده زانم سه ره نجامی زه ماوه نده که مان ، جگه له ویرانکردنی ئاینده ی خو م ، هیه ئاکامیکێ تری نابی ... له په یوه ندیه کی وادا نه پاره وپولم ده سه ده که و ی! نه پله وپایه! نه خانو و کیلگه! ... من پیموایه زه ماوه ند ده بی نیوه ی داها توی مرو قه بنیاد بنی ، ئیستا تو ... ئی

دەبەسە! خو ئەمە پێویست بە گریان ناکا! ... ئەم بابەتە دەبێ بەشیوەیەکی ژیرانە هەلسەنگێنرێ ... ھاوسەرگیرەك ، بناغەكەى لەسەر بنەمای عیشق و خوشەویستی بێ ، هەرگیز خوشبەختی بەخوێوە نابینێ ...

: ئیدی ئەمە دروێه ! درۆدەكەى!

: مروۆف بچێ ژن بێنێ و دواى لەبرسا بمرێ! كۆلێك نەو و نەتیزەى سوالكەر و لەبرسا مردو بخاتەو! ... ئەو تۆ چ دەلێى ؟ دەبێ ئەم شتانە بەجوانى بیرىان لێبکریتەو ...

: ئەدى بو ئەوكاتەى سویندى شەرەفت بو دەخواردم ، بەجوانى بیرت لى نەدەكردەو؟ سوینت خوارد یان نا؟

: بەلێ سویندم خوارد ... بەلام ئیستا تێپوانینیكى ترم هەیه بو ژیان! ... یەك پرسىارت لى دەكەم: خوێ پارزیت شو بكەى بەپیاویكى لەبرسامردو لات وپوت؟ دلنێام پارزى نابى! ئەدى كەوايه لەبەرچى من ژنێك بێنم كە خاوەنى هیچ شتێك نیه؟ ئەمە تاوانە ، پەفتاریكى نامروۆفانەیه ، ناتوانم پەفتاریكى نامروۆفانە لەگەڵ خوێدا بكەم ... ئایندەم لەبەردەمدایە و دەبێ وەلامى ویزدانى خوێ بدمەو. یان بەواتایەكى تر: ناتوانم كاریك بكەم پێچەوانەى ویزدانم بى.

نادیا ، فرمیسكەكانى بەسەرپۆشەكەى سەپینەو و لەناكاو خوێ بەگەردەنى كایى ئەلمانى ئەرتۆدۆكسەو هەلواسى و سینگی

بەسینگیهو نوساند و پوخسارى بەماچ تەپکرد و بە ناز و نازاییبونهو ، بەچرپە گوتى: كەوايه ناتەوێ زەماوەند بكەین؟
: بەلێ ... نامەوێ ...

: ناتەوێ؟ هەربەپاستى؟

: ناتوانم نادیا!

: بەدەفسال ، بێشەرەف ، ساختەچى ، ئەلمانى پيس ، بەدكار ، هەى بەنەفرەتەى ، لیت بێزارم ، من هیچ كاتێك تۆم خوشنەویستو ، ئەوشەوێ خوێ دایە دەس تۆو ، بەمروۆفیکى بەشەرەف و باشم زانیت ، وامزانى دەمەینى ... ئەوكاتەش هەر بێزار بوم لیت ، تەنیا لەبەر ناو و ناویانگ و سامانەكەت دەمویست شوت پێبکەم .

لە ئەنجامى داماو و بێتواناییدا ، دەستەكانى پادەوێشانندن.

چەند هەنگاوێك لە ئەلمانیەكە دوركەوتەو و چەند جێیویكى مەزى پێدا و پاشان بەرەو قیلاکە ، گەراپەو.

بەدەم پێگاوه بیری دەكردەو: (هەر بەلاش هاتم بولای! بو مەگەر پێشتر نەمدەزانى نیازى هێنانى منى نیه؟ مروۆفیکى چەندە بەدەفەر و بێشەرەفە! ئاخ! ئەوشەو چ گەمژەبیهكم كرد! ئەگەر ئەوشەو خوێ نەدایەتە دەستیەو ، بوچی ئیستا ئاوا ناچار دەبوم لەبەرامبەریدا ئەوێندە خوێ زەلیل و داماو بكەم!) .

بەرلەوێ قاجى بخاتە نیو قیلاکەو ، چەند خولەكێك بەنیو حەوشەكەدا كەوتە هات و چۆکردن ، دواتر لەبەرامبەر پەنجەرەیهكدا - كە پوناکیەكى كزی لێو دەپژایە دەری - پاهەستا .

ئەمە ،پەنجەرەى ژورى (مىتيا گۆسىڭ) ى فېولونژەنى يەكەمى ئۆركىسترا بو ، كەتازە كۆلۈڭى ھونەرى تەواو كىردىو و بۆ بەسەربىردىنى پىشوى ھاوین ، ژورىكى لەدايكى نادىا بەكرى گرتىو.

مىتياى قوز و چارشانە و خاوەن قىزىكى كال و جوان ، بەتويى كراسىكەو ، لەسەر جىخەو كەى پاكشاپو و سەرگەرمى خويىندەو ەى پۆمانىك بو.

دواى بړىك دودلى و پارابى ، چەند جارىك بەسەرى پەنجەى كىشای بەپەنجەرەكەدا.

فېولونژەن ، سەرەتا سەرىكى بلند كىرد و پاشان پرسى: كىيە؟

: منم دىمىترى ئىفانوڧىچ ، پەنجەرەكە بكەرەو ە ... كارم پىتە.

: وەرە ژورى ... لەدەرەو ە نا! ھەر لەپەنجەرەكەو ە وەرە ژورى ...

مىتيا ، لەپەنجەرەكەو ە وەدەرەكەوت وپاش كەمىك لەتەنىشت نادىاو ە پراو ەستا.

: فەرمو! چىت دەوىست؟

نادىا ، گرتى بەقولى فېولونژەندا و گوتى: وەرە لەگەل!

دواى تاوۈىك بىدەنگى ، درىژەى دايە: دىمىترى ئىفانوڧىچ!

خوشەوىستىم! لەمەولا چىتر نامەى عاشقانەم بۆ مەنوسە! تكات

لىدەكەم بۆم مەنوسە! مەنت خوشنەو! لەمەولا پىم مەلى خوشم

دەوى!

چەند دلۆپە فرمىسىكى درشت ، بەچاوەكانى نادىادا ھاتنە خوارى و

تكانە سەر گۆناكانى و دواترىش بەسەر دەستىدا شوپربونەو ە ...

: دىمىترى! ئىدى مەنت خوشنەو! لەمەولا فېولونم بۆ مەژەنە ، مەن بونەو ەرىكى پىس و چەپەلەم ... دەبى كەسانى لەچەشنى مەن بدرىنە بەرشەق و مەست و بەنەفرەت كرىن ...

دەستى بەگىيان كىرد و سەرى بە سىنگى دىمىترى ەو ە نوساند.

: مەن بونەو ەرىكى پىس و نەفرەتىم! بىرۆكەى چەپەل و پىسم ەن ...

مىتيا ، كەنەيدەزانى چى بكات ، سەرسام و حەپەساو ، لەژىر لىو ەو ە ، ھەندىك قسەى لىل و ناروشنى كىرد و سەرى نادىاى ماچ كىرد ...

: نا دىمىترى ... تۆكەسىكى باش و مىهرەبانى ... سويندم بۆ

دەخورى! خوشم دەوى ... بەلام تۆ مەنت خوشنەو! چونكە مەن

جەل و بەرگى جوان و گالىسكەى تايىەتى و ئەو جۆرە شتانەم

لەھەموشتىك خوشتردەو! ... ھەركاتى ھەژارى و بى پارەىي خۆم

بىردەكەو پتەو ە ، خۆزگە بەمەرگ دەخوام ... مەن بونەو ەرىكى

چەپەل و خۆپەرىستىم ... دىمىترى ئىفانوڧىچ خوشەوىستىم! مەنت

خوشنەو! نامەم بۆ مەنوسە ... بىپارمداو ە لەگەل ... لەگەل

گافرىلوڧىچدا زەماو ەند بكەم ... خۆدەبىنى چ بونەو ەرىكم؟! توش

عاشقى كچىكى ەك مەن بوپتە! ... خوداھافىز! دواى شوكردنیش

تۆم ھەر خوش دەو! ... خوداھافىز مىتيا!

ئەمەى گوت و فېولونژەنى گرتە ئامىز و بەخىراىى گەردەنى ماچ كىرد

و پويشت.

ههركه گه‌يشته‌وه ژوره‌كه‌ى خو‌ى ، چوه سه‌رمي‌زى نوسينه‌كه‌ى و به‌ده‌م گريانه‌وه نامه‌يه‌كه‌ى به‌م شي‌وه‌يه‌ى نوسى: (ئيفان گافريليو‌قيج خوشه‌ويست! من وابسته‌ى تو‌م و خوشمده‌ويى ، دهمه‌ويى بيمه هاوسه‌ريكى باش و ميهره‌بان بو‌ تو ... (ن) ى خو‌ت).
ئهمه‌ى نوسى و دايه ده‌ستى كاره‌كه‌ريه‌كه‌يان ، بو‌ئوه‌ى به‌ناونيشانى گافريليو‌قيج په‌وانه‌ى كا .
ئهمجار كه‌وته بيركردنه‌وه: (دل‌نيام به‌يانى به‌ده‌ستى به‌تاله‌وه نايه‌ته ديدنه‌يم ...).

دواتر هه‌ناسه‌يه‌كه‌ى قولى هه‌لكيشا .

ئهم هه‌ناسه قوله ، به‌ماناي كو‌تايى گريان و په‌نج و مه‌ينه‌تیه‌كانى بو .

چه‌ند خوله‌كێك له‌ته‌نيشت په‌نجه‌ره‌كه‌وه دانيشت و ئارامى خو‌ى وه‌ده‌سه‌يئايه‌وه و خيرا خو‌ى پوت كرده‌وه و كا‌ترمي‌ر دوانزه‌ى شه‌و ، لي‌فه گول‌دو‌زى كراو و گرانبه‌هاكه‌ى ، جه‌سته‌ى ئهم كچه‌به‌دخو و بو‌گه‌ن و مه‌كراويه‌ى گه‌رم كرده‌وه .

* * *

دروست له‌و كاته‌شدا ، ئيفان گافريليو‌قيج ، له‌نيو ژوره‌كه‌ى خو‌يدا ده‌هات و ده‌چو و به‌ده‌نگي‌كه‌ى به‌رزوه ، له‌باره‌ى ئاينده‌وه قسه‌ى ده‌كرد .

دايك و باوكيشى له‌ويى دانيشتبون و گو‌يان دابوه قسه به‌ئاو و تاوه‌كانى كو‌په‌كه‌يان .

كاتى ده‌يانبيني كو‌په‌كه‌يان ئه‌وه‌نده شاد و به‌كه‌يفه ، هه‌ستيان به‌شادى و دل‌نيايه‌كه‌ى زو‌ر ده‌كرد .

باوكه ، پويكردنه‌كو‌په‌كه‌يى و گو‌تى: ده‌زانم! كچي‌كه‌ى باشه ...
خانه‌دانه ... نازداره ... بنه‌ماله‌يه‌كه‌ى ناسراون ... باوكى خاوه‌ن پله‌يه‌كه‌ى به‌رز بو ... ته‌نيا حه‌يف ناوه‌كه‌ى ئه‌لمانيه ... له‌وانه‌يه خه‌لك وا بزائن ژني‌كه‌ى ئه‌لمانيت هه‌يناوه ...

ساخته چیش بیت! به لام کی دهرانی، بوی هیه که سیکی باشیش
بی).

ساخته چی! توخودا ئه مهش بوه قسه؟ دایه گیان به خودا توش
نه فامی!

* * *

۱۶ ی تشرینی یه که م: قاریا به رده وام پیمده لی ژیانم لی تیکداوه!
واده زانی تاوانی منه ئه وی خوشناوی؟ ئه مپو به هیواشی کاغه زیکم
له په نجه ره که وه بو فریدایه ده ری. له وه لامدا به پارچه که چیک له سه ر
قولی خوئی نوسی: (ئیستا نا).

دواتر هر ده هات و ده چو و له سه ر دیواره که ی به رامبه رمانی نوسی:
(پیمخوشه به لام با بوکاتیکی تر بیت). دواپی یه کسه ر نوسینه که ی
سرپه وه.

نازانم هوئی چیه دلّم ئاوا که وتوته کوته کوت؟

* * *

۱۷ ی تشرینی یه که م: ئه مپو قاریای خوشکم ئانی شکیکی کوتا
به سینگمدا، زور به خیل و به دهره! هه روه ها ئه و کوپه، ماوه یه کی
زور له گه ل پاسه وانیکدا راوه ستا و چهند جاریک به ده ست ئامازه ی بو
مالی ئیمه کرد! پیده چی خه ریکی پیلانیك بیت! ماله که مان

له ده فته ری بیره وه رییه کانی کچی که وه

۱۳ ی تشرینی یه که م: سه ره نجام به خت له دهرگای منیشی دا، باوه ر
به چاوه کانی خوّم ناکه م. له په نجه ره که وه، لاویکی بالابه رز و قوژی
گه نم ره نگ و چاوپه شم لی دیاره - که به مپووه پینچ پوژه -
به شه قامه که ی به رده م مالمندا دیت و ده چی. له به یانیه وه تا ئیواری
له وی پیاسه ده کا و چاوی له سه ره په نجه ره کانی ماله که مان هه لئاگری.
منیش وا خوّم دهرخست که بایه خی پیناده م.

۱۵ ی تشرینی یه که م: ئه مپو له به یانیه وه باران به لیژمه دیته خواری،
ئه و کوپه هر له وی خه ریکی پیاسه کردنه، منیش له پاداشتی ئه و
له خو بو ردوبیهیدا، چاویکم لیداگرت و ماچیکم بو هه لدا. ئه ویش
زه رده خه نه یه کی دلرفینی بوکردم. نازانم ده بی کی بیت؟ قاریای
خوشکم ده لی گواپا له به ر ئه و به ویدا دیت و ده چی، به راستی
خوشکیکی داماوو به سته زمانم هیه! ئاخو له کوئی بینراوه! کوپیکی
گه نمپه نگ عاشقی کچیکی گه نمپه نگ بی؟

دایکم ئاموژگاری کردین جوانترین جل و به رگ له به رکه یین و له به رده م
په نجه ره کان دانیشین. هه روه ها گوتی: (له وانه یه که سیکی حوقه باز و

ده سنيشان ده كا بو پوლის! ... به پاستی پیاوان چهنده سته مكارن!
له هه مان كاتيشدا چهنده مه كرو و دلپفين!

* * *

۱۸ ی تشرینی یه كه م: (سریوژا) ی برام ، دواى ئه وه ی كه ماوه یه كى
زور بو له مال نه بو ، درهنگانیكى شه و ، خو ی كرده وه به مالدا.
به رله وه ی بچینه نیو نوینه كه ی ، هه والیان دایه كه لانتیه ری و هاتن و
قولبه ستیان كرد.

* * *

۱۹ ی تشرینی یه كه م: به دغه سال ! نه فره تی! ئه م بونه وه ره بی چاو
و پوه ، ته واوی ئه و دوانزه پوژه ، خه ريكی چاودی ری كردنی مالی
ئیمه بوه و نه مانزانیوه ، بو ئه وه ی هه ركه برا كه م هاته وه – كه هه ندیک
پاره ی دزیبو – یه كسه ر ده سگیری بكه ن.
(ئه و) ، ئه مپوش هات ، له سه ر دیواره كه ی به رامبه رمانی نوسی: (من
ده توانم و ئازادم) . حه یوانی پیس! منیش له پقا زمانیکم لیده رهینا.

فرمیسکه شاراوهکان

فرماندهی بنکه‌ی شار (رېږه‌رتسوډ) ، که پیاوړی لېر ولاوازی باریک بو و هه‌رکاتی مروډ چاوی پې بکه‌وتایه ، بې ئه‌وه‌ی به‌خوی بزانی ، عه‌مودی ته‌له‌فونی بیر ده‌که‌وته‌وه ، له‌شه‌ویکی هاویندا ، له‌گه‌ل هاوړپکانیدا ، له‌یانه‌یه‌ک هاته‌ده‌ری و گوتی: ئیستا له‌هه‌مو شتی‌ک خوشتر ئه‌وه‌یه نانیکې باش بخوین. له‌شاره‌خوشه‌کان ، بوئمونه له‌(ساراتوډ) ، یانه‌کان نانی ئیوارې ئاماده‌ده‌کن ، به‌لام له‌م (چرویانسک) ه‌بوگه‌نه‌ی ئیمه‌دا ، مروډ جگه له‌قودکا و چای می‌شاوی ، هیچ شتیکی تری ده‌سناکه‌وی ، به‌پای من خواردنه‌وه‌یه‌ک نانی ئیواره و مه‌زه‌ی له‌گه‌لدا نه‌بی ، به‌نه‌فره‌ت بی.

(ئیقان ئیقانوډیچ) ی پشکنه‌ری فیترگه‌ی وابسته به‌کلیسا ، بوئه‌وه‌ی سه‌رما کاری تینه‌کا ، بالتو په‌پوته‌که‌ی له‌خو‌یه‌وه پیچا و به‌تونی ده‌نگیکی سه‌لمانده‌وه ، گوتی: ئه‌ره‌وه‌لا! خراب نه‌بو ئه‌گه‌ر ئیستا ، نانیکې باشمان لیدابا! ... به‌لام کوا! له‌کاژیر دوی شه‌و به‌دواوه چ ریستورانیک کراوه‌یه؟ ... ده‌نا خراب نه‌بو جیگایه‌ک ماسی سویر ... خارچکیکی زوری به‌سه‌ره‌وه بی ... یان شتیکی وه‌ک ...

توانی به‌یارمه‌تی جوله‌ی دهم و لچ وپه‌نجه‌کانی ، وینه‌ی خواردنیکی به‌له‌زه‌ت له‌می‌شکی هاوړپکانیدا به‌رجه‌سته‌کا ، به‌شیوه‌یه‌ک ئه‌وانه‌ی که سه‌یری پوخساریان ده‌کرد ، دهم و لیوی خو‌یان لسته‌وه.

هه‌مویان له‌پویشتن که‌وتن ، راوه‌ستان و که‌وتنه بیرکردنه‌وه .

بیریان کرده‌وه ، بیریان کرده‌وه ، بیریان کرده‌وه ، به‌لام نه‌یانتوانی هیچ پېگاچاره‌یه‌ک بو تی‌رکردنی ژگه برسپه‌کانیان بدوژنه‌وه .

ناچار ته‌نیا به‌بیرکردنه‌وه پازی بون.

له‌م کاته‌دا ، (پروژینا پروژینسکی) ، جیگری شاره‌وانی ، ئاهیکی هه‌لکیشا و گوتی: دوینی له‌مالی (گولوپسوډ) گوشت قه‌لیکم خوارد! چ تامیکی هه‌بو! کامتان چونه‌ته وارشو؟ له‌وی سوره ماسی ئاسایی دینن به‌زیندویی ده‌یخه‌نه ناو شیره‌وه ... لامه‌زه‌بانه یه‌ک پوژی ری‌ک له‌ناو ئه‌و شیره‌دا دریژ به‌ژیانی خو‌یان ده‌دن ، دوا‌یی ده‌ریان دینن و ده‌یخه‌نه خامه‌وه و له‌نیو پوند سوری ده‌که‌نه‌وه ... ئه‌وه‌نده خوشه مروډ په‌نجه‌که‌کانی خو‌ی پیوه ده‌خوا. ئه‌وه‌نده خوشه یه‌کسه‌ر مروډ تامی ئاناناسی بیرده‌که‌ویتته‌وه! به‌خودا ئه‌گه‌ر ... دو سی په‌رداخیشی خواردبیته‌وه .. له‌پاستیدا که ... مروډ ئه‌قلی له‌که‌لله‌دا نامینی ... بون و به‌رامه‌ی مروډ شیت ده‌کا ...

رېږه‌رتسوډ ، به‌ده‌نگیکی تی‌که‌ل به‌هاوده‌ردیه‌وه ، گوتی: به‌تاییه‌تی ئه‌گه‌ر چهند دانه خه‌یار شو‌ری که‌م خویشی له‌گه‌ل‌دابی ... بیرمه‌ ئه‌و کاته‌ی له‌پوله‌ندا ئوردومان خستبو ، له‌یه‌ک دانیشتندا دوسه‌د دانه‌مان لوشده‌دا ... قاپه‌کانمان پرپر ده‌کرد و بیبه‌ری په‌شمان به‌سه‌ردا ده‌کرد ، دواتریش شویت و جه‌غه‌ری و به‌کورتی زمان له‌ ئاستی ستایش کردنیدا کو‌له‌واره!

له ناکاو ، بیددەنگ بو و کەوتە بپرکردنەوه . کەوتەوه یادی ئەو شوربای ماسیە لە ساڵی ١٨٥٦ لە دێرەکە (ترویتسکی) خواردی . یادگاریەکی هێندە شیرن بو ، کە لە پڕ بۆن و هالاوی نەوس بزۆینی شوربای ماسی ، بەلوتدا هات . بێ ئەوەی بەخۆی بزانی لێوێکانی لستەوه و قاچی کەوتە چالێکەوه .

: نا ! کاکینە ، بەخودا من چیتر لەتوانامدا نەما ! دەچمەوه مال و نانێک دەخۆم ، ئێوەش وەرن ! بۆنایەن ؟ دەچین سەرۆپەرداخیك فۆدکا هەلەدەهین و دواتریش ، چی خوا دابیستی ، پیکەوه دەبخوین . خەیارشور ، گوشت گا ... سەماوەرەکە دادەگیرسێنین ... خراپ نیە ، ها ! بۆخۆمان هەندیک قسە دەکەین و باسی پابردوی خۆمان دەکەین ... ژنەکەم نوستوہ ... هەر هەلیشی ناستێنین ... بەهێواشی ... یالاً بابڕۆین .

پۆبەرتسوفی فەرماندەیی بنکە ، بە دەم پڕیگا چوڵکردنەوه بۆ میوانەکان ، بۆ ئەوەی بە پارەوه تاریکەدا بپوێن ، پویکردە نوکەرەکە و گوتی : بابت لەگۆر دەردینم ! بۆن بۆگەنی ئەو توتنە تۆ خنکاندمی ! هەزار جار پیم گوتی ، ئەوکاتە لەهالەکە دەنوی ، توتنەکەت لە پەرە سیگارێکی بۆن خوش بپیچەوه ! بپوێستە خیرا سەماوەرەکە ئامادەکە ، بە ئیریناش بلی هەندیک خەیارشور بپوێ و هەندیک توریش لەزەویەکە هەلکەنی و بپهینیتە سەری ... خوشت هەندیک ماسی سوێرکراو خاوین کەرەوه و یەک دو سەلکە پیازی بۆ وردکە و شویتی پێداکە و خو دەزانی ؟ دواتر چەند دانە پەتاتە

کولاو ئەلقە ئەلقە بپرە و لەسەری داینی ... چەوێندەریشت لەبیر نەچی ... پۆن زەیتون و خو دەزانی ؟ بیبەر و بەکورتی شتەکان بەپوختی ئامادەکە ... خو حالی بوی ؟ لێرەدا ، وەک چوون شتێک تێکەڵ دەکری و لێک دەدری ، پەنجەکانی بەو شیوەیە سوپاند و بەجولەیی دەم ولێویشی ، وەک چوون شتێک لەتوانادا نەبی بەزمان دەربدری ، هەولیدا تێی بگەیهنی ... میوانەکان پێلاوێکانیان دانان و چوونە ژوری میوانەوه .

خاوەن مال ، شقارتەییەکی داگیرساند و هەوای نیو ژۆرەکە پپرکد لە بۆن بۆگەنی کبریت و گوگرد . دیواری ژۆرەکە - کە بەوێنە و تابلوی هونەری وەک پوکاری نیفا و شاری فینیسیا و لاژچینکۆفی نوسەر و پورتتریتی ژەنەپالێک ، پارزێنراوێ - پوناک کردەوه .

دواتر کە چەکەجەیی مێزەکەیی پادەکێشا ، بەسرتە گوتی : هەر ئیستا سفرە ئامادە دەبی و دادەنیشین ... ماشای هاوسەرم زۆر تەندروستی باش نیە ... دەبی ببورن ... نەخۆشیەکی ژنانەییە ... بەقسەیی دکتۆر (گۆسین) هۆکارەکی دەگەریتەوه بۆ ئەوەی کە زۆر خوێ لە خواردنی گوشت و چەوری دەپاریزی ... کێ دەلی هوی ئەوەشە ؟ منیش پیمگوت : (ئازیزم ئەم نەخۆشیەیی تۆ هیچ پەییوەندیەکی بە جووری خۆراکەوه نیە ! ئەوەی کە بە دەمدا دەچیتە خواری هیچ نیە ، ئەوەی لە دەمەوه دەردەچی گرینگە ! ... پاستە خۆت لەخواردنی گوشت و چەوری بە دور دەگری بەلام ئیستاش ، وەک جاران ، بەبچوکتترین شت دنیات لی ویک دیتەوه ... لەبری ئەوەی زولم

لهجهستهی خوټ بکهی ، ههولده که متر قسه بکهی (...). بهلام کوا؟
کوا گوی تا بیبیستی؟ لهو لهامدا بهمن دهلی: (له مندا لیه وه رایان
هیناوم گوشت و چهوری کهم بخوم).

لهم کاته دا ، نوکه ره که وه ژور کهوت و شتیکی چرپانده بناگوئی
خاوه ن مال.

پوهه رتسوڅ ، بروکانی هه لته کاندن و له ژیر لیوه وه گوتی: هم ... بهلی
... ئاوا! دهی هه رچه که کیسه نیه ... برایان بیورن ئیستا
ده گه پیمه وه ... نه وه ژنه کهم له داخی نوکه ر و کاره که ره کان ده رگای
گه نجینه کهی داخستوه و کلیله کهی بردو ته ژوره کهی خوئی ... ده چم
کلیله کانیا ن ده ده می و دیمه وه ... له سه ر په نجهی پییه کانی هه ستا و
به ره و نه ژوره ی که هاوسه ره کهی لی نوستبو ، پویش.

نیوه ی ده رگا که ی کرده وه و به ره و جیخه وه که ی ماشا پویش ، ماشا
خه وتبو.

پوهه رتسوڅ به هیواشی لی نزیک بووه و به نه رمی پرسى: ماشا گیان!
نه و کلیلانه ی گه نجینه کهم بده ری ... نیگه ران مه به ... بوخوټ بنو
... میوانم هه یه و بوخوم به کاروباره کان پاده گم ... یه کی
خه یار شوریک و ته واو ... سویند به خوا هیچی تریان ناده می ...
(دویتچیوڅ) ده ناسی خو؟ (پروژینا) و چنه د که سی ترن ...
کو مه لیک پیوا ی به پیز ... نه وه پروژینا نیشانه ی ژماره چواری)
فلادیمیر ی وه رگرتوه ... نه وه نده پیزی تو ی لایه ! هه ر سهیره ! ...

: سه ره تا پیم بللی تا نه م دره نگی شه وه له کو ی بوی؟ نه م هه مو
خوار دنه وه یه ت له کو ی قوزه له قورت کرده ؟

: ده فهرمو! خو هیشتا هیچ نه بوه تو ره ده بی! راستیه که ی ... من
گوتم یه کی خه یار شوریک و ته واو ... دواتر هه رکه سه و ده چیته وه
مالی خوئی ... بوخوم هه مو کاره کان جیبه جی ده کهم ... تو نه زیه ت
مه کیسه ... بوخوټ بخه وه نازیزه کهم ... نه ری به راست ته ندروستیت
چو نه ؟ دکتور گو سیف هاته سه ردانت ؟ بیته با نه و ده سته نازداره ت
ماچکه م ... له راستیدا ، تو جیگای پیزی هه مو نه و براده رانه ی! ...
دویتچیوڅ ، پیوا یکی تابللی باش و به دینه ، پروژینا و سندو قداره که ش
به هه مان شیوه ن ... به رده وام ستایش ت ده که ن و ده لاین: ()
ماریا پتروڅنا ژنیکی ئاسایی نیه ... ده لیلی فریشته یه ... ده سکه
گولی شاره که یه).

: برو بو خوټ بنو پیوا! نه م هه مو قسه پروپوچانه چین ده یانکه ی؟
به خوټ و پیپیکه وه ، ده چی تا ورگت هه لده گری ژه قنه بوت
ده خو یه وه و دوا یی دیتته وه سه رو گو یلاکی من و ورپنه و قسه ی
پروپوچم بو ده که ی؟ ئابروت هه بی! شهرم ناکه ی؟ ده زانی چنه د
مندالت هه یه ؟

: هه مه ! باهه می! راسته ژن و مندالم هه یه ، به لام تو تو ره مه به !
نازیزه کهم! میشکی خوټ به و قسانه نازار مه ده ! تو خوشه ویستی
منی و ئاماده ی هه مو شتیکم له پیئاو تو دا! تو له هه مو شتیك
به نرختری لای من ... نه گه ر خودا پشت و په نابی! منداله کانیش

دەگەيەنمە پلە وپايەيەك ... مېتيا دەنېرمە ئامادەيى ... بېروانە ئازىزم خو ناكړى ميوانه كان بهوشيوه چاوه پوان بن ... كاريكى جوان نيه ... ئەم ميوانه باشانە هاتونە مالمان و ... دوييتچوڤ وپروژينا پروژينسكى ... مروڤيكي باشن ... دوزانى چەندە پړى توپان لايە! بەردەوام ستايشت دەكەن ... يەكى خەيارشورڤك پەرداخځك ڤودكا و ... خواحافيز ... بوڤوم ئامادەيان دەكەم ...

: چوڭ گيرم خواردوه بەدەستتەوه! ئەوه چیتە شيت بوى؟ ئاخىر بەم نيوشهوه و ميوان؟ ئەمانە هيچ شەرم لەخويان ناكەن؟ لەكوى بينراوه مروڤيكي دروست ، ئەم كاتانە بچيتە ميوانى؟ بو ئيره مه يخانهيه؟ ئەگەر كليلهكانت بدەمى ، دياره گەمژەم! بېرو پپيان بللى بائيستا بچنەوه مالى خويان و بنون و به يانى بيئەوه.

: ئەى بو سەرەتا ئەم قسانەت نەكرد؟ ئەگينا لەبەردەم شتيكى وهك تودا ئەوهندە خوڻم زەليل نەدەكرد ... تو نە هاوپي ژيانم بوى! نە ئارامى گيانم بوى! ... شەيتان بەنەفرەت بى ، خو ناكړى هەمو شتيك بللى! ... تو ماربوى! ... ئيستاش هەر مارى.

: وەلا بابە جوانه! قەرزاريشم بكەوه! وات ليها توه جنيويشم پيبدەي؟ هەى مار پەفتار.

ماشاهەستا و ... فەرماندەي بنكه ، لاجانگى خوڻى خوراند و دريژەي دايە: سوپاست دەكەم ... بېرتە لەگوڤاريكدا نوسرابو: (ژن لەدەرەوهي مال فريشتهيه و لەماله وهش لەگەل پياوهكەيدا

شەيتانە؟) ، بەراستی وتەيەكى جوانه! تو شەيتان بوى! ئيستاش هەر شەيتانى ...

: دەكەوايه بگره.

: ليمده! داركاريكه! بېروانە ماشا گيان ... تكات ليدەكەم ... بمبەخشە! كليلى گەنجينهكەم بدەرى! ماشاي ئازيزم! بەزەبيت هەبى با ئابروم نەچى لەلاى ئەو ميوانانەوه! ئاخىر ژنەكە تاكەي دەتەوى ئازارم بدەي؟ ليمده! داركاريكه ... گوڤيگرە ژنەكە! تكات ليدەكەم! .

ژن و ميڤد ، تا ماوهيەكى زور بەم شيوهيه بەردەوام بون.

لەو ماوهيهدا ، پوڤەرتسوڤ جاريك لەبەردەم ژنەكەيدا چوڤى دادا و دو جار گريا و چەند جاريك جنيوى دا و چەند جاريكيش كييشاى بەروخسارى خوڤدا ...

سەرەنجام ماشا لەجىگاگەي هەستا و تفيكى كرده سەرزەويهكە و گوتى: چوڭ بويتە بەلاى گيانم! ئەو كراسەي سەر ئەو كورسيەم بدەرى ، هەى دلڤەق.

پوڤەرتسوڤ ، بەپړزەوه كراسەكەي دايە دەستى و دەستيكي بەسەر و پرچى خوڤدا هينا و گەپايەوه لاي ميوانەكان.

ميوانەكان ، لەژورەكەدا هەستابونە سەر پى و بەسەرساميهوه دەيانروانيه وينا هەلواسراوهكەي ژەنەپال پوڤەرتسوڤ و بەراوردیان لە نيوان بايەخ و گرینگی پلە و پایەي نوسەر و ژەنەرالددا ، دەكرد.

دویتچیوڅ ، داکوکی له بهرهم و ناوی نه مری نوسران ده کرد و پله وپایه ی لاژچینکوڅی نوسه ری به لاهه بالا تر بو له پله وپایه ی سهر بازیی ژهنه پالیک.

هرچی پروژینسکی بو ، تیروانینیکی پیچه وانه ی ئوی هه بو: گومان له وه دا نیه که لاژچینکوڅ ، نوسه ریکی به توانایه و بهرهمه کانیشی هم مروڅ دیننه پیکه نین هم دهیگرینین ، به لام تو وهره لاژچینکوڅ بنیره بو مهیدانی شه پ ... فه رمانده یی دهسته یه کیشی پیناکری. به لام ژهنه پال ، زور به ئاسانی ده توانی فه رمانده یی سوپایه ک بگریته ئه ستو و زور به باشی ئه رکه کانی خو ی راپه ریئی ... له وکاته دا ، خاوه ن مال قسه ی به میوانه کان بری و گوتی: ئه وه ماشاش هات ... ها کا گه یشته.

: به راستی خه جاله تین ... بوینه مایه ی زه حمه تی بو تان ... چیه ئه وه روخسارت بو وای لیها توه پوه رتسوڅ؟ به رچاوت بو و ا شین بوته وه؟

پوه رتسوڅ ، به شهرم دهسته پاچه ییه وه ، وه لامی دایه وه: روخسارم؟ کوا کو ی؟ ... ئه ها ! ئه وه ویستم به دزیه وه بچه ژوره که ی ماشا و بیترسینم ، ژوره که زور تاریک بو ، روخسارم بهر گوښه یه کی چارپاکه که وت ها ... ها ... ئه وه ش ماشای من ... ئازیم ئه وه قژت بو و ا ئالوسکا وه؟ ده لئی (نانالیزا میشیل) ی !

ماریا پتروڅنای قژ ئالوسکا و خه والو ، به شادیه وه وه ژور که وت و گوتی: به خیریین به پیزان ، خوشیتان هینا ، ده بی سوپاسی

میږده که م بکه م که شه وانه ش ده تانه یینه وه مالی ... خه وتیوم ، گویم له ده نگیک بو ، گوتم خوایه ده بی چیبی؟ فیدیا دا وای لی کردم بنومه وه ، به لام چه ندی کردم نه متوانی ئوقره بگرم ... ئه مه ی گوت و گه راپیه وه چیشتخانه که ، نان ئاماده کرا ...

* * *

کاژیریک دواتر ، دوا ی ئه وه ی میوانه کان مالی فه رمانده ی بنکه یان جیه یشته ، پروژینا پروژینسکی ، ئاهیکی هه لکیشا و گوتی: چه ند خوشه مروڅ خاوه نی ژن و مال بی! هه رکاتی هه زکا نان ئاماده یه ... جگه له وه ی که به ته نیا نابیت و که سیک هه یه خوشی ده ویی و ئه وکاتانه ی دلته تونده پیا نوته بو لیده دا و ... خوژگه م به پوه رتسوڅ! به راستی مروڅکی خوشه خته !

دویتچیوڅ ، مته قی نه کرد ، ته نیا ئاهیکی هه لکیشا و که وته بیرکردنه وه ، دوا ی چه ند خوله کیک گه یشته وه مال و لیباسه کانی دانا و ویستی بخه وی. ئاهیکی وای هه لکیشا ، ژنه که ی له خه وه ستاند.

ژنه به بوله بوله وه گوتی: به م چه کمانه ته وه ئه وه ند ته قه ته ق مه که ! خو به ردی ئاسیا و نیت ! لینا گه ری مروڅ تاویک به ئاسوده یی بخه وی! قوزه له قورته که ی له یانه ده خواته وه و هاتوها وار و ته قه ته قه که شی له مال! سندانته لیدا خوایه !

: تۆڭگە لەشەپ و ھات و ھاوار ھېچ شتێکی تر نازانی! بېرۆ سەیری
ژنەکی پوبەرتسۆڤ کە! ئای خودایە! چ ژیانێکی خوشی ھەیە!
مروڤ بەختەوەر دەکا. تەنیا منم کە لەم دنیا بوگەنەدا، کە وتمە داوی
پیرەژنیکی وەك تۆو! ھەندێك بېرۆ ئەولاوہ با منیش بخەوم.
دویتیچوڤی پشکینەری فیڤگا، لەکاتی کدا کە نەفرەتی لە ژیانێ خووی
دەکرد، سەری خستە ژێر بەتانیە کە و خەوی لیکەوت.

ئەلبوم

(كراتوف) ى كارمەندى پلە چوارى دەولەت ، كەپياويكى لەر ولاوازى قاميش ئاسا بو ، خوئى لە كارمەندەكانى تر جياكرده وه و پويكرده (ژيميخوف) و گوتى: گەورەى بەپىزم! ئىمە هاتوين تا بەهوى ئەو سەرۆكايەتە چەندىن سالەيه و ئەو پىنمايى و سەرپرەشتە باوكانەيهى بەپىرتانەوه ، كە بەدرىژايى چەندىن سال ... (زاكوسىن) - كارمەندىكى تر - كە هەر لەهوى لەگەل ئەوانى تردا پاوه ستابو ، بەدەنگىكى هياش وەبىرى هينايەوه: بەدرىژايى زياتر لە دە سال ...

: بەلئى بەدرىژايى زياتر لە دە سال ، هاتوين لەناخى دلمانەوه پىز و سوپاس و پىزانىنى خومان بو بەپىزت دەرپرەن. ئىستاش لە پوژىكى ئاوا پىروژدا ، هاتوينە خزمەت و ئەم ئەلبومە ناشايستەيه ، كە برىتەيه لە وىنەى هەمو ئەم كارمەندانە ، وەكو بىرەوهرىك ، وەكو پىزوپىزانىنى ئەم كارمەندانەى ژىر دەستى خوت ، پىشكەش بە بەپىزت بكەين ، هيوادارين بەدرىژايى تەمەنى پر لەشانازىت ، تا ئەو پوژەى لەژياندا دەمىنى ، ئىمەت لەبىر نەچىتەوه ...

لېرەدا زاكوسىن ، كە دەتگوت دەمىكە خوئى ئامادە كىردو و چاوه پوانە قسە بكا ، ئارەقەى پوخسارى سىپەوه و دەستى پىكرد:

ئاموژگارى و پىنمايە باوكانەكانت ، لەپىناو پاستى و پاستگوتى و پىشكەوتن ... هەر شەكاوہى ئالاي بەپىرتان ، لەمەيدانى كار و بلىمەتى و وشيارى كۆمەلەيهتى!

دلوپە فرمىسكىك ، بەچاوى چەپى ژىمۇخىندا هاتەخوارى و بەسەر گونا چىرچ و لوچەكەيدا شوپووه. دواتر بەدەنگىكى لەرزوكەوه ، گوتى: بەپىزان! هەرگىز چاوه پوانى ئەوہم نەدەكرد ، جەژنى سالىپوژىكى ئاوا سادە بگىپن ... بەپاستى دلوخشتان كىردم! بەپاستى كارى تىكردم! ... تەنانەت ... تا ماوم ، پوژىكى وەك ئەمپوم لەياد ناچى ، باوہ پتان هەبى ... باوہ پتان هەبى هاوپىيان ، هىچ كەس هيندەى من چاكەى ئىوہى ناوى ... دلنباين ئەگەر پوژىك لە پوژان ، كارى فەرمانگەم بەتوندى گرتبى و سەختگىرىم كىردبى ، دلنباين كە هەمىشە چاكەى ئىوہم وىستوہ و هەرچىكە بوبى ، لەبەرژەوہندى خوتاندا بوہ ...

لەم كاتەدا ژىمىخوفى بەپىوہبەر ، لەگەل كراتوفى كارمەندى پلە چوارى ژىردەستى خوئى ، يەكتر ماچ دەكەن. كراتوف كە خوئىنى چاوه پوانى ئەوہى نەدەكرد شانازىكەى لەوچەشنەى پىبىپرى ، لەخوشيان خەرىكبو بالئى دەگرت.

كاكى بەپىوہبەرىش هيند بەتوندى دەستى رادەتەكاند ، دەتگوت زمانى بەستراوہ و ناچارە خوشحالىكەى بەم شىوہيه دەرپرەى. دواتر فرمىسك بەچاوانىدا هاتنەخوارى - بەشىوہيهك دەگىريا ، دەتگوت ئەلبومەكەيان نەداوہتى ، بەلكو لىيان ستاندوہ .

دوای ئه وهی برێك هیور بووه ، چه ند قسه ی گهرمی تری بو
کارمه نده کان کرد ، دواتر چانسی ئه وهی دانئ ته و قه ی له گه لدا بکه ن
و دهستی بگوشن.

سه ره نجام ، له نیو هه لئه له و هاتوهاواری شادی کارمه نده کاند ،
به پللیکانه کاند هاته خواری و سواری گالیسکه که ی بو و به دهم نزای
خیری کارمه نده کانه وه ، فه رمانگه ی جیه یشت و ته نانته جاریکی
تریش له نیو گالیسکه که دا که وته وه ژیر کاریگه ری ههسته کانی و گریا.

* * *

له ماله وه ، مه راسیمیککی خوش چاوه پروانی ده کرد.
له مالیش ، ئه ندامانی خیزانه که یی و دوستان و ئاشنایان به شادی و
هه لئه له لیدانه وه پیشوازیان لیکرد.

هاتوهاواریکی وایان وه پرخست ، خو ی لی ببوه پاله وانیکی نه ته وه یی
و وایه زانی ئه گهر ئه و نه بوایا ، ئه و خاکی نیشتیما ن کویر ده بووه .
له کاتی نان خواردنی نیوه پرودا - ئه و نانه ی که به و بوته یه وه ئاماده
کرا بو - هه ر په رداخ بو و به سلامه تی ئه و هه لده دران و پر ده کرانه وه ،
ماچکردن و پیروزیایی ، بازاریکی گه رمیان هه بو.

ژیمیکخو ف ، که خویشی چاوه پروانی سازکردنی مه راسیمیککی له و
شیوه یه ی نه ده کرد ، پویکرده ئاماده بوان و گوتی: براینه ، کا ژیریک
به ر له نیستا ، له پاداشتی هه ول و ماندوبون و هه سته کردن

به بهرپرسیارێتیدا ، هه ستم به ئارامیه کی زور کرد. له ماوه ی چه ند
سالی خزمه تمدا بی شک و دودلی کارم کردوه و هه میشه له سه ره ئه و
بروایه بومه که ده بی ئیمه له خزمه تی خه لکدا بین نه ک خه لک
له خزمه ت ئیمه دا بی. هه ربو یه ئه مپو گه وره ترین پاداشتم وه رگرت!
به لی ئه مپو کارمه نده کانم ئه لبومیکیان به دیاری پیشکه ش کردم ...
فه رمون سه یریکه ن ، به راستی زور که وتمه ژیر کاریگه ری ئه و وه فا و
ئه مه کداریه یان.

میوانه کان به شادیه وه خو یان چه مانده وه و که وتنه سه یرکردنی
ئه لبومه که .

(ئولگا) ی کچی ژمیکخو ف ، پویکرده باوکی و گوتی: چ ئه لبومیککی
جوانه ! له وانه یه نرخه که ی له ده وری په نجا رۆبدا بی! به راستی
جوانه ! بابه گیان بیده ره من ... من هه لیده گرم ... زور جوانه ...
دوای نان خواردن ئه لبومه که ی برده ژوره که ی خو ی و له چه که مه جه ی
میزه که یدا شار دیه وه .

رۆژی دواتر ، ئولگا ئه لبومه که ی هینایه ده ری و وینه ی کارمه نده کانی
ده رهینا و فرپی دانه سه ر زه ویه که و وینه ی هاوپییه کانی زانکو ی ،
خسته ناوی.

به م شیوه یه ، پو شاککی (یه ک شیوه) ی کارمه نده کان ، جیگای خو یان
دایه پو شاککی یه ک شیوه ی خویندکارانی زانکو.

(کولیا) ی کوپی به ریوه به ری به ریزیش ، وینه کانی کوکرنه وه و
دهستی کرد

به ويته كيشان: پوڤشاكي يه ك شيوهي كارمهندهكاني بهچهند رهنگيك نهخشان. دواتر نوره گهيشته پوخساريان ، سميټيكي سهوزي ، بو بئ سميټلهكان دروستكرد و بو بئ پيشهكانيش ، پيشيكي قاوهبي ، دروست كرد. كاتئ هم كارانهي تهواو كرد ، چوار دهوري سهر و جهستهي كارمهندهكاني بهمهقهس برپي و چاوهكانياني به سنجاق كون كردن. به م شيوهيه ماوهيهكي زور سهرگه رمي ياري كردن بو. سهره نجام ، ويتهي سهری كراتوڤي كارمهندي پله چواري به شقارتهيه كه وه لكاند و برديه ژوره كه ي باوكي و گوتي: ئه ها بابيه چيم دروستكردوه ؟ ئه ها بابيه ... سهيري ئه و پهيكره كه . ژيميخوڤ ، به بينيني ئه مه ، له ناخي دلوه دهستي كرده پيكره نين و له سهر كورسيه بزوكه كه ي جوليه يكي كرد و به ههستيكي باوكانه وه ، ماچيكي گه رمي گوناي كولياي كرد و گوتي: هه ي شهيتان ! برو به دايكت نيشانیده ، با ئه ويش بيبيئي.

لای سەرتاش

بە یانیە .

هیشتا کاتژمێر حەوت نەبوە ، بەلام دوکانە بچکۆلەکەى (ماکار کۆزمیج بلسکین) ى سەرتاش کراوەیە .

خاوەنى دوکانەکە بە سەر و پیشیکى چلکن و شانە نەکراوەوە ، سەرگەرمى پیکخستەنەو و پاککردنەوێ دوکانەکەى تە . گەرچى شتیکی ئەوتۆ لە دوکانەکەدا نیە تا شایانى پاککردنەو و بیست ، کەچی پوخسارى ئارەقەى پێدا دیتەخوارى .

شتیکی کۆنە پادەکیشتە ئەولاه ، پەنجەیک بەویدا دینى . لەگۆشەیکى تر ، بەپەلەپیتکەیکە مێشولەیک بەدیوارەکەو ، بەردەداتەو خوارى .

دوکانەکەى بچوک و تاریک و پیسە ، پارچە پەرۆیک ، کە مروڤ دەخاتەو یادی کراسیکی لەبەن چنراو و پەنگى تاووسوتى گالیسکەپانەکان ، دیوارە دارینەکەى داپۆشیو .

لەنیوان هەردو پەنجەرە تاریک و گریان هینەرەکەدا ، زەنگولێک ، بەسەر دەرگایەکی باریک و بچوکی شەق و شەرپەو هەلواسراو ، کەجارجار هەر لەخۆرا دەکەوێتە جۆلە و زرينگە زرينگ .

هیندە بەسە تیلەى چاویک بەدیتە ئەو ئاوینەیکەى بە دیوارەکەو هەلواسراو ، بو ئەوێ زگت بەخۆت بسوتى و قەد و بالای خۆت ، بەخوار و خێچى بیینی .

لەبەرامبەر ئەم ئاوینەیکەدا سەرو پيشى مشتەریەکانى دەتاشى .

لەسەر ئەو میزە بچوکەى ، کەهیندەى ماکار کۆزمیجى خاوەن دوکان پیس و پۆخلە ، هەمو شتیکت دەسدەکەوێ : جۆرەها شانە ! چەند دانە مەقەسیک و موس و ئاوپرژین و دیتۆل و قتیوەک بوڤدرەى برژانەو و کۆلۆنیایکى بى بوڤ .

زەنگولێ سەر دیوارەکە ، دەنگیکى بیزارکەرى لیو بەلند دەبى و پیاوپیکی بەسالچو ، بەبالتۆیکەى کورت و چەکمەیکى لبادەو ، شالێکی ژنانەى لە سەر و ملی خوێ ئالاندو ، وەژۆردەکەوێ . ئەم پیاو (ئاراست ئیفانوڤیچ یاگودوڤ) ى باوکی تعمیدیى ماکار کۆزمیجە . سەرۆختیک دەرگەوانى کلیسا بو ، بەلام ئیستا لەدەور بەرى گەرەکی (دەرپاچەى سور) نیشتهجییه و خەریکی ئاسنگەرە .

ئاراست ئیفانوڤیچ ، پودەکاتە ماکار کۆزمیج – کە هیشتا سەرقالی خاوین کردنەوێ دوکانەیکە – و دەلى : سلاو ماکار گیان ! پوناکی چاوان !

یەکتەر ماچ دەکەن .

باوکی تعمیدی ، شالەکە لەسەرۆگردنى خوێ دەکاتەو و خاچیک لەسەر سینگی خوێ دەکیشى و دادەنیشى و بەکوڤەکوڤە دەلى : دوکانەکەت زۆر دورە کوپم ! لەدەرپاچەى سورەو تە دەروازەى (کالۆسکایا) ، گالتهیه !

: به خیریایی! تهن دروستیت چونه؟

: نه خوشم برا! تایه کی قورس دایگرتبوم.

: چاک ده بی ئینشالا.

: به لئی تایه کی قورسم هه بو! یه مانگی ره به ق له سه رجی که وتم!

پیام وابو که ئیدی ژیانم کوتایی پیهاتوه و ده بی مالوایی له ژیان

بکه م. نه وهنده هیلاک بوم، که شیشیان هینایه دیارم! به لام سوپاس

بوخوا ئیستا هه ندیک باشترم، پرچم ده پوتیتته وه! چومه لای دکتور

و گوتی ده بی سهرت بتاشی! گوتی نه و تاله موانه ی به تازه بی

دینه وه، ره گه کانیان به هیژترن.

بوئه بیرم کرده وه و گوتم واباشه بچمه لای ماکار کوژمیجی خو مان.

هه رجوئیک بی خزم له بیگانه باشتره، هه م جوانتر سهرت ده تاشی و

هه م پاره شت لی وهرناگری. هه رچه نده دوکانه کهت دوره! به لام

نه مه که ی کیشیه؟ هه ر بوخوی پیاسه یه کیشه!

: له خزمه تتدام فهرمو!

ماکار، خشه خشیک به قاچه کانی ده کات و به ده ستیش ئاماژه بو

کورسیه که ده کات.

یاگو دوڤ، ده چیته سهر کورسیه که داده نیشی و له ئاوینه که دا

سه یریکی خو ی ده کات و نه و دیمه نه ی له ئاوینه که دا دیتته به رچاوی

، خوشحالی ده کات: ده م و چه ناگه یه کی خوار و خپج، ده م و لیویکی

ده رپه ریو و لوتیکی پان و چاوانی به ته ویله وه نوساو.

ماکار کوژمیج، سه رشانیه کی چلکنی پر له په لای زهره زهره، ده داته

سهر شانی کابرادا و چرک چرک، مه قه سه که ی ده سستی، ده که ویتته

کار و ده لئی: ته واو کورتی ده که مه وه.

: نه ره وه لا! وه ک پرچی تاتاره کان کورتی که ره وه، با به پری

بیته وه.

: نه ری پوری گیانم تهن دروستی چونه؟

: باشه، سوپاس بو خوا، چه ند روژیک له مه و به ر چوبوه خزمه ت

خانمی نه فسه ر و نه ویش رو بلیکی دابویه.

: نه ها ... هه ر رو بلیک ... زه حمه ت نه بی گویچکه ت ئاوا بگره و

ئاگادار به.

: خه مت نه بی ... تو ش ئاگادار به شوینیکم بریندار نه که ی! بریک

له سه رخو! ئاوا ئازاری هه یه! ده لئی موه کان راده کیشی.

: گرینگ نیه! واریده که وی! نه ری به راست (ئانا ئاراستو فنا) چونه؟

: ئانای کچم ده لئی؟ خراپ نیه، چوارشه مه ی رابردو نیشانه یان کرد،

نه ری بو نه هاتی؟

ده نگی مه قه سه که نامینی.

ماکار کوژمیج، ده سستی ده نیتته که له که ی و به شپرزیه یه وه ده پرسى:

کییان نیشانه کرد؟

: ئی خو رونه ... ئانای کچم!

: نه مه مانای چیه؟ شتی وا چون ده بی؟ ده ژگیرانه که ی کییه؟

: (پروکوفی پتروفسیج شیکین)، نه وه ی که پوریکی له کولانی

(زلاتوستنسکی)، به رپرسی کابانه کانه، ژنیکی زور باشه! هه مومان

لەم دەزگيرانداريهی ئانا خوشحالىن ... ههفتهی داهاتو زه ماوه نديان
 بو سازه کەين ، توش وەرە ! زۆر خوش دەبی !
 ماکار کۆزمیج ، مات و سەرسام ، شانەکانی هەڵدەتە کێنی و دەلی:
 چۆن شتی وات کردووە ؟ لە بەرچی ؟ ئەمە ... شتی وا نابێ ، ئاراست
 ئیقانوڤیج ! چونکە من خۆم ... ئانا ئاراستوڤنا ... خۆم ... خۆم
 دەمویست بیخوایم ... چۆن شتی وادەبی ؟
 : چەند و چۆنی ناوی ! کردمان و بپایەو ! کاکای زاوا تابلایی کورپیکی
 باشە .

چەند دلۆپە ئارەقەى سارد ، پوخساری ماکار کۆزمیج تەپ دەکەن .
 مەقەسە کە فرێدەداتە ئەولاو و دەستیک بەلوتیدا دینی و دەلی : من
 خۆم بە نیاز بوم بیخوایم ... شتی وا چۆن دەبی ؟ من ... من
 خوشمەدەویست ... بەلێم پێدایو بیهینم ... پورئ گیانیش پازی بو
 ... توش هەمیشە وەك باوك بویته بو من ... بە ئەندازەى مامە
 پەحمەتیه کەم پێزم دەگرتی ... هەمیشە بەخوڤایی سەرم چاکردوی
 ... چەندین جار پارەت لی وەرگرتوم ... دواى پەحمەتی ،
 قەنەقە کەمانت برد و دە پۆلێشت بەقەرزی لێوەرگرتم و هەرگیز
 نەتەدایەو ، لەبیرتە ؟

: ئەى چۆن لە بیرم نیە ؟ زۆرباشم لەبیرە ! بەلام ماکار گیان ،
 توخوا ! ئیستا هەر خۆم و خۆتین و کەسمان لانیە ، کوا تو بەکەلکی
 زاوایی دیی ؟ نەپارەیهکی وات هەیه ، نە ناو و ناوبانگیك ! ئەو
 پیشە کەشت هەر هیچ و ...

: کەوابی شیکین دەوڵەمەندە ؟

: لەکۆمپانیایە کدا کار دەکا ... هەزار و پینسەد پۆللی دانراوی هەیه ...
 بەلێ برا ... ئیدی ئەم قسانە هیچ سودیکیان نیە ... تازە کار لەکار
 ترازاو ... خو ئاوی پویشتو جاریکی تر ناگەرێتەو ناو جوگە کەى !
 ماکار گیان ! واباشترە بوخۆت بەدواى ژنیکی تردا بگەرێی ... خو
 ئانا لە ئاسمانەو نەهاتۆتە خواری ! چیه بو و حەپەساوی ؟ بو
 سەرم ناتاشی ؟

ماکار کۆزمیج ، وەلام ناداتەو . بی جۆلە پراوەستاو ، دواى کەمیک
 دەسپەکەى لەگێرفانی دینیتە دەری و لەپەرمەى گریان دەدا .
 ئاراست ئیقانوڤیج ، هەڵدەدا هیوری کاتەو : بەسە کورم ! بەسە !
 ئەم گریانە چیه ؟ خو تو ژن نیت ! گوتم بەسە ئارامبەو ! دواى
 ئەوێ سەری منت تاشی ، چەندی پیتخۆشە بگری . دەى کورم !
 ئەو مەقەسە کەیه هەلیگرە و کارەکەت تەواوکە .

ماکار کۆزمیج مەقەسە کە هەڵدەگرێ و نیگایەکی خالی لەپێز و
 نەزاکەت ، دەبرێتە ئاراست ئیقانوڤیج و مەقەسە کە فرێدەداتەو سەر
 میزەکە ، دەستەکانی دەلەرزن و دەلی : ناتوانم ! دەستم ناچیتە هیچ
 کارێک ! من مروڤیکی بەدبەختم ! ئاناش بەدبەختە ! ئیمە یەکترمان
 خوشدەویست ، بەلێنمان بەیەکتەر دابو ... بەلام چەند مروڤیکی
 دلەرەق و بێ بەزەیی لێکیان کردین ... فەرمو بو دەرەو ئاراست
 ئیقانوڤیج ! چاوم بەرایى نادا بتبینم .

مروڻ ، به بينيني سهروكه اللهى نيوه تاشراوى ئاراست ئيفانوڦيچ ،
 دورخراوه كانى وه بير ديتته وه . بوخوڦيشى ههست به خه جاله تى دهكا ،
 به لام ئيدى ، جگه له دان به خوڊاگرتن ، هيچ پيگه چاره يه كى ترى
 نيه . شاله ژنانه كهى له سهرو مى خوڻى دهئالينى و له دوكانى
 سهرتاشه كه دهچيته دهره وه .
 ماكاريش له ته نيائى خوڻدا ههروا دهگرى .

پوڙى دواتر ، ئاراست ئيفانوڦيچ به يانى زو به ره و دوكانه كهى ماكار
 كوڙميج ، دهكه ويته پرى .
 ماكار ، به سارديه وه لىي ده پرسى : چيت دهوى ؟
 : ماكار گيان هاتوم كاره كه م بو ته واو كه يت ، نيوهى سهرم ماوه ...
 : سه ره تا پارهى خوڻم وهرده گرم ، ئنجا كاره كه م ته واو ده كه م .
 به خوڻايى سهرى كه س ناتاشم .
 ئاراست ئيفانوڦيچ ، بى ئه وهى يه ك قسه بكا ، مى پيگاي خوڻى
 دهگرى و ده پوا .
 تا ئه مپوڻش ، نيوهى قڙى سهرى كورته و نيوه كهى ترى دريژده . پاره
 دان به ههقى سهرچا كردن ، به هه پله خه رجبى ده زانى و دانى به خوڻدا
 گرتوه و چاوه پوانه تا لايه كورته كهى قڙى ، دريژ بيتته وه و وهك
 لايه كهى ترى ليبييت .
 بهم سهرو شكله وه ، له ئاههنگى گواستنه وهى كچه كهيدا به شدارى
 كرد و كاتيكي خوڻشى به سهرو برد .

تۆلەي ژن

زەنگى دەرگا لیدرا ، (نادیژدا پتروڤنا) ى خاوهنى ئو ئاپارتمانەى كە شوینی رودانى چیرۆكەكەمانە ، بەپەلە لەسەر قەنەفەكە هەستا و بەرەو دەرگا كە پوشت.

بەخوی گوت: (دەبی میردهكەم بیٹ ...).

بەلام كاتی دەرگای كردهوه ، لەگەل پیاویکی نهاسدا بەرەو پو بووه ، پیاویکی بالابەرزی قوژ ، بەبالتویەکی چەرمی گرانبەها و چاویلکەیهکی چوارچیۆه زیڕینهوه ، لەبەرامبەری راوهستابو.

دەموچاوی چرچ ولۆچی تیکەوتبو و چاوهکانیشی بەجۆریك لە بیبایەخی و بەكەمزانیهوه ، دەیانروانیە دنیاكەى ئیمە.

نادیژدا پتروڤنا ، پرسى: چیت دەویست فەرمو؟

: من دکتۆرم خانمی بەریژ. لەلایەن خیزانیكەوه بەنیوی ... بەنیوی (چلوبیتیڤ) هوه بانگ کراوم ... تو خاتونی چلوبیتیڤی؟

: بەلی ... خۆم ... بەلام بەخودا کاکى دکتۆر ... داواى لیبوردن دەكەم ، پیاوهكەم جگەلەوهى تايەکی قورسى هەبو ، ددانیشی هەوى کردبو ، ئو بو خوی نامەى بوټ نوسی بییته ئیره ، بەلام تو ... هەر نههاتی ، ئویش چیتەر بەرگەى ئو ئازارەى نهگرت ، چوه لای ددانساز.

: هم ... دەبوايا بچیتەلای دکتۆرى ددان ، ئوسا نهدهبوه هوى ماندوکردنى من ...

ئەمەى گوت و ماوهى خولهکێك بیدهنگ بو .

: کاکى دکتۆر داواى لیبوردن لى دەكەم ، بويە هوکارى ماندوکردنى بەریژت ... باوهپت هەبی ئەگەر لەهاتنى تو دلنیا بوايا ، نهدهچوه لای ددانساز و چاوهپوانى توى دەکرد ... داواى لیبوردن دەكەم ... خولهکێکی تر بە بیدهنگی تیپەری.

نادیژدا پتروڤنا ، پشت ملی خوی خوراند.

دکتۆر ، لەژیر لیوهوه بە بلمەبلمەوه گوتی: خانمی بەریژتکایە بەریمکە ، با لەمە زیاتر دوانەكەوم ، کاتی دکتۆران ئوهندە نرخەى هەیه کە ...

: ئی خو من ... پامنهگرتوی ...

: بەلام خانمی بەریژ ناتوانم بەبی وەرگرتنى (هەقى هاتن) کەم ، لییره برۆم!

نادیژداپتروڤنا سور هەلگەپا و بەپتەپت گوتی: هەقى هاتن؟ ئهها! بەلی ، هەقى خۆتە ، دەبی هەقى خۆت وەرگری ... توش ئەزیهتت کیشاوه و هاتویه ئیره بەلام کاکى دکتۆر ... باوهپکە خەجالەتم ... پیاوهكەم جزدانى پارەكەمانى لەگەل خویدا بردوه باوهپکە پاپاسیك شك نابەم لەمالهوه ...

: هم ... سەیره ! ئەدى كەوايه من دەبی چى بكەم؟ خو پیم ناکری لیره دانیشم و چاوهپوانى هاتنهوهى میردهكەت بم؟ برۆ جوان بگەری

بزانە ، بەلکو هەندیک پاره بدۆزیەووە ... خو هەقەکەى من ئەوەندە پارەیهکی زۆر نیه ...

: باوەرپکە کاکی دکتۆر ئەوپارەییەى هەمانە ، لای مێردەکەمە ... بەپاستى خەجالەتم ... ئەگەر پارەم لابوایە ... تۆبلی لەبەر پۆبلیک ... لەبەر پۆبلیک ئەم دۆخە گەمزانەیه قبۆلکەم ...

: ئەم خەلکە زۆر بەسەیری پارەى دکتۆرەکان دەدەن ... بەپاستى ئەمە جیگای سەرسوڕمانە؟ بەشیوەیهک پەفتارمان لەگەڵ دەکەن وەک ئەوەى هەر مرووفیش نەبین ، کار و ماندویتی ئێمە بەهەند ناگرن ... ئەم هەموو پێگایەم کوتاوەتەووە و هاتومەتە ئێرە و ... کاتى خووم بەفیرو داووە و ...

: لیت تێدەگەم دکتۆر ، بەلام ئەوەش بزانە ، هەندیک جار مرووف پارەى وردەش لەمالەکەیدا شک نابا.

: من چ کارم بە (هەندیک جار) ه ؟ بەپاستى تۆ زۆر سادە و خەیاڵیت ... نەدانى هەقى هاتنى دکتۆر ... کارێکی - ناکرێ پیاو هەموو شتێک بلێ - تا ئەوپەری دژی وێژدانە ... وا هەست دەکەم ، دەزانى نامەوێ پاسەوانى سەرى کۆلانەکە بێنم بۆیه دەتەوێ پارەکەم نەدەیتى ... بەپاستى سەیره !

نادیژدا ، هەندیک خوێ هینا و برد ... هیندەى دنیاىەک هەستى بەشەرم و خەجالەتى دەکرد ... پوخسارى سور هەلگەرا ، لیوێکانى دەتگوت ئاگرىان تیبەربووە ، پێستى پوخسارى لەئەنجامى پق و توپەبى و شەرمدا کورژ ببووە و سور هەلگەراپو ، دواى کەمێک

بێدەنگى ، گوتى: زۆر باشە ، یەك خولەك مۆلەتم بدەرى تا کەسێک دەنێرمە لای ئەو دوکاندارەى سەرى کۆلانەکە ، بەلکو هەندیک پارەى بەقەرزی لیوێرگرم و هەقى هاتنەکەت دەدەمى ، نێگەرەن مەبە.

دواتر چوێ ژۆرەووە و شتیکی بۆ کابرای دوکاندار نوسی . دکتۆریش بەدواىدا ملینا و چوێ ژۆرى میوانەووە و بالتۆ چەرمەکەى دانا و خوێ هاویشته سەر قەنەفەیهک و دانیشته.

هەردوکیان بێ دەنگ و چاوێروان بون . دواى پینچ خولەکێک ، وەلامەکەى هاتەووە . نادىژدا سەرى زەرەفەکەى کردەووە و جگە لە وەلامەکەى کابرای دوکاندار ، یەك پۆبلیهکی کاغەزى دەرھینا و بەرەو لای دکتۆر درێژى کرد .

چاوێکانى دکتۆر لەئەنجامى توپەبیدا پریشکیان داویشته . پۆبڵەکەى لەسەر مێزەکە دانا و گوتى: ئەمە چیه خانمى بەرپێز؟ ... لەوانەیه نوکەرەکەم پۆبلیک وەرگرێ! بەلام خووم نەخێر ... هەرگیز! ببورە ...

: ئەدى چەندت دەوێ؟
: خوێ دە پۆبڵ وەردەگرم ... بەلام قەیناکا تۆ پینچ پۆبڵم بدەرى .
: پینچ پۆبڵ لەکۆى بێنم؟ خو هەر لەسەرەتاوێ پیمگوتى پارەم نیه !
: نامەیهکی تر بۆ دوکاندارەکە بنوسە ، ئەوەى بتوانى پۆبلیکت بەقەرزی بداتى ، دەتوانى پینچ پۆبلیشت بداتى! جیاوازی چیه ؟ خانمى بەرپێز تکایە لەمە زیاتر پام مەگرە ، کارم زۆرە ! بێکار نیم ...

: گوی بگره کاکي دکتور! ئه گهر پیت نه لیم: که سیکی بی چاو و پووی! ئه وه پیتده لیم که سیکی بییه زهیی و بی سوژ و نامیهره بانی! وایه! زور پقن و بی به زهیییت، تیگه یشتی؟ نادیزدا پتروڤنا، به ره و لای په نجه ره که وهر سوپا و لیوی خوئی گهست و چه ند دلۆپه فرمیسی درشت به چاوه کانیدا هاتنه خوارئ و که و ته بیر کردنه وه: (به دغه سال، بی شه ره ف، په فتار ئاژهل، موله تی ئه وه به خوئی ده دا ... ئازایه تی ئه وه ی تیدایه ... ئاخر چون ده بی درک به و هه لومه رجه ناله باره ی ژيانی ئیمه نه کا؟ نه فره تی! پاوه سته بزانه چیت لیده که م!) .

له م ساته دا، به ره و لای دکتور خوئی وهر چه رخاند، شوینه واری خه فه ت و نیگه رانی به پوخساریه وه دیار بو. به ده نگیی که نه رمی تیکه ل به پارانه وه، گوتی: کاکي دکتور! خوژگه له بهر پاره ئه وه نده منت ئازار نه ده دا! ... پیتوایه بوخوم خه فه تی ترم که مه؟ له م ساته دا هه ردو ده سستی به هه ردو لاسه ری خوئی وه گرت وگوشی. له چاوتر وکانیکدا خه رمانی قژه جوانه که ی - که ده تگوت سپرینگیکی گوشیه نه که ئه ملاو لای سه ری - به سه ر شانه کانیدا هاتنه خوارئ ...

: ئای خودایه! من چ ئازاریک به ده ست ئه و میرده گه مژه یه مه وه ده چیژم! ... له م ویرانه یه دا دانم به خۆدا گرتوه ... که چی ئه وه ئیستا پیاویکی خوینده وار، موله تی ئه وه ی داوه ته خوئی بیزار و سه رکونه م بکا! ئای خودایه تا که ی ئه م کویره وه ریه! .

: به لام خانمی به پیز، بزانه که پله وپایه ی کهسانی وه ک ئیمه ... به لام دکتور نه ی توانی قسه کانی ته واو بکا که نادیزدا پتروڤنا به له تر دان و لاره لار به ره و لای دکتور هات و دکتوریش خیرا هه ردو ده سستی به رو لای ئه و دریژ کرد و نادیزداش خوئی به ده سته کانی دکتوره وه گرتوه و بورایه وه و ... سه ری به سه ر شانی دکتوردا لار بووه .

دوای خوله کی که به نه رمی گوتی: وهره ئه ملاتر ... به رده م کوانوه که دکتور ... ئه ملاتر ... هه موشتیکت بو ده گیژمه وه ... هه مو شتیکت ...

کاترمیژیک دواتر، کاتی دکتور مالی نادیزدا پتروڤنای به جیه یشت، هه م مه ست بو، هه م په ست بو، هه م شه رمه زار ... له کاتی که دا که ده یویست سه رکه ویتته سه رخیشکه که ی، له بهر خوئی وه گوتی: (مروژ، کاتی به یانیان له مال دیتته ده ری، نابی پارهی که ی زور هه لگری، چونکه جاری واهیه ناچاره دایچینی).

سەدەف

بى ئۇەى تىن بۇ مىشك بىنم ، سەرلە ئىوارانىكى باراناوى وەرزى پايز ، بەتەواوى وردەكارىەكانىەو ، دىنمەو ىادى خوّم: لەگەل باوكمدا ، لەيەكك لەشەقامە بەئاپوراكانى مۆسكوڭدا راوہستابوم و ەستم دەکرد نەخوشىەكى سەير ، وردە وردە خەرىكە تىنم بۇ دىنى. ەستم بەھىچ ئازارىك نەدەکرد ، بەلام وردە وردە چۆكەكانم شل دەبون و خەرىكبون دەنوشتانەو و قاچەكانم سې دەبون و قسەم بۆنەدەكرا و سەرم بەلایەكدا لار دەبوو ... ەستم دەکرد ئىستا نا ئىستا ، بەردەبمەو و دەبورىمەو.

لەم كات و ساتانەدا بو ، گەياندىمانە نەخوشخانە. دكتورەكان ، لەسەر تابلو بچوكەكەى سەر سەرم ، نوسيان: (*fames) ، جورىك نەخوشى كە لەكتىبەپزىشكىەكاندا ئاماژەى بۆنەكراو و ناوى نەھاتو.

باوكم ، بەبالتوىەكى ھاوینە و كلاوىكى ترىكووى - كە چەند پارچە لوکە لە كونىكەو سەريان دەرھىنابو - لەتەنىشتمەو ، لەسەر پىادەپۆیەكە راوہستابو. پىلاوىكى گەورە و قورسى لەپىدابو ، ئەم مروڤە بەشەرم و شكوىە ، لەترسى ئۇەى نەكا خەك بزائن گورەوى

لەپىدا نىە ، ملەپوتىنىكى كۆنەى بەدەورى گوىزىنگى قاجىەو بەستبو.

ئەم بونەوەرە گەمژە و دەبەنگە ، كەھەتا بالتو ھاوینە دەسدورەكەى كوئتر و پىستر دەبى ، منىش زىاتر خوشمدەوى و ھوگى دەبم ، لەپىنچ مانگ لەوہوبەرەو بۇ وەدەسكەوتنى كارىكى وەك سكرتيرى ، يان كاتى ، ھاتبوہپايتەخت ، سەرى بەزۆر شوئىدا كرىبو و لەزۆر دەرگای دابو بەلكو كارىكى دەستكەوى. بەلام ەمو ەولەكانى بى سود بون.

ناچار ئەو پۆژە ھاتبوہ سەر شەقامەكان بۇ ئۇەى دەس لەخەك پانكاتەو و شتىكى دەسكەوى.

بەرامبەر ئەو شوئىەى من و باوكم لىى راوہستابوین ، بالەخانەىەكى گەورەى سى نھۆمى ، كە تابلوىەكى شىنى پىوہبو و لىى نوسرابو: (رىستوران) ، دەبىنرا.

سەرى خوّم بۇ پاناگىر نەدەكرا و بى ئۇەى بەخوّم بزائم چاوم برپىوہ پەنجەرە پوناكەكانى رىستورانەكە و ھاتوچوى خەلكم لىوہ دەبىنى.

لەوى ، لەلاى راستى شوئىنى ئوركسترا ، دو تابلوى دەسكردى سەر دیوارەكە و چرای ھەلواسراوى رىستورانەكەم دەبىنى.

پوانىمە يەكك لەوپەنجەرانە و سەيرى پەلە مەیلەو سىپەكانم كرد ، پەلەيەكى بى جولە ، كە شىوہىەكە لە تىكەل كرىنى رشتەيەك لە

هیلله کانی بهرامبهر ، له سهر پانتایی گشتیی ، رهنگی قاوهیی دیواره که ، به شیوه یه کی بهرچاو ههست پیده کړی.

به لām سهره نجام دواي هه ولئیکي زور بوم ده رکه وت ئه وه تابلویه ، به لām هه رچه ندی کردم نه متوانی نویسنه که ی سهری بخوینمه وه ...

په نکه سپیه که ی ، سهرنجی راکیشام و خه ریکبو ئه فسونی له می شکم ده کرد ، هه ولما نویسنه که بخوینمه وه ، به لām هه مو هه ولله کانم بی سود بون.

سهره نجام نه خوشیه سهر و سه مه ره که کاری خوئی کرد.

هات و هاواری گالیسکه کان ، له می شکمدا وه ک گرمه ی هه وریان لیډی و له نیو بوئی بوگه نی شه قامه که دا ، سهدان بوئم له یه کتر جیا ده کرده وه . چاوه کانیشم چرای ریستوران و شه قامه که و گالیسکه کانی لی ده بوه بروسکه ی هه ور.

هه ر پینچ هه سته که م وه گه پ که وتون و ورده ورده ئه وه ی که چه ند خوله کیک له مه و بهر نه مده توانی بیبینم به پونی ده مبینی و نویسنی سهر تابلو که م خوینده وه : (سه ده ف ...)

وشه یه کی سهره ؟ ته مه نم هه شت سال و چه ند مانگه ! که چی تا نیستا وشه ی ناوام بهرگوئی نه که وتوه ؟ سه ده ف ! ده بی چی بی ؟ ناوی خاوه نی ریستورانه که نه بو ! چونکه دلنایام ناوی خاوه نی شوینه کان ، هه میشه له سهر تابلوی دهره وه ده نوسن ، نه که له ژوره وه .

به زه حمه ت سهرم به ره و لای باو کم سوپاند و به ده نگیکی گیراوه وه ، پرسیم : (بابا ! سه ده ف واتا چی ؟) .

باو کم دانیش ت ، چاوی بریبه وه هات و چوئی خه لکه که و به چاو ریپواره کانی به پیده کرد ... له نیگایدا هه ستمکرد ده یه وی شتیک به ریپواره کان بلای ، به لām وشه کان ، وه ک شتیکي زور قورس بن ، به دهم و زمانه له رزوکه که یه وه به سترابون و نه یده توانی ده می بکاته وه . ته نانه ت چه ند هه نگاو یکیش که وته دواي ریپواریک و قولی گرت ، به لām هه رکه کابرا ناوپی دایه وه ، گوئی : (داوای لیبوردن ده که م) . سهری به گیژده وه هات و به لاره لار هاته وه شوینی خوئی و دانیشه وه .

جاریکی تر پرسیمه وه : (بابا ! سه ده ف واتا چی ؟)

: (جوړه گیانه وه ریکه ... له ده ریادا ده ژی ...) .

له چرکه ساتیکدا ، ئه و گیانه له به ره ده ریاییه نه ناسراوهم هینايه بهرچاوی خوم ، بیرم کرده وه و گوتم هه تمن ده بی شتیک بی له نیوان ماسی و قرژال ، له بهرئه وه ی گیانه له به ریکی ده ریاییه ، به بیبه ری تیژ و گه لای بوئدار ، شوربای گهرم و به تامی ماسی لی دروست ده که ن ، یان سرکه ی پیذا ده که ن و که له می تیده که ن و شیویکی ماسی خوشی لی ساز ده که ن . یان سوئی قرژالی لی دروست ده که ن ...

هینامه بهرچاوی خوم : هه رکه سه ده ف هه کان له بازاره وه دینن ، زور به خیرایی پاکي ده که نه وه و خیرا ده یخه نه مه نجه له وه ، ئه م کارانه

زۆر بە خیرایی دەکەن. خیرا خیرا خیرا زۆر برسپانە... بۆنی ماسی و شوربای قرژال، لە چیشخانە کەوێتە بەرلوت....

هەستەمکرد ئەم بۆنە، کونە لوت و ناودەمم دەورۆژینی و وردە وردە بێ حال دەکا. پێستۆرانی کە و باوکم و تابلۆ سپیە کە و قوڵی کراسە کەم و هەموو شوینیکی ئەو بۆنە ی گرتووە، بۆنە کە، تادی بڵاو دەبیته وە زیاتر دەبی، بەشیوەیە کە بیته وە ی بەخۆم بزانم، دەستم کرد بە جۆین. شەویلاگە کانم وە کار کەوتن، وە ک ئەو ی هەر بەراستی پارچە یە ک لە گوشتی ئەو گیانلە بەرەم لە دەمدا بی... ئەو نەندە بە لەزەت بو، چۆکە کانم نوشتانە وە و خەریکبو بەریمە وە، لە تاوان پەلاماری قوڵی باوکم دا و خۆم بە بالتۆ هاوینیە تەرە کە یە وە گرتە وە.

باوکم دە لەرزێ، زۆر سەرما ی بو...

: (بابە! سەدەف لە پۆژانی پۆژو گرتندا دەخوری؟)

: (سەدەف بە زیندویی دەخۆن... سەدەف وە کێسە لقاوگی هە یە، قاوگە کە ی لە ناو دەراستە وە لەت دەکری).

لە چاولیکنانیکدا، بۆنی خوشی شوربای ماسی، دەس لە ختو کە دانێ نەوسم هەلدەگری و ئەو دیمەنە ی لەزە ی نەمدا نەخشی بەستبو، ئاداری بەسەر پاداریە وە نەما. ئیدی لیرە وە هەموو شتی کەم بۆ پون بوو، لە ژێر لیو وە گوتم: (ئاه چەندە پیسە! چەندە پیسە!).

کەوا یە ئەمە سەدەف؟ گیانلە بەریکی لە چەشنی بۆق هاتە بەرچاوم کە لە ناو قاوگە کەیدا دانیشتو و بەچاوە گەورە و بریسکە دارەکانی، زەق زەق سەیری دەری دەکا و شەویلاگە نەفرەتیەکانی بادەدا. ئەم بۆنە وەرە، بەوپیستە لینج و چاوە گەورە و چنگە تیزانە یە وە، لە بازارە وە دەیهینن و هەرچی مندالە لە ترسان خوێ دەشاریتە وە. چیشتالینەری پێستۆرانی کەش، بە بێزە وە دەگری بە قاچەکانیدا و دەیخاتە دەفریکە وە و دەبیاتە سالتۆنی پێستۆرانی کە و دەیخاتە بەردەم میوانەکان، ئەوانیش بەو چاوانە و بەو چنگ و ددانانە یە وە بەزیندویی، لە ناو دەفرە کە هەلدەگرن و دەیخۆن. گیانلە بەرە کەش زیڕە ی لی هەلدەستی و هەلدەدا گاز لە دەم و لیویان بگری...

بێزم دەبیته وە! بەلام نازانم بۆچی شەویلاگە کانم وە ک ئەو ی شتی کە بخۆم، کەوتونە جۆلە؟ ئەو ی دەیجوم، گیانلە بەریکی نەفرەتی و هیلنج هینەر و مەترسیدارە، کەچی زۆر بە تامە زروییە وە خەریک بوم دەمخوارد، بەلام هەر دەترسام پە ی بە تام و بۆنە کە ی بەرم.

هەرکە یەکی کەم دەخوارد، چاوانی دوهم و سییەم دەهاتنە بەرچاوم... ئەوانیش دەخۆم... دواتر نۆرە دەگاتە سەر پەپۆی سەفرە کە و دەفرە کان و پیللۆهەکانی باوکم و تابلۆ سپیە کە... ئەوانیش دەخۆم... ئەو ی بەرچاوم کە ی دەیخۆم، چونکە پیموایە جگە لە خواردن، هیچ دەوا و دەرمانیک، دەردی منی پی چارەسەر ناکری.

سەدەفە نەفرەتیە کان، بەچاوە بریسکە دار و ترسناکەکانیانە وە لیم دەپوانن، ترسم لیدەنیشی، بەلام پیمخۆشە هەر بەردەوام بم لەسەر

خواردن. دهسته کانه به ره و پيشه وه دريژکرد و له ناخه وه هاوارمکرد:

(سه دهفم دهني! من سه دهفم دهوي!)

له وکاته دا ، گويم له دهنگي گيراوي باوکم بو: (براينه يارمه تيمان بدن! له پوم نايه سوال بکه م ، به لام چي بکه م ئيدي خوّم به پيوه ناگرم).

داويني بالټوکهي باوکم گرت و پامکيشا و گوتم: (سه دهفم دهوي) . گويم له دهنگي که سيک بو له تهنيشتمه وه ، به پيکه نينه وه گوتي: (توّ ده ته ويّ سه دهفم بخوي؟ فسقه گوله يه کي وهک توّ ده يه ويّ سه دهفم بخوا؟).

دوپياو ، به کلاوي سيلنده ره وه له بهرام بهرمان پاره ستابون و سهيري ناوچاوي منيان ده کرد و پيډه که نين.

: (ها گچکه ل! ده ته ويّ سه دهفم بخوي! چون چوني ده يخوي گچکه ل؟).

له بېر مه ده ستېک به پاکيش پاکيش بر دميّه ناو ريستورانه پونا که که و هينده ي نه برد خه لکيکي زورم لي کوښووه و به پيکه نينه وه سهيريان ده کردم. شتيکي لينج و سويرم - که بوّن بوگه ني ليده هات - خوارد. بيّ نه وه ي سهيري بکه م و بېرسم و بزانه نه وه ي ده يخوّم چيه ، به تامه زړوييه وه که و تمه سه ري. بيّ نه وه ي بيجوم ، قوتم ده دا. ده ترسام له وه ي چاوه کانه بکه مه وه و چاوه بريسه که دار و چنگ و ددانه تيژه کاني ببينم.

له ناکاو هه ستمکرد خه ريکي جويني شتيکي ره قم ، دهنگي قرچه قرچ بهرز بووه ، نه وانه ي دوريان ليډابوم ، ده ستيان کرد به پيکه نين: (ها ... ها ... ها ... قاوغه که شي ده خوا ، که مژه پيتوايه نه ویش ده خوري؟).

له بېر مه دواي نه وه ، هه ستم به تينو ټيټيه کي زور کرد. له نيو جيگا که م پاکشام و له تاو برژانه وه ي ناوده م و نه و تامه سهيره ي سه رزمانم و ليوي وشک هه لکه پراوم ، خه وم لي نه ده که وت.

باوکم به ژوره که دا ده هات و ده چو ، وهک نه وه ي قسه له گه ل خويدا بکا ، ده سته کاني پاده وه شاندين.

له به رخويه وه قسه ي ده کرد: (له وانه يه سه رمام بوي! واهه ست ده که م يه کيک به نيو مي شکمدا ديّت و ده چي ... له وانه يه هو يه که ي نه وه بي که ... نه مړو هيچم نه خواردوه ... به راستي که سيکي که مژه و فقهير حالّم ... نه و کابرايانه ، ده روښلي پاره ي سه ده فقه که يان دا ... توژيک لييان نه چومه پيش و نه مکرد داواي هه نديک پاره يان لي بکه م! ده متواني شتيکيان ليوه رگرم).

لای بهر به يان خه وم ليکه وت ، له خه ونمدا بوقيکم بيني له نيو قاوغه که يدا دانيشتبو و سهيري دهره وه ي ده کرد ، سبه ي ، له تينوان له خه و هه ستام ، سه یرم کرد بزانه باوکم له کوټيه ، بينيم هه روا به نيو ژوره که دا ده هات و ده چو و ده سته کاني پاده وه شاندين.

(*fames): برسيټي

قه‌له‌وو لاواز

دو ئاشنای کۆن ، له‌و یستگه‌ی شه‌مه‌نده‌فه‌ری (نیکولا یوئسکایا) ، گه‌یشتنه‌یه‌ک . یه‌کیان قه‌له‌وو ئه‌وه‌ی ترلاواز .

به‌لێوه‌ چه‌وره‌کانی کابرای قه‌له‌وه‌وه‌ – که وه‌ک هه‌لۆژه‌ سور ده‌چونه‌وه‌ – دیار بو هێنده‌ نه‌بو نانێکی باشی له‌ پرستوورانی ویستگه‌که‌ خواردبو و بوئی شه‌رابی نارنجی لێده‌هات .

به‌لام به‌ده‌سته‌ پرله‌ زه‌رف و جانتا‌کانی کابرای لاوازه‌وه‌ دیاربو که هێنده‌ نابێ له‌ شه‌مه‌نده‌فه‌ره‌که‌ دابه‌زیوه‌ و بوئی قاوه‌ و قاورمه‌ی لێده‌هات . له‌ دوايه‌وه‌ ، ژنیکی لاوازی

چه‌ناکه‌ درێژی هاوسه‌ری و قوتابه‌یه‌کی بالابه‌رزی چاوگچه‌کی کوپی ، پاوه‌ستابون .

پیاوه‌ قه‌له‌وه‌که‌ ، هه‌رکه‌ چاوی به‌پیاوه‌ لاوازه‌که‌ ده‌که‌وی ، هاوار ده‌کا : هێی پورفیری ئه‌وه‌ تووی ؟

پیاوه‌ لاوازه‌که‌ش سه‌رسام ده‌بی و هاوار ده‌کا : ئای خودایه‌ ! میشا ! هاوپی خویندنگه‌ ! ئه‌وه‌ چی ده‌که‌ی لێره‌ ؟

ئاشناکان یه‌کتریان ماچ کرد و چاوه‌پ له‌ فرمیسکه‌کانیان برپینه‌ یه‌کتر ، هه‌ردوکیان چه‌په‌ساو و شاد و خوشحال بون .

دوای یه‌کتر ماچ کردن ، پیاوه‌ لاوازه‌که‌ گوتی : به‌راستی هاوپی خوشه‌ویستم چاوه‌پوانی ئه‌م دیداره‌م نه‌ده‌کرد ! ده‌زانی ئه‌م دیداره‌ هه‌ر له‌ دیاریه‌کی چاوه‌پوان نه‌کراو ده‌چی ! لێمگه‌پێ با به‌جوانی سه‌یرتکه‌م ! ئه‌ها ... به‌لێ ... خویه‌تی ! هه‌مان ئه‌و پیکپوشه‌ی جارانی ! ئای خودایه‌ ! ده‌ی له‌باره‌ی خۆته‌وه‌ قسه‌م بو بکه‌ ! چی ده‌که‌ی ؟ به‌ چیه‌وه‌ خه‌ریکی ؟ ده‌وله‌مه‌ندی ؟ ژنت هێناوه‌ ؟ وه‌ک ده‌مبینی من تیوه‌گلاوم ... ئه‌مه‌ش هاوسه‌ره‌که‌م (لویزا) یه‌ ... خزمی

(وانزینباخ) ه ، ئه‌لمانیه‌ ... ئه‌وه‌ش (نافانا ئیل) ی کوپمه‌ ... خویندکاری سی ناوه‌ندیه‌ ، نانا گیان ، کوپم ! ئه‌م به‌پێزه‌ی ده‌ییبینی ، هاوپی خویندنه‌ ! له‌ قوناغی ناوه‌ندی به‌یه‌که‌وه‌ بوین . نافانا ئیلیش دوای بریک پاوه‌ستان و بیرکردنه‌وه‌ ، کلاوه‌که‌ی سه‌ری داگرت .

پیاوه‌ لاوازه‌که‌ ، هه‌روا به‌رده‌وام بو : به‌لێ کوپم ، له‌ناوه‌ندی به‌یه‌که‌وه‌ بوین ! ئه‌ری بیرته‌ چۆن سه‌رمان ده‌خسته‌ سه‌ریه‌کتر ؟ له‌بیرمه‌ دوای ئه‌وه‌ی کتێبه‌کانی خویندنگه‌ت به‌جگه‌ره‌ کون کون کرد ، ناوم لێنای (هیرۆسترات) . تۆش به‌ هوێ ئه‌وه‌ی که‌ حه‌زم له‌ قسه‌ و هه‌وال بو ، ناوت لێنا بوم (ئافیا لت) . ها ... ها ... ها ... چ پوژگاریکی خوشبو !

مندال بوبین خه ممان نه بو! نافاگیان وهره پیشتتر کوپم! شهرم مه که!
... ئەمەش هاوسەرەکه مه خزمی وانزینباخه ... له په پره وانی لۆسەرە
...

نافانا ئیل ، دواى هەندیک بیر کردنه وه ، جوله یه کی کرد و چوه پشت
باوکیه وه .

پیاوه قه له وه که ، به حه زیکی زۆره ده یروانیه هاوپی دیڕینه که ی و
گوئی: ئی گوزهرانت چۆنه؟ گه یشتویه کوئی؟

: خزمهت ده که م برا! دو سالی که کارمه ندی پله پینجم ، نیشانه ی
(ستانیسلاف) م وه رگرتوه ، گهرچی موچه که م به و شیویه نیه ...
له گه ل ئەوه شدا سوپاس بو خوا ... ژنه که شم ماموستای تاییه تی
موزیکه ، خوشم دواى ته وایوونی کاری فه رمانگه ، قتوی دارینی
جگهره دروست ده که م – قتوی دانسقه! دانه ی به پۆبلیک ده فروشم.
ئه لبه ته بو ئەوانه ی که زۆرم لیده کړن ، ده دانه یان زیاتر ، بریک
هه رزانتریان ده ده می ... به پیوه ده چین ... له پیکخواویکی بالا کارم
ده کرد ، ئیستاش له لایه ن ئەو پیکخواوه وه ، له ژیر ناوی کارمه ندی
تاییه تدا گواستراومه ته وه ئیره ... بریاره لیږه ده سبه کار بم ، ئە ی
تو؟ له وانه یه گه یشتبیه کارمه ندی پله هه شت؟

: نا! هاوپی برو سهرتر ، به پیوه به ری گشتیم ... هاوپله ی ژهنه رالی
دو ئەستیره ...

له چاولیکنانیکدا په نگ به پوخساری کابرای لاوازه وه نه ما. له جیگای
خوی وشک بو ، به زه رده خه نه یه ک ، گنج و لۆچه کانی پوخساری خوار

و خپچ کرد و حاله تیکی به خووه گرت که ده تگوت پوخسار و
چاوه کانی پرشنگ داویژن. له چاو تروکانیکدا خوی کوکرده وه و
هه ندیک پشتی چه مانده وه ، له جاران لاوازه ته به رچاوان ...
ته نانه ت جانتا و بوخچه کانی ده ستیشی خویان کوکرده وه و چرچ و
لوچییان تیکه وت ... چه نه گه ی دریزی ژنه که شی دریز تر بو و
نافانا ئیلیش پشتی راست کرده وه و وه ک سه رباران ، ئاماده ، پاوه ستا
و دوگمه کانی چاکه ته که ی داخست ...

: من ... گه وره م ... زۆر خوشحالم! سوپاس بو خدا که هاوپییه کی
سه رده می خویندنی به نده گه یشتونه ته ئەو پله وپایه یه !

پیاوه قه له وه که پوخساری خوی گرژکرد و گوئی: به سه برا! ئەمه
چییه؟ بو تۆنی ده نگت گوپی؟ بابە! ئاشنا چۆن به و شیویه یه
به یه که وه قسه ده که ن! واز له وقسه فه رمیانه بینه!

کابرای لاوازه ، که خه ریک بو ده ست و قاچه کانی خوی پیکده خست ،
گوئی: فه رمایشته که ت راسته قوربان ... لوتف و بایه خی به پیزت ...
له راستیدا ئاوی ژیان به خشه ... ئەگه ر مۆلّه ت هه بی نافانا ئیلی کوپم
به به پیزت ده ناسینم ... ئەمەش هاوسەرەکه م ... لویزایه ...
لۆسهریه ...

پیاوه قه له وه که ، جاریکی تروستی ناره زایی له به رامبه ر ئەم
هه ل سوکه وتانه ی هاوپی که یدا نیشاندا ، به لام پیاوه لاوازه که
شوینه واری پیزیکی ئەوه نده گه وره به پوخساریه وه دیاربو ، که به ریز

به پړوه بهری گشتی په نجانند و ساتيک دواتر پوی وه رگپړا و به نیشانه ی
خودا حافیزی دهستی بو دریژ کرد.

پیاوه لاوازه که ، سی په نجه ی به پړوه بهری گشتی به نه رمی گوشی . تا
نه و شوینه ی که ده یتوانی خو ی چه مانده وه و وه ک چینیه کان
بزه یه کی رپاکارانه ی کرد و هاوسه ره که شی بزه یه کی کرد . نافانا یلیش
، وه ک سهربازان ، هینده به توندی قاچی کوتا به زه ویدا ، کلاوه که ی
دهستی که و ته خواره وه .

به گشتی ، هه رسیکیان مات و سه رسام و خوشحال بون .

مندالی ساخته چی

(ئىشان ئىفانوڧىچ لاپكىن) ، لاويكى بالابه رز و (ئانا سىميو نوڧنا زامبليسكاي) ، كچىكى جوانى خاوهن لوتىكى پىك ، پىكه وه به تهلانه كه دا سهره وژير بونه وه و چونه كه نار پوباره كه و له سهر نيمكىتىك دانىشتن.

نيمكىته كه ، به چل و گه لاي چهند شوپره بيهك - كه شوپراهى كردبو به سهر نيمكىته كه دا - داپوشرابو. چنده جيگايه كى چه پهك و ئارام! هينده به سه مروڧ له سهر ئه نيمكىته دانىشى بو ئه وهى به ته واوى ، خوئى له چاوى خه لكى بشاريته وه. جگه له ماسى و جالجالو كه ئاويه كان - كه به سهر ئاوى پوباره كه وه دىن و ده چن - كه سى تر نايانينى.

كچ و كوپه گه نه كه ، به دار و قولاب و قتوى پر له كرم و چهند كه ل و په ليكى ترى پيويسى ماسيگرتنه وه ، هاتبون.

هردوكيان دانىشتن و بى ئه وهى كات به فيرو بدن ، ده ستيانكرد به ماسى گرتن. دواى خوله كيك ، لاپكىن سه يريكى ده وروبهرى خوئى كرد و گوتى: زورم پىخوشه كه به ته نياين ... زور قسم هيه پىتى بللم ... زور قسم هيه ... له وساتهى كه تو م ديوه ... وريابه ماسيهك خهريكه دم بو قولابه كه ده با ... توانيومه پهى به واتاى پاسته قينه زيان ببه ... بته كهى خوم ... ئه و بته م ناسى كه ده بى به وپه پرى شه رافه ته وه ، دار و نه دارى خوم بخرمه ژيرپى ... به

لیدانه كهيدا دياره ده بى ماسيه كى گه وره بى ... ههركه چاوم پىتكهوت ناشقت بوم ... دلّت بر دم ... په له مه كه ، ئاوا داره كه رامه كيشه ، وازى لىبىنه با جاركيتر ده مى بو به رى ... نازيه كه م ، به خودا سويندت ددهم ، رك و راست پىمبلى ئايا ده توانم ... واره زانه كه من هيا و ئوميدم به م عيشقه وه گریداوه ، نا! من خوم به شايانى ئه م عيشقهى تو نازانم ، ته نانهت ناتوانم بيريشى لىكه مه وه ... به لام ئايا ده كرى ئوميدوار بم به وهى ... رايكيشه ده رى!

ئانا سىميو نوڧنا ، ده ستى به رز كرد و به ته كانىكى خيرا ، قولابه كهى رايكيشايه ده رى و به شاديه وه قيژه يه كى كرد.

ماسيه كى زيوى مهيله وسورى بچوك ، خوئى به ملاولادا فرى ده دا.

: ئاي خوايه ماسى سوف! خىرا به ... حهيف پويشت!

ماسيه بچوكه كه ، خوئى له قولابه كه پچراند و له سهر سه وزه گياهه كهى كه ناره وه به ره و جيهانه دلخوازه كهى خوئى ، فرتهى ليكرد و ... شلپ ، كه و ته وه ناو ئاوه كه.

لاپكىن ، به رله وهى ماسيه كه خوئى هه لداته وه ناو ئاوه كه ، ده بويست په لاماريدا و بيگرى ، بى ئه وهى به خوئى بزاني ، ده ستى كچه كهى گرت و به ليوئى خوئيه وه نوساند ... ئانا سىميو نوڧناش ده ستى خوئى كيشايه دواوه ، به لام تازه كار له كار ترازابو ، ليوه كانيان بو ماچيك به يه كه وه نوسابون. ئه م روداوه شتىكى خوكردى نه بو ، دواى يه كه م ماچ ، كار گيشته ماچى دوه م و سىيهم و سويند و په يمان و ...

چ ساته وختیکى دلږفينه ! به لام له ژيانى فانى مروځدا ، شتيك نيه به ناوى خوشبختى په ها . زوربه ي جاران يان خودى خوشبختى بوځوى ژه هراويه ، يان شتيكى دهره كى ژه هراوى ده كا .

نم وته يه ، به سر كهش و ه وای ئه وړژده دا چه سپا . ئه و كاته ي كه كور و كچه گه نه كه ، سرگه رمى ماچكردنى يه كتر بون ، له ناكاو دهنكى پيکه نينيك به رز بووه .

هه ردوكيان چاويان بريه روياره كه و له جيگای خويان وشك بون . براكه ي ئانا سيميو نوځنا ، وانا (كوليا) ي قوتابى ، هه تا ناوقه دى چو بوه ناو ناوى روياره كه و راوه ستابو و سه يري ده كړدن و پيډه كنى .

: نه ها ! ... ماچ ! ماچ ! ده چم به دايكم ده ليم !

لاپكين سور هه لگه راپو و له سرخو و به پته پت ، گوتى : هيوادارم تو وه كه سيمكى باش ... بزاني كه پاراستنى نه ينى كه سانى تر چه نده كاريكى پيروز و گه وره يه و گيړانه وه و دركاندنيشى ئه وپه پرى پيسى و چه په لى و دو روييه ! پيموايه تو منداليكى باش و په سه ن و ...

به لام له م قسانه دا ، منداله باش و په سه نه كه ، قسه كانى پيږى و گوتى : رويلكم بده نى نايدركينم .

لاپكين ، يه ك رويلىه كى كاغه زى له گيرفانى دهره ينا و دايه كوليا .

كورپڅكه ، پاره كه ي له ناو دهسته ته په كانيدا لولدا و فيكه يه كى ليډا و به مه له كړدن دور كه وته وه .

گه رچى دلداره كان به ته نيا مانه وه ، به لام كهش و ه وای عيشق و ده سبازى له كه لله ياندا بارى كړد .

بو به يانى پوژى دواتر ، لاپكين له شاره وه جانتيه كى په ساسى و توپيكي به ديارى بو كوليا ، هينا . ئاناش ، قدوه به تاله جوانه كه ي خو ي دابويه . دواتريش دو دانه قوچپه ي سرمه چه كى - كه وينه ي سه گيكي به سه ره وه بو - به ديارى دايه .

پيډه چو ئه و په وشه زور به دلى ئه و منداله ساخته چيه بيت . چونكه له و پوژه وه بو به ده سه ينانى ده سكه وتى زياتر ، هه مو هه لسو كه وتيكي ئه و دو دلداره ي خستبوه ژير چاوديري وه .

چوبانه هه ر جيگايه ك ، كولياش له وى قوت ده بووه و كاره كانى لى هه لده وه شانده وه . به كورتى ساتيك چيه نه يده هيشت به ئاسوده يي پيکه وه بن .

لاپكينيش له خه فته تان دانى چير ده كړنه وه و ده يگوت : نه ي به دغه سال ! به م منداليه ئاوا ساخته چيه ، نه دى نه گه ر گه وره بى چ شه يتانيكى ليده رده چى !

كوليا ، له ته وای مانگى حوزه يراندا ، بو ساتيكيش نه يه يشت ئه و دو دلداره ئاسوده بن . وه ك سي به ر به دوايانه وه بو و به رده وام ده يويست ديارى بده نى .

هه رچيه كيان ده دايه ، هيشتا زياترى ده ويست . پوژيكيان داواى كاترميرى ده ستى كړد ! چار چيه ؟ ناچاربون به ليني كرينى كاترميرى پيډه ن . پوژيكيان كه له مالى ئانا سيميو نوځنا ، له ده وري ميژيك دانيشتبون و خه ريكي خواردنى عه سرانه بون ، له ناكاو كوليا ده ستى كړد به پيکه نين و چاويكى داگرت و له لاپكينى پرسى : بيلم ؟ ها ؟

لاپکين ، سور هه لگه پړا و له جياتی کولېچه ، په پړوی سفره که ی کرده
دهمیه وه. ئاناسیمیو نوښتاش هه ستا و ورده ورده بهر و ژوره که ی
خوی پوښت.

ئهم پړه وشه ، بهم شیوازه هه تا کوتاییه کانی مانگی ئاب ، دریژدی
کیشا. واتا هه تا ئه و کاته ی که لاپکين هاته داخوای ئانا.

لاپکين ، دواى ئه وه ی پړه زامه ندی دایک و باوکی ئانای له سهر
زه ماوه نده که یان به ده سهینا ، بهر له هه مو شتیك ، چوه ناو باخچه که
و که و ته گه پړان به دواى کولیدا.

هه رکه کولیاى بینى ، خه ریک بو له خوشیان شاگه شکه بی ، گرتی و
توند گوئی پاكیشا.

ئاناش که له و کاته دا به دواى کولیدا ده گه پړا ، هه رکه ئه مانى بینى
گه یشته لایان و ئه ویش توند گوئی که ی تری پاكیشا.

خوژگه له وی ده بویت و به چاوی خوټ ، ئه و شادی و خوشیه ت
ده بینى ، که هه ردوکیانى گرتبووه ! کولیاش ده گریا و ده پاراپیه وه:
به قوربانتان بم! هه له م کرد! بمبورن! جاریکی تر وانا که م! ...

چه ند سال دواى ئهم پړوداوه ، لاپکين و ئانا سیمیو نوښتاش ، هه رکاتى
باسی شتیکی له م شیوه یه کرابا ، ده یانگوت: خوشترین کاتى
دلداریه که یان ئه و کاته بوه که گوئی ئه و منداله ساخته چیه یان
پاكیشاوه.

ئەنتون پافلوۋىچ چىخوف ۱۸۹۳

۴۱۴

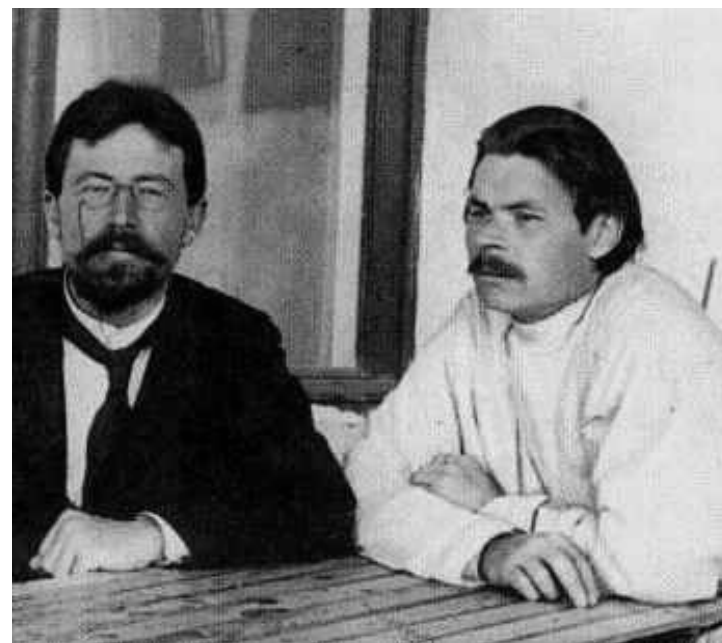

ئەنتون چىخوف

۴۱۳

لەگەل لیۆ تولستوی (۱۹۰۱)

لەگەل ماکسیم گۆرکی

په يکەری ئەنتون چيخوف له مليخوفا

له گەل ئولگا کنيپەری هاوسەری

ئەۋەكتىپ و بلاۋكراۋانەى لىق كەرگۈۋىكى يەككىتى نووسەرانى كورد پاش كۇنفرانسى ئازادى بەچاپى
گەياندوون جگە ئە گۇشارى گزنگ كە بەردەوام مانگانە دەردەچىت

ز	نارى كىتپ	بايەت	نوسەر	وەرگىپ	سال
۱۰۸	خويندەۋى چەند دەقىكى ئەدەبى و فيكرى	خويندەۋە	سامان محەمد		۲۰۱۰
۱۰۹	مەرمىيەكانى فېرەون	شيعر	ئەحمەدى مەلا		۲۰۱۰
۱۱۰	تەۋنىك لە شيعر و وشە	لىكۈلىنەۋى ئەدەبى	مەحمود نەجمەدىن		۲۰۱۱
۱۱۱	۱۱۱ نامەى سۆزدارى	تىكىستى دلدارى	كۆكرەنەۋە و ئامادەكردى: حەمە سەعيد زەنگنە		۲۰۱۱
۱۱۲	دانائى كويخا شەۋكەت	پۇمان	موعتەسەم سالەيى		۲۰۱۱
۱۱۳	سەماى روح	كورتە چىرۇك	نەزاد يوسىف كاكەيى		۲۰۱۱
۱۱۴	سلىكوك مۆكلىپ عاجباتىي مەشتەم	پۇمان	عەبدوللا سەراج		۲۰۱۱
۱۱۵	خەزان و شنەى بەيان	شيعر	غازى پەشىد زەنگنە		۲۰۱۱
۱۱۶	بزووتنەۋى پوانگە و شاعىرانى خەفتا و مەشتاكانى مەولپ	لىكۈلىنەۋى ئەدەبى	د. ھىمدادى خوسىن		۲۰۱۱
۱۱۷	ئاۋابوونى جەستە لە سەفەرى دلد	شيعر	ستار ئەحمەد عەبدولرەحمان		۲۰۱۱
۱۱۸	دەرگان	كۆچرۇك	خالىد مەجيد فەتھوللا		۲۰۱۱
۱۱۹	تەنيا لەبەر مەعاشەكەيە	كورتىلە چىرۇك	بەكر دەرويش		۲۰۱۱
۱۲۰	گەشەكردىنى زمانى مندال	زمانى مندال	و: د. ئازاد باخەوان و ناصح محمد		

۱۲۱	لە لووتكەى ئەدەبى ئەلمانەۋە	لىكۈلىنەۋى ئەدەبى	عومەر عەلى شەرىف		۲۰۱۱
۱۲۲	ۋازىيەكانى رەشە گۆم	پۇمان	كاكە مەم پۇتانى		۲۰۱۱
۱۲۳	شارى لەغەم ئاۋوسىۋو	پۇمان	سالار ئىسماعىل سەمىن		۲۰۱۱
۱۲۴	مىلانى لەگەل پىرسىاردا	كۆدىدار	دانا عەسكەر		۲۰۱۱
۱۲۵	ئەۋ نامانەى پۇ پىرىتى خۇم دەپاننىپىم	دەق	سوارە نەجمەدىن		۲۰۱۱
۱۲۶	عامُ الصَّفَر	شعر	صباح رەنجەر	ترجمة: المهندس محمد حسين رسول	۲۰۱۱
۱۲۷	پراكشان لە تەنىشت تارمايى نىشتامانەۋە	چەند دەقىكى شانۇيى	عەبدوللا سلىمان (مەشخەل)		۲۰۱۱
۱۲۸	لقاءات تحت أشعة الحروف المشرقة	مجموعه حوارات	سردار زىنكە		۲۰۱۱
۱۲۹	دزەكان	كۆمەلە چىرۇك		ئازاد نەجم	۲۰۱۱

